

Les balances comercials de Catalunya amb la resta de l'Estat i l'estranger

Ponent

Alfons Labrador i Tames

Director

Joan Antoni Santana Garcia

Gestor

David Mallfrè Conesa

Autors

Pere Castell Castells
Lluís Ferrer Trullols
David Mallfrè Conesa
Joan Antoni Santana Garcia
Matias Vives Campdepadrós

Membres del grup de treball:

Moisés Bonal i Ferrer, Alba Cabañas Varales, Joan B. Casas Onteniente, José Manuel Fandiño i Crespo, Salvador Guillermo Viñeta, Modest Guinjoan Ferré i Alfons Labrador i Tames

Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya

Barcelona, 2014

Generalitat de Catalunya
Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya
Diputació, 284
08009 Barcelona
Tel. 93 270 17 80
Adreces a Internet: www.ctesc.cat
www.observatori-ctesc.cat
<http://bloc.ctesc.cat/>

A/e: ctesc@gencat.cat

Imatges:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ABlankmapoftheworld1900.png> de Tigerstar7 amb llicència Creative Commons (CC-BY-SA-3.0)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cataluna_municipalities.png de Tony Rotondas amb llicència Creative Commons (CC-BY-SA-3.0)

Barcelona, setembre de 2014

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

Contingut

1. INTRODUCCIÓ	7
2. FONTS D'INFORMACIÓ ESTADÍSTICA I METODOLOGIA.....	8
3. ANÀLISI DELS INTERCANVIS DE MERCADERIES DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER	12
3.1. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DEL SALDO COMERCIAL EXTERIOR.	13
3.2. EVOLUCIÓ DEL GRAU D'OBERTURA DE L'ECONOMIA ASSOCIAT A LES RELACIONS COMERCIALS DE CATALUNYA AMB L'EXTERIOR.....	22
3.2.1. L'evolució del destí de les vendes i l'origen de les compres comercials.	22
3.2.2. Evolució del grau d'obertura associat a les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior.....	24
4. ANÀLISI PER ÀMBITS GEOGRÀFICS	28
4.1. RESTA DE L'ESTAT	28
4.2. ESTRANGER.....	33
4.2.1. Grans àrees	36
4.2.2. Anàlisi per continents	40
4.2.3. Anàlisi conjunta per països.....	46
4.3. PRINCIPALS COMUNITATS AUTÒNOMES I PAÏSOS	49
5. ANÀLISI PER SECTORS D'ACTIVITAT ECONÒMICA.....	57
5.1. EL SALDO EXTERIOR CATALÀ I LA SEVA COMPOSICIÓ SECTORIAL	57
5.2. L'EVOLUCIÓ DEL SALDO COMERCIAL EXTERIOR PER ÀMBITS SECTORIALS D'ACTIVITAT	66
5.3. UNA ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LES QUOTES DE MERCAT I DE LA PROPENSIO A EXPORTAR PER SECTORS	70
5.3.1. Situació actual i canvis en aquests darrers anys de crisi.....	70
5.3.2. Tendències estructurals.....	71
5.4. LA IMPORTÀNCIA RELATIVA DE LES IMPORTACIONS I LES EXPORTACIONS DE CADA ÀMBIT SECTORIAL SEGONS ORIGEN I DESTÍ.....	76
5.5. PRINCIPALS CANVIS EN LES RELACIONS COMERCIALS CATALANES PER SECTORS ENTRE ELS DARRERS DOS PERÍODES ANALITZATS	78

6. ANÀLISI PER PROVINCIES.....	81
7. ANÀLISI DE LA RESTA DE L'ESTAT	90
7.1. ANÀLISI AGREGAT	90
7.2. ANÀLISI PER CCAA	95
7.3. PRINCIPALS COMUNITATS AUTÒNOMES I PAÏSOS	105
7.4. COMPARATIVA ENTRE CATALUNYA I LA RESTA DE L'ESTAT.....	107
7.4.1. Anàlisi agregada I.....	107
7.4.2. Anàlisi agregada II.....	112
7.4.3. Anàlisi per comunitats autònomes	115
8. CONCLUSIONS	120
9. CONSIDERACIONS.....	125
10. BIBLIOGRAFIA	127
11. ANNEXOS.....	127
11.1. ANNEX DE DADES	127
11.2. ANNEX DADES DE LES RELACIONS COMERCIALS DE CATALUNYA AGREGADES (SECCIÓ 3).....	128
11.3. ANNEXOS ÀMBITS GEOGRÀFICS (SECCIÓ 4).....	136
11.3.1. Resta de l'Estat	136
11.3.2. Estranger	145
11.3.3. Anàlisi anys d'inici i final de període.....	151
11.4. ANNEX SECTORS (SECCIÓ 5).....	163
11.5. ANNEXOS RESTA DE L'ESTAT (SECCIÓ 7).....	177
11.5.1. Anàlisi de mitjanes anuals per períodes	183
11.5.2. Anàlisi anys d'inici i final del període.....	193

1. INTRODUCCIÓ

El present informe analitza les relacions comercials de Catalunya en els anys 1995-2011. En un context en què el debat de les relacions de Catalunya amb l'exterior està a l'ordre del dia, el Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya, ha considerat oportú estudiar els intercanvis comercials de Catalunya amb l'exterior, a fi d'obtenir una visió ampla de la matèria i aportar informació contrastable al debat que té lloc al país.

L'estudi quantifica la importància del comerç amb l'exterior per a l'economia catalana, i apunta l'evolució de les seves tendències amb les darreres dades disponibles.

Sovint, les balances comercials s'han utilitzat, en el cas de Catalunya, en contraposició a les balances fiscals del territori respecte a la resta de l'Estat.¹ Aquí no es pretén tampoc realitzar cap comparativa entre ambdues balances, entenent que la balança fiscal és, principalment, un element en l'anàlisi de les relacions entre Catalunya i la resta de l'Estat, mentre que la balança comercial inclou les relacions amb l'estranger, i fa referència, per tant, a un àmbit més ampli de l'economia del territori.

L'informe s'estructura en apartats diferenciats. Així, en un primer apartat s'analitzen les diferents fonts estadístiques disponibles per tal d'estudiar les relacions comercials de Catalunya, així com la metodologia utilitzada per calcular-les.

Posteriorment, s'analitzen les relacions comercial de Catalunya des d'una perspectiva agregada, estudiant l'evolució d'aquesta, i centrant el focus en les relacions comercials que s'estableixen entre Catalunya i la resta de l'Estat, i Catalunya amb l'estranger en els anys 1995-2011.

Una vegada analitzades les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior des d'una perspectiva agregada, s'analitzen amb detall el destí/origen geogràfic de les exportacions/importacions de Catalunya, estudiant quines comunitats autònomes són més rellevants en el comerç amb la resta de l'Estat, i quines regions/països de l'estranger tenen una major relació comercial amb Catalunya.

A continuació el focus es centra en la desagregació sectorial de les exportacions i importacions de Catalunya, per estudiar amb el més gran detall possible quins són els sectors sobre els quals pivoten les relacions comercials de Catalunya, separant també en funció de si els intercanvis comercials s'efectuen amb la resta de l'Estat o l'estranger.

Una vegada estudiada l'evolució sectorial, s'estudia l'evolució diferenciada de les quatre províncies catalanes, i tot seguit, s'analitzen les relacions comercials de la resta de l'Estat, per tal de realitzar una comparativa amb les balances comercials de Catalunya. Aquesta comparativa, es dur a terme tant pel conjunt de la resta de l'Estat com a unitat agregada, com per cadascuna de les diferents comunitats autònomes.

Finalment, es presenten les conclusions de l'informe, i les recomanacions elaborades pel Consell de Treball Econòmic i Social de Catalunya.

¹ Vegeu l'estudi número 29 del CTESC: Informe sobre el finançament autonòmic de Catalunya.

2. FONTS D'INFORMACIÓ ESTADÍSTICA I METODOLOGIA

Catalunya, a diferència del conjunt d'Espanya o qualsevol altre Estat, només disposa d'informació provinent de registres de duanes del comerç que es du a terme amb l'exterior de l'Estat espanyol, motiu pel qual, cal estimar una part de les relacions comercials de Catalunya. Així mateix, la informació disponible sobre comerç exterior es limita al comerç de béns, mentre que els serveis i altres partides que podrien conformar la balança per compte corrent o la balança de pagaments, tampoc estan disponibles a un nivell de desagregació territorial inferior al de l'Estat espanyol. A continuació s'exposa quines són les principals fonts d'informació disponible per tal d'analitzar les balances comercials.

Pel que fa al comerç de béns de Catalunya amb l'exterior de l'Estat espanyol, la principal font d'informació és la que proporciona l'Agència Tributària, que permet distingir importacions i exportacions realitzades des de Catalunya, separant en funció del tipus de bé (a un nivell de desagregació màxima), el país d'origen o destí, la província catalana d'origen/destí, i el mode de transport mitjançant el qual les mercaderies han entrat/sortit a/de Catalunya. També permet analitzar el volum (kg.) i el valor (€) d'aquests béns. Aquesta informació es troba disponible des de 1988 fins a l'any en curs. Aquestes dades són públiques, motiu pel qual poden ser utilitzades sense cap restricció.

La complexitat a l'hora d'analitzar una balança comercial entre Catalunya i l'exterior es troba en el comerç entre Catalunya i la resta del territori espanyol. A diferència del comerç entre Catalunya i l'exterior de l'Estat espanyol, on es disposava de dades de registre provinents de duanes, en el comerç amb la resta de territoris espanyols no existeix un registre dels moviments de béns, motiu pel qual cal estimar els fluxes de béns que es generen del comerç.

Potser la via més immediata per obtenir uns valors sobre el comerç entre territoris espanyols és la base de dades C-Intereg, que elabora el Centre de Predicció Econòmica (CEPREDE), i que patrocinen les administracions d'Andalusia, Castella i Lleó, Catalunya, Comunitat Valenciana, Extremadura, Comunitat de Madrid i País Basc². Aquesta base de dades inclou informació sobre comerç de béns entre províncies i comunitats autònomes segons origen i destí, mode de transport i tipus de bé (amb una desagregació de 30 rames), així com volums (kg.) i valor (€) dels béns comercials. La base arrenca l'any 1995, i arriba fins a 2011. La base C-Intereg s'elabora a partir d'informacions diverses, basades principalment en enquestes del transport de mercaderies, que després de combinar-les amb bases de dades de preus de diferents productes i refinar-les amb l'Enquesta Industrial d'Empreses (EIAE) i la Comptabilitat Nacional, permeten obtenir una estimació de l'intercanvi de béns entre territoris espanyols.

C-Intereg també disposa d'una base de dades trimestral que dona informació més actualitzada (2012-2013) però que no inclou les mercaderies del sector "Producció i distribució d'energia elèctrica, gas i aigua", i es presenta de forma agregada, el que no permet ni anàlisis sectorials, ni d'origen o destinació dels béns.

Una via alternativa, i que serveix de base a l'hora d'elaborar la base C-Intereg, són les taules input-output de Catalunya (TIOC), si bé és una informació que només es disposa de forma intermitent. Així l'última TIOC disponible data de l'any 2005, i la publicació de les dades de la TIOC 2011 està prevista per finals de l'any 2014, fet que la situa fora dels terminis de l'estudi.

Finalment, pel que fa a la producció industrial, també es disposa de l'Enquesta Industrial d'Empreses (EIAE), que elabora l'INE amb la col·laboració d'Idescat, i que explota Idescat en el cas de Catalunya per ampliar-ne els resultats. Aquesta enquesta ens permet conèixer el destí de les vendes de les empreses industrials catalanes, distingint la proporció de negoci que ofereix el mercat domèstic català, l'espanyol i l'estranger. També ens permet conèixer la procedència de les compres que han efectuat les empreses industrials catalanes, fet que ens ajuda a perfilar la procedència de les importacions de bens intermedis que fan les empreses industrials catalanes. A més, una de les virtuts de l'EIAE és el seu elevat nivell de desagregació sectorial, fet que ens permet distingir quines branques d'activitat tendeixen a exportar més a un mercat que a un altre.

L'enquesta analitza la població d'empreses catalanes dels sectors indústries extractives, manufactureres, subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat i subministrament d'aigua, activitats de sanejament, gestió de residus i descontaminació que com a mínim tenen un treballador remunerat.

² Patrocini que es du a terme a través de diferents organismes, i que en el cas català és el Departament d'Economia i Coneixement.

L'enquesta és de caràcter anual, i l'àmbit temporal que ens ofereix és des del 1993 fins al 2011. Tot i que trobem bona part de la informació publicada a Idescat, cal advertir del trencament de sèrie que pateix la font a partir del 2007. El motiu és que l'any 2008 l'Enquesta industrial d'empreses es reforma per adaptar-la al nou Reglament europeu d'estadístiques estructurals a les empreses (SBS), a la nova Classificació nacional d'activitats econòmiques (CNAE-2009) i al nou Pla general de comptabilitat, aprovat l'any 2007. D'aquesta manera, mentre que amb anterioritat al 2008 les dades es referien a un univers d'empreses de 20 treballadors o més, a partir d'aquest any, tal i com s'ha comentat, la informació s'analitza pel conjunt de les empreses amb com a mínim un assalariat. Aquesta qüestió, unida al fet que algunes activitats han passat, amb la nova classificació, de industrials a serveis, fa doncs més complicada la comparació entre les explotacions anteriors al 2008 i les que s'han elaborat a partir d'aquella data.

Tractament de dades i metodologia

Per tal d'analitzar la balança comercial de Catalunya amb l'exterior, s'utilitza la base de dades C-Intereg, per analitzar el comerç de Catalunya amb la resta de l'Estat, i la base de dades de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) per tal d'estudiar el comerç internacional.

Com s'ha comentat anteriorment, les dades de l'AEAT són públiques, motiu pel qual es poden utilitzar sense cap restricció. Pel que fa a les dades de C-Intereg, s'han facilitat al CTESC dues bases de dades a partir de la base C-Intereg³. La primera inclou el conjunt d'intercanvis entre comunitats autònomes des de l'any 1995 fins a l'any 2011, amb dades desagregades a 30 sectors i per comunitats autònomes. La segona és una base d'intercanvis de béns entre Catalunya i la resta de l'Estat, des de 1995 fins a 2011, amb informació desagregada a nivell de província pel cas de Catalunya, i també per 30 sectors.

La dificultat de combinar una base de dades generada a partir d'estimacions (C-Intereg), amb un registre duaner (AEAT) és evident.⁴ Atès que la riquesa i precisió de les dades d'AEAT són superiors a les de C-Intereg, s'ha intentat homogeneïtzar la informació provinent d'AEAT per fer-la compatible amb la disponible de C-Intereg.

Així, l'anàlisi s'ha limitat als anys 1995-2011, que és el període en que es disposa de dades de C-Intereg, si bé aquest s'amplia a 1995-2013 quan es treballa amb dades agregades o que fan referència exclusivament a dades de l'AEAT. Així mateix, les províncies s'han agrupat en comunitats autònomes⁵.

A nivell sectorial, C-Intereg utilitza una classificació de productes pròpia, mentre que les dades de l'AEAT es presenten en Nomenclatura Combinada a un nivell màxim de desagregació (8 dígits). Per tal d'unificar la classificació de productes, es va sol·licitar al Departament d'Economia i Coneixement una equivalència dels sectors de la base C-Intereg amb classificacions estàndard. Malauradament, l'equivalència facilitada es limitava a la correspondència de C-Intereg a 16 sectors (malgrat disposar de dades de 30 sectors) amb la CNAE-93 a dos dígits. Atès que cada sector de C-Intereg es componia de diferents sectors CNAE-93, era impossible traduir les dades C-Intereg a CNAE-93, però si que era possible passar les dades d'AEAT, primer a CNAE-93 (gràcies a una correspondència històrica entre Nomenclatura Combinada i CNAE-93 facilitada per Idescat), i després a C-Intereg 16. Convé ressaltar que els sectors 4 i 5 de C-Intereg (Indústria tèxtil i de la confecció (4), i Indústria del cuir i calçat (5)) eren indissociables en la correspondència facilitada, motiu pel qual al final enlloc de 16 sectors es disposa de 15 sectors d'anàlisi.⁶

Un altre element rellevant és que una petita part de les dades de l'AEAT es trobaven, una vegada aplicada la correspondència entre Nomenclatura Combinada i CNAE-93 facilitada per Idescat, a la categoria "No classificables" (la majoria) o a categories del CNAE-93 no incloses a l'anàlisi que realitza C-Intereg (la minoria, sent categories pròpies dels serveis⁷, que representen una proporció insignificant dels imports d'exportacions o importacions). Això feia impossible equiparar aquestes dades a dades de C-Intereg, motiu pel qual s'ha optat per incorporar la ca-

³ Atès que la base C-Intereg ha estat facilitada pel Departament d'Economia i Coneixement, s'utilitzarà aquesta notació per referir-se a la base.

⁴ Un dels esculls en la fusió dels arxius és que els imports que atribueix C-Intereg pel comerç interregional es basen en preus de sortida de fàbrica, mentre que els preus de l'AEAT pel comerç internacional són preus a la frontera (ja siguin FOB o CIF), motiu pel qual existeix un biaix que incrementa el valor del comerç internacional a l'incorporar-hi el cost del transport fins a la frontera. Aquest possible biaix no s'ha corregit en aquest informe, al no disposar d'una estimació de la magnitud del mateix.

⁵ C-Intereg està disponible per províncies, però només s'ha facilitat al CTESC la informació de les quatre províncies catalanes respecte a la resta de comunitats autònomes, motiu pel qual l'anàlisi que permet realitzar es limita al territori català.

⁶ Vure taula de correspondències de sectors a l'annex d'aquest informe.

⁷ Concretament els sectors 72, 74, 90, 92 i 93 de la CNAE-93, que es corresponen, respectivament, a: Activitats informàtiques; Altres activitats industrials; Activitats de sanejament públic; Activitats recreatives, culturals i esportives i Activitats diverses de serveis personals.

tegoria "No classificats" a l'estudi, sent una categoria sectorial exclusiva del comerç internacional, i exclouent les categories que feien referència a serveis al CNAE-93, per tal d'acotar l'estudi al comerç de béns.

Un altre aspecte important en el tractament de les dades són els valors perduts. Així, per exemple, Idescat realitza un tractament de les dades originals de l'AEAT, assignant un valor a les observacions de variables que apareixen com a perdudes o errònies. Això és especialment rellevant per la província d'origen o destí del bé, on Idescat assigna als valors perduts d'aquesta variable el valor en base a la variable de domicili fiscal de l'empresa exportadora/importadora. Això també genera unes diferències entre les dades que presenta Idescat i les dades que es presenten en aquest informe. Als annexos d'aquest informe s'inclou una comparativa entre les dades que ofereix el CTESC, i les que ofereixen l'Agència Tributària o l'Idescat, que presenten diferències insignificants.

Finalment, i pel que fa a la metodologia, l'informe és estrictament descriptiu, estudiant primer els saldo comercial de Catalunya, el nivell d'exportacions i importacions, i el grau d'obertura de l'economia en cadascun dels apartats. Aquest anàlisi es du a terme, tant pel conjunt de la sèrie, a fi de copsar l'evolució de les relacions comercials, com per uns períodes definits, ja que per tal de descriure l'evolució en els darrers dinou anys del patró geogràfic i sectorial de les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior s'ha optat per treballar, en bona part de l'informe, a partir de les mitjanes anuals de tres talls temporals dels dinou anys dels quals disposem de dades, 1995-2000, 2001-2007 i 2008-2013 (o en part de l'anàlisi 2008-2011).

Aquesta partició ens permet identificar amb més claredat l'evolució dels patrons temporals de les relacions comercials catalanes amb l'exterior, i aïllar aquells elements més conjunturals de l'evolució de les variables analitzades, a més de permetre una visió més sintètica i facilitar al lector la comprensió de les dades treballades.

El primer tall de sis anys, 1995-2000, es caracteritza per un destacat, i relativament estable, creixement del valor nominal de les vendes i compres de Catalunya a l'exterior de productes agrícoles i industrials, amb un creixement mitjà anual del 9,7% i l'11,3%, respectivament.

En aquests anys, en que l'economia catalana està creixent a ritmes mitjans en termes reals del 3,9% anual, el sector agrícola i industrial creix en termes reals per sobre del conjunt de l'economia, a un ritme anual del 4,2%.

En els dos darrers anys d'aquest període, s'inicia el procés de posada en circulació de l'euro, així a partir de l'1 de gener del 1999 queda fixada la paritat de la pesseta amb l'euro, si bé la circulació de la moneda no es fa efectiva fins el 2001 i de forma plena el 2002.

El segon tall consta de set anys, 2001-2007. L'any 2001 té lloc una clara frenda en el ritme de creixement tant del valor de les vendes com de les compres comercials de Catalunya a l'exterior, que cauen l'any 2002 i es recuperen, posteriorment, si bé amb uns creixements inferiors als produïts en el període anterior. En aquests anys, els creixements del valor nominal de les vendes i les compres comercials de Catalunya a l'exterior es situen en el 4,0% i el 6,1% en termes mitjans anuals, respectivament, pràcticament la meitat dels observats en el període anterior.

Paral·lelament, l'economia catalana en el seu conjunt, segueix experimentant un creixement relativament sostingut, del 3,1% en mitjana anual, si bé té lloc un estancament de l'activat agrícola i industrial que creix a un ritme molt més modest del 0,4% anual en termes mitjans.

Al llarg d'aquests set anys les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior tenen lloc ja amb el ple funcionament i circulació de l'euro.

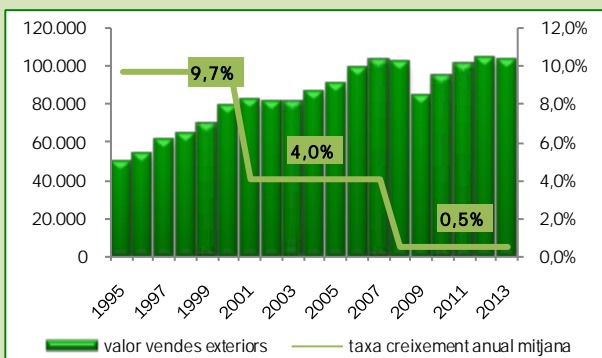
Finalment, identifiquem el tercer tall temporal de sis anys, 2008-2013. L'any 2008, té lloc una caiguda del valor nominal de les compres i les vendes comercials de Catalunya a l'exterior, que s'intensifica de forma molt acusada el 2009. A partir del 2010 té lloc una recuperació de les vendes comercials a l'exterior que fins a recuperar els nivells màxims dels valors absoluts del 2007, mentre que el valor de les compres comercials a l'exterior, si bé es recuperen inicialment, tornen a caure lleugerament el 2012 i el 2013, sense assolir en cap dels anys els valors màxim absoluts de l'any 2007. Aquesta caiguda i recuperació fa que en aquests anys les variacions del valor nominal de les vendes i les compres comercials de Catalunya es situen en el 0,5% i el -1,0%, respectivament, en termes mitjans anuals.

Aquest tall temporal, identificat amb la crisi econòmica, l'activitat econòmica catalana cau en termes reals l'1,0% en mitjana anual, caiguda que és lleugerament més intensa en el conjunt de l'activitat agrícola i industrial, amb una reducció real mitjana de l'1,2% anual.

Al llarg de l'informe, en l'anàlisi desagregat del comportament de les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior, tant per àmbits geogràfics, per sectors d'activitat econòmica, com quan es compara amb el comportament de les relacions comercials exteriors de la resta de l'Estat, aquest tercer tall s'escurça a quatre anys, 2008-2011, degut a la disponibilitat de dades desagregades en la base de dades C-interreg. Aquest tall més curt d'anys comparteix les característiques descrites del període 2008-2013. Així, la variació del valor de les vendes i compres comercials de Catalunya amb l'exterior en els anys 2008-2011 és del 0,1% i el -1,5%, respectivament. Mentre que l'activitat econòmica catalana cau en termes reals, l'1,0% en mitjana anual, caiguda que és lleugerament més intensa en el conjunt de l'activitat agrícola i industrial, amb una reducció real mitjana de l'1,7% anual

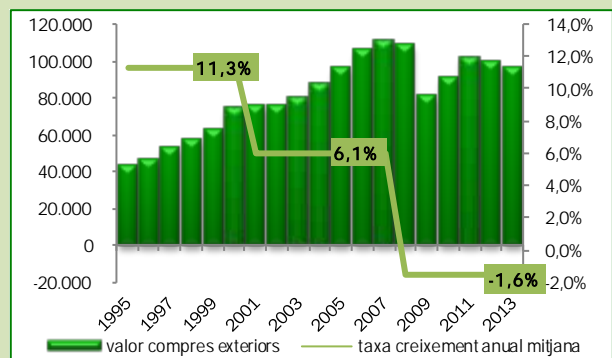
GRÀFIC 1 Evolució del valor de les exportacions i importacions comercials exteriors, i del PIB total i el VAB agrícola i industrial en termes reals. Catalunya, 1995-2013.

Evolució de les exportacions comercials exteriors. Catalunya

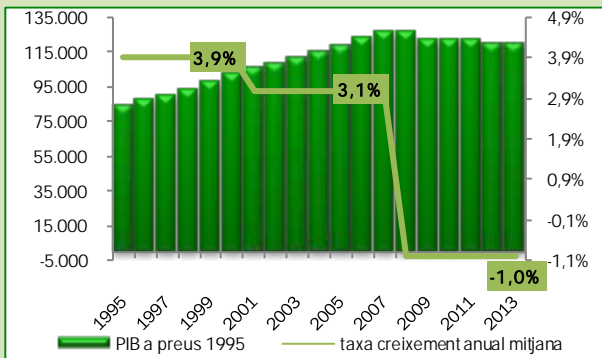
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Evolució de les importacions comercials exteriors. Catalunya

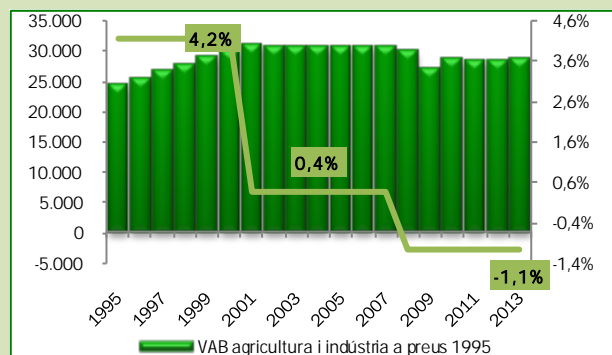
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Evolució del PIB a preus de 1995. Catalunya

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Evolució del VAB agrícola i industrial a preus de 1995. Catalunya

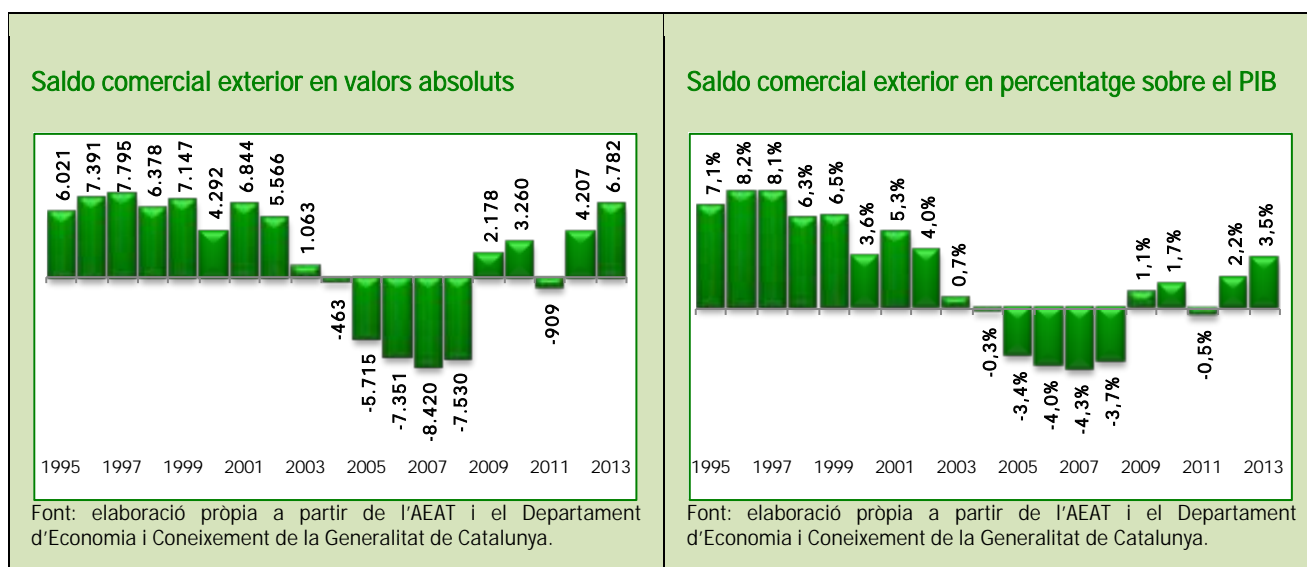
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

3. ANÀLISI DELS INTERCANVIS DE MERCADERIES DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

En aquest epígraf s'analiza l'evolució i composició del saldo comercial exterior de Catalunya en els anys 1995-2013 diferenciant el saldo amb la resta de l'Estat i amb l'estranger; l'evolució del destí de les vendes de mercaderies de Catalunya a la pròpia CA, a la resta de l'Estat i a l'estranger; l'evolució en aquests mateixos anys de l'origen de les compres agregades de mercaderies de Catalunya provinents de la pròpia CA, de la resta de l'Estat i de l'estranger; i l'evolució i composició del grau d'obertura associat a aquestes relacions comercials amb l'exterior.

L'epígraf es divideix en dos apartats. En l'apartat 3.1 es quantifica la rellevància de saldo comercial amb l'exterior que com es pot veure en el gràfic ha passat de significar el 7,1% del PIB l'any 1995 al 3,5% del PIB el 2013, si bé en termes nominals, ha significat el darrer any 6.782 milion d'euros, un valor que es situa just per sobre dels 6.021 milions del 1995.

GRÀFIC 2 Saldo comercial amb l'exterior. Catalunya, 1995-2013

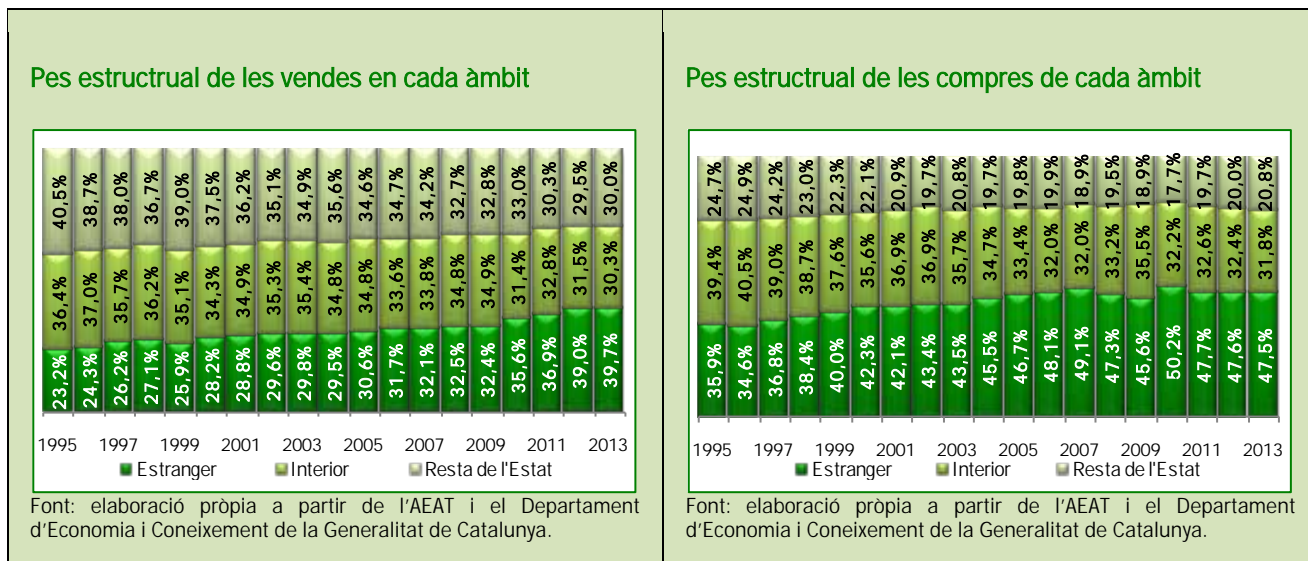
En l'apartat 3.2. ens aproximem a la rellevància de les relacions comercials exteriors catalanes quantificant en un primer subapartat per una part, la importància relativa que tenen l'estranger i la resta de l'Estat en el destí de les vendes de productes agrícoles i industrials fetes per l'economia catalana, i per una altra la importància relativa de les compres d'aquests mateixos productes de l'estranger i de la resta de l'Estat fetes per l'economia catalana.

En un segon apartat mesurem l'evolució del grau d'obertura associat a les relacions comercials amb l'estranger i amb la resta de l'Estat com a indicador del nivell d'interacció que tenim amb l'exterior en la generació del PIB català.

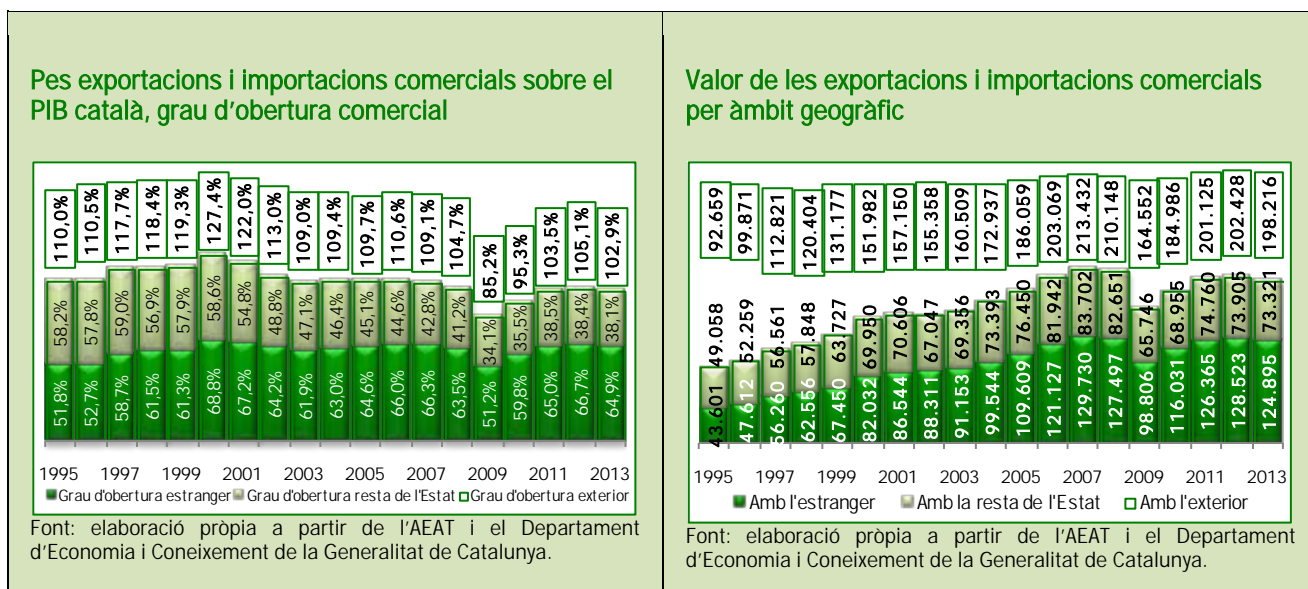
En el següent gràfic, es pot observar com al llarg dels darrers dinou anys les vendes de productes agrícoles i industrials a la resta de l'Estat han passat de significar el 40,5% al 30,0% de totes vendes fetes d'aquests productes comercials, i les vendes a l'estranger han passat del 23,2% al 39,7%. Paral·lelament, les compres a la resta de l'Estat han perdut pes, passant del 24,7% al 20,8%, i les compres a l'estranger n'han guanyat passant del 35,9% al 41,5%.

Així, el valor de les vendes i les compres a l'exterior ha passat de 92.659 milions d'euros l'anys 1995 a 198.216 milions d'euros el 2013. El grau d'obertura exterior associat a aquestes relacions comercials, s'ha reduït, del 110,0% del PIB al 102,9% del PIB l'any 2013, amb una reducció del grau d'obertura comercial en relació amb la resta de l'Estat i un augment en relació amb l'estranger.

GRÀFIC 3 Evolució del pes estructural de les vendes i les compres comercials a cada mercat -pròpia CA, resta de l'Estat, i estranger-. Catalunya, 1995-2013

GRÀFIC 4 Evolució del grau d'obertura associat a les compres i les vendes de productes agrícoles i industrials, i dels seus valors absoluts. Catalunya, 1995-2013

3.1. ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DEL SALDO COMERCIAL EXTERIOR.

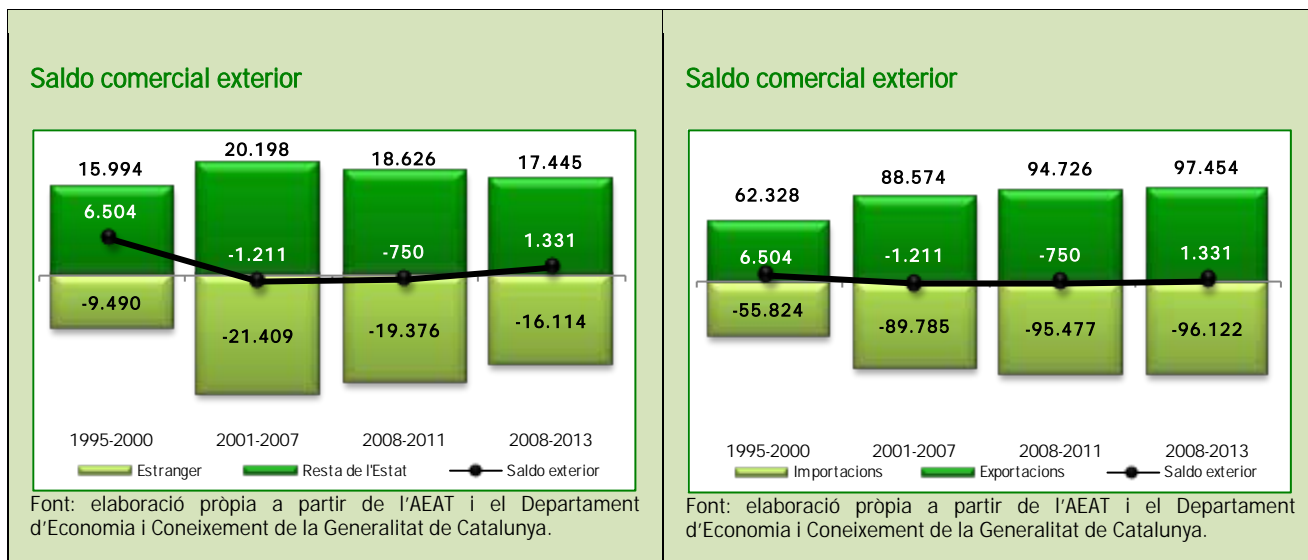
En aquest primer apartat quantifiquem la importància de les relacions comercials exteriors de Catalunya a partir d'analitzar l'evolució del saldo comercial exterior català, tant en termes absoluts com en relació amb el PIB. L'existència d'un saldo comercial positiu significa pel conjunt de l'economia una generació de recursos nets, o capacitat de finançament al aportar rendes que no es paguen amb recursos generats en la pòpia economia. Contràriament, l'existència d'un saldo negatiu es tradueix en una necessitat de finançament pel conjunt de l'economia que significa una desviació de renda interna cap a l'exterior.

1995-2000

Les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior (amb l'estranger i la resta de l'Estat) mantienien, en els anys 1995-2000, en termes mitjans un saldo positiu de 6.504 milions d'euros anuals, relativament estable si bé amb un deteriorament acumulat en aquests anys de 1.729 milions d'euros, especialment per l'efecte del darrer any.

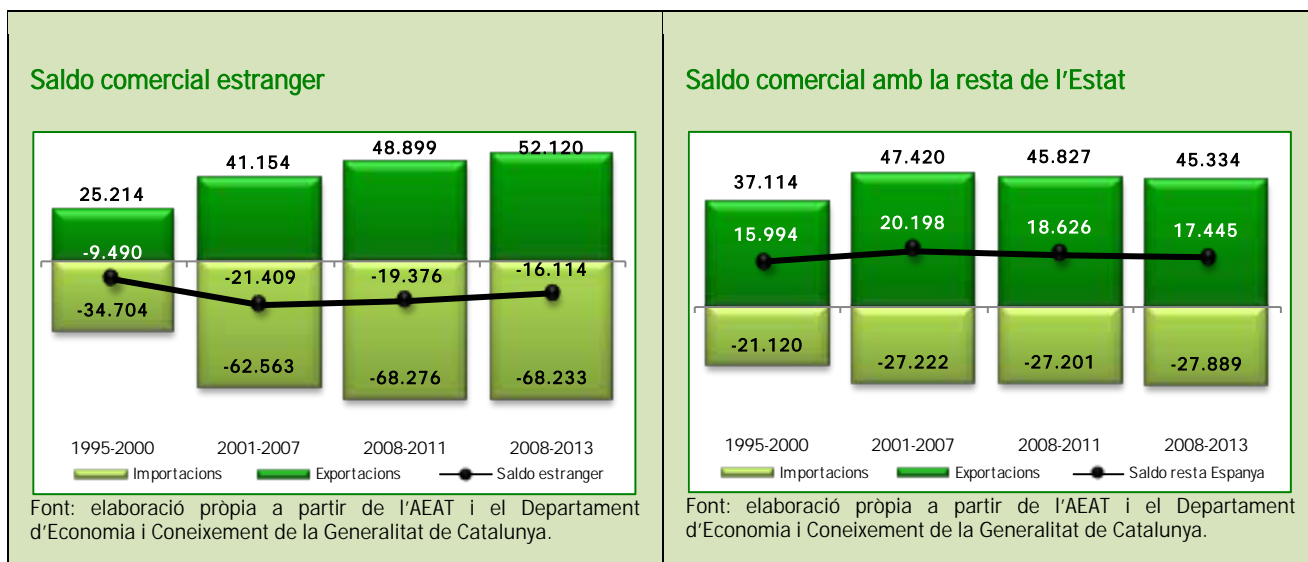
En conjunt però, el saldo exterior era un generador net de recursos que aportava capacitat de finançament pel conjunt de l'economia catalana.

GRÀFIC 5 Saldo comercial amb l'exterior segons àmbit geogràfic i períodes en valors absoluts. Catalunya, 1995-2013. Estranger i Resta de l'Estat.

La generació d'aquesta capacitat de finançament és el resultat de dos comportaments contraposats. Mentre que les relacions comercials de Catalunya amb la resta de l'Estat tenen un superàvit comercial mitjà de 15.994 milions d'euros anuals, que creix al llarg d'aquests anys (vegeu la taula de l'annex 11.2.), aquest superàvit es veu en part compensat per un saldo comercial negatiu, també creixent, amb l'estranger, de -9.490 milions d'euros anuals en termes mitjans.

GRÀFIC 6 Saldo comercial amb l'exterior segons àmbit geogràfic i períodes en valors absoluts. Catalunya, 1995-2013. Estranger i Resta de l'Estat.

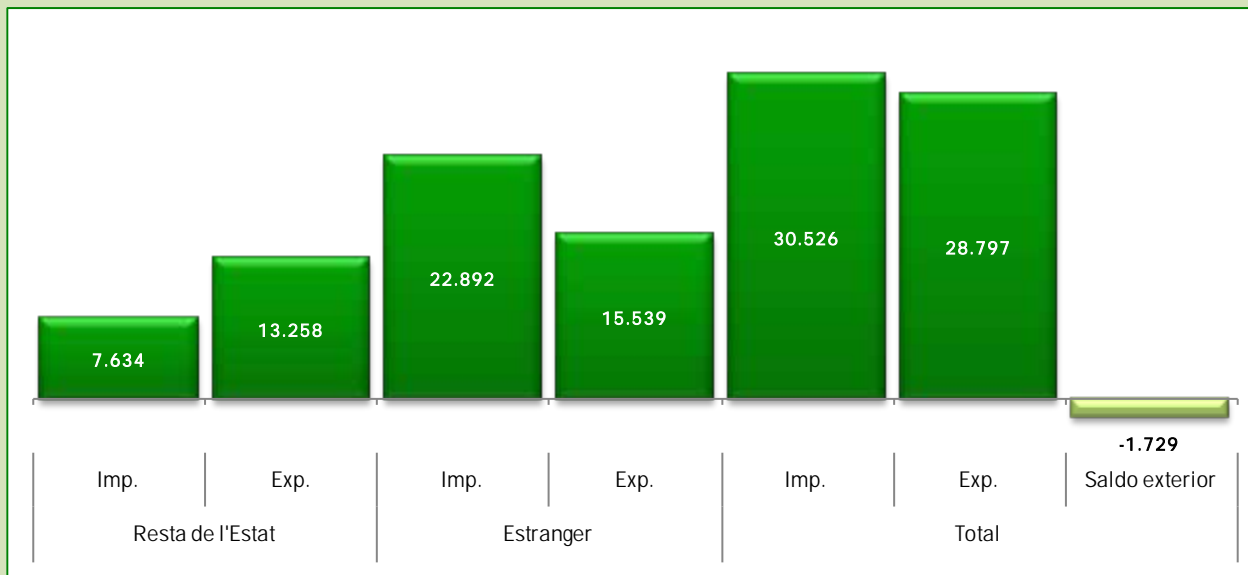

En el conjunt d'aquests anys, especialment per l'efecte del darrer any, el deteriorament del saldo comercial amb l'estranger supera modestament la millora del saldo amb la resta de l'Estat. Si bé no disposem de dades per comparar amb un període anterior, al llarg d'aquest sis anys, del 1995 al 2000, les relacions comercials amb Espanya acumulen una millora del seu saldo de 5.624 milions d'euros, mentre que el saldo amb l'estranger acumula un empitjorament del seu dèficit de 7.353 milions d'euros.

En general, també podem constatar que tot i el major nivell d'exportacions comercials a l'exterior que d'importacions al llarg de tots aquests anys, el lleuger retrocès acumulat en el saldo exterior s'explica per un augment acumulat més important de les importacions, de 30.526 milions d'euros, que de les exportacions, de 28.797 milions d'euros. A més, mentre el creixement acumulat de les exportacions comercials a la resta de l'Estat, de 13.258 milions d'euros, supera al de les importacions provinents de la resta de l'Estat, de 7.634 milions d'euros, amb les relacions comercials amb l'estranger passa al revés, amb uns augments acumulats d'exportacions menor que els de les importacions, de 15.539 milions d'euros i 22.892 milions d'euros, respectivament. En aquest sentit, cal tenir en compte l'impacte acumulat de les successives depreciacions efectuades en l'economia espanyola els anys 1992, 1993 i 1995, i la fixació de la paritat de la pesseta a l'euro l'any 1999, que si bé ajuden a explicar l'augment de les exportacions també van impactar en l'encariment de les importacions estrangeres.

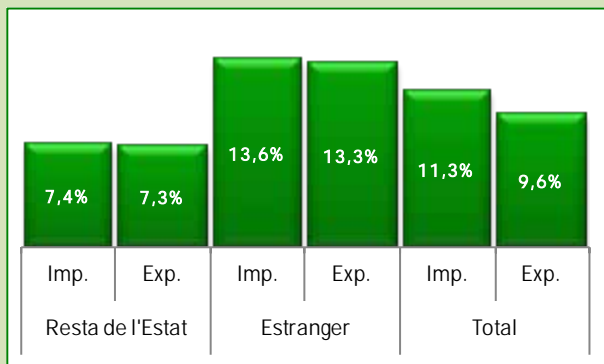
GRÀFIC 7 Contribució a l'evolució del dèficit comercial exterior que genera l'intercanvi comercial de cada mercat -resta de l'Estat i estranger-, al llarg del període 1995-2000. Catalunya

Variació absoluta acumulada d'importacions i exportacions i del saldo comercial exteriors, 1995-2000

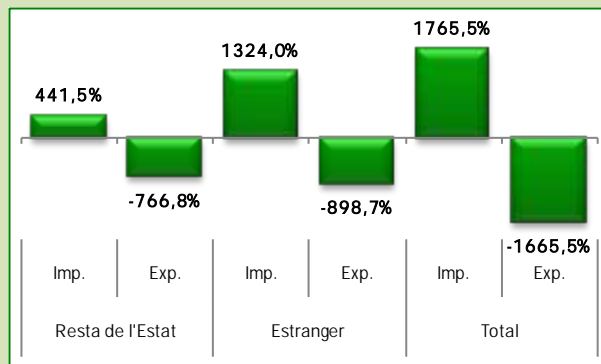
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Taxa de creixement anualitzades i acumulades en el període, d'importacions i exportacions, 1995-2000

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

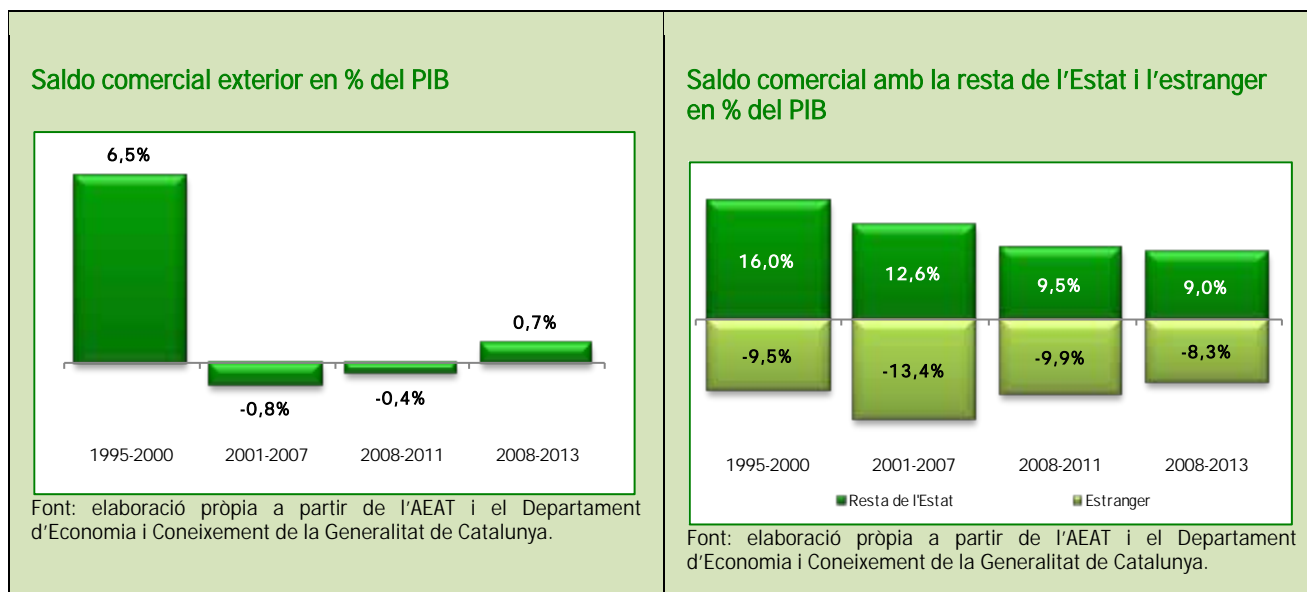
Contribució a l'empitjorament del saldo comercial exterior, 1995-2000

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

A la vegada, la importància relativa d'aquest saldo valorada en relació al PIB català al llarg d'aquests anys, mostra un superàvit exterior que representa en termes mitjans el 6,5% del PIB, si bé va perdent pes a partir de 1999 fins situar-se en el 3,6% del PIB català. Mentre el pes del saldo positiu amb Espanya es manté al voltant del 16% del PIB en tots aquests anys, el saldo negatiu amb l'estranger, passa del -9,1% al -12,6% del PIB.

GRÀFIC 8 Saldo comercial amb l'exterior segons àmbit geogràfic i períodes en percentatge respecte del PIB. Catalunya, 1995-2011. Estranger i Resta de l'Estat.

Per tant, podem afirmar que el creixement econòmic de l'activitat catalana en aquest primer tall temporal de les dades, 1995-2000, on l'activitat agrícola i industrial creix més que el conjunt de l'economia, tenia lloc en un context en que les relacions comercials amb l'exterior aporten una capacitat de finançament pel conjunt de l'economia catalana. Des d'aquesta perspectiva aquesta generació de recursos nets es filtra fonamentalment a través del saldo positiu de les relacions comercials amb la resta de l'Estat.

2001-2007

En el següent tall temporal analitzat, ja amb ple funcionament de l'euro, en els anys 2001-2007, les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior passen a generar en termes mitjans un saldo negatiu de -1.211 milions d'euros anuals i passen a ser detractores netes de recursos generant una necessitat de finançament pel conjunt de l'economia catalana.

El saldo comercial exterior es deteriora sistemàticament al llarg de tots els anys (vegeu taula i gràfic de l'annex 11.2.), especialment a partir del 2003, entra en valor negatiu el 2004 i mostra un dèficit, màxim en tota la sèrie analitzada en l'informe, de -8.420 milions d'euros l'any 2007.

El fort deteriorament de les relacions comercials exteriors de Catalunya és el resultat d'una relativa estabilització, en relació amb la resta de l'Estat, i una accentuació, en relació amb l'estranger, en el patró temporal del saldo comercial que hem vist en els anys 1995-2000. Mentre segueix millorant, si bé en menor mesura i no de manera uniforme, al llarg d'aquests anys el saldo comercial amb la resta de l'Estat, s'accelera el drenatge de recursos associat a les relacions comercials amb l'estranger. Tot i l'augment, en relació a la mitjana dels anys 1995-2000, del superàvit comercial amb la resta de l'Estat, amb un valor mitjà de 20.198 milions d'euros anuals, aquest comportament és superat pel creixement del dèficit comercial amb l'estranger que passa a tenir un valor mitjà de -21.409 milions d'euros anuals, amb un increment continuat excepte en el primer any, en que el dèficit arriba a un valor màxim de la sèrie estudiada, l'any 2007, de -30.463 milions d'euros.

En relació amb la mitjana dels anys 1995-2000, el saldo comercial exterior perd 7.715 milions d'euros com a conseqüència de l'augment en 4.204 milions d'euros del saldo mitjà amb la resta de l'Estat, compensat per l'augment d'11.919 milions del dèficit mitjà anual comercial amb l'estranger.

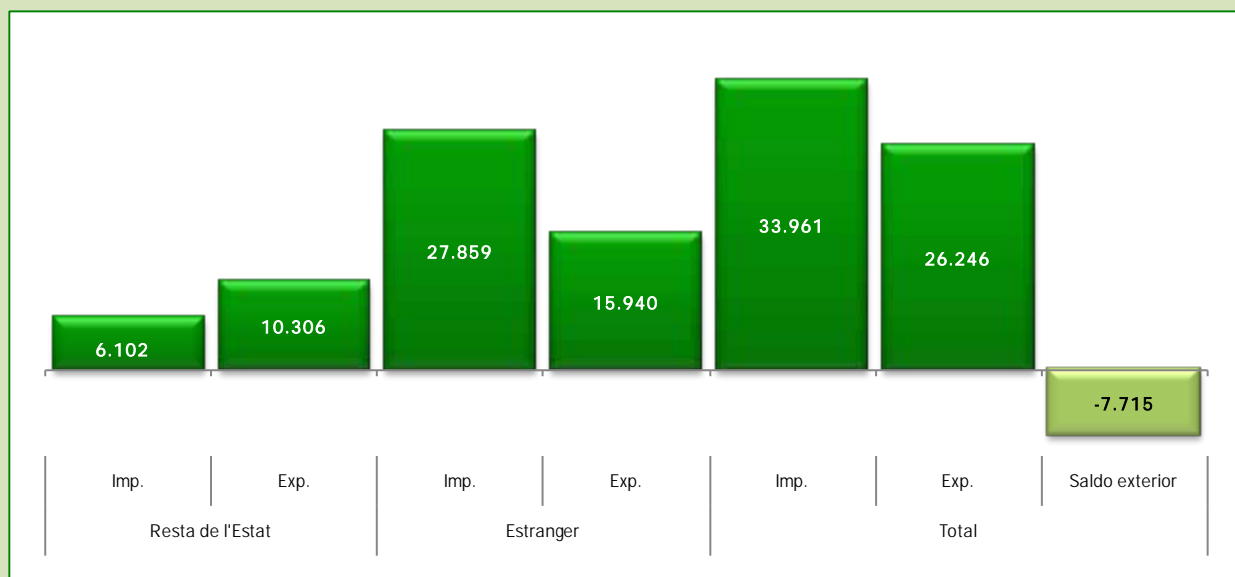
En conjunt, aquest deteriorament de les relacions comercials amb l'exterior s'explica, amb més intensitat que en els anys 1995-2000, per un increment més important de les importacions, amb un augment de 33.961 milions d'euros en relació amb la mitjana anual del 1995-2000, que de les exportacions, amb un augment de 26.246 milions d'euros, si bé aquests dos creixements, especialment pel que fa a les exportacions, es desacceleren.

De la mateixa manera que en el període anterior, el creixement acumulat de les exportacions comercials a la resta de l'Estat, amb un augment de 10.306 milions d'euros en relació amb la mitjana anual del període anterior, supera al de les importacions provinents de la resta de l'Estat, amb un augment de les mitjanes anuals entre els dos períodes de 6.102 milions d'euros. De totes maneres, identifiquem una desacceleració tant en l'increment de les exportacions com de les importacions.

Paral·lelament, i de nou repetint-se el patró temporal del període anterior, les relacions comercials amb l'estranger tenen increments més elevats de les importacions que de les exportacions, amb uns augments comparant les mitjanes anuals, de 27.858 milions d'euros i de 15.940 milions d'euros, respectivament. En aquest cas, mentre també s'identifica una desacceleració en els augments de les exportacions, es manté relativament més estable el ritme de creixement de les importacions.

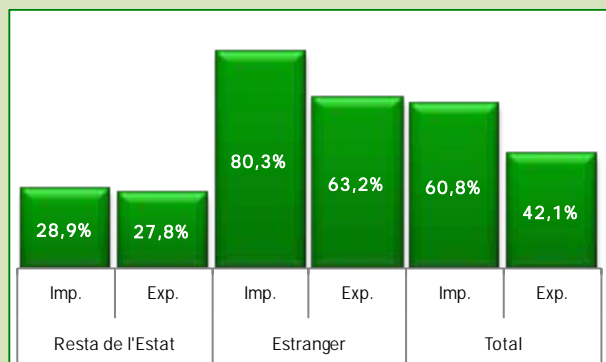
GRÀFIC 9 Contribució a l'evolució del dèficit comercial exterior que genera l'intercanvi comercial de cada mercat -resta de l'Estat i estranger-, 2001-2007 comparat amb 1995-2000

Variació absoluta d'importacions i exportacions i del saldo comercial exterior, 2001-2007 comparat amb 1995-2000

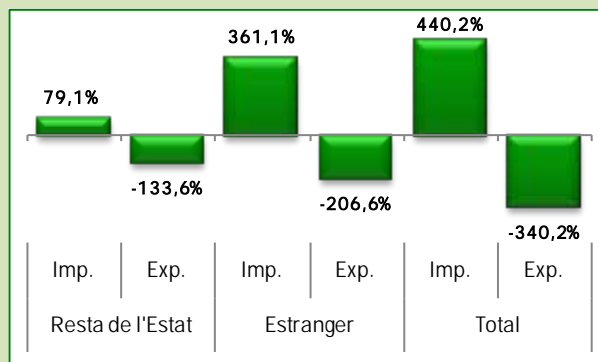
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Taxa de creixement d'importacions i exportacions, 2001-2007 comparat amb 1995-2000

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Contribució a l'empitjorament del saldo comercial exterior, 2001-2007 comparat amb 1995-2000

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Posat en relació al PIB català, el dèficit comercial exterior que manté en termes mitjans l'economia catalana en aquests anys representa el -0,8% del PIB, i passa d'un pes positiu del 5,3% l'any 2001 fins a situar-se en el -4,3% del PIB català l'any 2007. El pes del saldo positiu amb Espanya es redueix en termes mitjans, fins al 12,6%, i perd en aquests anys gairebé quatre punts percentuals, del 16,1% fins a l'11,3% l'any 2007. Per la seva part, el saldo negatiu amb l'estranger, passa del -10,8% al -15,6% del PIB, augmentant en relació amb la mitjana del període anterior fins al -13,4% del PIB.

Per tant, el creixement econòmic en els anys 2001-2007, lleugerament inferior al del període anterior i que conviu amb un estancament de l'activitat agrícola i industrial, té lloc en un context en que les relacions comercials amb l'exterior passen a generar una necessitat de finançament pel conjunt de l'economia catalana. En aquests anys, mentre que les relacions comercials amb Espanya segueixen aportant recursos nets pel conjunt de l'economia, aquests es veuen més que compensats per la detracció de recursos que generen les relacions co-

mercials amb l'estranger, especialment derivat del continuat increment de les importacions de l'estranger, superiors als que està experimentant l'economia en el seu conjunt.

2008-2013

Finalment, des de l'inici de la crisi, 2008-2013, les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior han recuperat la seva capacitat de generar recusus nets i aportar capacitat de finançament pel conjunt de l'economia, si bé a un nivell, en termes mitjans, inferior a l'observat en els anys 1995-2000.

El saldo comercial exterior es recupera sistemàticament, excepte per l'any 2011, i passa a tenir un saldo positiu en termes mitjans de 1.331 milions d'euros anuals. Aquesta recuperació situa el superàvit comercial amb l'exterior en 6.782 milions d'euros l'any 2013, un valor relativament similar al de la mitjana dels anys 1995-2000.

La capacitat de finançament aportada per les relacions comercials externes pel conjunt de l'economia en aquests anys de crisi es genera, fonamentalment i com en els períodes anteriors, per l'elevat superàvit comercial amb la resta de l'Estat, que en termes mitjans es situa en 17.445 milions d'euros anuals, mentre que bona part d'aquest saldo queda compensat pel drenatge de recusus que generen les relacions comercials amb l'estranger, amb un dèficit en termes mitjans de -16.114 milions d'euros anuals, que, tot i la seva reducció, encara es situa en nivells que gairebé dupliquen els dels anys 1995-2000.

A diferència dels dos períodes precedents, 1995-2000 i 2001-2007, el saldo comercial amb la resta de l'Estat passa a deteriorar-se, mentre que millora, de manera destacada, el saldo comercial amb l'estranger, que redueix el seu dèficit. Així, la millora del saldo comercial exterior en 2.542 milions d'euros en relació als anys 2001-2007 l'aporta, principalment, la forta reducció, en 5.295 milions d'euros del dèficit comercial amb l'estranger, que en part es compensa per la reducció, en 2.753 milions d'euros, del superàvit comercial amb la resta de l'Estat.

La millora del saldo comercial exterior és atribuïble a un increment més elevat de les exportacions, amb un augment de 8.879 milions d'euros en relació amb la mitjana anual del 2001-2007, que de les importacions, amb un augment de 6.337 milions d'euros.

Si bé l'impacte inicial de la crisi es va deixar sentir tant en el nivell d'exportacions com en la necessitat d'importacions -que perden en els anys 2008 i 2009 en relació al 2007 19.143 milions d'euros i 29.742 milions d'euros, respectivament-, l'economia catalana ha pogut recuperar la seva capacitat exportadora, i el 2013, amb 102.499 milions d'euros es situa en un nivell pràcticament igual al seu nivell màxim del 2007. La necessitat importadora de productes agrícoles i industrials, molt més afectada per la debilitat de la demanda interna, encara no ha recuperat el 2013, amb 95.717 milions d'euros, el nivell màxim assolit també el 2007.

La crisi ha fet orientar de forma més acusada la producció catalana de productes agrícoles i industrials cap a les exportacions a l'estranger. La reducció del dèficit comercial amb l'estranger s'explica per un destacat augment de les exportacions que augmenten en 10.966 milions d'euros en relació a la mitjana anual dels anys 2001-2007. De fet, tot i la caiguda inicial associada a la crisi econòmica, les exportacions a l'estranger no només han recuperat els nivells màxims assolits el 2007 si no que fins i tot el superen en 8.684 milions d'euros més el 2013. Paral·lelament, s'ha frenat el creixement del valor de les importacions de béns agrícoles i industrials que Catalunya obté de l'estranger, amb un augment de 5.670 milions d'euros de les mitjanes anuals en relació als anys 2001-2007.

L'empitjorament del saldo amb la resta de l'Estat respon bàsicament a la caiguda de les exportacions a aquest mercat, amb una reducció de 2.086 milions d'euros de les mitjanes anuals en relació als anys 2001-2007. Des del seu nivell màxim, l'any 2007, l'economia catalana exporta, l'any 2013, 8.691 milions d'euros menys a la resta de l'Estat. Mentre que el nivell d'importacions comercials obtingut d'aquest mercat, després d'una caiguda inicial, recupera mica en mica els nivells previs a la crisi. De manera que en termes mitjans i en relació als anys previs a la crisi, 2001-2007, es manté relativament estable el nivell d'importacions amb la resta de l'Estat, amb un augment de 667 milions d'euros.

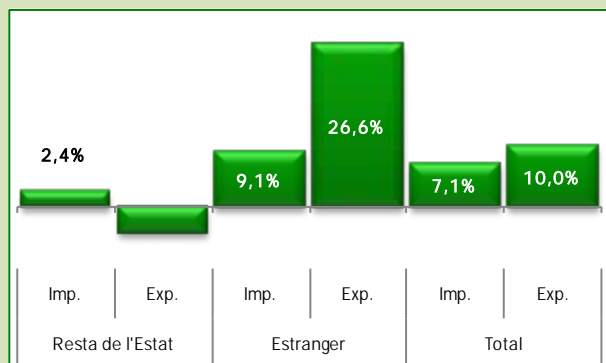
GRÀFIC 10 Contribució a l'evolució del dèficit comercial exterior que genera l'intercanvi comercial de cada mercat -resta de l'Estat i estranger-, 2008-2013 comparat amb 2001-2007

Variació absoluta d'importacions i exportacions i del saldo comercial exterior, 2008-2013 comparat amb 2001-2007

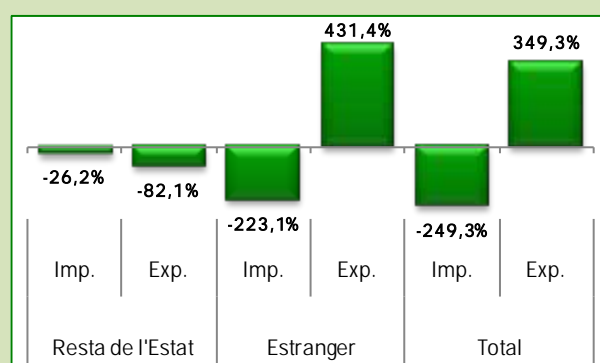
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Taxa de creixement d'importacions i exportacions, 2008-2013 comparat amb 2001-2007

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Variació absoluta d'importacions i exportacions i del saldo comercial exterior, 2008-2013 comparat amb 2001-2007

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Posat en relació al PIB català, el superàvit comercial exterior que manté en termes mitjans l'economia catalana en aquests anys representa el 0,7% del PIB, i passa d'un pes negatiu del -3,7% l'any 2008 fins a situar-se en el 3,5% del PIB català l'any 2013. El pes del saldo positiu amb Espanya es redueix en termes mitjans, fins al 9,0%, i perd en aquests anys gairebé dos punts percentuals, del 9,5% fins al 7,8% l'any 2013. Per la seva part, el saldo negatiu amb l'estranger, passa del -13,2% al -4,3% del PIB, reduint el seu pes en relació amb la mitjana del període anterior fins al -8,3% del PIB.

Per tant, en aquest sis anys analitzats des de l'inici de la crisi, 2008-2013, en que l'activitat econòmica catalana des dels seus nivells del 2007 ha caigut en termes mitjans l'1,0% anual acumulatiu, i l'activitat agrícola i industrial cau al ritme de l'1,2% anual acumulatiu, les relacions comercials amb l'exterior han contribuït a frenar aquest deteriorament aportant de nou capacitat de finançament pel conjunt de l'economia. Si bé el nivell d'aportació de

recursos nets pel conjunt de l'economia segueixen filtrant-se fonamentalment pel saldo comercial positiu amb la resta de l'Estat, la millora d'aquesta contribució l'està facilitant la reducció de l'important dèficit comercial amb l'estranger, que compensa, fins i tot, el retrocés, en relació als anys 2001-2007, del superàvit comercial amb la resta de l'Estat. En aquesta evolució, hi està jugant un paper destacat l'augment de les exportacions a l'estranger, que més que compensa no només l'augment de les importacions –tan de l'estranger com de la resta de l'Estat–, si no també la caiguda de les exportacions comercials a la resta de l'Estat.

Pel que fa a la seva importància relativa, l'aportació de capacitat de finançament derivada de les relacions comercials amb l'exterior ha perdut pes en relació al PIB. Mentre en els anys 1995-2000 aquesta capacitat de finançament significava, en termes mitjans, el 6,5% del PIB català, en els anys de crisi, 2008-2013 ha significat el 0,7% del PIB, si bé és cert que està creixent de nou, i l'any 2013 ha significat el 3,5% del PIB.

La importància relativa de la capacitat de finançament obtinguda amb les relacions comercials amb la resta de l'Estat es redueix pràcticament a la meitat, passant del 16,0% del PIB al 9,5% del PIB. Així, tot i que el superàvit comercial amb la resta de l'Estat creix en termes absoluts, ha crescut per sota de l'evolució del PIB. L'economia catalana tampoc ha estat capaç de substituir aquesta font de recursos nets amb les seves relacions comercials amb l'estranger, que en termes relatius segueixen drenant recursos de l'economia en una proporció similar a la que ho feia en els anys 1995-2000. Així, la importància relativa de la necessitat de finançament generada amb les relacions comercials amb l'estranger tot just es redueix des del -9,5% del PIB al -8,3% PIB, ja que en termes mitjans, entre aquests dos períodes l'increment del dèficit comercial amb l'estranger, del 69,8%, ha estat gairebé proporcional a l'augment del PIB.

3.2. EVOLUCIÓ DEL GRAU D'OBERTURA DE L'ECONOMIA ASSOCIAT A LES RELACIONS COMERCIALS DE CATALUNYA AMB L'EXTERIOR

3.2.1. L'EVOLUCIÓ DEL DESTÍ DE LES VENDES I L'ORIGEN DE LES COMPRES COMERCIALS.

L'economia catalana està experimentant al llarg del període d'anàlisi, 1995-2013, un augment progressiu de la seva dependència exterior, tant des de la perspectiva del destí geogràfic de la seva producció agrícola i industrial com de l'origen geogràfic d'on es proveeixen les compres catalanes d'aquest tipus de productes, amb un canvi progressiu i sistemàtic en favor de les relacions comercials amb l'estranger, en detriment de les relacions comercials amb la resta de l'Estat, i també, si bé en menor mesura, de les de caràcter intern amb la pròpia CA.

Aquest canvi, com ja s'ha comentat, té lloc en un context on el valor afegit generat per l'activitat agrícola i industrial desaccelera progressivament el seu creixement, amb una caiguda en els primers anys de la crisi i on encara no ha recuperat els nivells màxims de valor afegit generats en els anys previs a la crisi. Fruit d'aquesta evolució l'activitat agrícola i industrial ha anat perdent pes relatiu, al voltant de vuit punts percentuals, en el conjunt del valor generat per l'economia catalana.

1995-2000

L'economia catalana ja destinava en els anys, 1995-2000, la majoria de la seva producció agrícola i industrial al mercat exterior, el 64,3% del total. La resta de l'Estat era el principal mercat de destí d'aquesta producció, el 38,3% del total, mentre que a l'estranger s'hi destinava el 26,0% del total. El propi mercat català absorbia, així, el 35,7% de la producció agrícola i industrial restant. Acompanyant al creixement econòmic general de l'economia catalana i en particular del sector agrícola i industrial té lloc en aquests anys un progressiu augment relatiu de la producció destinada a l'estranger, mentre que perden pes relatiu tant la producció destinada al mercat de la resta de l'Estat, com la destinada a la pròpia CA. Tot i així, la resta de l'Estat es manté com el principal mercat de destí de la producció agrícola i industrial.

Paral·lelament, l'aprovisionament del mercat català de productes agrícoles i industrials també es fa majoritàriament en el mercat exterior, que experimenta també un augment del seu pes. Així, en termes mitjans dels anys 1995-2000, a Catalunya el 61,8% del consum aparent de producció agrícola i industrial provenia de l'exterior, amb un pes clarament més important dels productes agrícoles i industrials comprats a l'estranger, el 38,4% del total, que a la resta de l'Estat, el 23,4% del total. Mentre que les compres provinents de la pròpia CA eren del 38,2% del total. Ja durant aquests anys s'observa un progressiu increment relatiu de l'aprovisionament d'aquests productes en el mercat estranger, en detriment de les compres a la resta de l'Estat, i de forma més intensa de les fetes a la pròpia CA.

GRÀFIC 11 Evolució de les vendes i les compres a/de cada mercat -pròpia CA, resta de l'Estat, i estranger-, Catalunya, 1995-2013

2001-2007

En els anys 2001-2007 en que l'economia catalana manté els ritmes de creixement previs, si bé l'activitat agrícola i industrial frena significativament el seu creixement i estabilitza la seva producció en termes reals, el destí estranger de la producció agrícola i industrial catalana segueix guanyant pes relatiu, fins al 30,4%, en detriment del mercat de la resta de l'Estat i de la pròpia CA. Arrossegat pel mercat estranger, el mercat exterior augmenta lleugerament el seu pes, fins al 65,4% del total de les vendes en termes mitjans. Tot i així, el mercat de la resta de l'Estat segueix mantenint la condició de principal mercat de destí de la producció agrícola i industrial catalana, el 35,0% del total.

Paral·lelament, ja amb el ple funcionament de l'euro, es manté la tendència del període previ, i l'aprovisionament de productes agrícoles i industrials provinents de l'estranger augmenta el seu pes fins al 45,8% en termes mitjans, en detriment tant de les compres a la resta de l'Estat, amb un pes mitjà del 19,9%, com amb més intensitat de les fetes a la pròpia CA.

2008-2011

A partir de l'esclat de la crisi, en els anys 2008-2013, i amb una caiguda en termes reals de l'activitat agrícola i industrial més intensa que la del conjunt de l'economia, es segueix posant de manifest el guany progressiu del destí estranger de la producció agrícola i industrial catalana, en detriment del destí de la resta de l'Estat -on fins i

tot cau, en termes mitjans i en relació al període anterior, el valor absolut de les vendes, i en menor mesura en detriment també de la producció agrícola industrial destinada a la pròpia CA. Així, en termes mitjans dels anys 2008-2013 el 67,4% de la producció agrícola i industrial es destina a l'exterior, el mercat estranger, amb el 36,1% del total ha passat a ser el principal destí d'aquesta producció, mentre que la resta de l'Estat, amb el 31,4% del total, perd pes i es situa fins i tot per darrera de la pròpia CA com a destí de la producció.

Al mateix temps, l'esclat de la crisi econòmica, amb un impacte negatiu més acusat sobre l'evolució dels nivells de compres totals de productes agrícoles i industrials que sobre el de les vendes, ha significat una reducció del valor de les vendes des del seu punt màxim l'any 2007 que encara no s'ha recuperat. Entre els anys 2008 i 2013 la forta frenada de la demanda interna ha anat acompanyada d'un fre al creixement del pes de les compres de productes agrícoles i industrials estrangers, que en termes mitjans d'aquests anys signifiquen el 47,6% del total. Paral·lelament, s'estabilitzen tant la pèrdua de pes de les compres al mercat de la pròpia CA, amb el 32,9% de la quota de mercat, i del mercat de la resta de l'Estat amb una quota mitjana del 19,5% del total de les compres.

D'aquesta manera en termes conjunts, i posant de manifest tant la força del procés de globalització viscut en aquests anys així com per una altra part la pròpia dimensió de l'economia catalana, el mercat estranger ha passat a ser el destí principal de la producció agrícola i industrial catalana, el 39,7% de totes les vendes l'any 2013, en detriment del mercat de la resta de l'Estat, que perd aquesta condició, i en menor mesura del mercat de la pròpia CA. Així mateix, el mercat estranger també ha passat a ser el principal origen del consum aparent de productes agrícoles i industrials de l'economia catalana, el 47,5% de totes les compres l'any 2013, en detriment de l'aprovisionament a través de la producció de la pròpia CA i de la producció de la resta de l'Estat.

Així, al llarg d'aquests anys el mercat de la resta de l'Estat ha anat perdent pes, tant pel que fa al destí de la producció catalana, que passa de significar el 40,5% de les vendes totals l'any 1995 al 30,0% del total el 2013, com pel que fa al seu pes com a proveïdor del consum que fa l'economia catalana de productes agrícoles i industrials, que ha passat del 24,7% del total al 20,8%, respectivament.

3.2.2. EVOLUCIÓ DEL GRAU D'OBERTURA ASSOCIAT A LES RELACIONS COMERCIALS DE CATALUNYA AMB L'EXTERIOR.

En aquest subapartat ens aproximem a la rellevància que tenen les relacions comercials exteriors per l'economia catalana a través de mesurar el grau d'obertura de l'economia catalana associat a aquestes relacions comercials. Aquest indicador calcula la importància relativa del sector comercial exterior en relació al PIB de l'economia, i per tant, és una mesura del nivell d'interacció o interconnexió comercial amb l'exterior que té lloc en un espai territorial, en el procés de generació de renda o creació de valor afegit del conjunt de l'activitat econòmica d'aquest mateix espai econòmic.

El pràcticament continuat procés de substitució de la importància relativa del mercat de la resta de l'Estat pel mercat estranger -tant des d'una perspectiva de destí com d'origen dels productes agrícoles i industrials que experimenta l'economia catalana al llarg dels anys 1995-2013-, té lloc amb una reducció a partir del 2001 del grau d'obertura associat a les relacions comercials exteriors que està estretament vinculat, a partir d'aquest any, amb la pèrdua de pes en el PIB tant de les vendes comercials com de les compres comercials a/de l'exterior. Aquestes dues darreres caigudes estan en bona part relacionades amb el fet que al llarg d'aquests anys les activitats agrícoles i industrials estan perdent pes relatiu en el conjunt de l'economia.

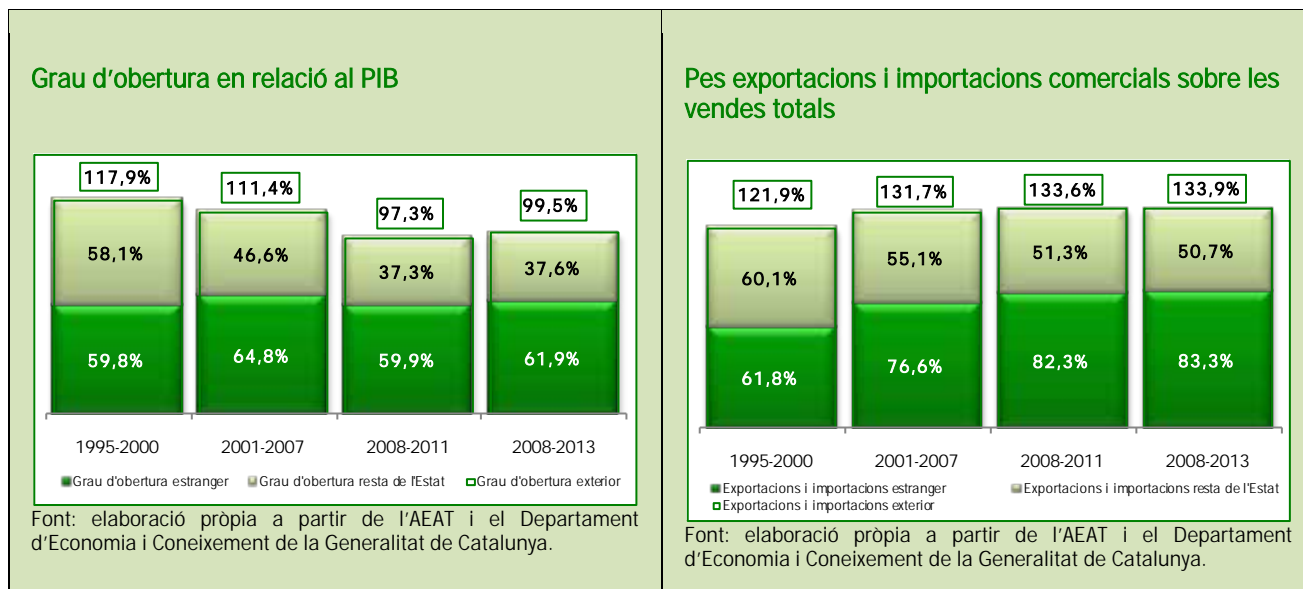
1995-2000

Al llarg d'aquest anys les relacions comercials exteriors de productes agrícoles i industrials augmenten el seu pes sobre el PIB de l'economia catalana, del 110,0% al 127,4%, tant les vendes (amb un increment acumulat del 58,4%) com les compres a/de l'exterior (amb un increment acumulat del 70,5%) creixen a ritmes superiors als del PIB (amb un increment acumulat del 41,6%), a la vegada que cada una d'elles ho fa també per sobre del creixement tant del total de vendes de productes agrícoles i industrials (del 53,4%), com del total de compres d'aquest tipus de productes (del 60,3%). Per tant, l'augment del grau d'obertura aportat per les relacions comercials exteriors respon tant al fet que les relacions agrícoles i industrials estaven guanyant pes en el conjunt de l'activitat econòmica catalana, com al fet que en les vendes i compres d'aquests productes les relacions amb l'exterior guanyaven pes.

A la vegada, aquest nivell d'obertura, que en termes mitjans d'aquest anys es situa en el 117,9% l'expliquen a parts pràcticament iguals les relacions comercials amb la resta de l'Estat, amb un valor mitjà del 58,1%, i les relacions comercials amb l'estranger, amb un valor mitjà del 59,8%.

Tot i així, mentre el grau d'obertura comercial amb la resta de l'Estat es manté relativament estable al llarg del període, el grau d'obertura comercial amb l'estranger mostra un destacat creixement, en passar del 51,8% al 68,8%.

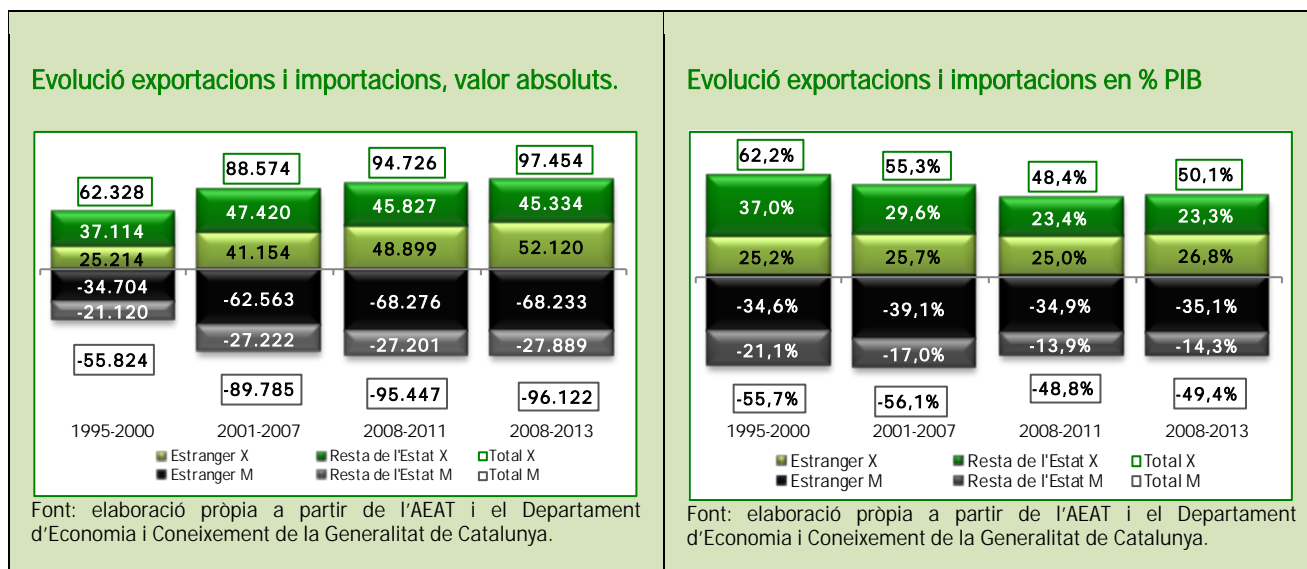
GRÀFIC 12 Evolució del grau d'obertura associat a les relacions comercials amb l'exterior. Catalunya, 1995-2013

Les exportacions i importacions a/de la resta de l'Estat creixen a un ritme molt similar al del conjunt de l'activitat econòmica, amb uns increments acumulats dels 42,2% i del 43,2%, respectivament, i per sota cada una d'elles del creixement del total de vendes i compres de productes agrícoles i industrials que fa l'economia catalana. Mentre que les exportacions i importacions comercials a/de l'estranger augmenten a ritmes molt superiors no només del conjunt del PIB, si no també del total de vendes i compres de productes agrícoles i industrials fetes per l'economia catalana, amb uns increments acumulats del 86,6% i el 89,3%, respectivament.

Per tant, tot i que al llarg d'aquest anys es manté el grau d'obertura comercial amb la resta de l'Estat, això va acompanyat d'una pèrdua de pes tant de les vendes com de les compres comercials a/de la resta de l'Estat. Mentre que l'augment del grau d'obertura comercial amb l'estranger va acompanyat d'un increment del pes tant de les vendes com de les compres comercials a/de l'estranger.

GRÀFIC 13 Exportacions i importacions amb l'exterior segons àmbit geogràfic i períodes en percentatge respecte del PIB. Catalunya, 1995-2013

2001-2007

En aquest anys, identifiquem un canvi en el patró de creixement de l'economia catalana. El grau d'obertura comercial català es redueix i es situa en termes mitjans en el 111,4%. La caiguda, en relació amb el període anterior, respon al fet que la caiguda del pes de les exportacions sobre el PIB, que passa del 62,2% al 55,3%, supera el lleuger increment del pes de les importacions, del 55,7% al 56,1%. L'alentiment més intens en els ritmes de creixement de les vendes comercials que de les compres comercials a/de l'exterior, es tradueix en un creixement del nivell mitjà de les vendes a l'exterior, del 41,1%, que si bé supera al corresponent increment del nivell mitjà de vendes totals de productes agrícoles i industrials, del 39,8%, es inferior a l'augment del PIB del conjunt de l'economia, del 59,7%. Paral·lelament, l'increment del nivell mitjà d'importacions comercials de l'exterior, del 60,8%, supera als corresponents increments tant del PIB, com del total de compres agrícoles i industrials de l'economia catalana, del 51,2%.

A diferència del període anterior, el grau d'obertura comercial en relació amb la resta de l'Estat experimenta ara una caiguda significativa fins al 46,6% del PIB, que més que compensa el continuat increment del grau d'obertura comercial amb l'estranger, que es situa en termes mitjans dels anys 2001-2007 en el 64,8%.

Així, mentre els creixements dels nivells mitjans de vendes i compres comercials a/de la resta de l'Estat, del 27,8% i el 28,9%, respectivament, es situen clarament per sota dels corresponents increments del PIB i del total de vendes i compres comercials, en el cas de les relacions amb l'estranger segueixen creixent per sobre, amb uns augments del 63,2% i del 80,3%, respectivament.

Per tant, el deteriorament del grau d'obertura comercial amb la resta de l'Estat va acompanyat tant d'una pèrdua de pes de les vendes comercials a la resta de l'Estat, com d'una reducció del percentatge de compres de productes agrícoles i industrials fetes per l'economia catalana a la resta de l'Estat. Mentre que l'augment del grau d'obertura comercial amb l'estranger, significa també un augment del pes de les vendes i les compres comercials a/de l'estranger.

2008-2013

L'impacte de la crisi econòmica accentua inicialment la reducció del grau d'obertura comercial català, i si bé aquest es recupera a partir del 2010, ha tornat a caure el 2013, situant-se en el 102,9% del PIB, sense assolir en cap cas els nivells d'obertura previs a la crisi. De manera que, en termes mitjans dels anys 2008-2013, el grau d'obertura comercial exterior és del 99,5% del PIB.

El grau d'obertura comercial en relació amb la resta de l'Estat segueix deteriorant-se fins a significar el 37,6% del PIB, si bé ara, afectat per la debilitat de la demanda interna, el grau d'obertura amb l'estranger es redueix també, fins al 61,9%.

El nivell mitjà de vendes comercials a la resta de l'Estat ha estat inferior al del període anterior, amb una caiguda del 4,4%, mentre que el nivell mitjà de compres comercials es manté, pràcticament, amb un lleuger increment del 2,4%. Aquestes variacions estan per sota tant del creixement del nivell mitjà del PIB, del 21,5%; del creixement del total de vendes de productes agrícoles i industrials, del 6,7%; com del total de compres que fa l'economia catalana d'aquests productes, del 4,8%. Per tant, i especialment pel que fa a les exportacions, el deteriorament del grau d'obertura en relació amb la resta de l'Estat, tant de les vendes comercials com de les compres comercials, va acompanyat d'una reducció del percentatge de les vendes comercials a la resta de l'Estat, i una pèrdua, si bé molt lleugera, del percentatge de compres de productes agrícoles i industrials fetes de la resta de l'Estat.

La reducció del grau d'obertura comercial amb l'estranger és conseqüència de la caiguda del pes de les importacions sobre el PIB, mentre que augmenta molt lleugerament el pes de les exportacions comercials amb l'estranger. El primer, respon al fort alentiment en els ritems de creixement de les importacions comercials, amb un augment dels seus valors mitjans del 9,1% que si bé supera a l'augment del valor mitjà del total de compres de productes agrícoles i industrials, es situa per sota del creixement del PIB. El segon, respon a un increment del nivell mitjà de vendes comercials a l'estranger, del 26,6%, lleugerament per sobre del creixement del PIB, i clarament superior al de les vendes totals de productes agrícoles i industrials.

Per tant, tant el deteriorament del grau d'obertura en relació amb l'estranger de les vendes comercials, com la millora del de les compres comercials, van acompanyats d'un increment tant del pes de les compres comercials que l'economia catalana fa a l'estranger, com de les vendes comercials que fa a l'estranger.

4. ANÀLISI PER ÀMBITS GEOGRÀFICS

Una vegada analitzada l'evolució agregada de les balances comercials de Catalunya, on es distingia en funció de si les exportacions i importacions es destinaven o provenien de la resta de l'Estat o de l'estranger, a continuació s'analitzen aquests dos àmbits geogràfics de forma desagregada, a fi d'identificar millor quines són les zones de la resta de l'Estat i l'estranger amb les quals Catalunya manté unes relacions comercials més voluminoses, i quines incideixen en major mesura sobre el saldo comercial de Catalunya.

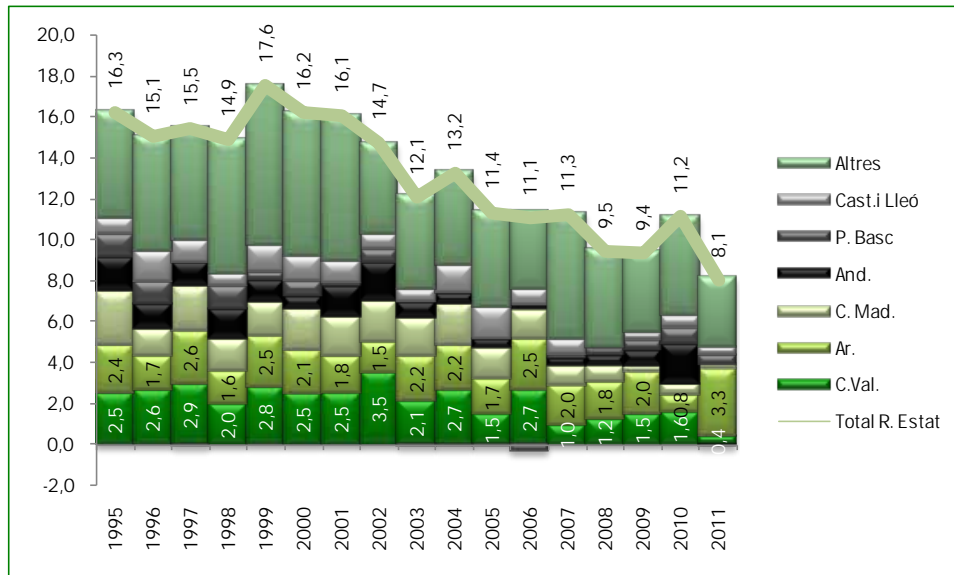
A l'epígraf 4.3 es presenta informació de les relacions comercials de Catalunya en mitjanes anuals per períodes per comunitat autònoma i països de forma conjunta.

4.1. RESTA DE L'ESTAT

Les dades facilitades pel Departament d'Economia de la Generalitat de Catalunya, provinents de CEPREDE, permeten analitzar les relacions comercials amb la resta de l'Estat per comunitats autònomes⁸. Així, és possible saber per quin valor compra i ven Catalunya a cada comunitat de la resta de l'Estat, i obtenir un saldo comercial amb cadascuna d'elles. Per simplificar l'anàlisi, s'han estudiat les sis comunitats autònomes amb les quals el volum de les relacions comercials amb Catalunya són majors durant la sèrie estudiada⁹: Comunitat Valenciana, Aragó, Comunitat de Madrid, Andalusia, País Basc i Castella i Lleó, per aquest ordre. La resta de comunitats autònomes s'han agrupat en la categoria "Altres".

Com s'observa al gràfic, Comunitat Valenciana i Aragó expliquen la part més important del saldo comercial de Catalunya amb la resta de l'Estat, sent la Comunitat de Madrid la tercera en importància, si bé aquesta última ha passat d'un saldo positiu de certa consideració al principi de la sèrie, a un saldo pràcticament equilibrat al final del període. Aquesta tendència a l'equilibri es produeix en pràcticament totes les comunitats en major o menor mesura, sent l'Aragó l'única comunitat on el saldo positiu respecte al PIB es manté més o menys invariable.

GRÀFIC 14 Saldo comercial amb la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2011

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

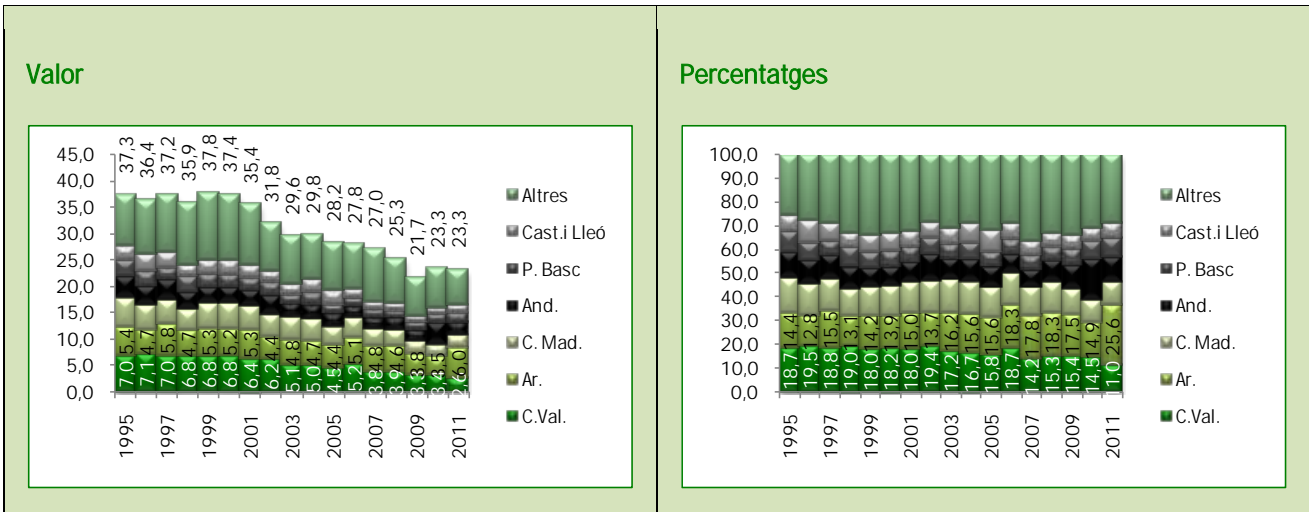
Si s'estudien per separat exportacions i importacions, s'observa que el pes de les exportacions de les sis comunitats amb major relació comercial amb Catalunya es mantenen al voltant del 70,0% del conjunt de la resta de l'Estat des de 1995 fins a l'any 2011. Destaquen els lleugers descensos en el pes de les exportacions a Madrid i

⁸ Les dades originals de CEPREDE, permetrien realitzar un anàlisi província per província, però el CTESC no disposa d'aquesta informació. Això seria especialment útil, per saber, de les comunitats amb les quals existeix una major relació comercial, quines províncies, dins d'aquestes comunitats, expliquen el gruix de les relacions.

⁹ Per mesurar les relacions comercials s'ha utilitzat la suma d'exportacions i importacions de Catalunya a/de cada comunitat autònoma durant l'interval 1995-2011.

Comunitat Valenciana, especialment en els últims anys de la sèrie, que es compensen amb l'increment del pes de les exportacions a Aragó i Andalusia. Malgrat tot, les diferències són de poca consideració, motiu pel qual es podria parlar de certa estabilitat en la distribució territorial de les exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat.

GRÀFIC 15 Exportacions a la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2011

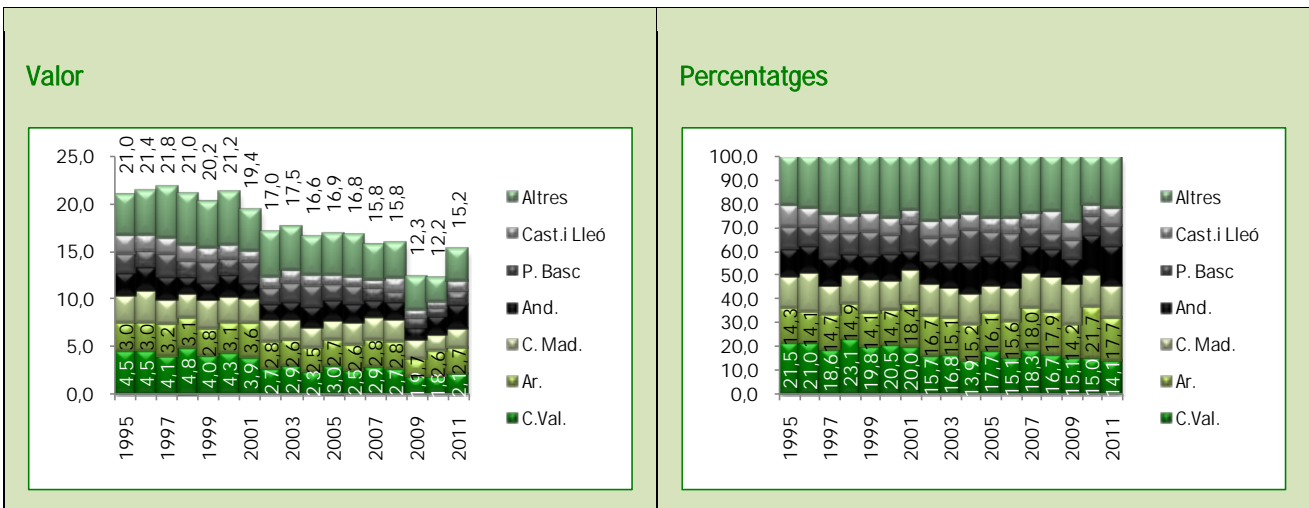

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si hom analitza les importacions, destaca especialment la pèrdua de pes de les importacions provinents de la Comunitat Valenciana, que contrasten amb l'increment del pes de les importacions provinent de la Comunitat de Madrid, i en menor mesura Andalusia. En qualsevol cas, i a excepció de la pèrdua de pes de la Comunitat Valenciana com a origen de les compres, la distribució de les importacions de Catalunya és similar a l'inici i al final del període, tal i com ja succeïa amb les exportacions.

GRÀFIC 16 Importacions de la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2011

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

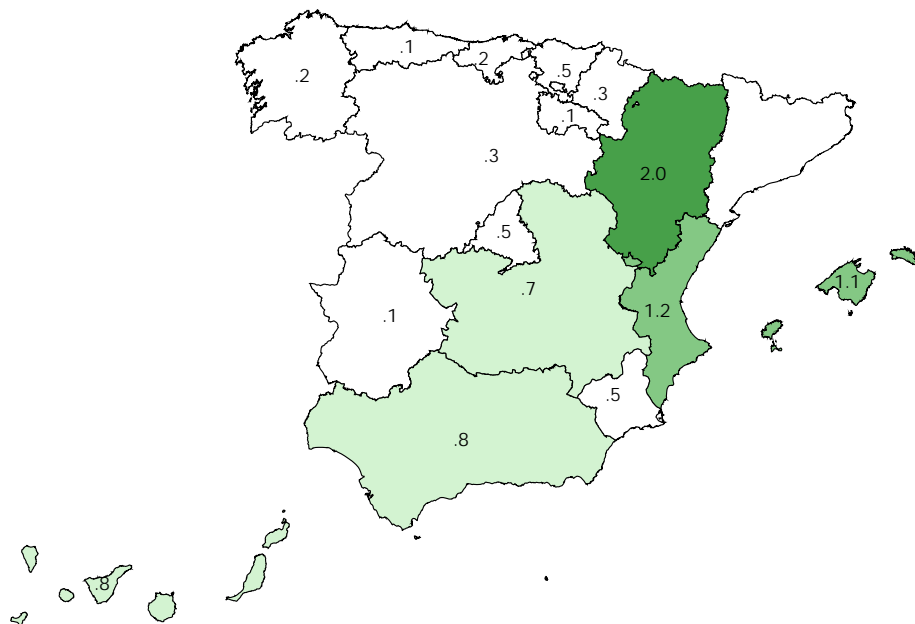
Per tal de tenir una imatge més nítida de les relacions comercials que s'estableixen entre Catalunya i la resta de l'Estat, a continuació es presenten un seguit de mapes, on s'observa el saldo comercial, les exportacions i les importacions, per comunitat autònoma.¹⁰

¹⁰ Aquí només s'hi inclouen els mapes per l'últim període analitzat (2008-2011). Els dos períodes anteriors (1995-2000 i 2001-2007), s'inclouen als annexos d'aquest informe.

Així, si s'analitza el saldo comercial de l'últim període (2008-2011), destaca el fet que Catalunya presenta superàvit amb totes les comunitats autònomes, fet que es produeix també en els dos períodes anteriors (1995-2000 i 2001-2007). Destaquen els superàvits amb Aragó, Comunitat Valenciana i Illes Balears durant l'últim període, així com la poca rellevància del saldo comercial amb la Comunitat de Madrid, tercera comunitat en importància en els dos períodes anteriors.

En un segon pla, són significatius, també, els superàvits amb les Canàries i Andalusia, si bé el primer ha anat perdent rellevància amb el pas del temps.

MAPA 1 Saldo comercial amb la resta de l'Estat respecte al PIB de Catalunya, per comunitats autònomes. Catalunya, 2008-2011

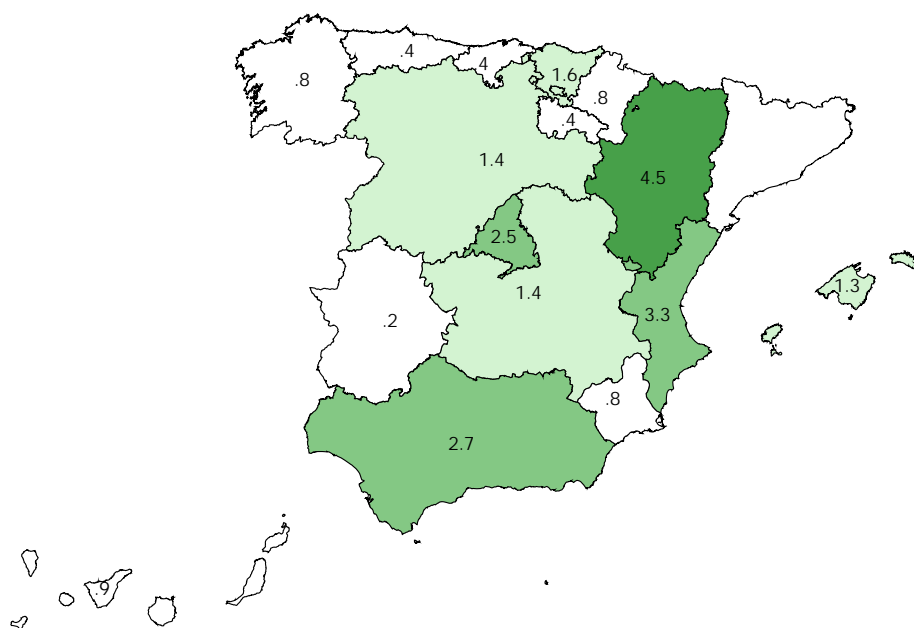

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les exportacions, Aragó apareix com el principal destí de les exportacions catalanes a la resta de l'Estat en l'últim període (2008-2011), si bé en els dos períodes anteriors, la Comunitat Valenciana havia estat el destí principal dels productes catalans en el sí de l'Estat espanyol, situant-se en l'últim període com a segona comunitat en aquest apartat. Destaquen també les vendes a Andalusia i Comunitat de Madrid, sent destacat el descens de la Comunitat de Madrid al llarg dels tres períodes estudiats. Finalment, destaquen País Basc, Castella i Lleó i Balears com a destí de les vendes a la resta de l'Estat.

MAPA 2 Exportacions a la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 2008-2011

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Un anàlisi complementari que es pot realitzar en el comerç amb la resta de l'Estat¹¹ són les quotes de mercat que s'endu Catalunya en el comerç entre comunitats autònomes¹². Així, analitzant la matriu d'intercanvis, s'observa com en el període 1995-2000, Catalunya tenia la major quota de compres de 10 de les 16 comunitats autònomes restants (a la taula que s'acompanya, marcades en negreta). En el període 2001-2007, el nombre de comunitats autònomes on Catalunya és la principal proveïdora de productes en el comerç intercomunitari, baixa fins a 8, atès que Cantàbria i Castella i Lleó passen a tenir el País Basc com a principal proveïdor. En el període 2008-2011, el nombre cau fins a 4, amb Canàries, Galícia, Comunitat de Madrid i País Basc, que passen a proveir-se majoritàriament d'Andalusia, Comunitat de Madrid, Castella-La Manxa i Castella i Lleó, respectivament. En qual-sevol cas, però, Catalunya segueix sent la principal proveïdora en el comerç intercomunitats d'Espanya.

TAULA 1 Quota de mercat de Catalunya⁽¹⁾ en les compres⁽²⁾ de les comunitats autònomes en el comerç inter-comunitats, per períodes. Espanya, 1995-2011

	1995-2000	2001-2007	2008-2011	Var. (pp) 95-00/01-07	Var. (pp) 01-07/08-11	Var. (pp) 95-00/08-11
Andalusia	21,2	18,9	21,2	-2,3	2,3	0,0
Aragó	44,9	46,8	49,6	2,0	2,8	4,7
Astúries	12,3	9,1	10,5	-3,3	1,4	-1,8
I. Balears	52,8	47,6	38,5	-5,2	-9,1	-14,3
Canàries	29,9	27,3	21,9	-2,6	-5,4	-8,0
Cantàbria	20,4	15,7	14,5	-4,7	-1,2	-5,9
Cast. i Lleó	19,0	15,7	12,1	-3,3	-3,6	-6,9
Cast.-La Man.	13,8	12,9	15,5	-0,9	2,5	1,7
Catalunya						
C. Valenciana	36,2	30,6	26,1	-5,7	-4,5	-10,1
Extremadura	4,8	5,3	6,7	0,5	1,5	2,0
Galícia	20,6	18,9	14,5	-1,7	-4,4	-6,1

¹¹ Aquest anàlisi no és possible en el cas del comerç amb l'estranger, al disposar només dels intercanvis de Catalunya/Espanya amb la resta del món, enlloc de la matriu d'intercanvis de tots els països.

¹² A l'annex d'aquest informe s'adjunten les matrius de comerç intercomunitari pels tres períodes considerats (1995-2000, 2001-2007 i 2008-2011), d'on es poden deduir els percentatges que es presenten a continuació.

C. Madrid	22,5	20,2	16,9	-2,3	-3,3	-5,6
Múrcia	15,9	14,8	18,6	-1,1	3,8	2,7
Navarra	26,4	23,0	18,1	-3,4	-5,0	-8,3
País Basc	21,0	17,2	16,4	-3,8	-0,8	-4,6
La Rioja	17,3	17,0	17,3	-0,3	0,3	0,0
Ceuta i Melilla	12,5	12,1	10,1	-0,4	-2,1	-2,4
Total	21,7	19,5	18,4	-2,2	-1,1	-3,4

Unitats: percentatges i punts percentuals.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

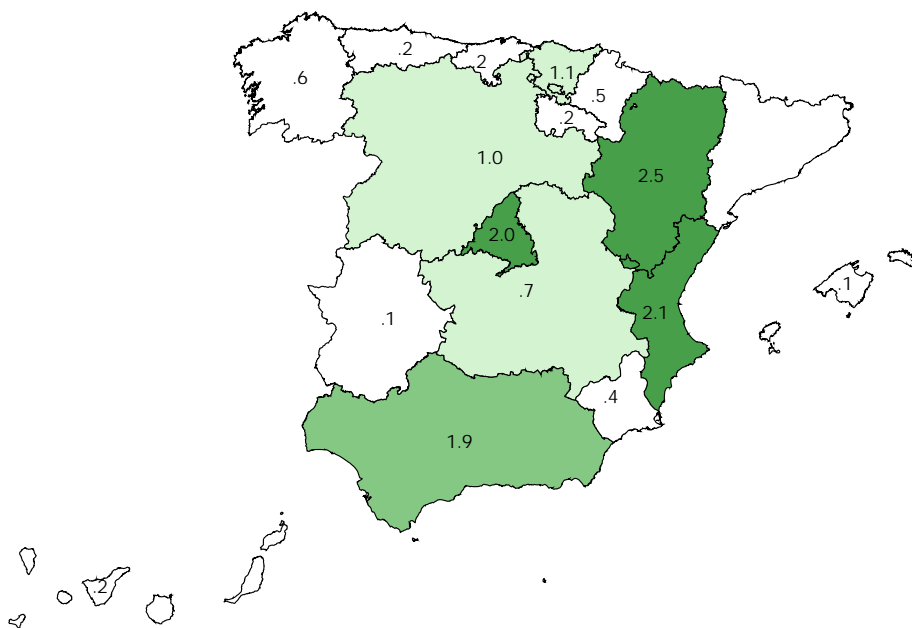
(1) Les unitats marcades en negreta indiquen que Catalunya és la principal proveïdora en el comerç intercomunitari.

(2) El percentatge que representen les compres de productes provinents de Catalunya sobre el total de compres de productes provinents del conjunt de comunitats autònomes per cada comunitat autònoma.

És destacat, però, observar que les regions on Catalunya perd major quota de mercat intercomunitats, és amb les Illes Balears i la Comunitat Valenciana, dues de les comunitats autònomes on Catalunya encara presenta una major quota de mercat. En canvi, en guanya a l'Aragó, i la manté a Andalusia.

Amb les importacions la distribució és similar a la de les exportacions, amb Aragó i Comunitat Valenciana com a principals orígens de les compres des de Catalunya, seguides de Madrid i Andalusia. Si s'analitza l'evolució, s'observa una pèrdua de pes important de la Comunitat Valenciana, com ja s'ha comentat anteriorment. Així mateix, s'observa una escassa importació provinent de les Illes Balears, el que explicaria l'elevat saldo comercial que s'obté amb les Illes.

MAPA 3 Importacions de la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 2008-2011

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si es realitza l'anàlisi de quotes de mercat en el comerç intercomunitats, s'observa que Catalunya és el principal client d'Aragó, Illes Balears i Comunitat Valenciana en els tres períodes estudiats, si bé és destacable la pèrdua de pes de la quota de les vendes d'Illes Balears i Comunitat Valenciana en l'interval de temps estudiat. A aquestes tres comunitats, s'hi afegeixen Andalusia i Comunitat de Madrid en l'últim període.

TAULA. 2 Quota de mercat de Catalunya⁽¹⁾ en les vendes⁽²⁾ de les comunitats autònomes en el comerç intercomunitats, per períodes. Espanya, 1995-2011

	1995-2000	2001-2007	2008-2011	Var. (pp) 95-00/01-07	Var. (pp) 01-07/08-11	Var. (pp) 95-00/08-11
Andalusia	14,4	12,4	14,0	-2,0	1,6	-0,4
Aragó	34,2	33,0	35,1	-1,2	2,1	0,9
Astúries	8,1	8,2	7,2	0,1	-0,9	-0,9
I. Balears	38,6	38,6	30,1	-0,1	-8,5	-8,5
Canàries	26,8	12,9	11,5	-13,9	-1,5	-15,4
Cantàbria	11,9	13,8	8,7	1,9	-5,1	-3,2
Cast. i Lleó	12,5	9,8	9,2	-2,8	-0,5	-3,3
Cast.-La Man.	8,2	7,9	8,4	-0,3	0,5	0,2
Catalunya						
C. Valenciana	25,0	20,2	19,1	-4,8	-1,1	-5,9
Extremadura	4,8	4,0	4,0	-0,7	0,0	-0,7
Galícia	10,8	9,7	7,6	-1,2	-2,1	-3,2
C. Madrid	13,3	12,9	14,1	-0,4	1,2	0,8
Múrcia	9,9	9,1	7,5	-0,8	-1,6	-2,4
Navarra	18,5	14,6	12,0	-3,9	-2,6	-6,5
País Basc	13,9	13,5	10,8	-0,4	-2,7	-3,2
La Rioja	12,1	9,7	12,3	-2,5	2,7	0,2
Ceuta i Melilla	4,8	1,6	7,5	-3,2	5,9	2,7
Total	12,4	11,2	10,9	-1,2	-0,3	-1,5

Unitats: percentatges i punts percentuals.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

(1) Les unitats marcades en negreta indiquen que Catalunya és el principal client en el comerç intercomunitari.

(2) El percentatge que representen les vendes de productes d'una comunitat autònoma a Catalunya, sobre el total de productes de la comunitat autònoma que es venen al conjunt de comunitats autònomes.

És remarcable, però, que Catalunya va perdent quota de mercat en el conjunt del comerç intercomunitats, fins al punt que només guanya protagonisme com a client a Aragó, Castella-La Manxa, Comunitat de Madrid, La Rioja i Ceuta i Melilla, i en tots els casos ho fa gràcies al guany de pes en el període de crisi (2008-2011).

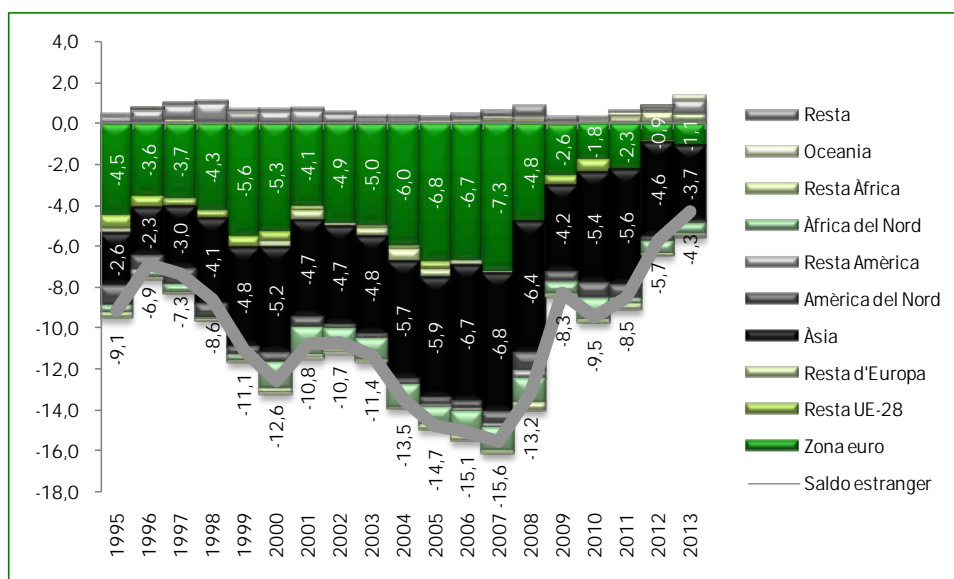
4.2. ESTRANGER

Una vegada analitzades de les relacions comercials que s'estableixen dins de l'Estat espanyol, a continuació s'estudien les balances comercials amb l'estranger. Així, s'ha utilitzat la classificació de països que ofereixen les Nacions Unides per tal d'ubicar a cada territori en un o altre continent, així com les classificacions d'Eurostat per distingir els països europeus¹³. Per tal de simplificar l'anàlisi, s'estudiaran primer grans zones, i posteriorment s'estudiaran quins països, dins de cada continent, expliquen una major part de les relacions comercials amb l'estranger. A diferència de l'anàlisi per comunitats autònomes, on la base de dades permetia estudiar les relacions comercials fins a l'any 2011, amb el comerç amb l'estranger es disposa de dades fins a l'any 2013, motiu pel qual s'amplia l'anàlisi fins aquest any, a fi d'obtenir una visió el més actual possible de les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior.

Com s'observa al gràfic, el gruix del dèficit en el saldo comercial de Catalunya amb l'estranger s'explica per l'evolució de les relacions amb la Zona euro i Àsia, i en menor mesura amb Àfrica del Nord. Si bé amb la Zona euro i Àfrica del Nord s'observen unes correccions importants en l'últim període d'anàlisi, el dèficit amb Àsia sembla oferir una major persistència després de la crisi. Així mateix, amb la resta de territoris s'observen posicions més equilibrades o de menor rellevància.

¹³ Per separar els països de dins d'Europa, s'ha classificat als països utilitzant el criteri d'Eurostat l'any 2009, el que situa a 13 països a la zona euro dels 18 que la formen actualment, excloent-hi Espanya, que s'analitza a banda, i Estònia, Letònia i Eslovàquia, que s'han incorporat amb posterioritat al 2008, així com Xipre, que amb la classificació utilitzada de les Nacions Unides, s'ubica a Àsia. Així mateix, la resta de la UE-28 inclou els 10 països que no formen part de l'euro, incloent-hi Estònia, Letònia i Eslovàquia. Finalment, la resta d'Europa inclou 19 territoris.

GRÀFIC 17 Saldo comercial amb l'estranger, per grans àrees. Catalunya, 1995-2013

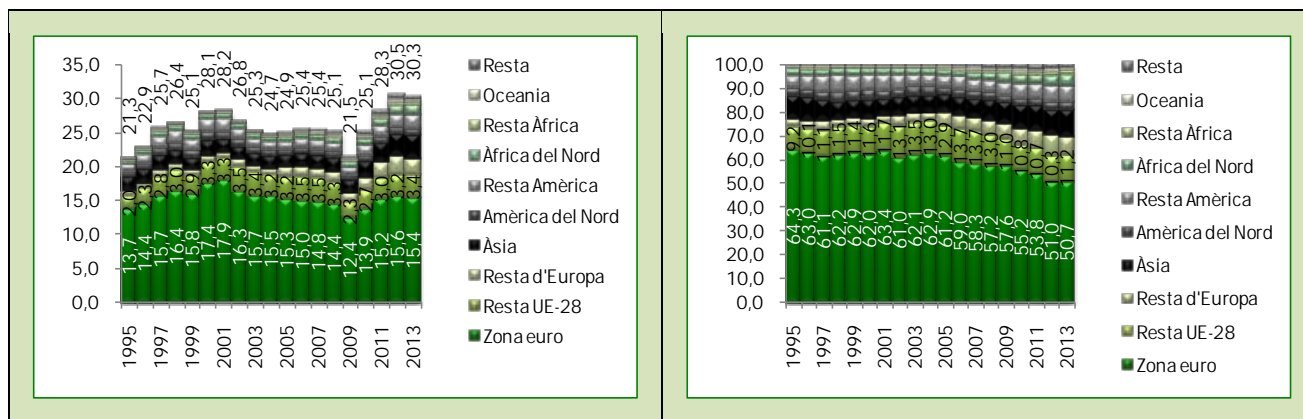

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si s'estudien les exportacions de Catalunya, s'observa la rellevància d'Europa com a mercat, amb pràcticament més de tres quartes parts del mercat estranger durant tot el període estudiat, a excepció dels anys posteriors a la crisi econòmica, i amb la Zona euro com a principal destí estranger de les vendes. Així mateix, s'observa també un pes important de les exportacions a Amèrica i Àsia, que en qualsevol cas, es troben lluny del pes de les exportacions a Europa.

GRÀFIC 18 Exportacions a l'estranger, per grans àrees. Catalunya, 1995-2013

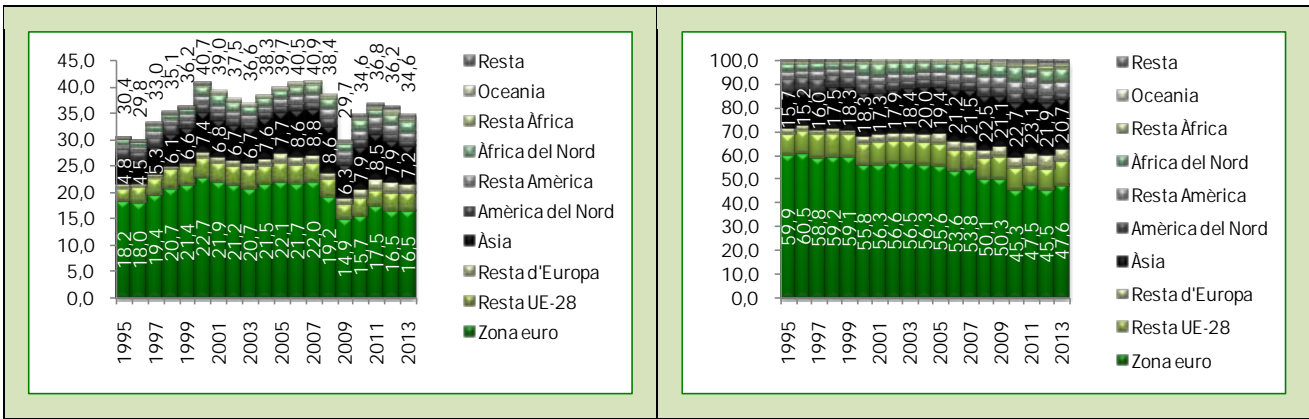

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les importacions de l'estranger, bona part d'aquestes provenen també d'Europa, si bé aquí s'observa un pes important i creixent de les provinents d'Àsia, que contrasta amb la pèrdua de pes relatiu de les importacions provinents d'Europa, que malgrat tot representen vora el 60,0% de les importacions de l'estranger al final de l'interval analitzat.

GRÀFIC 19 Importacions de l'estranger, per grans àrees. Catalunya, 1995-2011

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

4.2.1. GRANS ÀREES ¹⁴

Àsia es converteix en l'àmbit geogràfic amb el qual Catalunya té més dèficit en el període 2008-2011 (-10.606 milions d'euros). La segona àrea amb més dèficit en el període 2008-2011 és l'Euro àrea (-5.670 milions d'euros) i aquest va ser màxim en el període 2001-2007 (-9.549 milions d'euros). Ambdues zones contribueixen a explicar el deteriorament del saldo comercial de Catalunya entre 1995-2000 i 2008-2011 tenint en compte que en el primer període Catalunya hi tenia un dèficit molt més reduït (-3.808 milions d'euros amb Àsia i -4.580 milions d'euros amb l'Euro àrea). Les dades del període 2008-2013 no alteren substancialment els resultats respecte del període 2008-2011, atès que, en línies generals, es manifesten les mateixes tendències. Destaca que la millora del saldo exterior ara presenta un saldo positiu.

TAULA. 3 Ranking dels saldos comercials per grans àrees. Catalunya

	1995-2000		2001-2007		2008-2011		2008-2013			
Saldo exterior	6.504	100,0	Saldo exterior	-1.212	100,0	Saldo exterior	-751	100,0	1.331	100,0
Resta Estat	15.994	245,9	Resta Estat	20.197	-1.667,0	Resta Estat	18.626	-2.481,8	17.445	1.310,7
Estranger	-9.490	-145,9	Estranger	-21.409	1.766,4	Estranger	-19.377	2.580,2	-16.114	1.210,7
Resta Amèrica	572	8,8	Resta Amèrica	170	-14,0	Resta d'Europa	314	-41,8	500	37,6
Oceania	9	0,1	Oceania	119	-9,8	Oceania	221	-29,4	228	17,1
Resta d'Europa	-31	-0,5	Resta UE-28	-178	14,7	Resta Amèrica	-309	41,1	84	6,3
Resta Àfrica	-132	-2,0	Resta Àfrica	-266	21,9	Resta Àfrica	-486	64,8	-398	-29,9
Àfrica del Nord	-497	-7,6	Resta d'Europa	-516	42,6	Resta UE-28	-519	69,1	-327	-24,6
Resta UE-28	-500	-7,7	Nord Amèrica	-601	49,6	Nord Amèrica	-1.270	169,2	-961	-72,2
Nord Amèrica	-640	-9,8	Àfrica del Nord	-1.728	142,7	Àfrica del Nord	-1.469	195,8	-1.337	-100,5
Àsia	-3.808	-58,6	Àsia	-9.141	754,5	Euro àrea	-5.670	755,5	-4.425	-332,5
Euro àrea	-4.580	-70,4	Euro àrea	-9.549	788,1	Àsia	-10.606	1.413,2	-9.745	-732,2
Resta + valors perduts	117	1,8	Resta + valors perduts	281	-23,2	Resta + valors perduts	417	-55,6	268	20,1

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

¹⁴ A la secció 11.3.3.1 de l'Annex hi ha l'anàlisi de les grans àrees per anys d'inici i final de cada període.

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

Es constata que l'Àsia, l'Euro àrea i l'Àfrica del Nord són les zones que més contribueixen a explicar l'empitjorament del saldo comercial exterior total de Catalunya entre 1995-2000 i 2001-2007 mentre que l'Euro àrea és la que més contribueix a explicar la millora del saldo comercial total entre 2001-2007 i 2008-2011. La resta de l'Estat manifesta una contribució contrària a l'evolució del total.

Àsia no contribueix a explicar la millora del saldo comercial entre el període 2000-2007 i 2008-2011.

Aquestes conclusions no canvien si tenim en compte el període 2008-2013.

TAULA. 4 Contribució al canvi de saldo. Catalunya

	1995-00/2001-07			2001-07/2008-11		2001-07/2008-13	
Saldo exterior	-7.716	100,0	Saldo exterior	461	100,0	2.543	100,0
Resta Estat	4.204	-54,5	Euro àrea	3.879	841,2	5.124	201,5
Resta UE-28	322	-4,2	Estranger	2.032	440,8	5.295	208,2
Oceania	110	-1,4	Resta d'Europa	829	179,8	1.016	40,0
Nord Amèrica	39	-0,5	Àfrica del Nord	259	56,2	391	15,4
Resta Àfrica	-134	1,7	Oceania	102	22,1	109	4,3
Amèrica del Sud-Central-Carib	-402	5,2	Resta Àfrica	-221	-47,8	-132	-5,2
Resta d'Europa	-484	6,3	Resta UE-28	-341	-73,8	-281	-11,0
Àfrica del Nord	-1.232	16,0	Amèrica del Sud-Central-Carib	-478	-103,7	-86	-3,4
Euro àrea	-4.969	64,4	Nord Amèrica	-669	-145,1	-360	-14,2
Àsia	-5.333	69,1	Àsia	-1.465	-317,7	-604	-23,8
Estranger	-11.919	154,7	Resta Estat	-1.571	-340,7	-2.752	-108,2
Resta (inclou valors perduts)	164	-2,1	Resta (inclou valors perduts)	137	29,6	-13	-0,5

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Es comprova que la mitjana anual del total de les exportacions en el període 2008-2011 (94.726 milions d'euros) augmenta amb relació al període immediatament anterior 2001-2007 (88.573 milions d'euros; augment de 6.153 milions d'euros). Per àmbits geogràfics, només la resta de l'Estat manifesta una evolució diferent atès que disminueix el valor de les exportacions entre aquests períodes de 47.420 a 45.827 milions d'euros.

L'anàlisi dels anys d'inici i final de cada període, que està a la secció 11.3.3.1 de l'Annex, permet constatar que el valor de les exportacions entre els anys 2007 i 2011 disminueix de 102.507 a 100.107 milions d'euros i que aquesta disminució es concentra amb la resta de l'Estat, atès que les exportacions en aquest àmbit disminueixen de 52.873 a 45.209 milions d'euros. Les conclusions no canvien si es tenen compte les dades del període 2008-2013.

El principal destí de les exportacions és la resta de l'Estat però el seu pes en el total disminueix sense interrupció des del 59,5% del període 1995-2000 fins al 48,4% del període 2008-2011. El segon destí de les exportacions és l'Euro àrea que, contràriament al que passa amb la resta de l'Estat, el seu pes en el total augmenta de forma contínua al llarg de tot el període: des del 25,3% del període 1995-2000 fins el 28,8% del període 2008-2011. Els altres àmbits geogràfics analitzats tenen una presència en el total de les exportacions molt més reduïda i han augmentat el seu pes en el total (entre 1995-2000 i 2008-2011), a excepció de Nord Amèrica que manté una quota constant. Aquestes conclusions es mantenen si tenim en compte les dades del període 2008-2013 (però ara Nord Amèrica també guanya quota).

El tercer destí de la producció és l'Euro àrea, que augmenta sense interrupció el seu pes en el total de la producció (16,3% el 1995-2000 fins el 19,2% el 2008-2011). Amb les dades del període 2008-2013 l'Euro àrea segueix en tercera posició amb una quota del 19,5%, per darrere del comerç interior (32,6%) i de la resta de l'Estat (31,4%).

TAULA. 5 Destí de les vendes per àmbits geogràfics internacionals. Catalunya

	1995-2000			2001-2007			2008-2011			2008-2013				
Producció	96.891	-	100,0	Producció	135.456	-	100,0	Producció	142.374	-	100,0	144.559	-	100,0
Comerç Interior	34.562	-	35,7	Comerç Interior	46.883	-	34,6	Comerç Interior	47.649	-	33,5	47.106	-	32,6
Total exportacions	62.328	100,0	64,3	Total exportacions	88.573	100,0	65,4	Total exportacions	94.726	100,0	66,5	97.454	100,0	67,4
Resta Estat	37.114	59,5	38,3	Resta Estat	47.420	53,5	35,0	Resta Estat	45.827	48,4	32,2	45.334	46,5	31,4
Estranger	25.214	40,5	26,0	Estranger	41.153	46,5	30,4	Estranger	48.899	51,6	34,3	52.120	53,5	36,0
Euro àrea	15.747	25,3	16,3	Euro àrea	25.075	28,3	18,5	Euro àrea	27.298	28,8	19,2	28.129	28,9	19,5
Resta UE-28	2.764	4,4	2,9	Resta UE-28	5.406	6,1	4,0	Resta UE-28	5.567	5,9	3,9	5.814	6,0	4,0
Àsia	2.120	3,4	2,2	Àsia	3.148	3,6	2,3	Àsia	4.685	4,9	3,3	5.292	5,4	3,7
Resta Amèrica	1.592	2,6	1,6	Resta Amèrica	2.207	2,5	1,6	Resta d'Europa	3.296	3,5	2,3	3.766	3,9	2,6
Nord Amèrica	972	1,6	1,0	Resta d'Europa	1.876	2,1	1,4	Resta Amèrica	2.757	2,9	1,9	3.151	3,2	2,2
Resta d'Europa	820	1,3	0,8	Nord Amèrica	1.397	1,6	1,0	Àfrica del Nord	1.792	1,9	1,3	2.099	2,2	1,5
Àfrica del Nord	687	1,1	0,7	Àfrica del Nord	1.074	1,2	0,8	Nord Amèrica	1.497	1,6	1,1	1.617	1,7	1,1
Resta Àfrica	259	0,4	0,3	Resta Àfrica	400	0,5	0,3	Resta Àfrica	616	0,7	0,4	722	0,7	0,5
Oceania	136	0,2	0,1	Oceania	289	0,3	0,2	Oceania	407	0,4	0,3	516	0,5	0,4
Resta + valors perduts	120	0,2	0,1	Resta + valors perduts	281	0,3	0,2	Resta + valors perduts	986	1,0	0,7	1.011	1,0	0,7

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

A excepció de l'àrea Euro i de la resta de l'Estat, en aquest cas amb molt poca intensitat, el valor de les importacions de la resta de zones analitzades (i el valor total) augmenta entre el període 2001-2007 i 2008-2011. Amb les dades del període 2008-2013 només l'àrea Euro perd importacions.

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

En l'anàlisi dels anys d'inici i final de cada període, que està a l'Annex, es comprova que el valor de les importacions disminueix entre els anys 2007 (110.928 milions d'euros) i 2011 (101.017 milions d'euros). Les importacions en valor absolut d'algunes zones augmenten: resta Europa, resta Amèrica, Nord Amèrica, resta Àfrica i Oceania. La reducció de les importacions (entre els anys 2007 i 2011) es concentra principalment en l'Euro àrea. Aquests resultats també es donen amb les dades del període 2008-2013. Les úniques àrees que augmenten les importacions són la resta d'Europa, Àfrica del Nord, resta Àfrica i Oceania.

TAULA. 6 Origen de les compres per àmbit geogràfic internacionals. Catalunya

	1995-2000			2001-2007			2008-2011			2008-2013				
Consum aparent	90.387	-	100,0	Consum aparent	136.668	-	100,0	Consum aparent	143.125	-	100,0	143.228	-	100,0
Comerç Interior	34.562	-	38,2	Comerç Interior	46.883	-	34,3	Comerç Interior	47.649	-	33,3	47.106	-	32,9
Total Importacions	55.824	100,0	61,8	Total Importacions	89.785	100,0	65,7	Total Importacions	95.476	100,0	66,7	96.122	100,0	67,1
Restat Estat	21.120	37,8	23,4	Restat Estat	27.222	30,3	19,9	Restat Estat	27.201	28,5	19,0	27.889	29,0	19,5
Estranger	34.704	62,2	38,4	Estranger	62.653	69,7	45,8	Estranger	68.275	71,5	47,7	68.234	71,0	47,6
Euro àrea	20.327	36,4	22,5	Euro àrea	34.624	38,6	25,3	Euro àrea	32.968	34,5	23,0	32.554	33,9	22,7
Àsia	5.929	10,6	6,6	Àsia	12.289	13,7	9,0	Àsia	15.291	16,0	10,7	15.037	16,6	10,5
Restat UE-28	3.264	5,8	3,6	Restat UE-28	5.584	6,2	4,1	Restat UE-28	6.085	6,4	4,3	6.141	6,4	4,3
Nord Amèrica	1.612	2,9	1,8	Àfrica del Nord	2.802	3,1	2,1	Àfrica del Nord	3.261	3,4	2,3	3.436	3,6	2,4
Àfrica del Nord	1.183	2,1	1,3	Restat d'Europa	2.391	2,7	1,7	Restat Amèrica	3.066	3,2	2,1	3.067	3,2	2,1
Restat Amèrica	1.020	1,8	1,1	Restat Amèrica	2.038	2,3	1,5	Restat d'Europa	2.982	3,1	2,1	3.262	3,4	2,3
Restat d'Europa	851	1,5	0,9	Nord Amèrica	1.998	2,2	1,5	Nord Amèrica	2.767	2,9	1,9	2.579	2,7	1,8
Restat Àfrica	391	0,7	0,4	Restat Àfrica	666	0,7	0,5	Restat Àfrica	1.102	1,2	0,8	1.120	1,2	0,8
Oceania	126	0,2	0,1	Oceania	171	0,2	0,1	Oceania	186	0,2	0,1	288	0,3	0,2
Restat + valors perduts	3	0,0	0,0	Restat + valors perduts	0	0,0	0,0	Restat + valors perduts	569	0,6	0,4	743	0,8	0,5

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

La principal zona proveïdora de mercaderies importades per a Catalunya és l'Euro àrea en els períodes 2001-2007 (38,6%) i 2008-2011 (34,5%). La resta de l'Estat va perdre la primera posició que ocupava en el període 1995-2000 (37,8% de totes les importacions) i se situa en segona posició en els períodes posteriors: 2001-2007 (30,3%) i 2008-2011 (28,5%). Àsia es manté en tercera posició en tots els anys considerats i augmenta la seva participació de forma contínua passant de representar el 10,6% del total de les importacions en el període 1995-2000 al 16,0% en el període 2008-2011. La resta de la UE-28 es manté com la quarta zona proveïdora de mercaderies importades de Catalunya. Amb les dades del període 2008-2013, aquestes posicions no s'alteren: Euro àrea (33,9%), resta Estat (29%), Àsia (16,6%) i resta UE-28 (6,4%).

La informació sobre les quotes de mercat (i sobre les quotes de producció) està tractada amb detall a l'epígraf 7.4.1.

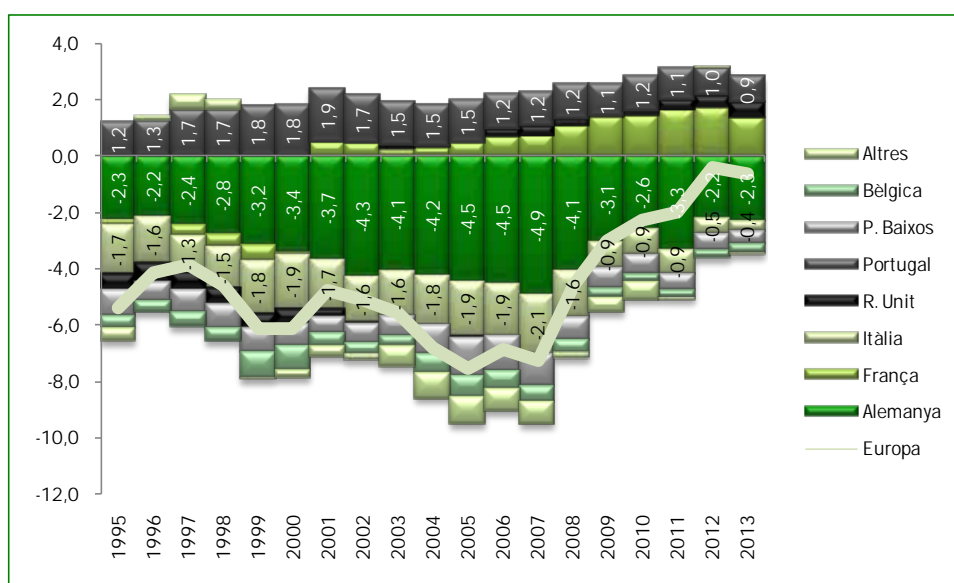
4.2.2. ANÀLISI PER CONTINENTS

Una vegada estudiada l'evolució agregada, s'analitza, continent per continent, quins països expliquen millor la balança comercial de Catalunya amb cada territori.

Europa

Com s'ha observat anteriorment, Europa explica bona part de les relacions comercials de Catalunya amb l'estranger. Així, el dèficit comercial que es produeix amb el vell continent, s'explica principalment pels dèficits comercials amb Alemanya i Itàlia, si bé en ambdós territoris aquest dèficit sembla corregir-se després de la crisi, especialment amb Itàlia. Això, juntament amb la millora en el saldo comercial amb França, que creix de forma important durant els últims anys del període estudiat, el fet de mantenir el superàvit amb Portugal, i la millora progressiva del saldo amb el Regne Unit (aquests cinc països són les que representen un major volum de compres i vendes de béns de l'economia catalana a Europa i l'estranger), ajuden a explicar la millora del saldo amb Europa, que malgrat tot segueix sent negativa.

GRÀFIC 20 Saldos comercial de Catalunya amb Europa, per països. Catalunya, 1995-2013

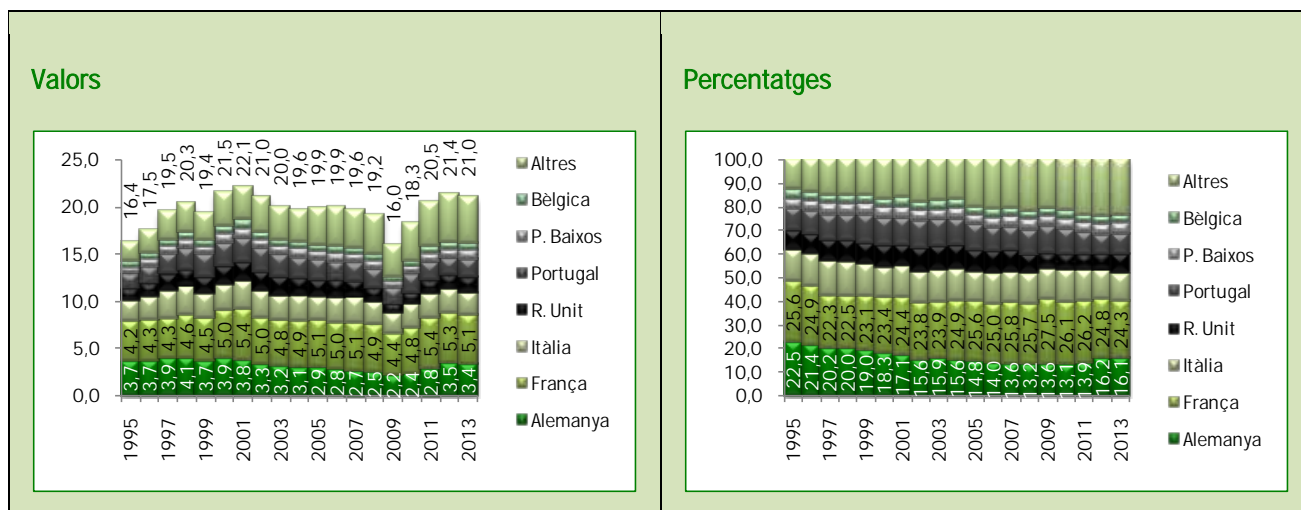
Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, destaquen el dèficit recurrent amb Països Baixos i Bèlgica, mentre que respecte a la resta de països europeus, la posició és força equilibrada, amb un petit dèficit al llarg dels últims anys.

Si s'analitzen les exportacions que fa Catalunya als principals països europeus, s'observa que França és el principal destí al llarg de la sèrie, amb Alemanya com a segona destinació. Destaca, però, el fet que, mentre el pes de les exportacions a França es manté més o menys constant al llarg del període (especialment el pes de les exportacions a França sobre el conjunt d'exportacions a Europa), el pes de les exportacions a Alemanya decreix de forma notable entre 1995 i 2010, per recuperar-se lleugerament els anys 2011, 2012 i 2013. Així mateix, destaca el creixement de les exportacions a altres països europeus, el que es podria explicar per la globalització dels mercats, amb una major dispersió de les compres i vendes de cada territori a nivell mundial.

GRÀFIC 21 Exportacions a Europa, per països. Catalunya, 1995-2013

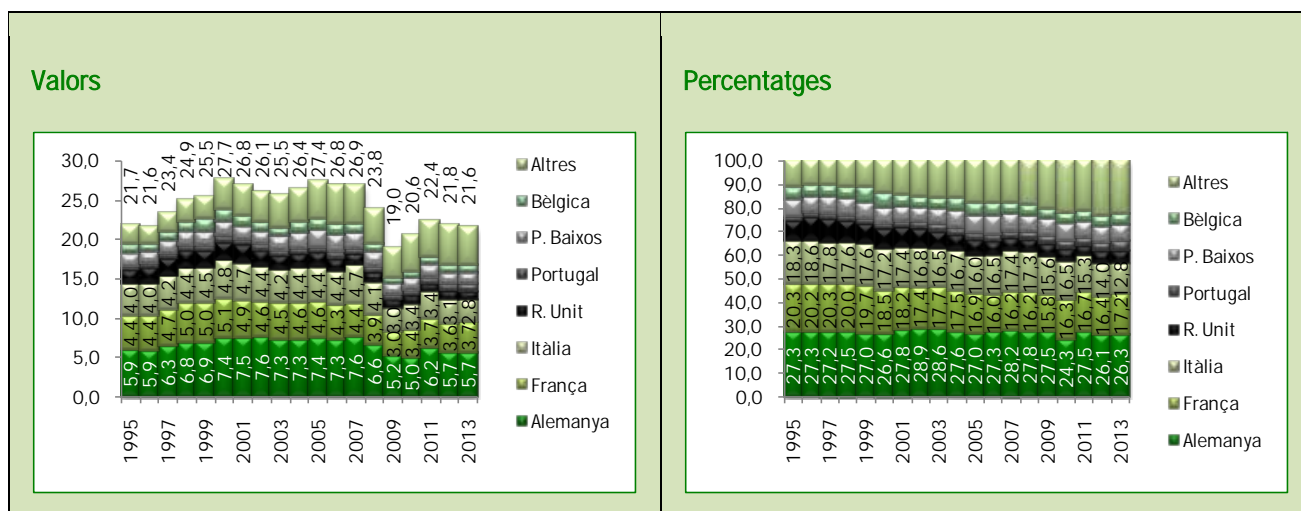

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les compres que du a terme Catalunya, Alemanya és el principal venedor a nivell europeu, amb més del 25,0% de les compres a Europa durant pràcticament tot el període estudiat. La segueixen França i Itàlia, que si bé han perdut una part del seu pes respecte al conjunt d'importacions provinents d'Europa, segueixen representant volums importants per a l'economia catalana, i juntament amb Alemanya acaparen vora el 55,0% de les compres de Catalunya a Europa.

GRÀFIC 22 Importacions d'Europa, per països. Catalunya, 1995-2013

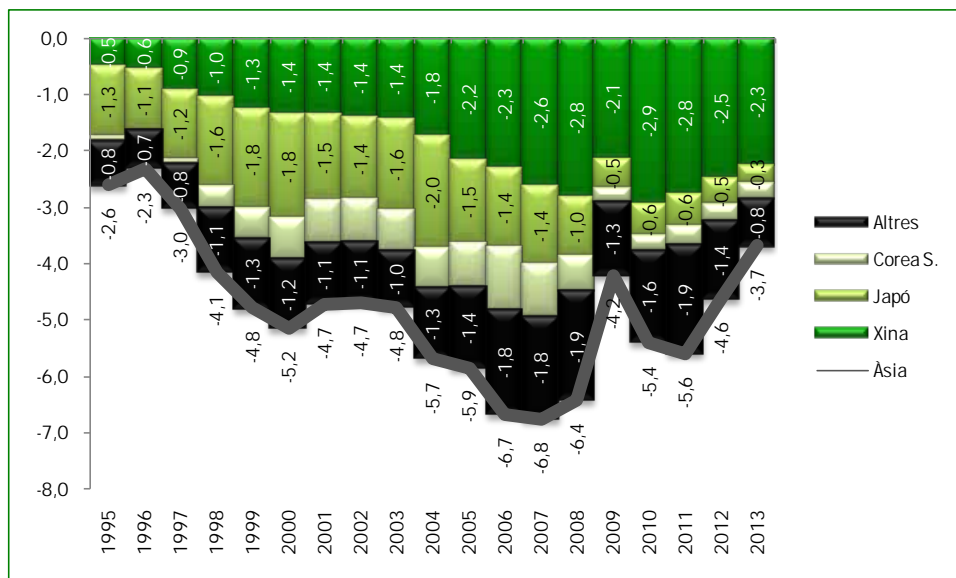
Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Àsia

Com s'ha observat anteriorment, després d'Europa, les relacions comercials més intenses amb l'estranger tenen lloc amb l'Àsia. Si s'observen les relacions comercials d'aquest continent amb Catalunya, s'aprecia un dèficit creixent fins a l'any 2007, que es corregeix durant els primers anys de la crisi econòmica, per tornar a empitjorar els anys 2010 i 2011 i reduir-se amb posterioritat. Tal i com es mostra al gràfic, bona part d'aquesta evolució deriva de les relacions comercials amb la Xina. Finalment, el saldo deficitari amb el Japó mostra una tendència a equilibrar-se, fet que també succeeix amb Corea del Sud, especialment en els dos últims anys.

GRÀFIC 23 Saldos comercial de Catalunya amb Àsia, per països. Catalunya, 1995-2013

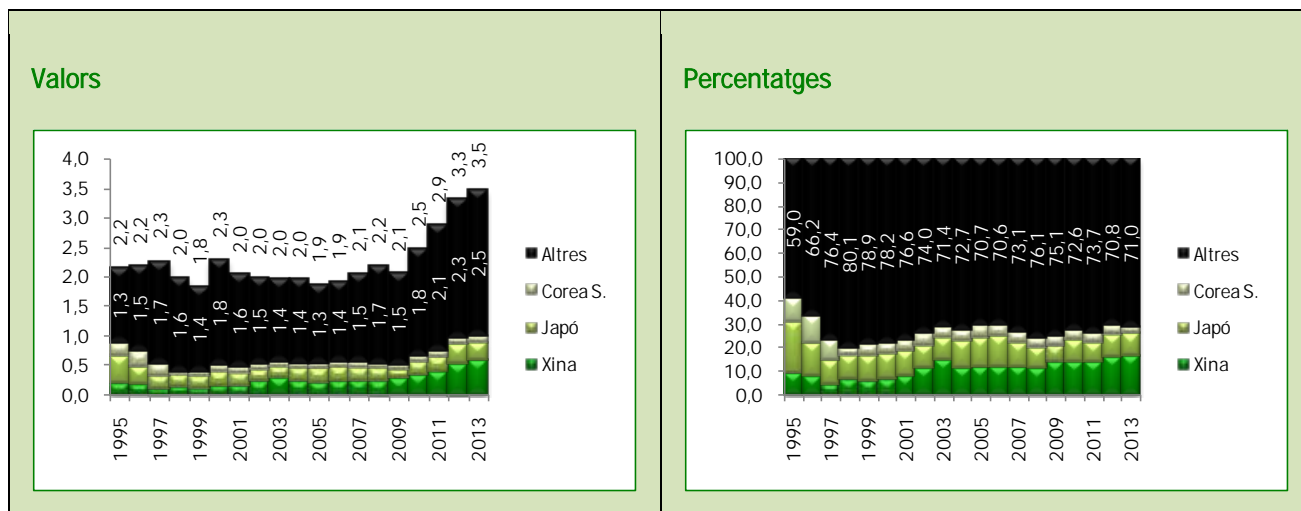

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si es du a terme un anàlisi de les exportacions, s'observa que els països analitzats representen una proporció poc significant de les vendes de béns de Catalunya a l'Àsia, que mostren una estabilitat respecte al PIB fins a la crisi econòmica del 2008 i augmenten de forma important a partir de llavors. Altres països, com Turquia, Israel, Aràbia Saudita, Emirats Àrabs o Hong Kong, expliquen aproximadament un 40,0% de les vendes de Catalunya a l'Àsia durant l'interval estudiat.

GRÀFIC 24 Exportacions a Àsia, per països. Catalunya, 1995-2013

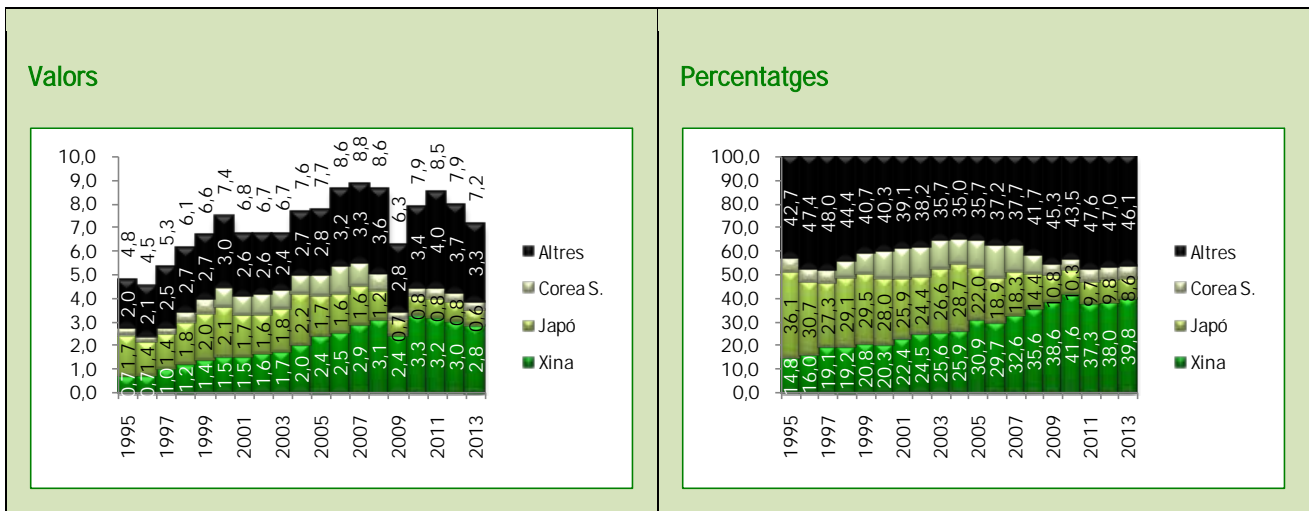

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

On si que es mostren clarament dominants la Xina, el Japó i Corea del Sud és en les importacions que realitza Catalunya de l'Àsia, amb pesos sempre per sobre del 50,0% del conjunt del continent, i amb una importància creixent de la Xina com a focus d'importació de productes, en detriment de Japó.

GRÀFIC 25 Importacions d'Àsia, per països. Catalunya, 1995-2013

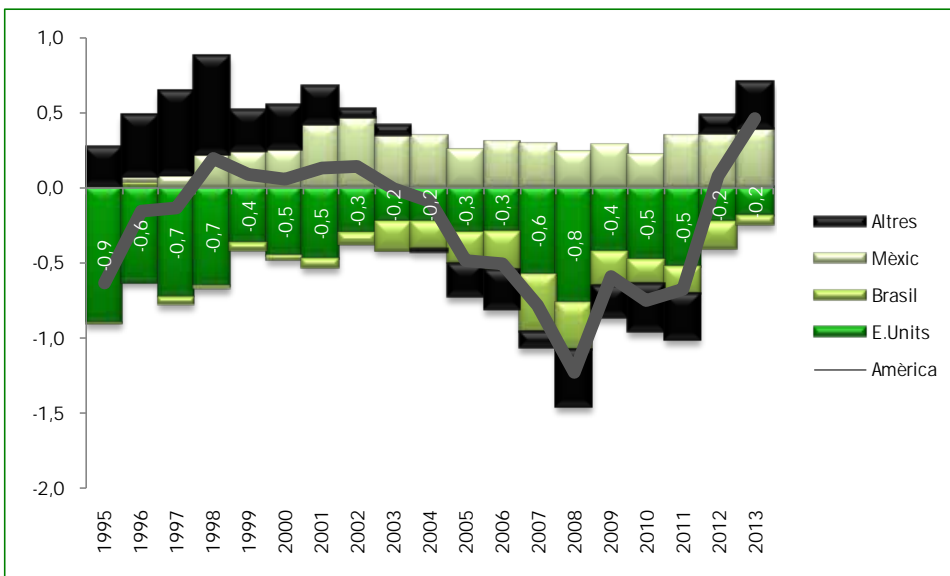
Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Amèrica

El tercer continent amb més intercanvis comercials amb Catalunya és Amèrica, amb la qual, com s'observa al gràfic, existeix un superàvit, si bé durant bona part de la sèrie estudiada s'ha arribat a tenir un dèficit de certa consideració. Per països americans, destaca el dèficit comercial recurrent amb Estats Units d'Amèrica, si bé s'ha anat moderant durant els darrers anys, així com el superàvit més o menys constant amb Mèxic. Amb Brasil, el segon soci comercial americà, la situació és de dèficit comercial, mentre que la resta de països americans passen primer d'una situació de superàvit a una de dèficit, contribuint a l'empitjorament del saldo comercial amb Amèrica, per passar els dos darrers anys de dèficit a superàvit, explicant part de la millora del saldo comercial amb Amèrica.

GRÀFIC 26 Saldos comercial de Catalunya amb Amèrica, per països. Catalunya, 1995-2013

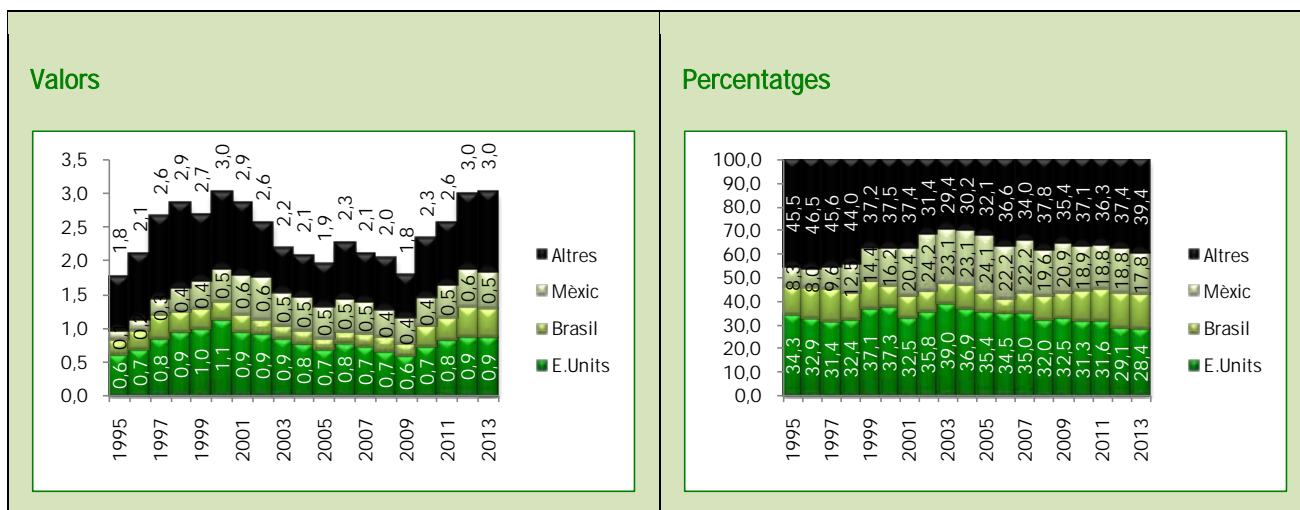

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si es realitza l'anàlisi separant exportacions i importacions, s'observa la importància d'Estats Units i Mèxic com a mercats per a la venda de productes catalans, amb un pes lleugerament decreixent en ambdós països, que guanyen Brasil i la resta de països americans.

GRÀFIC 27 Exportacions a Amèrica, per països. Catalunya, 1995-2013

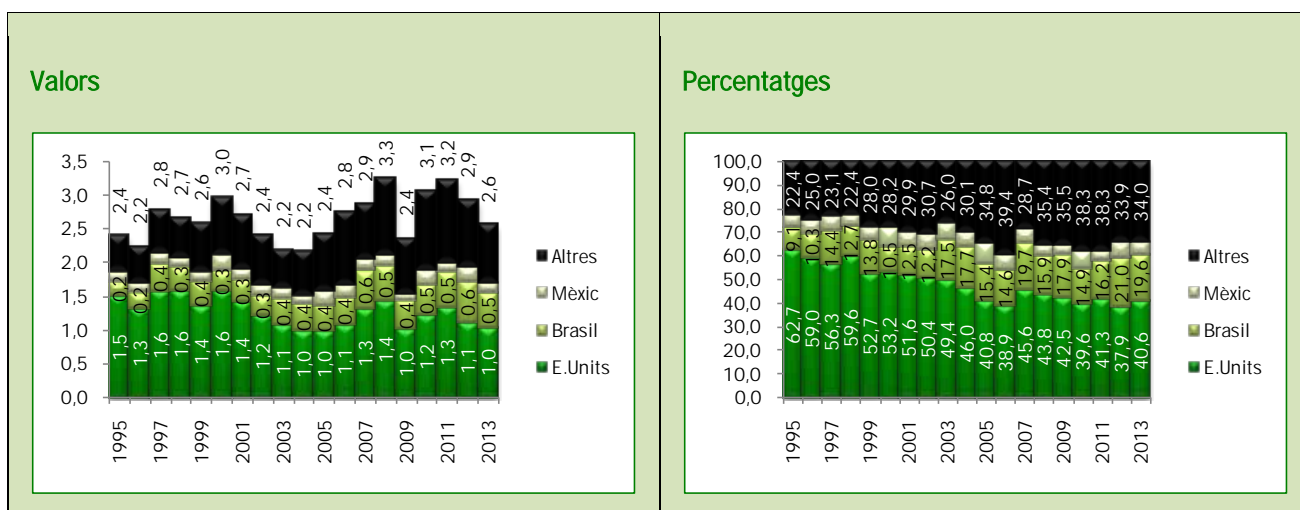

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les importacions, Estats Units representa també el gruix de les compres de béns de Catalunya a Amèrica, si bé respecte al conjunt del continent, aquestes han anat perdent pes de forma progressiva al llarg de tot el període estudiat. Destaca, també, l'increment progressiu de les compres de productes provinents de Brasil.

GRÀFIC 28 Importacions d'Amèrica, per països. Catalunya, 1995-2013

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

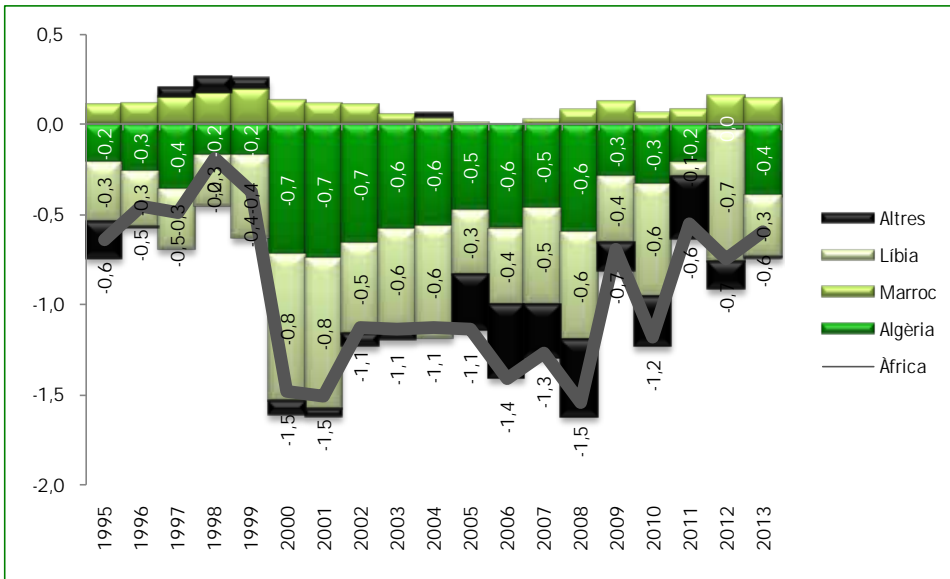
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Africa

Finalment, i com a últim continent amb unes relacions comercials de certa consideració, destaca Àfrica.¹⁵ Així, i tal com passava amb els Europa i Àsia, el saldo comercial de Catalunya amb l'Àfrica és deficitari al llarg de tot el període estudiat, si bé s'observa una tendència a la recuperació amb l'arribada de la crisi. Com s'observa al gràfic, el dèficit amb Àfrica es genera principalment amb Algèria i Líbia, mentre que amb Marroc, el segon soci comercial africà, es manté una situació de cert equilibri.

¹⁵ No s'estudia Oceania, atesa la seva limitada rellevància en el conjunt d'intercanvis comercials de Catalunya amb l'estranger.

GRÀFIC 29 Saldos comercial de Catalunya amb Àfrica, per països. Catalunya, 1995-2013

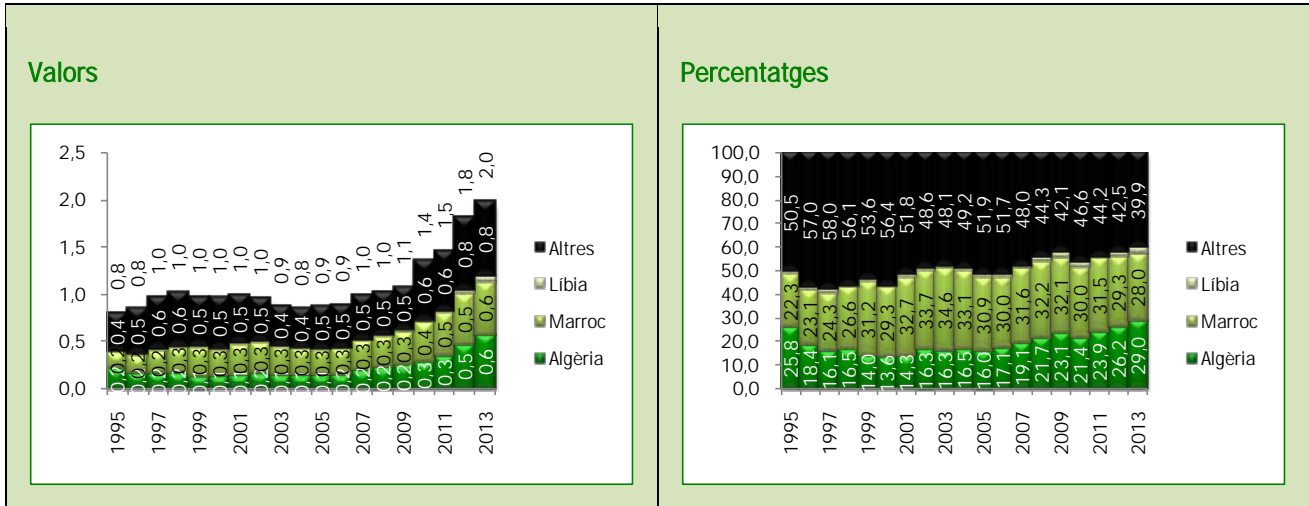

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Separant exportacions i importacions, s'observa un increment de les exportacions posterior a la crisi, present tant a Algèria, com al Marroc, i els altres països estudiats, si bé en aquests últims és de menor intensitat. Destaca que els dos principals socis comercials africans (Algèria i Marroc), s'emporten vora el 55,0% de les exportacions de Catalunya a l'Àfrica, concentrades principalment al Marroc.

GRÀFIC 30 Exportacions a Àfrica, per països. Catalunya, 1995-2013

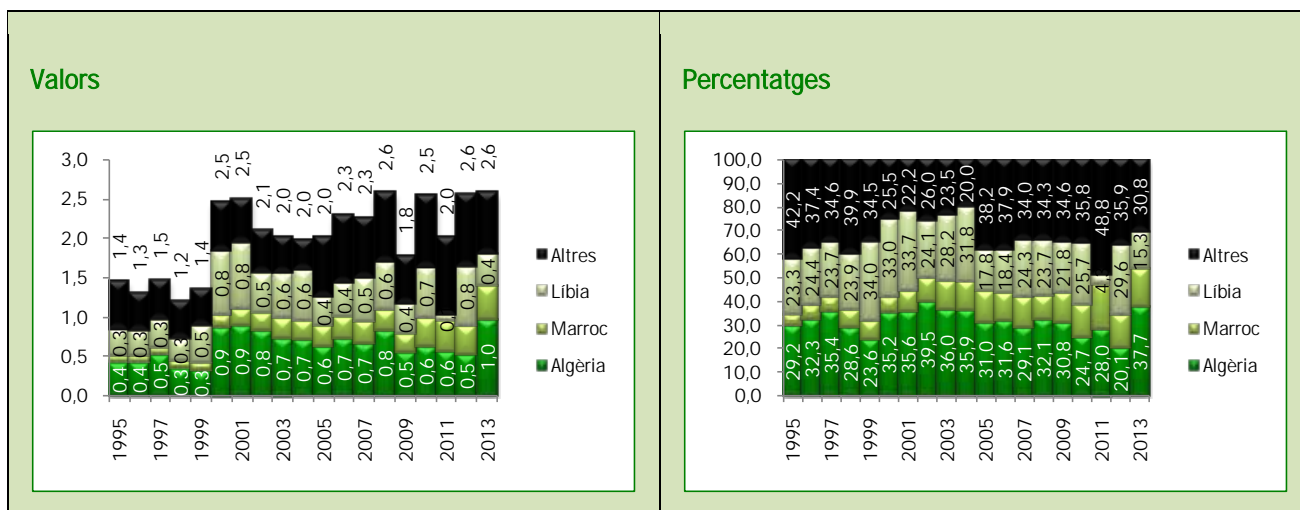

Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si hom observa l'evolució de les importacions, aquestes fluctuen al voltant del 2,0-2,5% del PIB de Catalunya des de l'any 2000, sent especialment destacades les importacions d'Algèria i Líbia, que juntament amb el Marroc, representen vora el 65,0% de les importacions de Catalunya d'Àfrica al llarg de la sèrie.

GRÀFIC 31 Importacions d'Àfrica, per països. Catalunya, 1995-2013

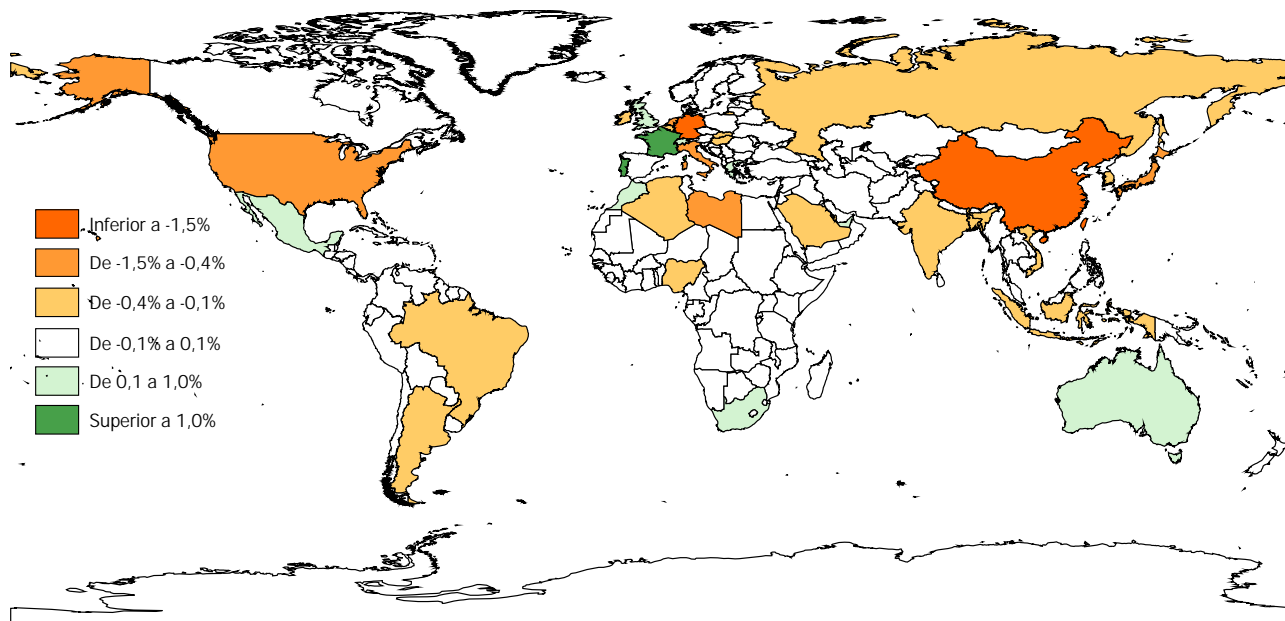
Unitats: percentatge sobre el PIB de Catalunya.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

4.2.3. ANÀLISI CONJUNTA PER PAÏSOS

Per cloure aquest apartat, s'ofereix un anàlisi pel conjunt del món, a fi de situar els països en un context mundial, independentment del continent on es trobin. Per tal de realitzar aquest anàlisi, s'han utilitzat les mitjanes dels períodes que s'han fet servir al llarg de tot l'estudi. Això és, 1995-2000, 2001-2007 i 2008-2013¹⁶. Així, els principals dèficits comercials de Catalunya amb l'estranger s'han concentrat a Alemanya, Itàlia, Japó i Xina, adquirint aquesta última major rellevància en els darrers anys, en detriment de Japó, primer, i d'Itàlia, després. Per contra, els majors superàvits comercials es registren amb Portugal, Grècia, Mèxic i Andorra, que presenten superàvits en tots els períodes. Destaca, en el segon període, però especialment l'últim, la irrupció de França com a país amb el qual Catalunya presenta un superàvit comercial, malgrat haver registrat un dèficit comercial en el primer període.

MAPA 4 Saldo comercial de Catalunya amb l'estranger, per països. Catalunya, 2008-2013

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

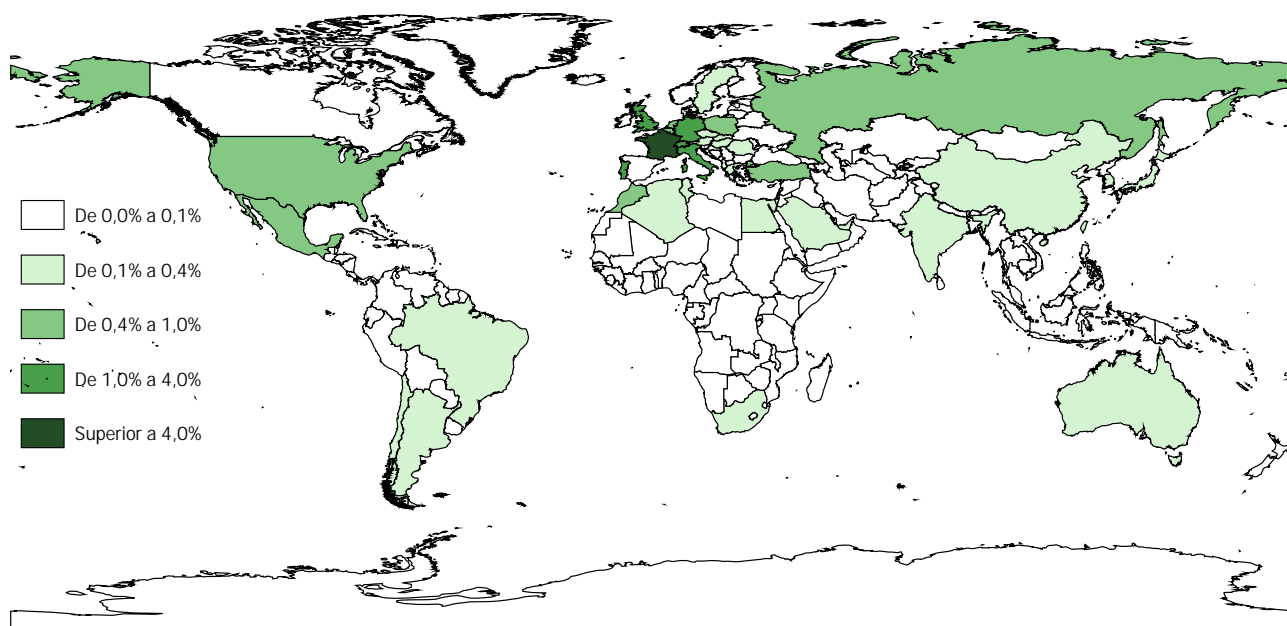
¹⁶ Aquí es mostren les dades per l'últim període (2008-2013). La resta de períodes es troben recollits als annexos d'aquest informe.

Altres països amb els quals Catalunya millora el saldo comercial són Regne Unit, Suïssa i Austràlia, que passen, en el cas dels dos primers, del dèficit al superàvit en el període estudiat. En canvi, destaca pel contrari Argentina, una país amb el qual existia superàvit en el període 1995-2000, i que passa a presentar dèficit en els dos períodes posteriors.

Com s'observa al mapa anterior, existeix un major nombre de països amb els quals Catalunya presenta un dèficit comercial que el nombre d'Estat amb els quals es presenta superàvit, una situació que ha anat a més durant el període estudiat.

Si s'estudien per separat l'evolució de les exportacions i importacions a l'estranger, s'observa que els països estrangers on més béns exporta Catalunya són França, Alemanya i Itàlia, seguides de Portugal, Regne Unit i Països Baixos, tots ells països europeus. A continuació se situen Estats Units, Bèlgica, Suïssa, Mèxic i Turquia. Durant el període estudiat, destaca la pèrdua de pes de les exportacions a Alemanya i Argentina, al mateix temps que augmenten a França, Suïssa, Rússia o Xina.

MAPA 5 Exportacions de Catalunya a l'estranger, per països. Catalunya, 2008-2013

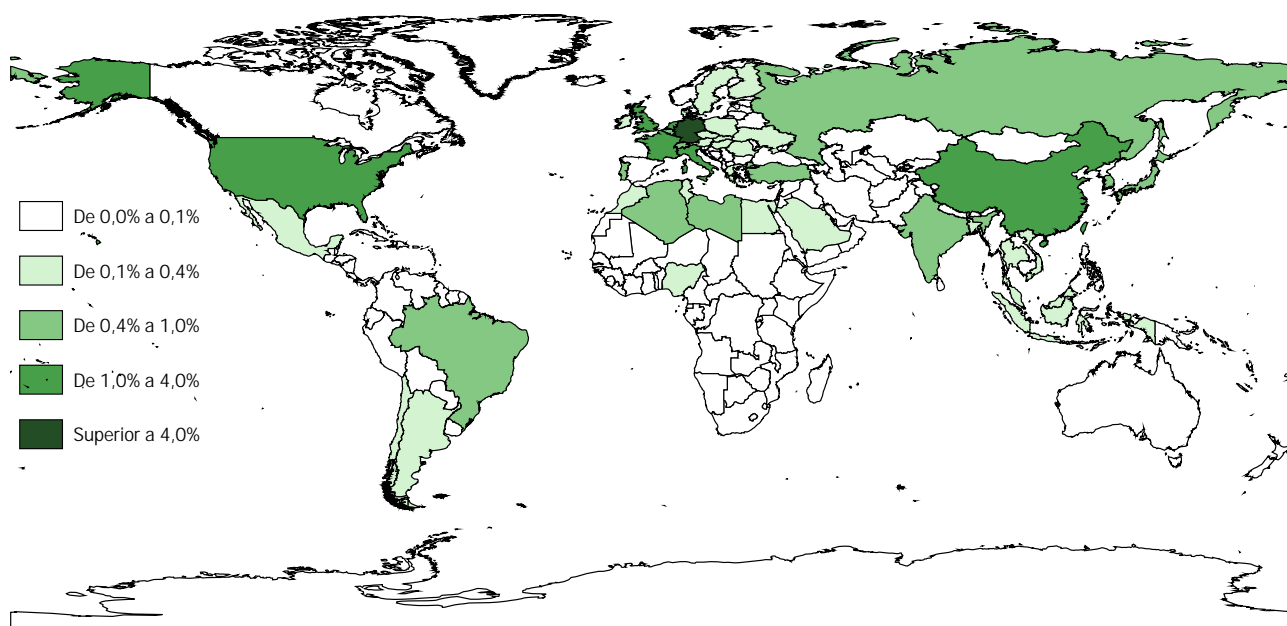

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Finalment, i pel que fa a les importacions de l'estranger, els principals països on Catalunya adquireix béns, són Alemanya, França i Itàlia, seguides de Xina, Regne Unit i Països Baixos. A continuació se situen Japó i Estats Units. Com s'observa al mapa, la dispersió territorial de les importacions catalanes és major que en el cas de les exportacions, més concentrades a Europa. Pel que fa a l'evolució, destaca l'increment de les importacions de Xina, que succeeix en paral·lel a la pèrdua de pes de les procedents de França, Regne Unit, Itàlia, Alemanya i Japó, especialment durant l'últim període.

MAPA 6 Importacions de Catalunya de l'estranger, per països. Catalunya, 2008-2013

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

4.3. PRINCIPALS COMUNITATS AUTÒNOMES I PAÏSOS¹⁷

En aquest epígraf es tracten les relacions comercials de Catalunya per comunitats autònomes i països de forma conjunta en mitjanes anuals per períodes.

Les principals zones amb les quals Catalunya té superàvit en el període 2008-2011 són Aragó, França, Portugal i València mentre que les principals zones amb les que té dèficit són Alemanya, Xina, Itàlia i Holanda. En els anys anteriors, les principals zones amb les que tenia superàvit eren, diferents a les del període 2008-2011, Madrid (1995-2000 i 2001-2007), Balears (2001-2007) i Canàries (1995-2000) enlloc de França i Portugal. Pel que fa a les zones amb les que tenia dèficit, aquestes són, diferents de les que figuren l'any 2011, el Japó (1995-2000 i 2001-2007) enlloc d'Holanda.

Aragó i València sempre han estat entre les primeres quatre zones amb les quals Catalunya té superàvit. Però València passa de la primera posició que ocupava en els primers dos períodes analitzats a la quarta posició en el darrer període.

Madrid, també apareix en aquestes posicions en els períodes 1995-2000 i 2001-2007.

En el període 2008-2011 apareixen, per primera vegada en els anys estudiats, entre les quatre primeres zones amb les que Catalunya té superàvit, dos països (França i Portugal).

Es podria afegir informació del període 2008-2013 per als països però no per a les comunitats autònomes. Optem per deixar les taules d'aquesta secció tal com estan i afegir la informació del període 2008-2013 als països que surten al resum de les pàgines 52 i 53 d'aquest mateix epígraf.

¹⁷ A la secció 11.3.3.2 de l'Annex hi ha l'anàlisi per anys d'inici i final de cada període.

TAULA. 7 Ranking dels saldos comercials per Comunitats autònomes i països. Catalunya

	1995-2000		2001-2007		2008-2011			
Saldo exterior	6.504	100,0	Saldo exterior	-1.212	100,0	Saldo exterior	-751	100,0
Comunidad Valenciana	2.555	39,3	Comunidad Valenciana	3.527	-291,1	Aragó	3.894	-518,8
Aragó	2.130	32,7	Aragó	3.171	-261,7	França	2.691	-358,5
Madrid	1.901	29,2	Madrid	2.599	-214,6	Portugal	2.298	-306,2
Canàries	1.796	27,6	Illes Balears	2.379	-196,4	Comunidad Valenciana	2.290	-305,1
Illes Balears	1.758	27,0	Portugal	2.367	-195,3	Illes Balears	2.230	-297,1
Portugal	1.581	24,3	Canàries	2.163	-178,6	Andalusia	1.547	-206,1
Andalusia	1.176	18,1	Castilla-Lleó	1.587	-131,0	Canàries	1.495	-199,2
Castilla-Lleó	1.108	17,0	Andalusia	1.189	-98,1	Castilla-La Manxa	1.366	-182,0
Estats Units	-608	-9,3	Argèlia	-920	75,9	Líbia	-812	108,2
Bèlgica	-620	-9,5	Corea del Sud	-1.343	110,8	Estats Units	-1.086	144,7
Holanda	-825	-12,7	Holanda	-1.610	132,9	Japó	-1.353	180,2
Xina	-979	-15,1	Japó	-2.455	202,7	Holanda	-1.387	184,8
Japó	-1.491	-22,9	Itàlia	-2.909	240,1	Itàlia	-2.101	279,9
Itàlia	-1.681	-25,8	Xina	-3.097	255,7	Xina	-5.210	694,2
Alemanya	-2.768	-42,6	Alemanya	-6.986	576,6	Alemanya	-6.414	854,6

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

Les zones que més contribueixen a explicar la millora del saldo entre 2000-2007 i 2008-2011 són França, Japó, País Basc, Suïssa i Itàlia. Entre els anys 1995-2000 i 2001-2007, les zones que més contribueixen a explicar l'empitjorament del saldo són Alemanya, Xina, Itàlia, Corea del Sud i Japó. **Per tant, identifiquem més zones estrangeres que de la resta de l'Estat entre les que més contribueixen a explicar els canvis del saldo exterior total.**

TAULA. 8 Contribució al canvi de saldo. Catalunya

	1995-00/2001-07		2000-07/2008-11		
Saldo exterior	-7.716	100,0	Saldo exterior	461	100,0
França	1.073	-13,9	França	1.902	412,6
Aragó	1.041	-13,5	Japó	1.103	239,2
Comunidad Valenciana	972	-12,6	País Basc	908	196,9
Portugal	785	-10,2	Suïssa	887	192,3
Regne Unit	705	-9,1	Itàlia	808	175,2
Madrid	698	-9,1	Aragó	722	156,6
Illes Balears	621	-8,0	Corea del Sud	616	133,6
Castilla-Lleó	478	-6,2	Alemanya	573	124,2
Castilla-La Manxa	406	-5,3	Castilla-La Manxa	474	102,7
Mèxic	391	-5,1	Andalusia	358	77,6
Canàries	367	-4,8	Múrcia	324	70,4
Grècia	256	-3,3	Regne Unit	264	57,3
Rioja, La	239	-3,1	Bèlgica	263	57,1
Galícia	185	-2,4	Holanda	223	48,3
Andorra	175	-2,3	Irlanda	223	48,3
Resta (inclou valors perduts)	164	-2,1	Principado de Asturias	219	47,4
Múrcia	161	-2,1	Argèlia	205	44,5

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 9 Contribució al canvi de saldo. Catalunya. CONTINUACIÓ

	1995-00/2001-07		2000-07/2007-11		
Saldo exterior	-7.716	100,0	Saldo exterior	461	100,0
Bèlgica	-296	3,8	Azerbaidjan	-160	-34,7
Rússia	-305	3,9	Trinidad y Tobago	-161	-34,8
Brasil	-309	4,0	Índia	-185	-40,2
Líbia	-416	5,4	Àrabia Saudita	-249	-54,0
Irlanda	-442	5,7	Vietnam	-276	-60,0
Argentina	-448	5,8	Nigèria	-319	-69,2
Argèlia	-583	7,6	Qatar	-328	-71,2
País Basc	-645	8,4	Eslovàquia	-434	-94,0
Holanda	-785	10,2	Estats Units	-529	-114,8
Japó	-964	12,5	Canàries	-669	-145,0
Corea del Sud	-1.009	13,1	Castilla-Lleó	-911	-197,5
Itàlia	-1.228	15,9	Comunidad Valenciana	-1.237	-268,3
Xina	-2.118	27,5	Madrid	-1.664	-361,0
Alemanya	-4.218	54,7	Xina	-2.112	-458,1

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

Entre els vuit principals destins de les exportacions catalanes en el període 2008-2011 se situen per aquest ordre França, Aragó, València, Andalusia, Madrid, Alemanya i Itàlia. En els anys anteriors figuraven en aquestes posicions capdavanters, zones diferents a les que ja s'han comentat, Castella-Lleó (1995- 2000) enlloc d'Itàlia.

L'anàlisi del destí de la producció dóna una informació semblant a l'anàlisi de les exportacions. La novetat és que comprovem que el principal destí de la producció és amb diferència respecte de qualsevol Comunitat Autònoma o país, el comerç interior.

TAULA. 10 Destí de les vendes per Comunitats autònomes i països. Catalunya

	1995-2000			2001-2007			2008-2011				
Producció	96.891	-	100,0	Producció	135.456	-	100,0	Producció	142.374	-	100,0
Comerç Interior	34.562	-	35,7	Comerç Interior	46.883	-	34,6	Comerç Interior	47.649	-	33,5
Total exportacions	62.328	100,0	64,3	Total exportacions	88.573	100,0	65,4	Total exportacions	94.726	100,0	66,5
Comunidad Valenciana	6.929	11,1	7,2	Comunidad Valenciana	8.101	9,1	6,0	França	9.530	10,1	6,7
Aragó	5.187	8,3	5,4	França	8.039	9,1	5,9	Aragó	8.743	9,2	6,1
Madrid	4.718	7,6	4,9	Aragó	7.648	8,6	5,6	Comunidad Valenciana	6.444	6,8	4,5
França	4.533	7,3	4,7	Madrid	6.212	7,0	4,6	Andalusia	5.357	5,7	3,8
Alemanya	3.856	6,2	4,0	Alemanya	4.885	5,5	3,6	Madrid	4.883	5,2	3,4
Andalusia	3.437	5,5	3,5	Andalusia	4.256	4,8	3,1	Alemanya	4.859	5,1	3,4
Castilla-Lleó	2.790	4,5	2,9	Itàlia	4.222	4,8	3,1	Itàlia	4.716	5,0	3,3
Itàlia	2.660	4,3	2,7	Portugal	3.514	4,0	2,6	Portugal	3.747	4,0	2,6
País Basc	2.641	4,2	2,7	Castilla-Lleó	3.369	3,8	2,5	País Basc	3.115	3,3	2,2
Canàries	2.175	3,5	2,2	Regne Unit	3.043	3,4	2,2	Castilla-La Manxa	2.784	2,9	2,0
Portugal	2.136	3,4	2,2	País Basc	2.984	3,4	2,2	Castilla-Lleó	2.675	2,8	1,9
Illes Balears	2.010	3,2	2,1	Illes Balears	2.727	3,1	2,0	Regne Unit	2.546	2,7	1,8
Regne Unit	1.680	2,7	1,7	Canàries	2.459	2,8	1,8	Illes Balears	2.487	2,6	1,7
Navarra	1.585	2,5	1,6	Castilla-La Manxa	2.116	2,4	1,6	Canàries	1.852	2,0	1,3
Galícia	1.403	2,3	1,4	Galícia	1.861	2,1	1,4	Suïssa	1.706	1,8	1,2

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Les primeres vuit posicions en l'origen de les importacions de Catalunya les ocupen les zones següents: Alemanya, França, Itàlia, Xina, Aragó, València, Madrid i Andalusia. En els anys anteriors figuraven en aquestes primeres posicions les mateixes zones excepte el Regne Unit (1995-2000) enlloc de Xina.

L'anàlisi de les quotes de mercat dona una informació molt semblant a la que donen les importacions. **La novetat d'aquesta taula és comprovar que el comerç interior té una quota de mercat molt més elevada que la que té qualsevol Comunitat autònoma o país.**

TAULA. 11 Origen de les compres per Comunitats autònomes i països. Catalunya

	1995-2000			2001-2007			2008-2011				
Consum aparent	90.387	-	100,0	Consum aparent	136.668	-	100,0	Consum aparent	143.125	-	100,0
Comerç interior	34.562	-	38,2	Comerç interior	46.883	-	34,3	Comerç interior	47.649	-	33,3
Total importacions	55.824	100,0	61,8	Total importacions	89.785	100,0	65,7	Total importacions	95.476	100,0	66,7
Alemanya	6.624	11,9	7,3	Alemanya	11.871	13,2	8,7	Alemanya	11.273	11,8	7,9
França	4.817	8,6	5,3	França	7.251	8,1	5,3	França	6.840	7,2	4,8
Comunidad Valenciana	4.374	7,8	4,8	Itàlia	7.131	7,9	5,2	Itàlia	6.817	7,1	4,8
Itàlia	4.341	7,8	4,8	Comunidad Valenciana	4.573	5,1	3,3	Xina	5.833	6,1	4,1
Aragó	3.057	5,5	3,4	Aragó	4.477	5,0	3,3	Aragó	4.850	5,1	3,4
Madrid	2.816	5,0	3,1	Madrid	3.613	4,0	2,6	Comunidad Valenciana	4.154	4,4	2,9
Andalusia	2.261	4,1	2,5	Xina	3.464	3,9	2,5	Madrid	3.948	4,1	2,8
Regne Unit	2.241	4,0	2,5	Andalusia	3.067	3,4	2,2	Andalusia	3.810	4,0	2,7
País Basc	1.912	3,4	2,1	Holanda	3.050	3,4	2,2	Holanda	2.966	3,1	2,1
Japó	1.755	3,1	1,9	País Basc	2.900	3,2	2,1	Estats Units	2.437	2,6	1,7
Castilla-Lleó	1.682	3,0	1,9	Regne Unit	2.899	3,2	2,1	Regne Unit	2.138	2,2	1,5
Holanda	1.681	3,0	1,9	Japó	2.802	3,1	2,1	País Basc	2.123	2,2	1,5
Estats Units	1.492	2,7	1,7	Bèlgica	2.144	2,4	1,6	Castilla-Lleó	1.999	2,1	1,4
Bèlgica	1.333	2,4	1,5	Estats Units	1.836	2,0	1,3	Bèlgica	1.910	2,0	1,3
Xina	1.124	2,0	1,2	Castilla-Lleó	1.782	2,0	1,3	Japó	1.743	1,8	1,2

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

La taula que es presenta a continuació està elaborada amb les zones geogràfiques amb les quals Catalunya presenta el saldo comercial més elevat en valor absolut en el període 2008-2011.

Es pot constatar que la millora del saldo en el darrer període 2008-2011 (461 milions d'euros) no es dona amb la resta de l'Estat (sent Aragó i Andalusia les excepcions de la taula) ni amb l'Àsia sinó amb la zona Euro. El país de la zona euro que més contribueix a la millora del saldo és França (1.902 milions d'euros). Les conclusions no varien si es té en compte el període 2008-2013.

TAULA. 12 Resum de les relacions comercials de Catalunya per grans àrees, CA i països

	1995-00	2001-07	2008-11	2008-13	1995-00/2001-07	2001-07/2008-11	2001-07/2008-13
Saldo exterior	6.504	-1.212	-751	1.331	-7.716	461	2.543
Resta Estat	15.994	20.197	18.626	17.445	4.203	-1.571	-2.752
Aragó	2.130	3.171	3.894	-	1.041	723	-
València	2.555	3.527	2.290	-	972	-1.237	-
Balears	1.758	2.379	2.230	-	621	-149	-
Andalusia	1.176	1.189	1.547	-	13	358	-
Àsia	-3.808	-9.141	-10.606	-9.745	-5.333	-1.465	-604
Xina	-979	-3.097	-5.210	-4.999	-2.118	-2.113	-1.902
Euro àrea	-4.580	-9.549	-5.670	-4.425	-4.969	3.879	5.124
Alemanya	-2.768	-6.986	-6.414	-5.731	-4.218	572	1.255
França	-285	789	2.691	2.790	1.073	1.902	2.001
Portugal	1.581	2.367	2.298	2.143	786	-69	-224
Itàlia	-1.681	-2.909	-2.101	-1.690	-1.228	808	1.219

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

La millora del saldo comercial en el darrer període es produeix per una millora de les exportacions (6.153 milions d'euros) que supera lleugerament l'augment de les importacions (5.691 milions d'euros). Aquesta conclusió no canvia si tenim en compte les dades del període 2008-2013.

Amb la resta de l'Estat, el deteriorament del saldo es produeix per una reducció de les exportacions (-1.593 milions d'euros) que supera àmpliament la petita reducció de les importacions (-21 milions d'euros). Aquesta reducció de les exportacions s'ha de considerar un resultat dolent tenint en compte que el consum aparent de la resta de l'Estat augmenta en 44.602 milions d'euros. Aquesta conclusió és semblant si tenim en compte les dades del període 2008-2013. En aquest cas, les importacions augmenten lleugerament (667 milions d'euros) però les exportacions es redueixen en un import encara superior (-2.086 milions d'euros) i empitjoren el saldo amb la resta de l'Estat en 2.752 milions d'euros.

Amb l'Àsia, el deteriorament del saldo es produeix per un augment de les importacions molt superior a l'augment de les exportacions, tant amb les dades del període 2008-2011 com amb les dades del període 2008-2013.

Finalment, la millora del saldo amb l'euro àrea, que supera el deteriorament del saldo amb les àrees anteriors, és el resultat d'una millora de les exportacions (2.223 milions d'euros) i d'una reducció de les importacions (-1.656 milions d'euros). Aquest resultat és el mateix si tenim en compte el període 2008-2013.

En l'anàlisi dels anys d'inici i final de període, que està a l'Annex, es constaten alguns resultats que convé destacar. La millora del saldo comercial entre els anys 2007 i 2011 (7.511 milions d'euros) es dona per una forta reducció de les importacions (-9.911 milions d'euros) que supera la reducció de les exportacions (-2.400 milions d'euros). La mateixa conclusió es pot obtenir si tenim en compte les dades de l'any 2013.¹⁸

¹⁸ L'anàlisi per anys d'inici i final de cada període està a la secció 11.3.3 de l'Annex. El resum d'aquest contingut està a l'epígraf 11.3.3.3.

Amb la resta de l'Estat el saldo comercial empitjora a conseqüència d'una forta reducció de les exportacions (-7.664 milions d'euros) que supera la disminució de les importacions que es dona (-1.279 milions d'euros). En aquesta anàlisi, la reducció de les exportacions no és tan preocupant com en el cas anterior (anàlisi de mitjanes anuals per període) perquè el consum aparent de la resta de l'Estat disminueix entre els anys 2007 i 2011 en 57.913 milions d'euros. Aquesta conclusió no canvia si tenim en compte les dades de l'any 2013.

Amb l'Àsia, Catalunya millora el seu saldo comercial a causa d'un augment de les exportacions (1.578 milions d'euros) que supera la reducció de les importacions (-772 milions d'euros). Amb les dades de l'any 2013, la reducció de les importacions (-3.483 milions d'euros) supera àmpliament l'augment de les exportacions (2.642 milions d'euros).

Amb l'àrea euro es constata una millora del saldo comercial a conseqüència d'una forta disminució de les importacions (-9.143 milions d'euros) i un escàs augment de les exportacions (627 milions d'euros). La forta disminució de les importacions es dona amb Alemanya, Itàlia i França. Les conclusions no varien amb les dades de l'any 2013.

TAULA. 13 Resum de les relacions comercials de Catalunya per grans àrees, CA i països. CONTINUACIÓ

	1995-00	2001-07	2008-11	2008-13	1995-00/2001-07	2001-07/2008-11	2001-07/2008-13
Exportacions	62.328	88.573	94.726	97.454	26.245	6.153	8.881
Resta Estat	37.114	47.420	45.827	45.334	10.306	-1.593	-2.086
Aragó	5.187	7.648	8.743	-	2.461	1.095	-
València	6.929	8.101	6.444	-	1.172	-1.657	-
Balears	2.010	2.727	2.487	-	717	-240	-
Andalusia	3.437	4.256	5.357	-	819	1.101	-
Àsia	2.120	3.148	4.685	5.292	1.028	1.537	2.144
Xina	144	366	624	772	222	258	406
Euro àrea	15.747	25.075	27.298	28.129	9.328	2.223	3.054
Alemanya	3.856	4.885	4.859	5.437	1.029	-26	552
França	4.533	8.039	9.530	9.691	3.506	1.491	1.652
Portugal	2.136	3.514	3.747	3.667	1.378	233	153
Itàlia	2.660	4.222	4.716	4.720	1.562	494	498
	1995-00	2001-07	2008-11	2008-13	1995-00/2001-07	2001-07/2008-11	2001-07/2008-13
Importacions	55.824	89.785	95.476	96.122	33.961	5.691	6.337
Resta Estat	21.120	27.222	27.201	27.889	6.102	-21	667
Aragó	3.057	4.477	4.850	-	1.420	373	-
València	4.374	4.573	4.154	-	199	-419	-
Balears	252	348	257	-	97	-91	-
Andalusia	2.261	3.067	3.810	-	806	743	-
Àsia	5.929	12.289	15.291	15.037	6.360	3.002	2.748
Xina	1.124	3.464	5.833	5.771	2.340	2.369	2.307
Euro àrea	20.327	34.624	32.968	32.554	14.297	-1.656	-2.070
Alemanya	6.624	11.871	11.273	11.168	5.247	-598	-703
França	4.817	7.251	6.840	6.902	2.434	-411	-349
Portugal	555	1.147	1.449	1.523	592	301	376
Itàlia	4.341	7.131	6.817	6.410	2.790	-314	-721

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

5. ANÀLISI PER SECTORS D'ACTIVITAT ECONÒMICA

En aquest epígraf s'anàlitzava l'evolució del patró de les relacions comercials de Catalunya amb l'exterior des d'una perspectiva desagregada per àmbits sectorials de productes. Les fonts d'informació bàsica ens permeten desagregar les relacions comercials segons els productes produïts per 15 sectors d'activitat.¹⁹ L'objectiu principal de l'anàlisi és identificar si en l'evolució del patró de les relacions comercials de mercaderies de Catalunya amb l'exterior existeix una pauta diferenciada segons productes.

5.1. EL SALDO EXTERIOR CATALÀ I LA SEVA COMPOSICIÓ SECTORIAL

Una anàlisi de la composició per productes del saldo comercial català permet observar que les aportacions positives es produeixen bàsicament gràcies sobretot a la concurrència de la producció de dos àmbits sectorials, com són el de la indústria química i el de l'alimentària. Per altra banda, aquestes aportacions positives compensen les aportacions negatives que es produeixen en els productes de sectors com ara l'agricultura, l'energètic, i el de les indústries extractives. Catalunya doncs és deficitària en energia i productes primaris, i ho compensa amb l'aportació positiva d'alguns altres àmbits sectorials, entre els quals destaquen els dos que havíem mencionat anteriorment, però també el de material de transport, paper i edicions, cautxú i plàstics, materials no metàl·lics, i darrerament, també la metal·lúrgia. Per comparació amb el període 1995-2000, actualment ha desaparegut el paper destacat que jugaven el tèxtil i el sector productor d'equips elèctrics entre els àmbits sectorials amb superàvit, passant ambdós a explicar bona part de les aportacions negatives que es fan al saldo comercial exterior català.

D'altra banda, els sectors deficitaris a Catalunya ho han estat cada cop més, essent la seva aportació negativa al saldo comercial cada cop més important. Els sectors amb superàvit, tot i que han registrat un creixement de les seves aportacions positives, només han aconseguit compensar el fort creixement de les aportacions deficitàries.

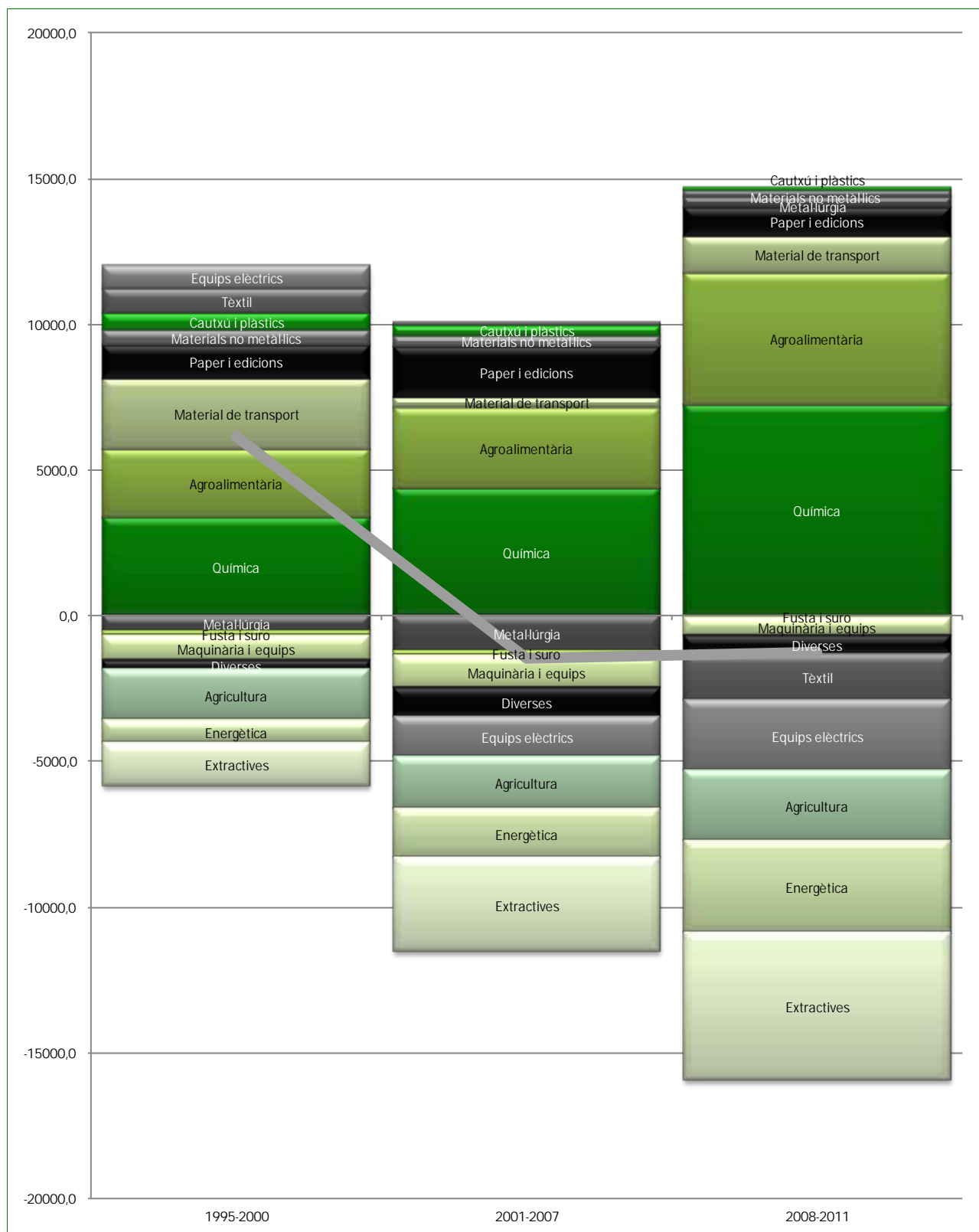
Entre els àmbits sectorials que han empitjorat més el seu saldo comercial hi trobem els tres àmbits tradicionalment més deficitaris, que són tal com es deia l'agricultura, l'energètic i les extractives, però també hi trobem els dos àmbits sectorials abans esmentats - tèxtil i el d'equips elèctrics- que han passat d'aportacions positives a finals dels anys noranta del segle passat a saldos cada cop més negatius.

També podem observar àmbits els quals de mitjana han estat deficitaris, i no obstant això han millorat el seu saldo, especialment en aquest darrer període. Entre aquests àmbits sectorials que han millorat el seu saldo hi trobem el de fabricació de maquinària i equips, les indústries diverses, la indústria de la fusta i el suro i la metal·lúrgia; a més, en el cas dels dos darrers no només han millorat sinó que han passat de ser deficitaris a mantenir un superàvit aquests darrers anys.

D'altra banda, entre els àmbits sectorials que, en el conjunt del període analitzat, de mitjana han mostrat un superàvit, en trobem dos que han millorat de manera molt notòria el seu saldo amb l'exterior, que són la indústria química i l'alimentària. Tot i això, la resta d'àmbits, quatre en concret, han mostrat un deteriorament més o menys evident dels seus saldos. Entre aquest darrer grup de sectors hi trobem el del paper i edicions, cautxú i matèries plàstiques, minerals no metàl·lics i finalment també el del producció de mitjans de transport, que tot i que ha recuperat impuls exportador en aquest darrer període, desenvolupa un paper més modest que en els anys noranta pel que fa a la seva aportació al saldo comercial català.

¹⁹ Aquests són: R1-AA, BB- Agricultura, silvicultura i pesca; R3-DA- Indústria Agroalimentària; R2-CA,CB- Indústries extractives; R11-DJ- Metal·lúrgia in fabricació de productes metàl·lics, 10-DI- Indústria de productes minerals no metàl·lics; R8-DG- Indústria Química; R9-DH- Indústria del cautxú i matèries plàstiques; R12-DK- Fabricació de maquinària i equip mecànic; 13-DL- Material i equip elèctric, electrònic i òptic; R14-DM- Fabricació de material de transport; R4-DB- Indústria tèxtil i de la confecció i R5-DC- Indústria del cuir i calçat; R7-DE- Indústria del paper, edició i arts gràfiques; R6-DD- Indústria de la fusta i el suro; R15-DN- Indústries diverses i R16-DF, EE- Indústria energètica, distribució d'energia, gas y agua. Vegi's la seva composició a l'annex.

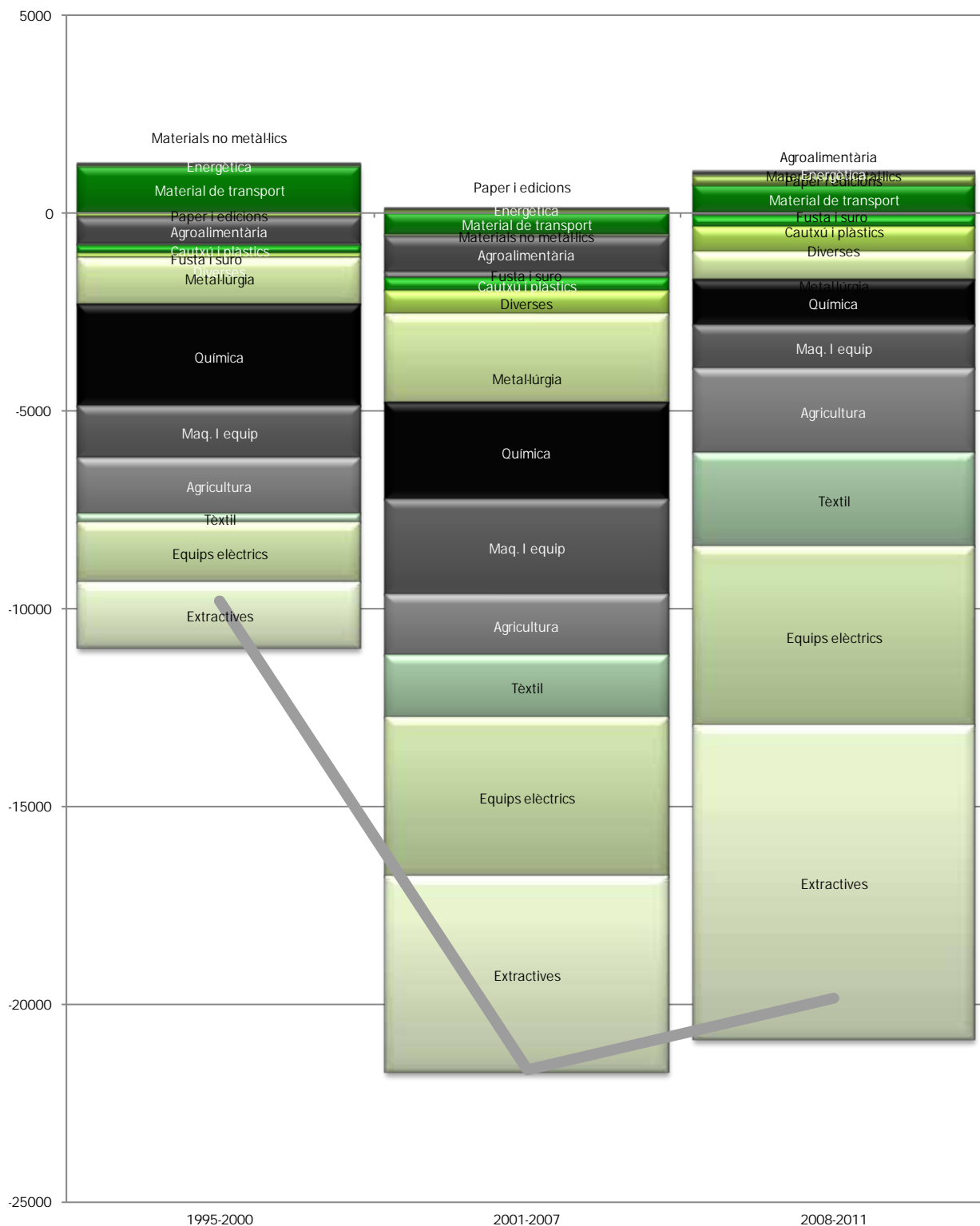
GRÀFIC 32 Composició mitjana del saldo comercial total segons aportacions de cada àmbit sectorial per períodes. Catalunya 1995-2011

Unitats: Milions d'euros

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

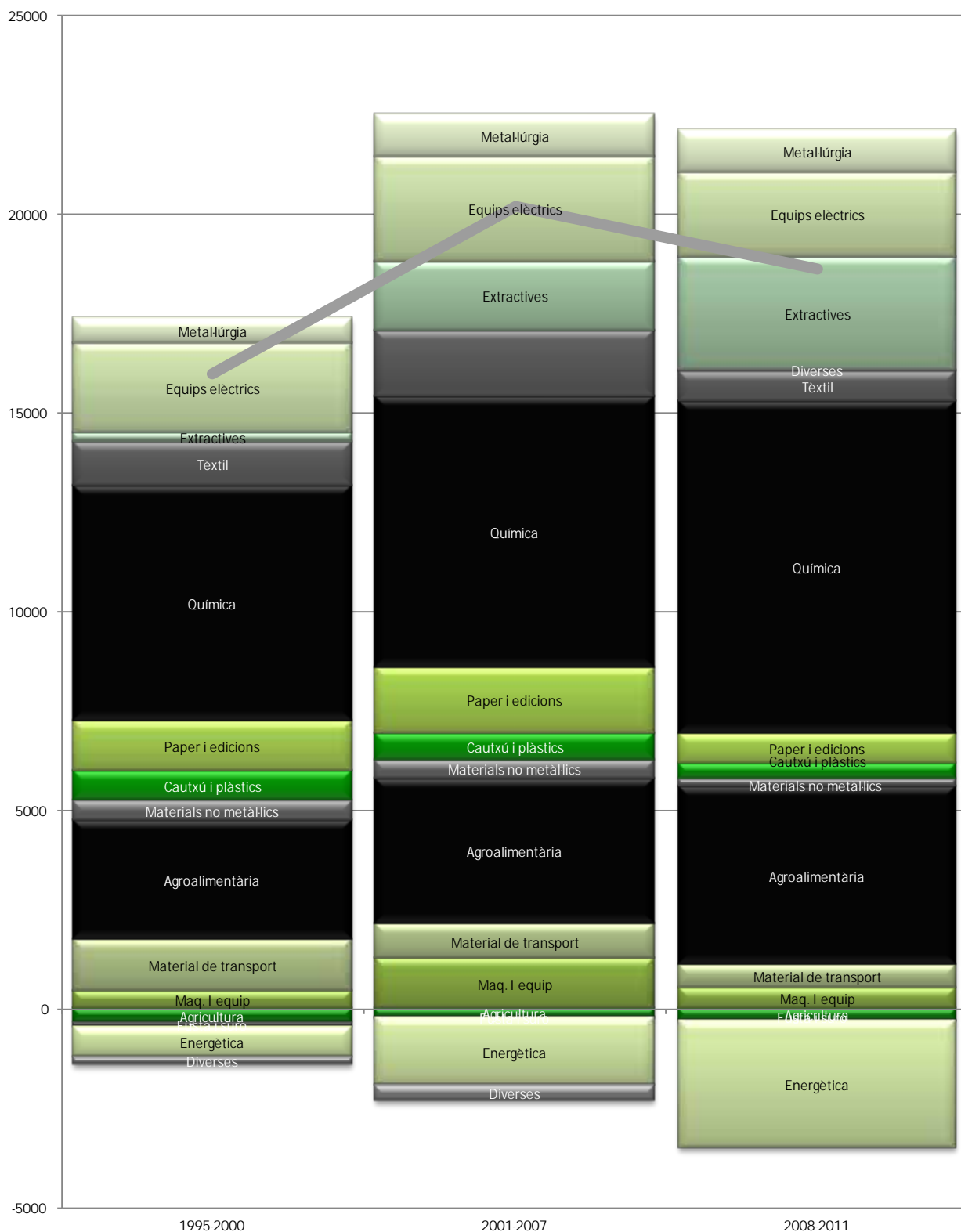
GRÀFIC 33 Composició mitjana del saldo comercial amb l'estranger segons aportacions de cada àmbit sectorial per períodes. Catalunya 1995-2011

Unitats: Milions d'euros

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 34 Composició mitjana del saldo comercial amb la resta de l'Estat segons aportacions de cada àmbit sectorial per períodes. Catalunya 1995-2011

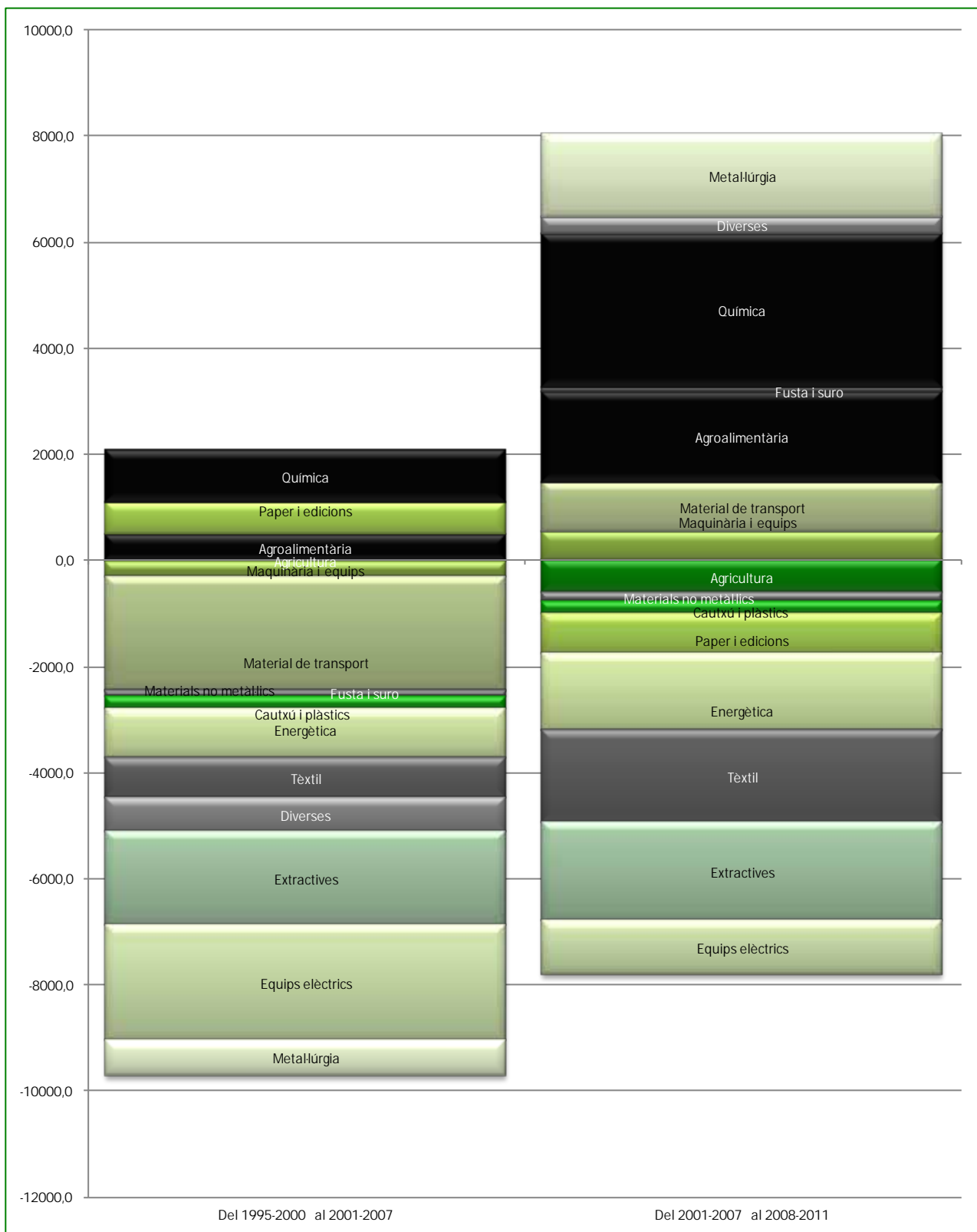

Unitats: Millions d'euros

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 35
Catalunya

Variació de la mitjana del saldo comercial per sectors entre els períodes analitzats. Cata-

Unitats: Millions d'euros

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya .

Un tret determinant de la correcció del saldo comercial català en aquest darrer període ha estat la millora que ha mostrat el saldo tradicionalment deficitari amb l'estranger. Tot i això, quan s'analitza però la composició sectorial del dèficit amb l'estranger s'observa que, tot i la relativa correcció del darrer període, la majoria d'àmbits sectorials encara fan aportacions negatives en els intercanvis amb l'estranger. Un dels àmbits sectorials que s'ha mantingut internacionalment amb superàvit ha estat el de Paper i edicions, i destaca també, per al darrer període, les aportacions positives que fan sobretot l'àmbit sectorial de l'automoció.

Per contra, amb la resta de l'Estat, els intercanvis de productes sectorialitzats mostren una aclaparadora presència de tots els àmbits sectorials entre els sectors amb superàvit, essent els àmbits amb dèficit, en el darrer període, només el de l'agricultura, amb un dèficit de poca magnitud, i sobretot el productor i distribuïdor d'energia, aigua i gas, que presenta un dèficit que no ha parat de créixer en tot el període.

El **gràfic següent** mostra una síntesis de les variacions que recullen les aportacions de cada àmbit sectorial en el saldo comercial total, el saldo comercial amb la resta de l'Estat i el saldo comercial amb l'estranger. Tal i com es pot comprovar, la correcció del dèficit comercial mitjà entre el període de 2001-2007 i el de 2008-2011 s'explica sobretot per les correccions en el sector Químic, Metal·lúrgic, Agroalimentari, de fabricació de material de transport, de maquinària i equips, i en menor mesura de indústries diverses. De tots aquests àmbits sectorials, només el químic, l'agroalimentari, i per poc també el metal·lúrgic mantenen correccions positives tant pel que fa als intercanvis amb la resta de l'Estat com també amb l'estranger; la resta de sectors, si bé poden mostrar una correcció positiva amb l'estranger, la mostren negativa amb la resta de l'Estat, i de manera viceversa, si la mostren positiva amb la resta de l'Estat, no succeeix el mateix amb el saldo amb l'estranger. No obstant això, el gràfic ens permet constatar que mentre que amb la resta de l'Estat són més de la meitat els sectors que mostren un empitjorament dels saldos mitjans, en el cas dels intercanvis amb l'estranger les aportacions negatives a la correcció es redueixen a l'empitjorament dels àmbits de l'agricultura, el tèxtil, les extractives, els equips elèctrics i les indústries diverses.

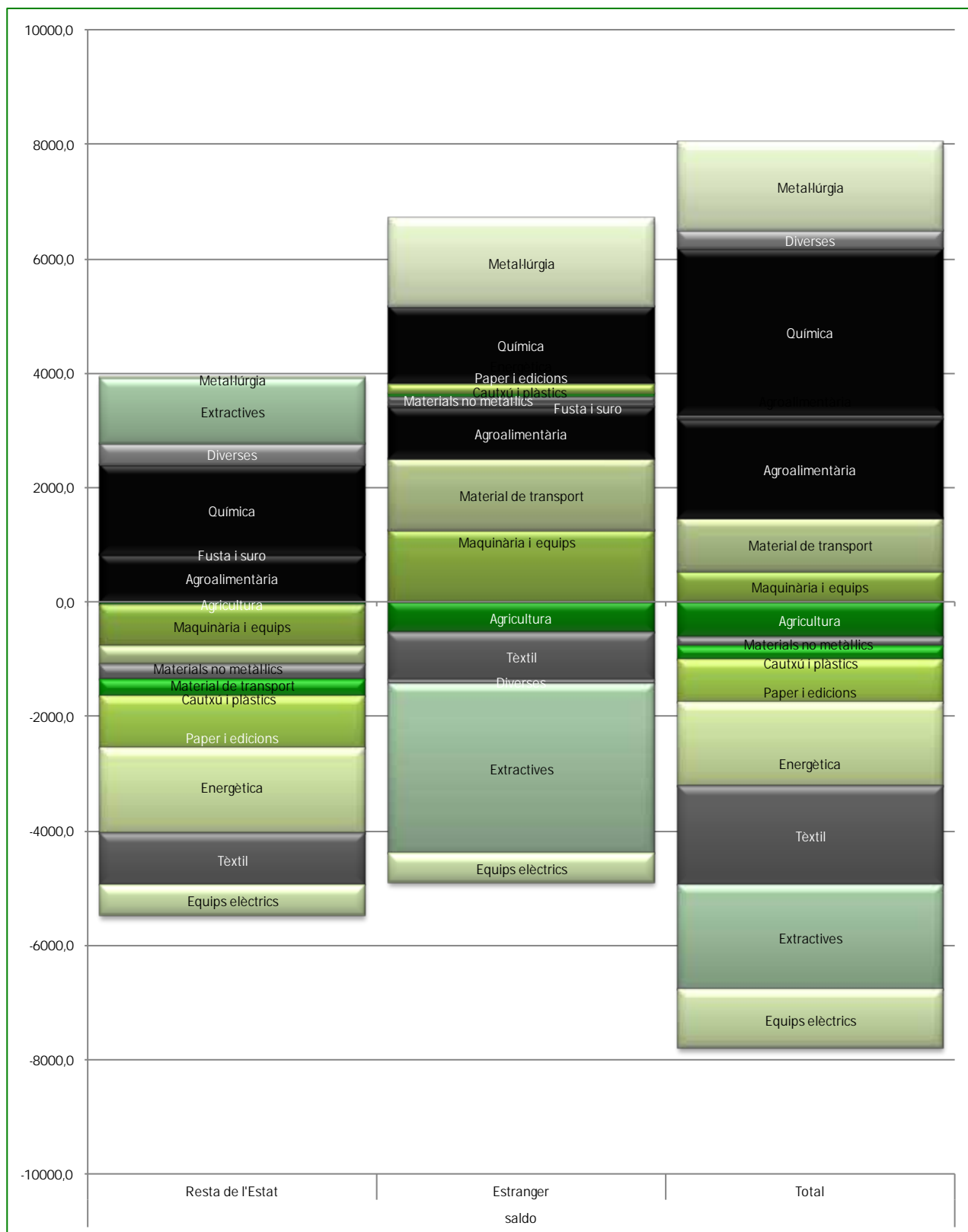
El **gràfic X** permet anar encara més enllà, atès que descomposa aquesta variació dels saldos en funció de les aportacions de les variacions tant de les importacions com de les exportacions de la resta de l'Estat i de l'estranger. Un dels elements que es mostra de manera clara en el gràfic és que les aportacions que fan les exportacions a l'estranger són en gairebé tots els àmbits sectorials sempre positives. Només els àmbits sectorials d'equips elèctrics i, en menor mesura, d'equips elèctrics, mostren un empitjorament del volum d'exportacions mitjà a l'estranger.

En el cas de les exportacions a la resta de l'Estat, això no és exactament igual. Mentre que només observem un augment de les vendes a la resta de l'Estat en el cas dels àmbits de indústries extractives, indústries diverses, química, agroalimentària i agricultura, la resta de sectors mostren una disminució del volum de les vendes en aquest mateix àmbit territorial.

Quelcom similar passa amb les importacions. La majoria dels àmbits sectorials recullen un augment de les importacions amb l'estranger que, a la vegada que fa augmentar la nostra dependència del comerç internacional, genera aportacions negatives a la variació del saldo comercial. Tot i això, trobem cinc sectors que mostren reduccions de les importacions, i concretament dos que expliquen bona part de la correcció positiva feta via disminució de les importacions estrangeres, com són els àmbits de material de transport i maquinària i equips. En aquests darrers dos casos, la reducció de les importacions també es reproduïx en el cas de les compres a la resta de l'Estat, si bé amb molta més intensitat en el cas del sector de l'automòbil. Tot i això, en el cas de les compres a la resta de l'Estat són molts més els sectors que mostren una disminució de les importacions, atès que són només cinc àmbits sectorials els que mostren un augment de les importacions. En aquest darrer cas, tret dels sectors energètic i de indústries diverses, la resta de sectors que augmenten importacions de la resta de l'Estat es corresponen amb el grup de sector que també hi augmenten les exportacions.

Aquest comportament desigual dels diferents àmbits sectorials ens permet advertir al lector d'una altra característica que difereix entre els sectors. Tal i com es pot observar al **gràfic XI**, mentre que entre els àmbits sectorials que mostren un comportament positiu en la correcció del saldo comercial total la majoria mostren també una aportació positiva de les exportacions, això no succeeix en els casos dels àmbits de l'automoció i del de maquinària i equips, atès que en aquests darrers dos casos, la correcció es produeix per mitjà d'una disminució de les importacions, atès que les exportacions no augmenten.

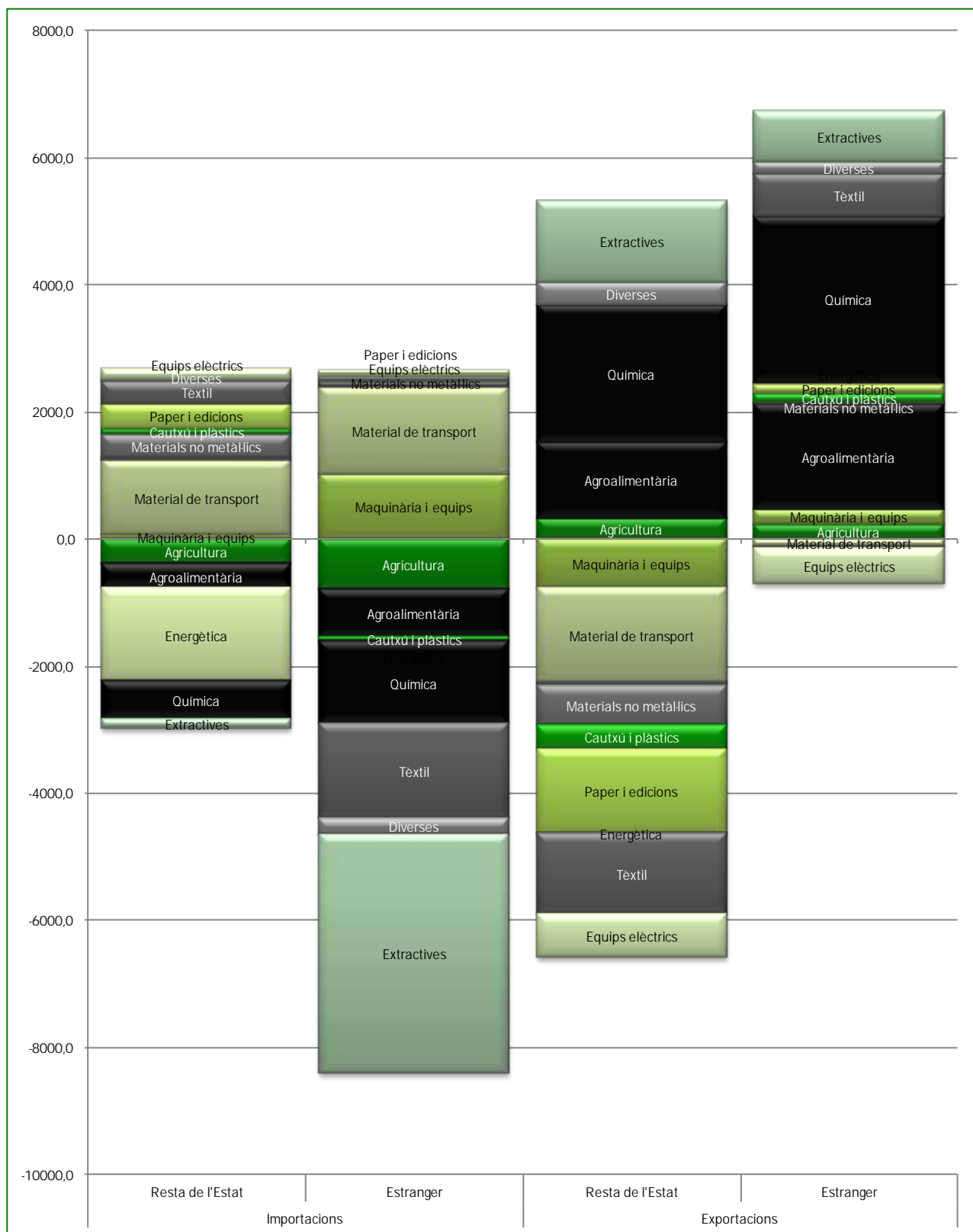
GRÀFIC 36 Variació de la mitjana del saldo comercial, del saldo amb la resta de l'Estat i del saldo amb l'estranger en el decurs dels darrers dos períodes analitzats per àmbits sectorials. Catalunya

Unitats: Milions d'euros

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya .

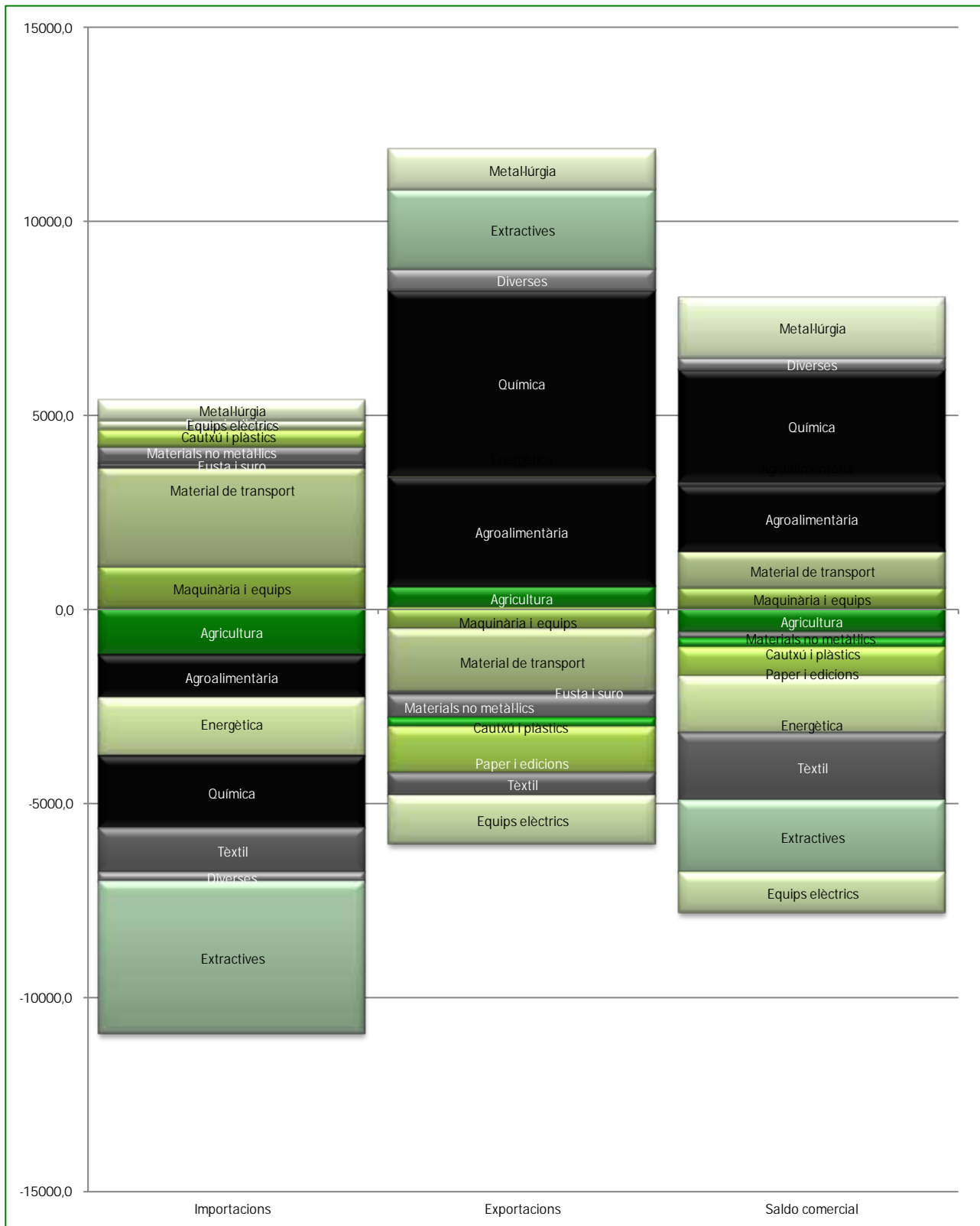
GRÀFIC 37 Variació de les importacions i les exportacions segons origen i destí en el decurs dels darrers dos períodes analitzats per àmbits sectorials. Catalunya

Unitats: Milions d'euros

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya .

GRÀFIC 38 Variació de les importacions, de les exportacions i del saldo comercial mitjà entre els dos darrers períodes. Catalunya

Unitats: Milions d'euros

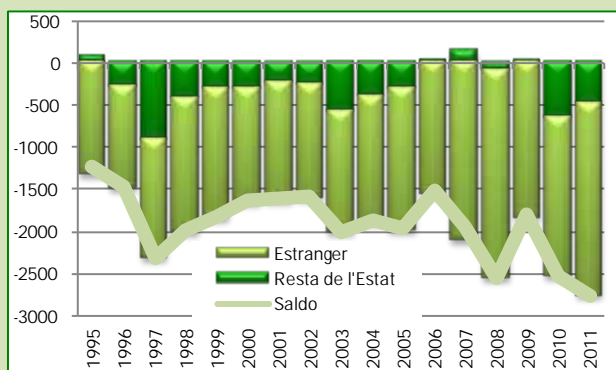
Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya .

5.2. L'EVOLUCIÓ DEL SALDO COMERCIAL EXTERIOR PER ÀMBITS SECTORIALS D'ACTIVATAT

L'evolució dels saldos comercials dels diferents àmbits sectorials mostren evolucions diferents. A continuació agrupem els àmbits sectorials de productes en quatre grups: aquells que essent de mitjana deficitaris han empitjorat, aquells que essent deficitaris han millorat, i dels que s'han mostrat amb superàvit de mitjana, també els que han empitjorat i els que han millorat.

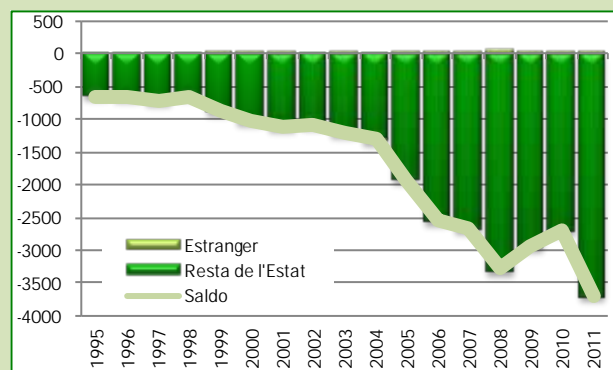
GRÀFIC 39 Àmbits sectorials deficitaris on empitjora el saldo, Catalunya 1995-2011

Agricultura, silvicultura i pesca

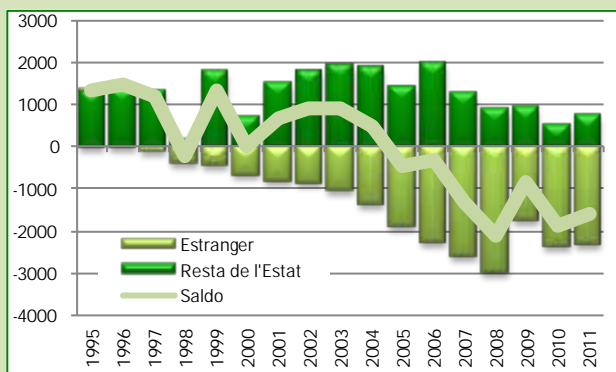
Unitats: Milions d'euros
Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua

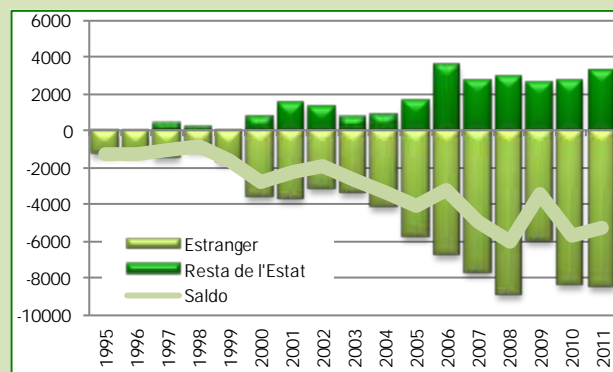
Unitats: Milions d'euros
Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat

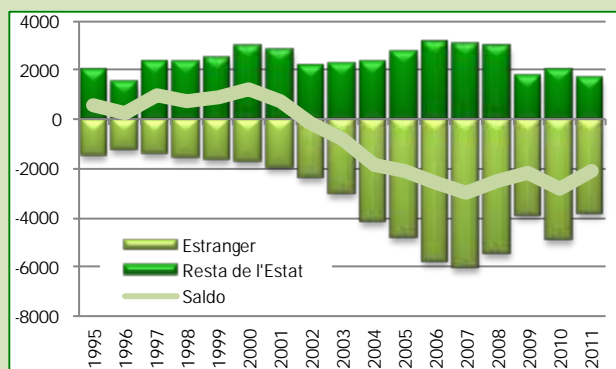
Unitats: Milions d'euros
Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústries extractives

Unitats: Milions d'euros
Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Material i equip elèctric, electrònic i òptic

Unitats: Milions d'euros

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

D'entre els àmbits sectorials deficitaris que empitjoren el seu saldo comercial en trobem amb comportaments diferents. D'una banda, els productes de l'agricultura mostren un progressiu empitjorament del saldo que es produeix sobretot a causa d'un deteriorament el saldo amb l'estranger. Aquesta característica no es reproduïx en el cas del sector energètic, on el saldo es produeix, per la naturalesa pròpia del sector,²⁰ només amb la resta de l'Estat.

L'altre àmbit sectorial tradicionalment deficitari, que és el de les indústries extractives, mostra en aquest cas un dèficit amb l'estranger i un superàvit amb la resta de l'Estat. En aquest cas, mentre que el superàvit amb la resta de l'Estat augmenta, aquesta millora no compensa el progressiu deteriorament amb l'estranger.

Pel que fa als àmbits sectorials de producció energètica i d'indústries extractives, cal tenir en compte que recullen també bona part de la dependència energètica de Catalunya amb la resta de l'Estat el primer i sobretot amb l'estranger el segon. Tot i que en alguns casos possiblement poguem trobar algun dèficit amb la seva mesura, sobretot pel que fa al comerç amb la resta de l'Estat, cal tenir en compte que una part del dèficit creixent que s'ha produït s'ha derivat del creixement progressiu dels preus energètics llarg del període analitzat.

Per tal de veure la magnitud del dèficit energètic en el context comercial català, si no tinguéssim en compte el dèficit que generen aquests dos àmbits sectorials, el saldo comercial català hauria estat positiu en tots els períodes analitzats.

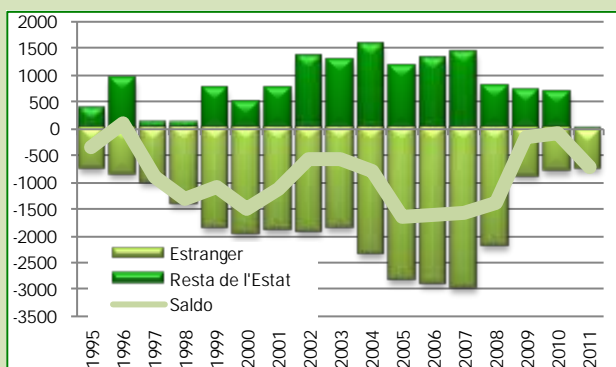
Malgrat això, tant l'energia com les extractives, juntament amb les importacions agràries, es consoliden en un grup de mercaderies que són absolutament indispensables per l'economia catalana, essent totes elles importacions de caràcter natural, sobre les quals només es pot actuar amb mesures encaminades a la millora de l'eficiència o an la generació d'energia renovable.

Entre el grup d'àmbits sectorials deficitaris que han deteriorat el seu saldo hi apareixen també dos sectors que a finals del segle passat tenien superàvit; es tracta dels sectors del tèxtil i de Material i equip elèctric, ambdós àmbits sectorials que, en el decurs dels poc més de tres quinquennis analitzats, han passat de mostrar superàvit a recollir saldos comercials negatius. En tots dos casos, aquests àmbits han registrat saldos positius amb la resta de l'Estat i negatius amb l'estranger. Fins a l'esclat de la crisi, en tots dos casos hi ha hagut un bon comportament del saldo amb la resta de l'Estat i un deteriorament del saldo amb l'estranger; a partir del 2007 però, els saldos negatius amb l'estranger s'han corregit mentre que els superàvits amb la resta de l'Estat s'han deteriorat. Aquest canvi des que va esclatar la crisi ha permès corregir tímidament els dèficits globals també en tots dos casos.

²⁰ Cal tenir en compte també que, pel tipus d'estimació que fa Interreg, aquest sector es troba molt condicionat per la ubicació de les seues de les empreses del sector.

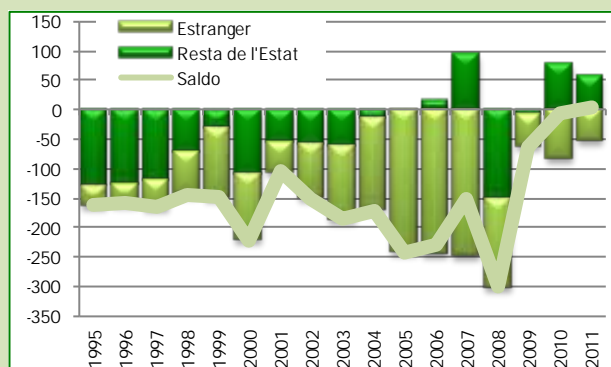
GRÀFIC 40 Àmbits sectorials deficitaris on millora el saldo, Catalunya 1995-2011

Fabricació de maquinària i equip mecànic

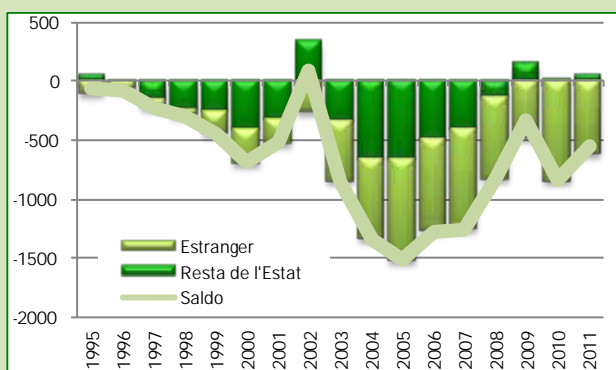
Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústria de la fusta i el suro

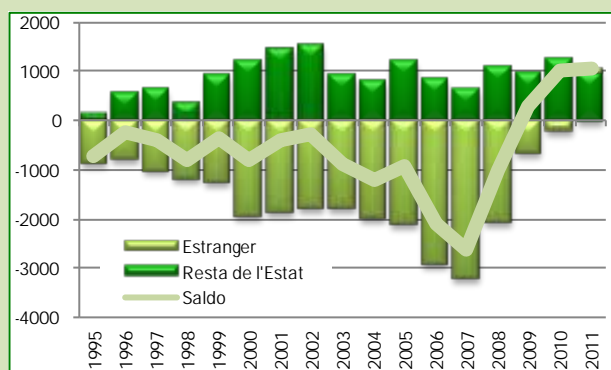
Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústries diverses

Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics

Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

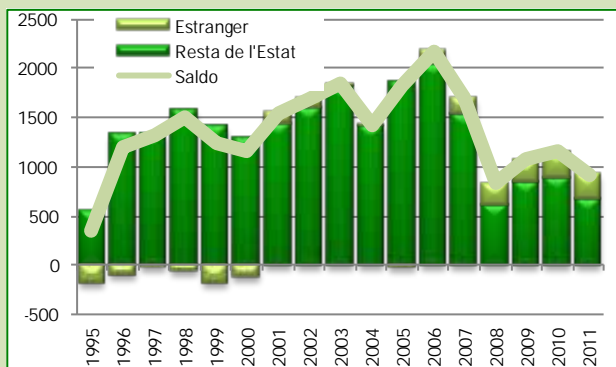
Entre els quatre àmbits sectorials tradicionalment deficitaris que han millorat el saldo exterior en trobem dos que, pels darrers anys del període, fins i tot han pogut registrar algun superàvit. Aquests àmbits han estat els de la fusta i el suro, i també el metal·lúrgic i fabricació de productes metàl·lics. En el cas de la fusta i el suro, la millora, fins a revertir el saldo, s'ha produït tant amb la resta de l'Estat com amb l'estranger. En el cas dels productes del ram del metall, la millora s'ha produït a partir d'un manteniment del saldo positiu amb la resta de l'Estat, i una correcció intensa del dèficit amb l'estranger.²¹

Els altres dos àmbits sectorials deficitaris que han millorat el saldo són el de fabricació de maquinària i equip mecànic, i el de indústries diverses. En aquests dos casos la millora no ha comportat però finalment revertir el saldo. En el cas del sector de fabricació de maquinària i equip mecànic la millora s'ha produït sobretot des de l'esclat de la crisi, i ha comportat una reducció dels dèficits amb l'estranger, però també una contracció dels superàvits amb la resta de l'Estat. En el cas de les indústries diverses, la crisi ha permès disminuir el saldo negatiu amb l'estranger i revertir el dèficit amb la resta de l'Estat.

²¹ Juntament amb el de maquinària i equip mecànic, l'evolució d'aquest sector pot estar també molt condicionada pel cicle i per la caiguda de la inversió en bens d'equip.

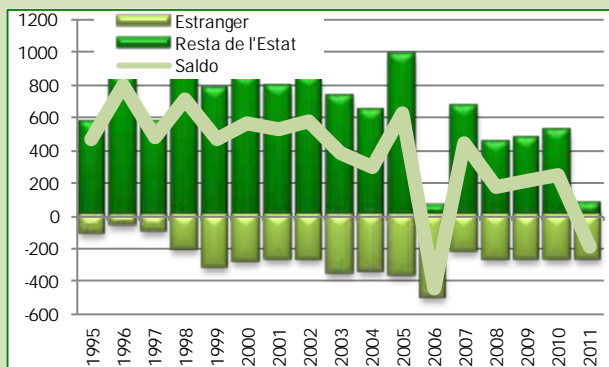
GRÀFIC 41 Àmbits sectorials amb superàvit on empitjora el saldo, Catalunya 1995-2011

Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques

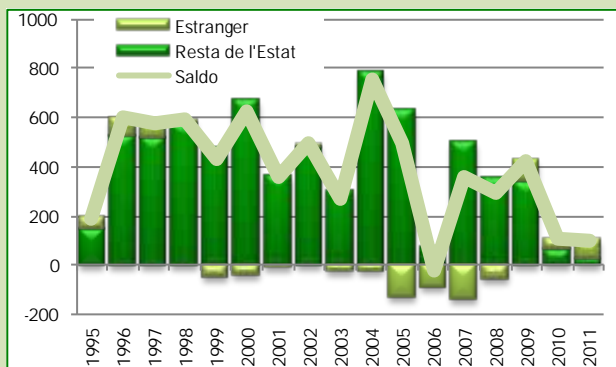
Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústria del cautxú i matèries plàstiques

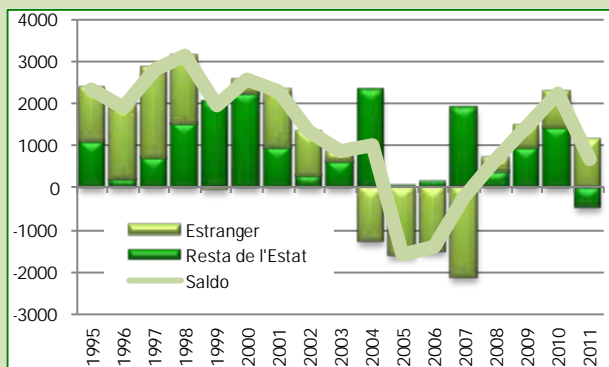
Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústria dels productes minerals no metàl·lics

Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Fabricació de material de transport

Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Troblem quatre àmbits sectorials amb superàvit que han deteriorat, a mesura que avançava el període, el seu saldo exterior. Es tracta dels àmbits del paper i edicions, cautxú i matèries plàstiques, productes minerals no metàl·lics, i fabricació de material de transport. En el cas del cautxú i matèries plàstiques, el deteriorament ha portat fins i tot a revertir el saldo en el darrer any.

L'àmbit sectorial del paper i l'edició és un àmbit que, des del 1995 fins a l'esclat de la crisi, havia mostrat un saldo positiu cada cop més elevat. El saldo en el comerç de productes del sector, determinat principalment pel superàvit amb la resta de l'Estat, s'ha deteriorat però en els darrers anys, tot i presentar un saldo positiu amb l'estranger. Aquesta evolució ha estat similar a la que ha experimentat l'àmbit sectorial de la fabricació de productes minerals no metàl·lics.

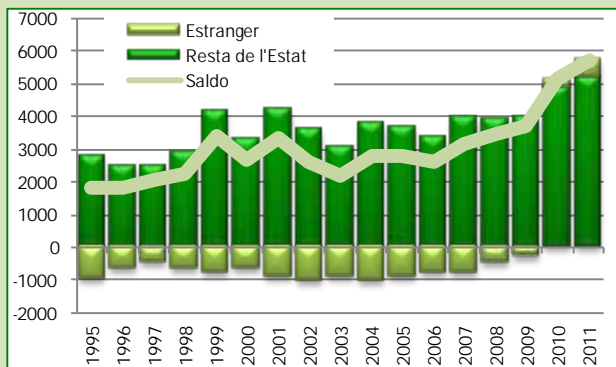
En el cas dels productes derivats del cautxú i productes plàstics, el saldo amb l'estranger s'ha mantingut relativament estable, amb un dèficit al llarg de tots els anys del període. En aquest cas, el deteriorament es deriva de l'erosió progressiva del superàvit amb la resta de l'Estat, especialment intensa a partir del 2005.

El cas de l'automoció és diferent. Els intercanvis de material de transport van presentar un dèficit important en el període 2004-2007, fruit segurament d'una forta pujada del consum interior. A partir de l'esclat de la crisi però, el

saldo s'ha recuperat, atès que els intercanvis han experimentat una millora tant dels saldos amb l'estranger, com també amb la resta de l'Estat, per bé que en el darrer any el saldo amb la resta de l'Estat apareix amb signe negatiu.

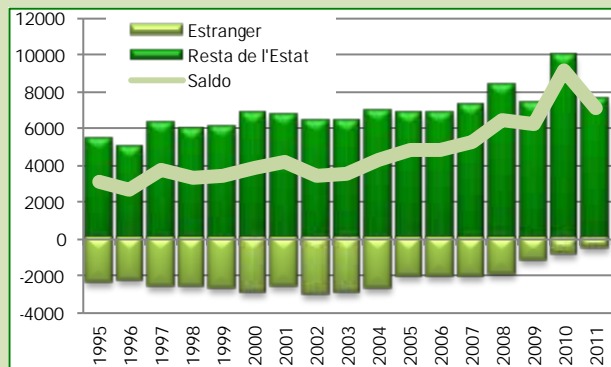
GRÀFIC 42 Àmbits sectorials amb superàvit on millora el saldo, Catalunya 1995-2011

Indústria agroalimentària

Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Indústria química

Unitats: Milions d'euros
 Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Els àmbits sectorials que han presentat un millor perfil de la seva evolució han estat la indústria alimentària, i també la indústria química. Es tracta de dos àmbits sectorials que alimenten el seu superàvit sobretot de la resta de l'Estat, atès que el saldo amb l'estranger ha estat, en aquests dos casos, tradicionalment negatiu. Tot i això, tant en un cas com amb l'altre, la millora del saldo exterior es produeix tant per la millora del saldo amb la resta de l'Estat com també amb l'estranger. En el cas dels productes agroalimentaris, el saldo amb l'estranger fins i tot s'ha revertit en aquests darrers anys, atès que ha passat d'un saldo negatiu a un de positiu.

5.3. UNA ANÀLISI DE L'EVOLUCIÓ DE LES QUOTES DE MERCAT I DE LA PROPENSIO A EXPORTAR PER SECTORS

5.3.1. SITUACIÓ ACTUAL I CANVIS EN AQUESTS DARRERS ANYS DE CRISI

No obstant això, el saldo no ens dona a vegades tota la informació. No només cal saber què comprem a fora, o què venem, sinó que, per tenir una visió més acurada, és bo identificar aquestes partides en relació al consum aparent total (Tot allò que es consumeix, ja siguin consums finals com intermedis), o també a la producció efectiva.

A continuació presentem una anàlisi de la composició relativa del consum aparent, així com també de la propensió a exportar de cadascun dels àmbits sectorials d'activitat sobre la producció efectiva. Per fer-ho, s'analitzen les variacions estructurals a més llarg termini, analitzant les mitjanes dels períodes del 1995 al 2000, del 2001 al 2007 i del 2008 al 2011.

L'objectiu és analitzar si ha variat l'origen de les compres o el destí de les vendes en el decurs dels períodes analitzats. De la mateixa manera, l'anàlisi permet identificar quins sectors han corregit en un sentit i quins altres ho han fet en el contrari, de manera que permet identificar les estratègies d'obertura comercial de cadascun dels àmbits sectorials.

5.3.2. TENDÈNCIES ESTRUCTURALS

Des de l'any 1995 els canvis en l'estructura del nostre comerç exterior han estat importants. La globalització, la plena entrada en funcionament de l'euro, i l'evolució econòmica ha determinat que hagin variat la nostra propensió a exportar o el mercats on exportem per exemple. Aquest procés d'internacionalització també s'ha produït tant pel que fa a les importacions com a les exportacions.

En el cas de les exportacions, tal i com s'ha analitzat al principi, el percentatge de producció efectiva que es destina a l'estranger ha pujat des del 25,7% de mitjana del període 1995-2000, fins al 33,9% del darrer període 2008-2011. Paral·lelament, les exportacions a la resta de l'Estat han passat, en el mateix període, de representar el 38,5% de la producció efectiva a representar-ne el 32,4%. De fet, per al darrer període, i de manera encara més evident pel darrer any 2011, les exportacions a l'estranger han passat a ser el destí més important de la producció efectiva, per sobre de la proporció que es destina a la resta de l'Estat o al consum intern.

TAULA. 14 Distribució de vendes segons destí. Catalunya, 1995-2011

export	Any 2011			Mitjana període 2008-2011			Mitjana període 2001-2007			Mitjana període 1995-2000		
	CI	RE	E	CI	RE	E	CI	RE	E	CI	RE	E
Agricultura, silvicultura i pesca	63,0	21,7	15,3	62,3	24,1	13,6	68,1	20,8	11,0	70,7	20,5	8,7
Fabricació de maquinària i equip mecànic	16,6	16,2	67,2	20,9	22,3	56,8	24,0	30,6	45,4	21,7	26,4	51,9
fabricació de material de transport	9,9	16,6	73,5	11,8	23,3	64,8	15,6	29,3	55,1	15,4	37,5	47,1
Indústria agroalimentària	40,9	37,3	21,8	41,0	37,5	21,6	41,7	40,2	18,2	39,8	45,9	14,3
Indústria de la fusta i el suro	44,7	31,9	23,3	48,0	32,4	19,7	57,3	27,0	15,7	63,1	23,1	13,8
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	37,6	36,4	26,0	45,2	34,6	20,2	47,9	38,1	14,1	44,9	39,3	15,7
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	23,8	29,5	46,6	27,5	31,8	40,7	36,1	33,2	30,7	39,0	36,7	24,3
Indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques	35,4	34,6	30,0	37,9	35,4	26,7	45,4	38,4	16,2	47,5	37,8	14,7
Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua	99,8	0,0	0,2	99,7	0,0	0,3	99,6	0,2	0,2	99,4	0,4	0,2
Indústria química	16,9	39,2	43,9	18,0	40,4	41,6	20,4	40,1	39,4	22,4	50,2	27,3
Indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat	16,7	22,3	61,0	17,6	26,2	56,2	28,1	35,4	36,5	31,8	39,7	28,5
Indústries diverses	24,6	26,1	49,2	29,2	27,3	43,6	22,0	20,0	58,0	22,2	25,8	52,0
Indústries extractives	7,0	72,4	20,7	7,1	74,5	18,4	10,8	79,0	10,2	16,6	69,7	13,8
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	14,5	30,2	55,3	13,9	33,3	52,8	16,7	34,1	49,2	19,6	38,0	42,4
MetaHúrgia i fabricació de productes metàl·lics	35,4	27,9	36,7	40,6	31,2	28,1	45,7	35,8	18,5	45,5	37,4	17,1
Total	33,0	30,5	36,5	33,7	32,4	33,9	34,7	35,1	30,1	35,8	38,5	25,7

Unitats: percentatges

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

CI (consum interior); XRE (Vendes a la resta de l'Estat); XE (Exportacions a l'estranger)

Aquest procés d'augment de la importància de les exportacions a l'estranger s'ha reproduït per totes les branques d'activitat, tret de la de Indústries diverses. Al mateix temps, la majoria de les activitats han disminuït el percentatge de la seva producció efectiva que destinen a la resta de l'Estat, i només les branques d'Agricultura, silvicultura i pesca, Indústria de la fusta i el suro, Indústries diverses, i Indústries extractives han augmentat el pes de les exportacions a la resta de l'Estat sobre el valor de la seva producció.

TAULA. 15 Propensió a exportar, Catalunya, 1995-2011

	Any 2011	Mitjana període 2008-2011	Mitjana període 2001-2007	Mitjana període 1995-2000
Agricultura, silvicultura i pesca	37,0	37,7	31,9	29,3
Fabricació de maquinària i equip mecànic	83,4	79,1	76,0	78,3
fabricació de material de transport	90,1	88,2	84,4	84,6
Indústria agroalimentària	59,1	59,0	58,3	60,2
Indústria de la fusta i el suro	55,3	52,0	42,7	36,9
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	62,4	54,8	52,1	55,1
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	76,2	72,5	63,9	61,0
Indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques	64,6	62,1	54,6	52,5
Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua	0,2	0,3	0,4	0,6
Indústria química	83,1	82,0	79,6	77,6
Indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat	83,3	82,4	71,9	68,2
Indústries diverses	75,4	70,8	78,0	77,8
Indústries extractives	93,0	92,9	89,2	83,4
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	85,5	86,1	83,3	80,4
Metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics	64,6	59,4	54,3	54,5
Total	67,0	66,3	65,3	64,2

Unitats: punts percentuals

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya. Propensió a exportar: Suma de XE+XRE dividit pel total de la producció (CI+XE+XRE).

CI (consum interior); XRE (Vendes a la resta de l'Estat); XE (Exportacions a l'estranger)

TAULA. 16 Distribució de les exportacions segons sector i destí

	Mitjana període 2008-2011		Mitjana període 2001-2007		Mitjana període 1995-2000	
	Reste de l'Estat	Estranger	Reste de l'Estat	Estranger	Reste de l'Estat	Estranger
Agricultura, silvicultura i pesca	2,0	1,1	1,7	0,9	2,0	0,8
Fabricació de maquinària i equip mecànic	1,4	3,5	2,3	3,5	1,8	3,6
fabricació de material de transport	3,2	8,9	5,1	9,6	6,6	8,4
Indústria agroalimentària	9,6	5,5	8,8	4,0	10,6	3,3
Indústria de la fusta i el suro	0,4	0,2	0,5	0,3	0,4	0,3
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	1,3	0,8	2,1	0,8	2,0	0,8
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	1,5	1,9	2,0	1,9	2,4	1,6
Indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques	2,2	1,7	3,9	1,6	4,1	1,6
Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indústria química	11,7	12,0	10,0	9,8	12,4	6,8
Indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat	1,9	4,0	3,4	3,5	5,3	3,8
Indústries diverses	0,7	1,2	0,4	1,0	0,5	1,0
Indústries extractives	5,6	1,4	4,5	0,6	2,3	0,5
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	3,2	5,1	4,2	6,1	5,2	5,9
Metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics	4,2	3,8	4,9	2,5	4,3	2,0

Unitats: percentatges

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les exportacions que genera l'economia catalana, i sobre la mitjana del període del 2008 al 2011, la principal partida són les exportacions de productes químics, tant a l'estranger (12% del total) com a la resta de l'Estat (11,7%), que juntament amb les vendes de productes agroalimentaris a la resta de l'Estat (9,6%), en tercer lloc, els automòbils a l'estranger (8,9%), els productes de les indústries extractives a la resta de l'Estat (5,6%) i els agroalimentaris a l'estranger (5,5%) expliquen més del 50% de les nostres exportacions totals de l'exterior en valor.²²

Per a les importacions la cosa, tal i com s'ha vist al principi, tampoc resulta tan diferent. Tal i com mostra la taula següent la nostra dependència de les importacions de l'estranger no ha parat d'augmentar des del 1995, passant del 38,4% de mitjana en el primer període, al 47,6% del darrer. Paral·lelament, les compres a la resta de l'Estat han disminuït lleugerament en termes relatius, atès que han passat del 23,4% del consum aparent al 19,1%. En el decurs del període, les empreses catalanes també han perdut quota de mercat domèstic, passant de suposar les compres al mercat interior el 38,3% al 33,4% del consum aparent.

TAULA. 17 Origen de les compres a Catalunya, 1995-2011

	Any 2011			Mitjana període 2008-2011			Mitjana període 2001-2007			Mitjana període 1995-2000		
	CI	RE	E	CI	RE	E	CI	RE	E	CI	RE	E
Agricultura, silvicultura i pesca	46,0	20,5	33,5	47,3	21,3	31,4	54,6	19,2	26,2	54,8	20,5	24,7
Fabricació de maquinària i equip mecànic	14,6	14,6	70,8	19,0	11,7	69,3	20,5	10,3	69,2	18,2	13,1	68,7
fabricació de material de transport	10,5	21,4	68,1	13,1	21,0	65,9	15,9	24,1	60,0	19,9	33,1	47,0
Indústria agroalimentària	52,0	22,7	25,3	50,5	23,0	26,5	48,7	24,7	26,6	47,5	29,8	22,7
Indústria de la fusta i el suro	44,9	25,8	29,2	44,3	30,4	25,3	51,2	24,8	24,0	55,0	27,6	17,4
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	39,1	36,9	24,0	48,4	31,1	20,4	52,1	31,3	16,6	53,7	28,2	18,1
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	22,8	26,4	50,8	28,2	23,8	48,0	38,6	22,0	39,4	45,7	20,6	33,8
Indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques	41,9	27,6	30,5	45,5	27,3	27,2	56,5	24,5	19,1	57,2	23,0	19,8
Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua	78,4	21,6	0,0	77,6	22,3	0,1	76,8	23,1	0,0	82,1	17,9	0,0
Indústria química	22,1	18,2	59,7	24,5	13,1	62,4	25,5	11,4	63,1	28,8	14,9	56,4
Indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat	13,6	9,6	76,8	14,2	11,9	73,9	28,5	15,9	55,6	35,5	29,4	35,1
Indústries diverses	19,9	19,2	60,9	23,3	21,1	55,6	13,6	26,9	59,4	17,6	32,1	50,2
Indústries extractives	4,3	21,0	74,6	4,1	19,7	76,2	6,6	27,1	66,4	9,7	34,3	56,0
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	11,5	7,3	81,2	11,0	8,0	80,9	14,8	8,9	76,3	21,6	12,6	65,9
Metafurgla i fabricació de productes metàl·lics	38,6	22,4	39,1	41,8	23,6	34,7	41,5	24,6	33,8	42,2	26,5	31,3
Total	32,7	19,8	47,5	33,4	19,1	47,6	34,4	20,0	45,7	38,3	23,4	38,4

Unitats: percentatges

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

CI (consum interior); RE (Resta de l'Estat); E (Estranger)

El creixement de la proporció de compres que efectuem a l'estranger ha estat una característica que ha afectat a tots els àmbits sectorials, atès que en tots els casos han augmentat les importacions estrangeres sobre el consum aparent. El comportament dels diferents àmbits sectorials difereix no obstant això quan s'analitza l'evolució del pes de les compres a la resta de l'Estat. En aquest darrer cas apareixen fortes divergències, mentre que en el decurs de tot el període els àmbits sectorials de l'agricultura, silvicultura i pesca, la Indústria de la fusta i el suro, la indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques, la indústria del cautxú i matèries plàstiques i la indústria dels productes minerals no metàl·lics, i l'energètica han vist com augmentava la proporció de les compres dels seus productes que es feia a la resta de l'Estat, a la resta d'àmbits això no ha passat.

²² Vegi's la distribució de les exportacions a [la taula X, de la pàgina x](#).

TAULA. 18 Variació de l'origen de les compres a Catalunya per distints períodes des de 1995 a 2011

	Variació entre període 2008-2011 i el període 1995-2000			Variació entre període 2008-2011 i el període 2001-2007			Variació entre període 2001-2007 i el període 1995-2002		
	CI	MRE	ME	CI	MRE	ME	CI	MRE	ME
Agricultura, silvicultura i pesca	-7,5	0,8	6,7	-7,3	2,1	5,3	-0,2	-1,3	1,5
Fabricació de maquinària i equip mecànic	0,8	-1,3	0,5	-1,6	1,5	0,1	2,4	-2,8	0,5
fabricació de material de transport	-6,8	-12,1	18,8	-2,8	-3,0	5,9	-3,9	-9,1	13,0
Indústria agroalimentària	3,0	-6,8	3,8	1,8	-1,7	-0,1	1,2	-5,1	3,9
Indústria de la fusta i el suro	-10,7	2,8	7,9	-6,9	5,6	1,4	-3,8	-2,8	6,6
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	-5,3	2,9	2,4	-3,6	-0,1	3,8	-1,6	3,1	-1,4
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	-17,4	3,2	14,2	-10,4	1,8	8,6	-7,0	1,4	5,6
Indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques	-11,8	4,3	7,5	-11,0	2,8	8,2	-0,8	1,5	-0,7
Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua	-4,4	4,4	0,1	0,8	-0,8	0,0	-5,2	5,2	0,0
Indústria química	-4,2	-1,8	6,0	-0,9	1,7	-0,7	-3,3	-3,4	6,7
Indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat	-21,3	-17,5	38,8	-14,3	-4,1	18,3	-7,0	-13,5	20,5
Indústries diverses	5,7	-11,0	5,3	9,7	-5,8	-3,9	-4,0	-5,2	9,2
Indústries extractives	-5,5	-14,7	20,2	-2,5	-7,4	9,8	-3,1	-7,3	10,4
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	-10,5	-4,5	15,1	-3,8	-0,9	4,7	-6,7	-3,6	10,4
MetaHúrgia i fabricació de productes metàl·lics	-0,5	-2,9	3,4	0,2	-1,1	0,9	-0,7	-1,9	2,5

Unitats: punts percentuals

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

CI (consum interior); MRE (Compres a la resta de l'Estat); ME (importacions de l'estranger)

TAULA. 19 Distribució de les importacions segons sector i procedència

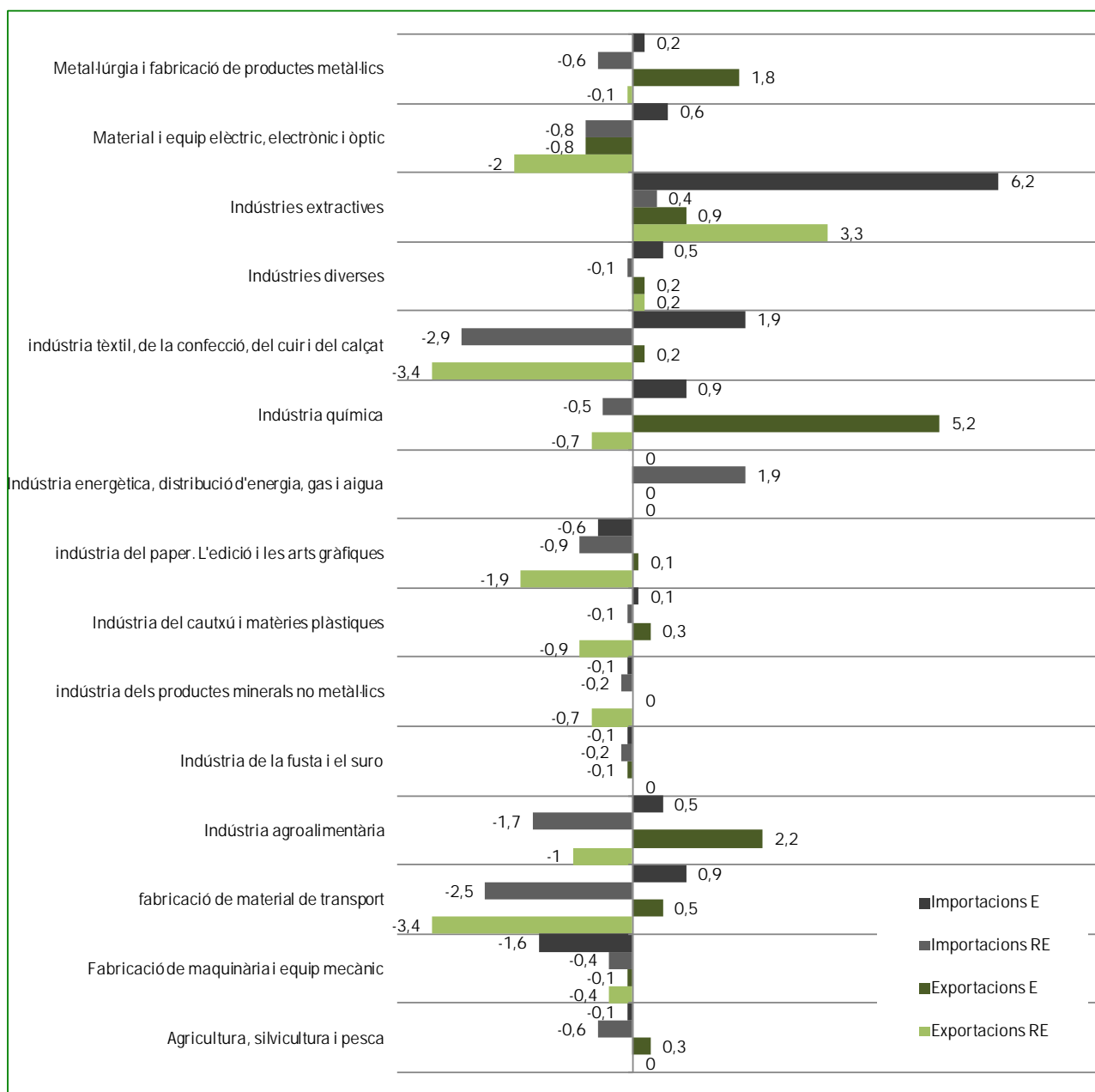
Import	Mitjana període 2008-2011		Mitjana període 2001-2007		Mitjana període 1995-2000	
	Reste de l'Estat	Estranger	Reste de l'Estat	Estranger	Reste de l'Estat	Estranger
Agricultura, silvicultura i pesca	2,2	3,3	1,9	2,6	2,8	3,4
Fabricació de maquinària i equip mecànic	0,8	4,7	0,9	6,1	1,2	6,3
fabricació de material de transport	2,6	8,1	4,1	10,1	5,1	7,2
Indústria agroalimentària	4,7	5,4	4,6	4,9	6,4	4,9
Indústria de la fusta i el suro	0,4	0,3	0,5	0,4	0,6	0,4
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	1,1	0,7	1,5	0,8	1,3	0,8
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	1,1	2,2	1,2	2,2	1,2	2,1
Indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques	1,4	1,4	2,0	1,5	2,3	2,0
Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua	3,3	0,0	1,9	0,0	1,4	0,0
Indústria química	2,7	13,0	2,2	12,4	3,2	12,1
Indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat	1,0	6,5	1,5	5,2	3,9	4,6
Indústries diverses	0,7	1,8	0,8	1,7	0,8	1,3
Indústries extractives	2,5	9,7	2,5	6,1	2,1	3,5
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	1,0	9,8	1,2	10,5	1,8	9,2
MetaHúrgia i fabricació de productes metàl·lics	3,1	4,5	3,6	5,0	3,7	4,3

Unitats: percentatges

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les importacions, les importacions de productes químics de l'estranger són la partida més important (13%), seguida per les de material i equips elèctrics també de l'estranger (9,8%), productes de les extractives de l'estranger (9,7%), automòbils de l'estranger (8,1%), productes del sector tèxtil també de l'estranger (6,5%), i els productes agroalimentaris, tant a l'estranger (5,4%) com a la resta de l'Estat (4,7%). Totes aquestes principals partides sumen el 57% del valor de les nostres importacions totals de l'exterior.²³

GRÀFIC 43 Variació estructural entre el primer i darrer període del pes sobre les exportacions i importacions segons destí o origen i àmbit sectorial. Catalunya, 1995-2011

Unitats: punts percentuals (Variacions entre les mitjanes del període 1995-2000 i 2008-2013)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

E: Estranger, RE Restat de l'Estat.

Finalment, el darrer gràfic mostra les variacions dels pesos de les exportacions de cada àmbit sectorial sobre el total d'importacions i exportacions diferenciant tant l'origen com el destí. D'aquesta manera, podem observar com ha variat en el conjunt total del període la importància relativa de les importacions i exportacions de cada tipologia de producte tenint en compte la seva procedència o destí.

²³ Vegi's la taula **x de la pàgina x**.

Fixem-nos que destaca per exemple el sector químic, on observem que han guanyat pes en el conjunt de les exportacions les exportacions a l'estranger, mentre que n'han perdut les exportacions a la resta de l'Estat. De la mateixa manera, el sector químic també mostra com han guanyat pes les importacions de l'estranger, mentre que n'han perdut les procedents de la resta de l'Estat. Quelcom similar ha succeït amb a l'Àmbit sectorial agroalimentari, el metallúrgic i al de material de transport, si bé en el darrer cas les importacions estrangeres prenen més rellevància que no pas les exportacions, fet que en els dos primers casos això és al revés. En una mateixa dinàmica, si bé amb un augment poc important del pes de les exportacions a l'estranger hi trobem el tèxtil.

Altres sectors, com el de les indústries extractives, mostren un augment generalitzat del pes tant en les importacions i com en les exportacions independentment de l'origen o el destí. Omés trobem el cas del sector energètic on les importacions, que arriben exclusivament de la resta de l'Estat, han guanyat pes de manera clara sobre el conjunt de les importacions totals.

5.4. LA IMPORTÀNCIA RELATIVA DE LES IMPORTACIONS I LES EXPORTACIONS DE CADA ÀMBIT SECTORIAL SEGONS ORIGEN I DESTÍ

Finalment, als annexos hi podem trobar els quadres resum que identifiquen els principals mercats i procedències tant de les exportacions com de les importacions de les productes de cada àmbit sectorial. Per calibrar-ne la importància, per a cada origen o destí s'ha elaborat un rànquing per observar la importància de les partides en valor absolut que es produeix per a cada àmbit sectorial.

Els quadres permeten veure alguns canvis estructurals que ha generat el canvi de cicle en el context econòmic general. Si comparem el destí mitjà de les exportacions en el període de crisi, del 2008 al 2011, amb el que mantien en el període immediatament precedent (2001-2007) observem canvis que convé destacar. En el mercat domèstic, les vendes de productes de la indústria energètica passen a ser les més importants en termes absoluts, desbancant del lideratge les vendes del sector agroalimentari, en primera posició en el període 2001-2007; la indústria Química també avança al sector agrari, atès que s'intercanvien la quarta i cinquena posició, mentre que el sector del metall es manté en el tercer lloc.

Entre el rànquing de vendes a Catalunya, el sector que perd més posicions és el sector tèxtil, si bé també cauen alguna posició els sectors d'Agricultura, silvicultura i pesca, fabricació de material de transport, indústria agroalimentària, indústria de la fusta i el suro, indústria del cautxú i matèries plàstiques, indústries extractives, i en canvi en guanyen els d'indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua, indústria química, fabricació de maquinària i equip mecànic, indústria dels productes minerals no metàl·lics, indústries diverses, i material i equip elèctric, electrònic i òptic.

En el rànquing d'àmbits sectorials més exportadors a la resta de l'Estat, el que més cau és el de fabricació de material de transport, que perd tres posicions, però també retrocedeixen les activitats de fabricació de maquinària i equip mecànic, indústria dels productes minerals no metàl·lics, indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat i indústria de la fusta i el suro. Els àmbits que guanyen posicions són els de la indústria del cautxú i matèries plàstiques, les indústries diverses, el material i equip elèctric, electrònic i òptic, les indústries extractives, i l'agricultura, silvicultura i pesca, que és la que guanya més posicions, concretament quatre.

Per ordre d'importància en les exportacions a l'estranger, els àmbits sectorials de fabricació de maquinària i equip mecànic, el de productes minerals no metàl·lics, indústries diverses, material i equip elèctric, electrònic i òptic, i el d'agricultura, silvicultura i pesca perden posicions, mentre que en guanyen els de la indústria agroalimentària, metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics, i indústries extractives, que és el que en guanya més.

Pel que fa a les importacions de la resta de l'Estat, els àmbits sectorials de material de transport, indústries extractives, paper, edició i arts gràfiques, tèxtil, confecció, cuir i calçat, perden posicions en el rànquing d'importacions en valor absolut, mentre que en guanyen els del cautxú i matèries plàstiques, químic i sobretot el de producció i distribució d'energia, gas i aigua, un sector molt concentrat i regulat que passa de la vuitena a la segona posició pel que fa a les importacions de la resta de l'Estat, en un avenç encara més espectacular que el que ha protagonitzat el mateix sector en el conjunt de les vendes a l'interior.

En canvi, en referència al rànquing d'importacions en valor absolut procedents de l'estranger, els àmbits sectorials de maquinària i equip mecànic, material de transport i metallúrgia i productes metàl·lics, tots tres àmbits molt vinculats a la inversió, baixen posicions, mentre que els de indústries extractives, tèxtil, confecció, cuir i calçat i productes agroalimentaris en guanyen.

Tot plegat ha fet que per ordre d'importància en termes absoluts, les correccions més fortes del saldo mitjà entre els dos períodes hagin vingut de la mà dels àmbits sectorials de indústria química, indústria agroalimentària, metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics, fabricació de material de transport, fabricació de maquinària i equip mecànic, indústries diverses i de la indústria de la fusta i el suro, que conjuntament han fet una aportació positiva a la correcció del dèficit de 8.022,4 milions d'euros. Al mateix temps, els àmbits sectorials de les indústries extractives, indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat, indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua, material i equip elèctric, electrònic i òptic, indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques, l'agricultura, silvicultura i pesca, la indústria del cautxú i matèries plàstiques i la indústria dels productes minerals no metàl·lics han ajudat a empitjorar el saldo total, amb una aportació conjunta en termes absoluts lleugerament menor que la dels sectors esmentats anteriorment.

TAULA. 20 Aportació a la correcció del saldo comercial mitjà en els darrers dos períodes analitzats dels diferents àmbits sectorials a Catalunya

Sectors que ajuden a corregir el dèficit total	Sectors que ajuden a corregir el dèficit amb la resta de l'Estat	Sectors que ajuden a corregir el dèficit amb l'estranger
Indústria química; 2892,1 Indústria agroalimentària; 1717,6 Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics; 1542,7 fabricació de material de transport; 934,5 Fabricació de maquinària i equip mecànic; 531,6 Indústries diverses; 318,7 Indústria de la fusta i el suro; 84,8	Indústria de la fusta i el suro; 5,3 Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics; 11,4 Indústries diverses; 384,6 Indústria agroalimentària; 819,5 Indústries extractives; 1119,2 Indústria química; 1561	Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua; 22,3 Indústria del cautxú i matèries plàstiques; 63,6 Indústria de la fusta i el suro; 79,5 indústria dels productes minerals no metàl·lics; 96,5 indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques; 163,7 Indústria agroalimentària; 898,1 Fabricació de maquinària i equip mecànic; 1244,7 fabricació de material de transport; 1255,2 Indústria química; 1331 Metal·lúrgia i fabricació de productes metàl·lics; 1531,2
Sectors que empitjoren el dèficit total	Sectors que empitjoren el dèficit amb la resta de l'Estat	Sectors que empitjoren el dèficit amb l'estranger
Indústries extractives; -1851,5 indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat; -1722,3 Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua; -1458 Material i equip elèctric, electrònic i òptic; -1010,2 indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques; -751,3 Agricultura, silvicultura i pesca; -624,9 Indústria del cautxú i matèries plàstiques; -231,1 indústria dels productes minerals no metàl·lics; -156,8	Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua; -1480,3 indústria del paper. L'edició i les arts gràfiques; -915,1 indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat; -908,5 Fabricació de maquinària i equip mecànic; -713,2 Material i equip elèctric, electrònic i òptic; -516,7 fabricació de material de transport; -320,8 Indústria del cautxú i matèries plàstiques; -294,8 indústria dels productes minerals no metàl·lics; -253,3 Agricultura, silvicultura i pesca; -72,5	Indústries extractives; -2970,8 indústria tèxtil, de la confecció, del cuir i del calçat; -813,8 Agricultura, silvicultura i pesca; -552,5 Material i equip elèctric, electrònic i òptic; -493,6 Indústries diverses; -65,9

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

El quadre anterior mostra les aportacions que han fet cadascun dels àmbits sectorials a la correcció del saldo comercial mitjà entre els dos períodes analitzats. Convé destacar que la correcció que es fa amb l'estranger permet compensar l'empitjorament del saldo comercial amb la resta de l'Estat. En general són molts més els àmbits que milloren el saldo amb l'estranger que els que ho fan amb la resta de l'Estat. En aquest sentit, trobem a més dos àmbits sectorials, com són indústries diverses i extractives, que només milloren el seu saldo comercial amb la resta de l'Estat. Trobem també quatre àmbits, encapçalats pel químic i l'agroalimentari, que milloren el seu saldo tant amb l'estranger com amb la resta de l'Estat.

5.5. PRINCIPALS CANVIS EN LES RELACIONS COMERCIALS CATALANES PER SECTORS ENTRE ELS DARRERS DOS PERÍODES ANALITZATS

Finalment, les taules següents recullen els principals canvis en els comportaments mitjans que s'han produït entre els períodes analitzats, i els recull per branques sectorials de productes. D'aquesta manera, podem trobar cadascun dels sectors agrupats en funció del signe del seu saldo comercial, o de quina ha estat la variació del seu saldo, de les exportacions o de les importacions.

Cadascuna de les taules recull les variacions entre dos períodes diferents. La primera recull la variació entre el període de 2001-2007 i el de 2008-2011. La segona recull els principals canvis en la composició mitjana dels intercanvis comercials entre el període de 1995-2000 i el de 2001-2007.

El requadre que reflecteix les evolucions més recents és el primer. Entre els dos darrers períodes trobem un total de set àmbits sectorials que mostren una correcció positiva de les mitjanes del saldo comercial. Parlem en aquest cas dels sectors del metall, l'agroalimentari, el químic, el de l'automoció, el de derivats de la fusta i el suro, el de fabricació de maquinària i equips i el de indústries diverses. En els tres primers casos esmentats i també al sector de la fusta i el suro la correcció positiva es produeix tan entre els intercanvis amb la resta de l'Estat com amb l'estranger. En el cas del sector de l'automoció i del de fabricació de maquinària i equips mecànics, la correcció es produeix gràcies a la millora del saldo amb l'estranger, atès que el saldo amb la resta de l'Estat empitjora. En el cas del sector de les indústries diverses la correcció es produeix única i exclusivament gràcies a la millora del saldo amb la resta de l'Estat, atès que el saldo amb l'estranger empitjora.

Pel que fa a la resta de sectors que han experimentat un empitjorament del saldo comercial mitjà entre els dos darrers períodes, en destaca un grup, configurat pels àmbits sectorials de l'agricultura, el tèxtil i la confecció i la fabricació d'equips elèctrics i electrònica que han mostrat un progressiu deteriorament dels saldos tan amb la resta de l'Estat com amb l'estranger. També trobem un segon grup d'àmbits sectorials, que inclou el de Materials no metàl·lics, el de derivats del cautxú i plàstics, el del Paper, edicions i arts gràfiques i l'energètic, que expliquen el deteriorament exclusivament pel deteriorament del saldo amb la resta de l'Estat, atès que el saldo amb l'estranger els millora. Finalment, només en el cas de les indústries extractives es dona la circumstància que el deteriorament total s'explica només per l'evolució del saldo amb l'estranger, atès que amb la resta de l'Estat no empitjora.

D'altra banda, El conjunt total de l'economia, en el mateix període, ha experimentat un augment tant de les exportacions com de les importacions mitjanes, si bé aquest augment ha estat més important en el cas de les exportacions, fet pel qual el dèficit ha disminuït. Aquest perfil de correcció només es reproduïx sectorialment en el s'àmbits del sector agroalimentari, de la indústria química o de les indústries diverses. Altres àmbits sectorials, com el de la producció metal·lúrgica, aconsegueixen reduir el dèficit a partir d'una disminució també de les importacions. Tot i això, la resta d'àmbits sectorials que milloren el seu saldo, Maquinària i equips, Fusta i suro i Material de transport, ho fan bàsicament en un context de reducció tant de les exportacions com de les importacions.

De la mateixa manera, una part important dels d'àmbits sectorials que deterioren el saldo entre els períodes, com ara els de equips elèctrics, electrònica i òptica, el de materials no metàl·lics, el de derivats del cautxú i plàstics, o el de paper, edicions i arts gràfiques, ho fan en un context de caiguda tant de les exportacions com de les importacions, i només en el cas del tèxtil, s'observa una caiguda de les exportacions que es produeix paral·lelament a un augment de les importacions. Tot i això, trobem un tercer grup que podríem qualificar d'àmbits sectorials on els productes es podrien considerar importacions naturals (parlem en aquest cas de l'agricultura, el sector energètic i les indústries extractives), on el deteriorament del saldo ha estat el reflex d'un augment tant de les exportacions com de les importacions.

D'altra banda, si analitzem la configuració de les exportacions catalanes a l'estranger segons contingut tecnològic dels productes, observem que en termes mitjans, entre els darrers dos períodes analitzats, només ha augmentat el pes sobre les exportacions dels productes de contingut tecnològic baix o mitjà baix, mentre que ha caigut la resta. tot i això, entre els àmbits sectorials que recullen les categories de nivell tecnològic alt i mitjà alt, hi trobem el sector químic, que ha estat l'únic que ha augmentat el pes de les seves exportacions sobre el total. No ha passat el mateix en el cas del material de transport, o dels equips elèctrics i electrònics.²⁴

²⁴ Càlculs elaborats a partir de les dades disponibles a Idescat.

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

TAULA. 21 Quadre resum del comportament del comerç exterior català entre el període 1995-2000 i el període 2001-2007

Del 1995-2000 al 2001-2007	Sector	Saldo comercial període 2001-2007		Variació del saldo total		Variació del Saldo amb la resta de l'Estat		Variació del Saldo amb l'estranger		Exportacions				Imports							
										Exportacions	Imports	Reste de l'Estat	Estranger	Reste de l'Estat	Estranger						
1	Paper i edicions	1.743,00	Superàvit	613,5	+	421	+	192,5	+	1.363,80	▲	750,3	▲	900,9	▲	462,9	▲	480	▲	270,4	▲
1	Química	4.358,10	Superàvit	986	+	870,7	+	115,3	+	5.576,30	▲	4.590,30	▲	1.106,50	▲	4.469,80	▲	235,8	▲	4.354,50	▲
5	Agroalimentària	2.797,60	Superàvit	473,4	+	684	+	-210,6	-	2.682,80	▲	2.209,40	▲	1.207,90	▲	1.475,00	▲	523,8	▲	1.685,60	▲
13	Tèxtil	119	Superàvit	-737,3	-	581,5	+	-1.318,80	-	512,6	▲	1.250,00	▲	-249,5	▼	762,2	▲	-831	▼	2.081,00	▲
21	Materials no metàl·lics	387,7	Superàvit	-115,3	-	-37,5	-	-77,8	-	805	▲	920,2	▲	614,4	▲	190,6	▲	651,8	▲	268,4	▲
21	Cautxú i plàstics	344,6	Superàvit	-236,9	-	-84,6	-	-152,3	-	1.000,50	▲	1.237,40	▲	321,2	▲	679,2	▲	405,8	▲	831,5	▲
21	Material de transport	329,7	Superàvit	-2.127,80	-	-407,8	-	-1.720,00	-	3.713,90	▲	5.841,60	▲	395,5	▲	3.318,30	▲	803,4	▲	5.038,30	▲
41	Energètica	-1.691,60	Dèficit	-920,2	-	-921,3	-	1,1	+	1,3	▲	921,5	▲	-2,3	▼	3,5	▲	919,1	▲	2,4	▲
37	Extractives	-3.206,30	Dèficit	-1.755,80	-	1.511,90	+	-3.267,70	-	2.767,30	▲	4.523,10	▲	2.536,60	▲	230,7	▲	1.024,70	▲	3.498,40	▲
37	Maquinària i equips	-1.126,40	Dèficit	-285,8	-	791,7	+	-1.077,50	-	1.749,20	▲	2.035,00	▲	925,5	▲	823,7	▲	133,8	▲	1.901,10	▲
37	Metal·lúrgia	-1.205,70	Dèficit	-651,5	-	413,3	+	-1.064,80	-	2.638,80	▲	3.290,30	▲	1.636,10	▲	1.002,70	▲	1.222,80	▲	2.067,50	▲
37	Equips elèctrics	-1.394,90	Dèficit	-2.165,20	-	364	+	-2.529,20	-	2.247,60	▲	4.412,80	▲	488,4	▲	1.759,30	▲	124,3	▲	4.288,50	▲
37	Agricultura	-1.783,10	Dèficit	-39,1	-	128,8	+	-167,9	-	545,3	▲	584,5	▲	272,1	▲	273,2	▲	143,3	▲	441,1	▲
42	Fusta i suro	-176,1	Dèficit	-9,5	-	85,6	+	-95,1	-	211,4	▲	220,9	▲	136,5	▲	74,9	▲	50,9	▲	170	▲
45	Diverses	-953	Dèficit	-655,5	-	-196,3	-	-459,2	-	326,1	▲	981,6	▲	16,8	▲	309,3	▲	213,1	▲	768,5	▲
	Total*	-1210,9	Dèficit	-7714,9	-	4204,2	+	-11919	-	26246	▲	33960,8	▲	10306,3	▲	15939,7	▲	6102,1	▲	27858,7	▲

(*) Inclou la categoria de no classificats

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 22 Quadre resum del comportament del comerç exterior català entre el període 2001-2007 i el període 2008-2011

Del 2001-2007 al 2008-2011	Sector	Saldo comercial període 2008-2011		Variació del saldo total		Variació del Saldo amb la resta de l'Estat		Variació del Saldo amb l'estranger		Exportacions				Imports							
		Saldo	Tipus	Saldo	Tipus	Saldo	Tipus	Saldo	Tipus	Rest. de l'Estat	Estranger	Rest. de l'Estat	Estranger	Rest. de l'Estat	Estranger						
1	Metallúrgia	337	Superàvit	1.542,70	+	11,5	+	1.531,30	+	1.034,70	▲	-508	▼	-326,6	▼	1.361,30	▲	-338	▼	-170	▼
2	Agroalimentària	4.515,30	Superàvit	1.717,70	+	819,5	+	898,1	+	2.841,40	▲	1.123,70	▲	1.195,10	▲	1.646,20	▲	375,6	▲	748,1	▲
2	Química	7.250,30	Superàvit	2.892,10	+	1.561,00	+	1.331,10	+	4.766,60	▲	1.874,50	▲	2.147,80	▲	2.618,80	▲	586,8	▲	1.287,80	▲
10	Material de transport	1.264,30	Superàvit	934,5	+	-320,8	-	1.255,30	+	-1.624,10	▼	-2.558,60	▼	-1.498,60	▼	-125,5	▼	-1.177,90	▼	-1.380,80	▼
20	Materials no metàl·lics	231	Superàvit	-156,7	-	-253,2	-	96,5	+	-580	▼	-423,3	▼	-612	▼	31,9	▲	-358,8	▼	-64,6	▼
20	Cautxú i plàstics	113,5	Superàvit	-231,1	-	-294,7	-	63,6	+	-239,8	▼	-8,7	▼	-380,7	▼	140,9	▲	-86	▼	77,3	▲
20	Paper i edicions	991,8	Superàvit	-751,3	-	-915	-	163,8	+	-1.177,50	▼	-426,3	▼	-1.320,90	▼	143,4	▲	-405,9	▼	-20,4	▼
25	Fusta i suro	-91,3	Dèficit	84,9	+	5,3	+	79,6	+	-61,5	▼	-146,4	▼	-45	▼	-16,5	▼	-50,3	▼	-96	▼
28	Diverses	-634,3	Dèficit	318,8	+	384,6	+	-65,9	-	569,9	▲	251,2	▲	375,4	▲	194,6	▲	-9,3	▼	260,5	▲
36	Maquinària i equips	-594,8	Dèficit	531,7	+	-713,1	-	1.244,80	+	-539,6	▼	-1.071,30	▼	-770,1	▼	230,5	▲	-57	▼	-1.014,30	▼
37	Energètica	-3.149,80	Dèficit	-1.458,20	-	-1.480,50	-	22,3	+	16,3	▲	1.474,50	▲	-10,8	▼	27,1	▲	1.469,70	▲	4,8	▲
41	Extractives	-5.057,80	Dèficit	-1.851,50	-	1.119,30	+	-2.970,80	-	2.048,10	▲	3.899,60	▲	1.271,20	▲	776,9	▲	151,9	▲	3.747,70	▲
45	Equips elèctrics	-2.405,00	Dèficit	-1.010,10	-	-516,6	-	-493,5	-	-1.246,50	▼	-236,4	▼	-689,4	▼	-557,2	▼	-172,8	▼	-63,6	▼
47	Tèxtil	-1.603,30	Dèficit	-1.722,30	-	-908,5	-	-813,8	-	-594,6	▼	1.127,60	▲	-1.258,90	▼	664,3	▲	-350,4	▼	1.478,00	▲
48	Agricultura	-2.408,00	Dèficit	-624,9	-	-72,4	-	-552,4	-	569,1	▲	1.194,00	▲	329,8	▲	239,3	▲	402,3	▲	791,7	▲
	Total*	-750,3	Dèficit	460,6	+	-1.572,00	-	2.032,60	+	6.152,10	▲	5.691,50	▲	-1.593,10	▼	7.745,30	▲	-21,1	▼	5.712,60	▲

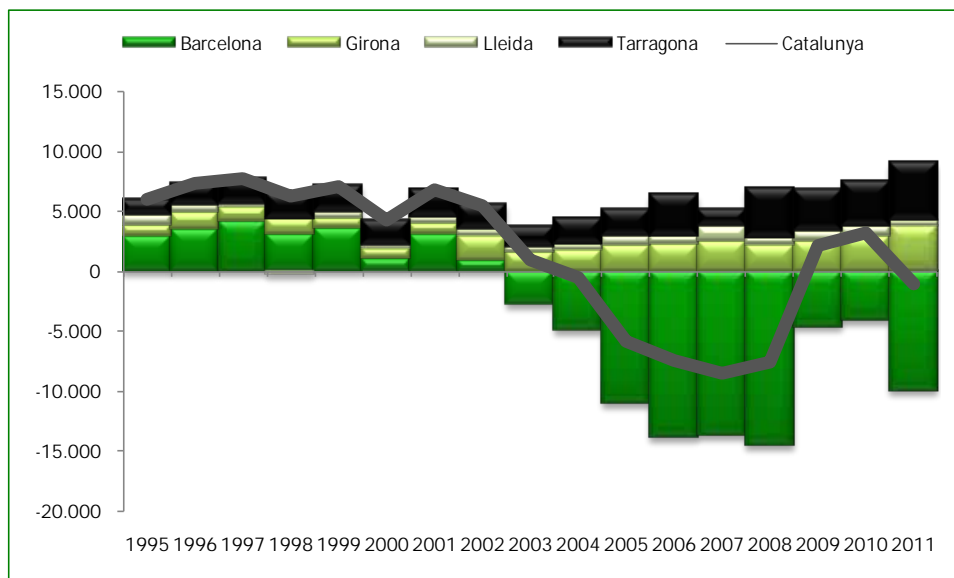
(*) Inclou la categoria de no classificats

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

6. ANÀLISI PER PROVÍNCIES

A nivell intern de Catalunya, també és interessant veure que succeeix a les diferents províncies catalanes²⁵. Així, s'observa que l'evolució del saldo comercial català va lligat a l'evolució del saldo comercial de la província de Barcelona, la província amb major producció. És destacable, però, el saldo comercial de la resta de províncies catalanes, totes amb saldo positiu durant tot el període d'anàlisi.

GRÀFIC 44 Saldo comercial, segons província. Catalunya, 1995-2011

Unitats: milions d'euros.

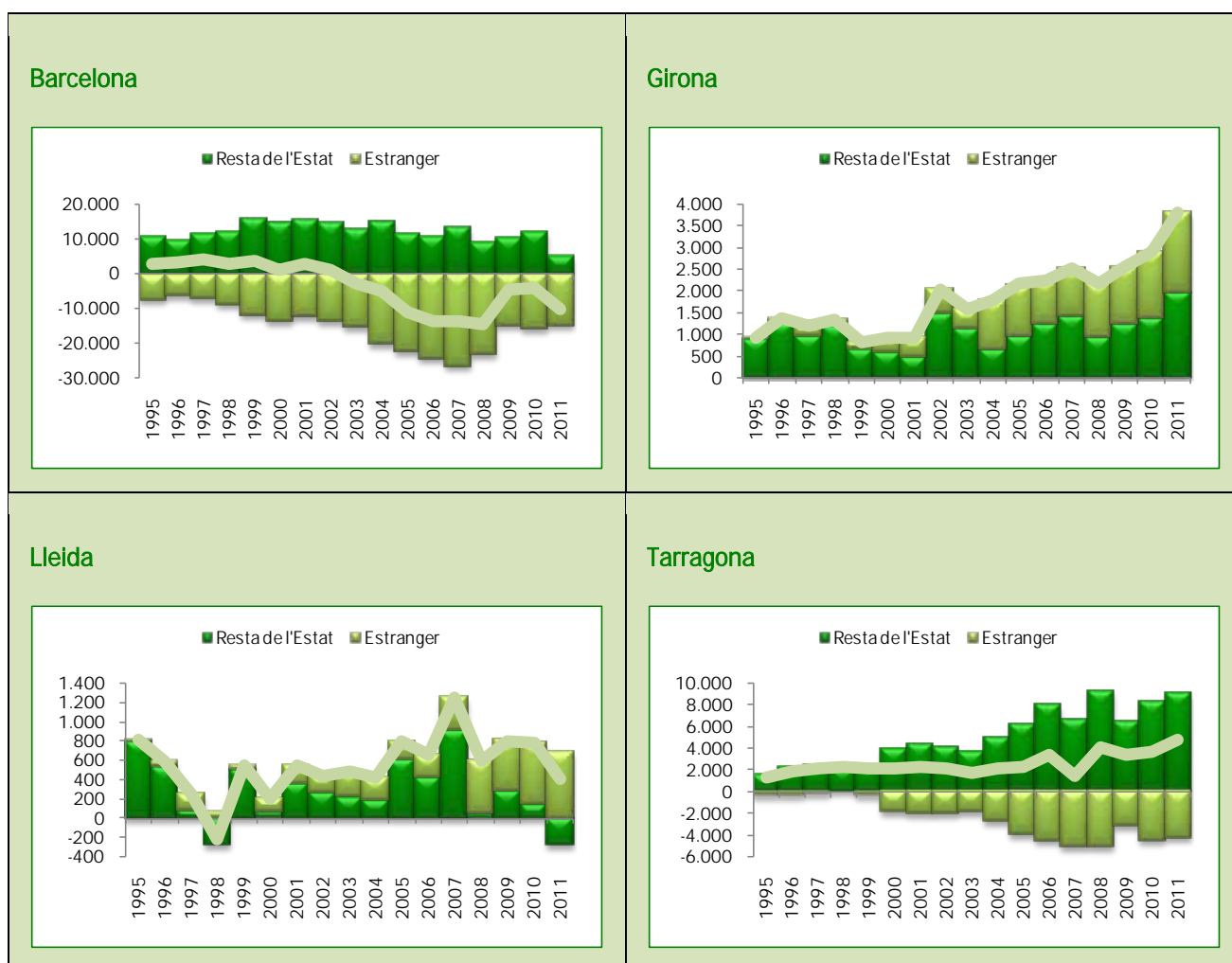
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Així mateix, Barcelona i Tarragona presenten superàvit amb la resta de l'Estat, però dèficit amb l'estranger, mentre que en els casos de Lleida i Girona, presenten un superàvit tant amb la resta de l'Estat com amb l'estranger.

²⁵ Malauradament, a la base de dades provincial facilitada pel Departament d'Economia i Coneixement no es disposa del comerç interior de cada província, així com tampoc del comerç entre les províncies catalanes, el que impedeix determinats tipus d'anàlisi que s'han dut a terme en altres apartats d'aquest informe.

GRÀFIC 45
2011

Saldo comercial, segons província i àmbit geogràfic d'origen o destí. Catalunya, 1995-2011

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

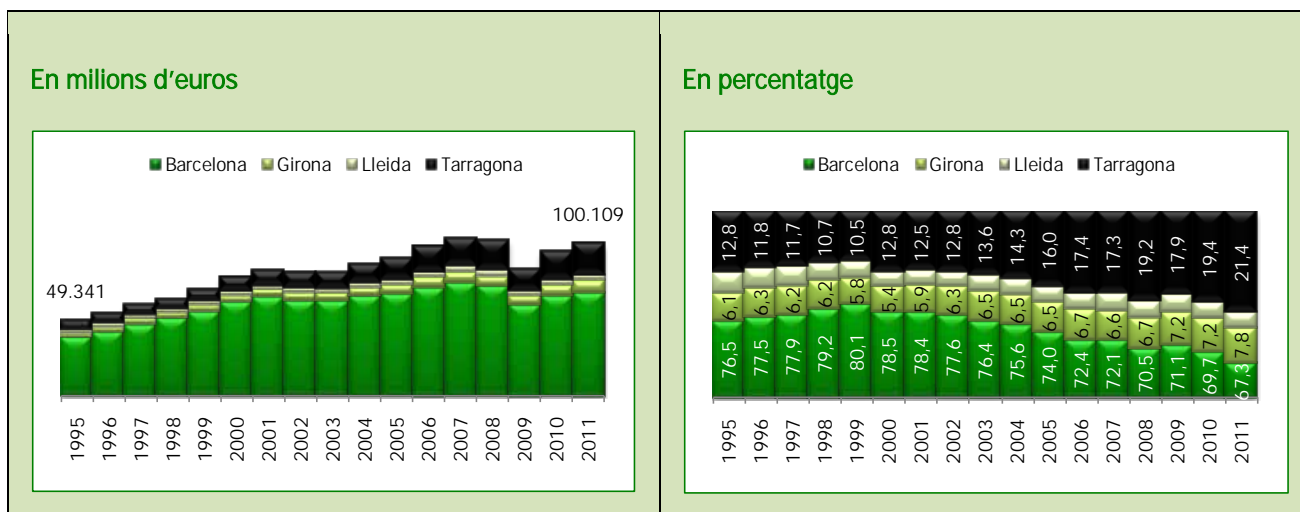
Pel que fa a les magnituds dels saldos comercials per províncies, fins a l'any 1999 la província de Barcelona presentava el major superàvit comercial. A partir de l'any 2002, Tarragona passa a ser la província amb un major superàvit (excepte l'any 2007, quan Girona presenta el saldo positiu més elevat). Per contra, fins a l'any 2002, la província de Lleida és la que presenta un menor superàvit, per bé que positiu. Des de l'any 2003, Barcelona, amb un dèficit recurrent, és la província amb un pitjor saldo comercial.

Referent al comerç amb la resta de l'Estat, Barcelona és la província amb un major superàvit al llarg de gairebé la totalitat de la sèrie, i amb l'única excepció dels anys 2008 i 2011, quan la província de Tarragona ocupa aquesta posició. En canvi, la província de Lleida és la que presenta un menor superàvit comercial respecte a la resta de l'Estat, que en anys puntuals (1998 i 2011) es converteix en dèficit.

A nivell internacional, Girona és la província amb un major superàvit des de 1995 a 2011. A l'altre extrem, Barcelona és la província amb un major dèficit al llarg de tot el període estudiat.

Si s'analitzen les exportacions per províncies, s'observa que el pes de les exportacions de la província de Barcelona sobre el total d'exportacions de Catalunya assoleix el seu màxim l'any 1999 (80,1%), any a partir del qual disminueix fins a l'any 2011 (67,3%). Aquest descens té com a contrapartida l'increment del pes de les exportacions de la província de Tarragona, que passa del 10,5% al 21,4% entre 1999 i 2011. Quelcom similar succeeix a la província de Girona, que passa del 5,4% l'any 2000 al 7,8% l'any 2011, mentre que a la província de Lleida les variacions són menors (del 3,4% l'any 2000 al 3,4% l'any 2011, amb un màxim del 4,6% l'any 1995 i un mínim del 3,2% l'any 2002).

GRÀFIC 46 Exportacions, segons província. Catalunya, 1995-2011

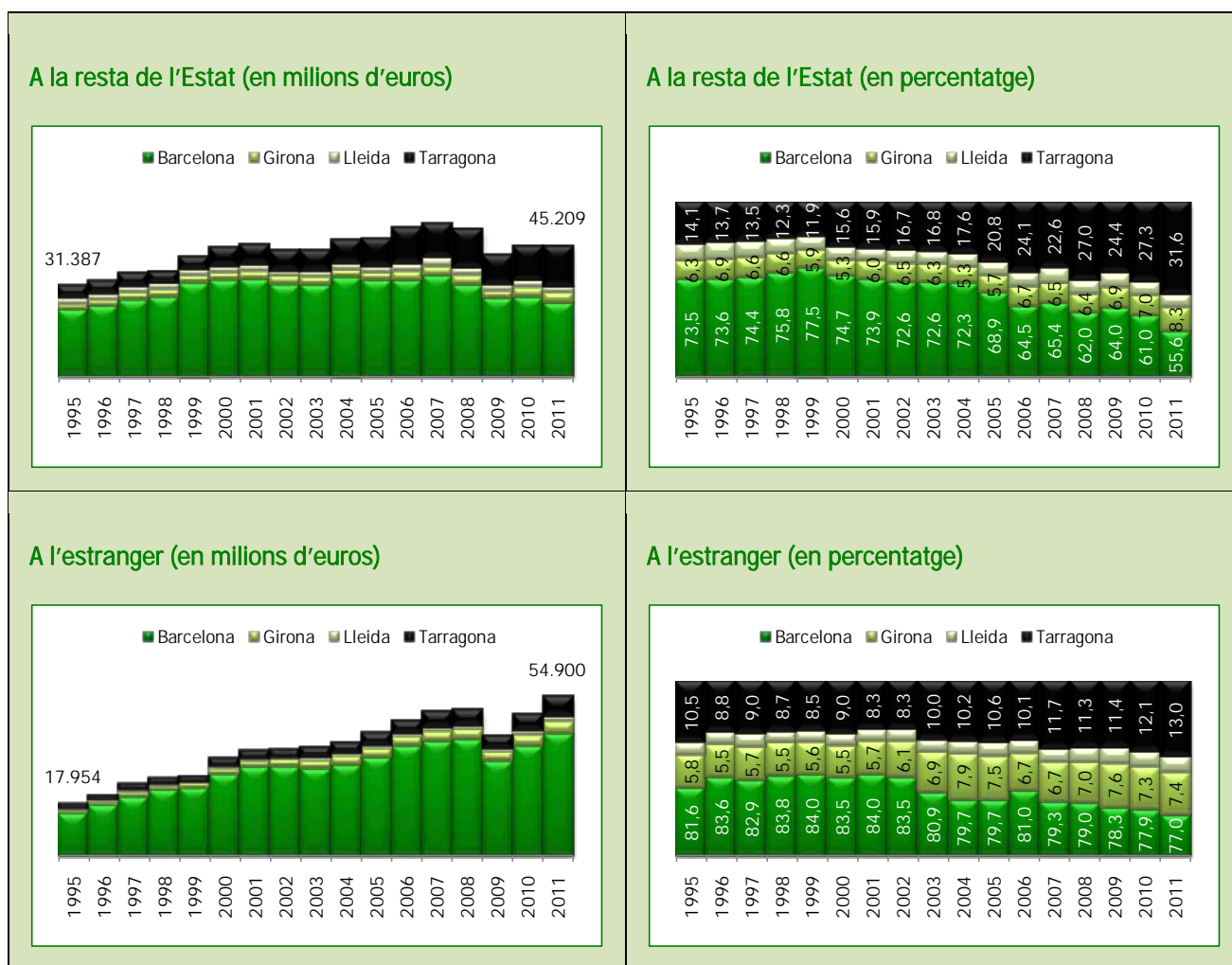

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si es desagreguen les exportacions en funció de si el destí d'aquestes és la resta de l'Estat o l'estranger, la tendència és similar en ambdós casos, si bé és més acusada en el cas de les exportacions a la resta de l'Estat, on la província de Barcelona veu reduït el seu pes al 55,6% l'any 2011, mentre que les províncies de Girona, però sobretot Tarragona, veuen incrementat el seu pes. A nivell internacional, la tendència és la mateixa, si bé Barcelona segueix representant més de tres quartes parts de les exportacions internacionals de Catalunya l'any 2011.

GRÀFIC 47 Exportacions, segons província i àmbit geogràfic de destí. Catalunya, 1995-2011

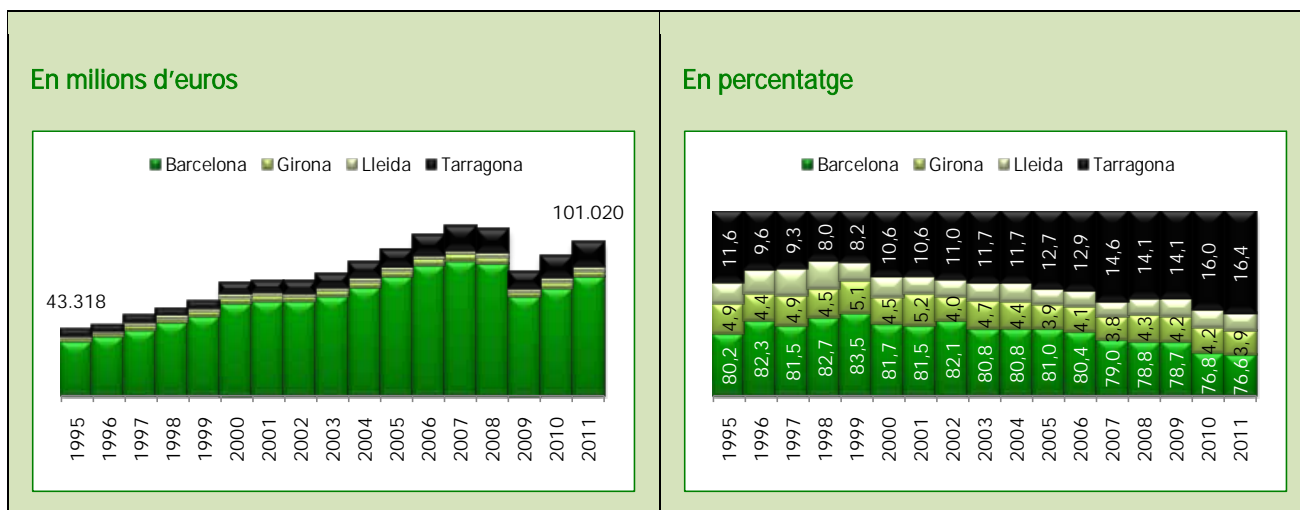

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Fent el mateix anàlisi per les importacions, s'observa quelcom similar que a les exportacions. Així, el pes de les importacions de la província de Barcelona assoleix el seu màxim l'any 1999, amb el 83,5% del total d'importacions de Catalunya, per decaure progressivament fins al 76,6% l'any 2011. Aquest descens en el pes de la província de Barcelona s'explica per l'increment del pes de les importacions des de Tarragona, que passa del 8,0% l'any 1998 al 16,4% l'any 2011. Tant Girona com Lleida veuen reduït el seu pes durant el període.

GRÀFIC 48 Importacions, segons província. Catalunya, 1995-2011

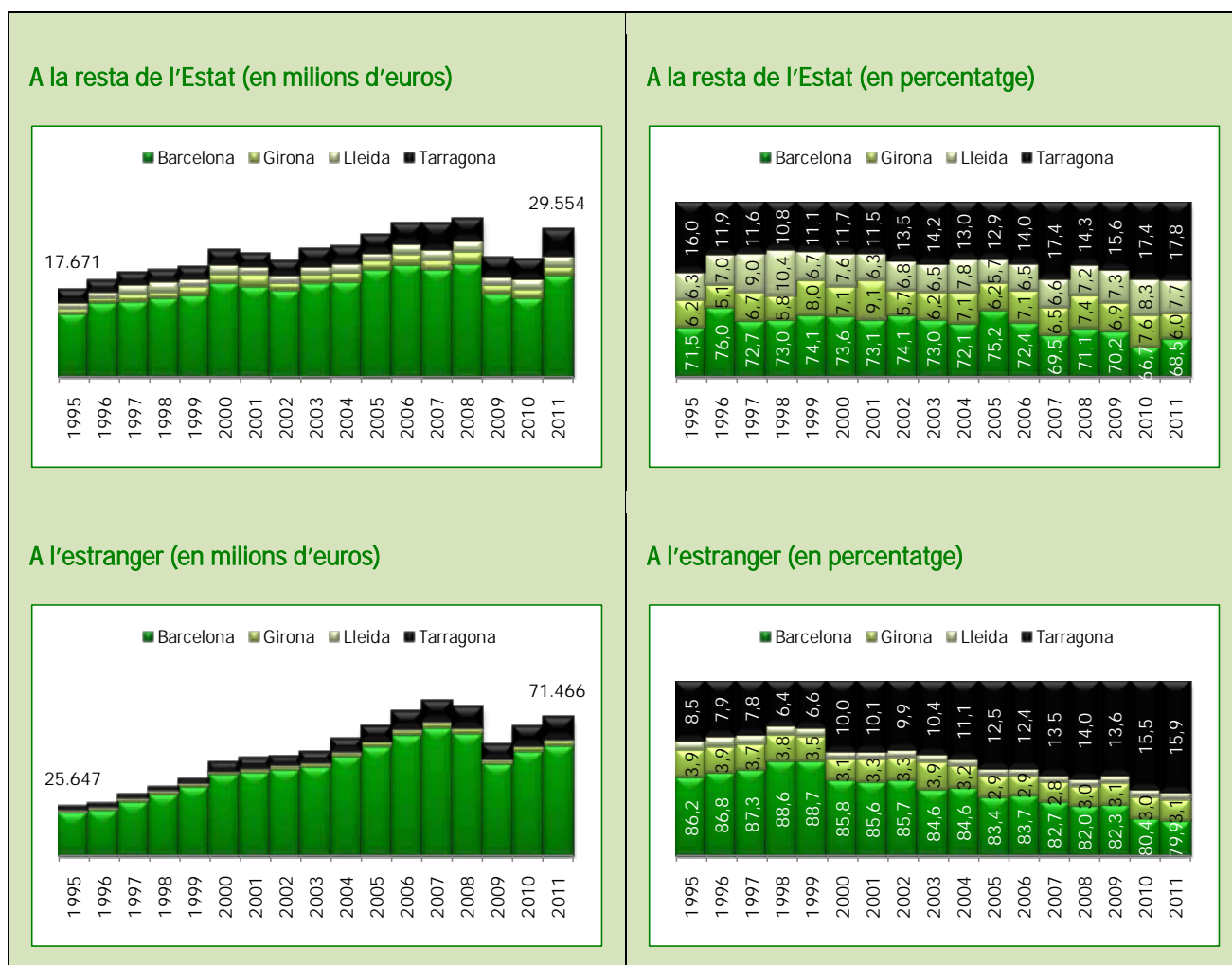

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si se separen les importacions en funció de si l'origen és la resta de l'Estat o l'estranger, la tendència és similar a l'agregat en ambdós casos. Potser el fenomen més destacat sigui l'increment del pes de la província de Tarragona en les importacions internacionals, en detriment de Barcelona. Amb la resta de l'Estat, les variacions són més moderades.

GRÀFIC 49 Importacions, segons província i àmbit geogràfic de destí. Catalunya, 1995-2011

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

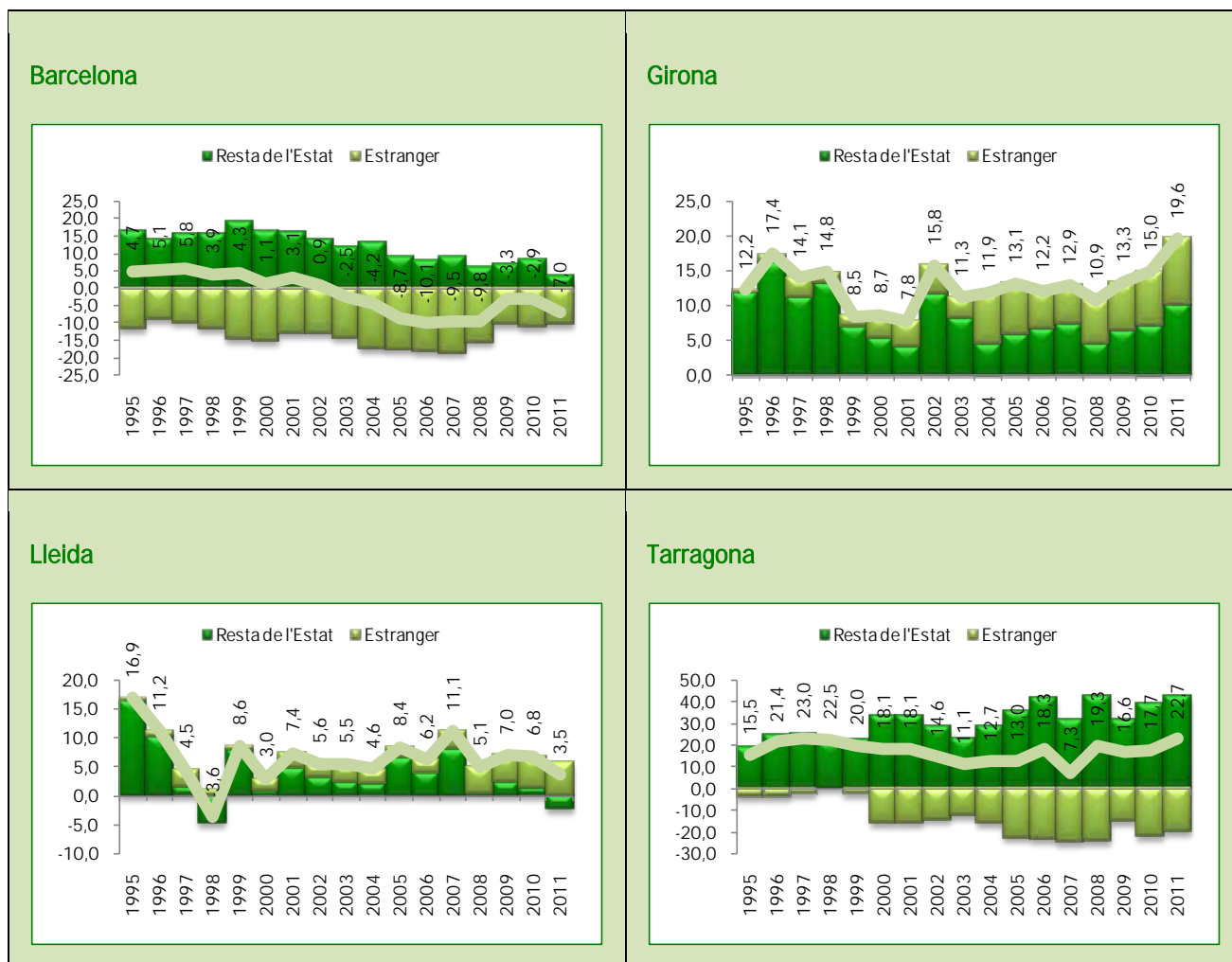
Així doncs, les principals variacions en l'estructura comercial provincial durant el període analitzat es produeixen en les exportacions a la resta de l'Estat i les importacions provinents de l'estranger, amb un descens del pes de la província de Barcelona i un increment de la importància de Tarragona.

Anàlisi ponderat pel PIB de cada província

Per bé que l'anàlisi anterior permet comparar les diferents províncies, considerant-les totes per igual, la diferent dimensió econòmica i demogràfica de cada una d'elles fa recomanable un estudi ponderat. Si en l'anàlisi anterior s'analitzava la importància de cada província en el conjunt de Catalunya, a continuació s'analitzen les relacions comercials de cada província per separat, i la importància que aquestes tenen per cadascuna d'elles.

Així, si s'estudia l'evolució del saldo comercial respecte al PIB de cada província, s'observa que la província de Tarragona és la que presenta un major superàvit comercial respecte al seu PIB, amb valors que superen el 20,0%. La segueixen Girona, Lleida i Barcelona, que des de l'any 2003 presenta un dèficit recurrent.

GRÀFIC 50 Saldo comercial respecte al PIB, segons província i àmbit geogràfic d'origen o destí. Catalunya, 1995-2011

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si aquest anàlisi es divideix en el comerç amb la resta de l'Estat i l'estranger, s'observa de la importància del superàvit comercial de la província de Tarragona amb la resta de l'Estat, que els anys 2010 i 2011 se situa al voltant del 40,0% del PIB de la província. Aquest valor se situa molt per sobre de la resta de províncies, on el comerç amb la resta de l'Estat proporcionen saldos respecte al seu PIB que van del +10,2% en el cas de Girona l'any 2011 al -2,3% de Lleida el mateix any, passant pel 8,3% de Barcelona, l'any 2010.

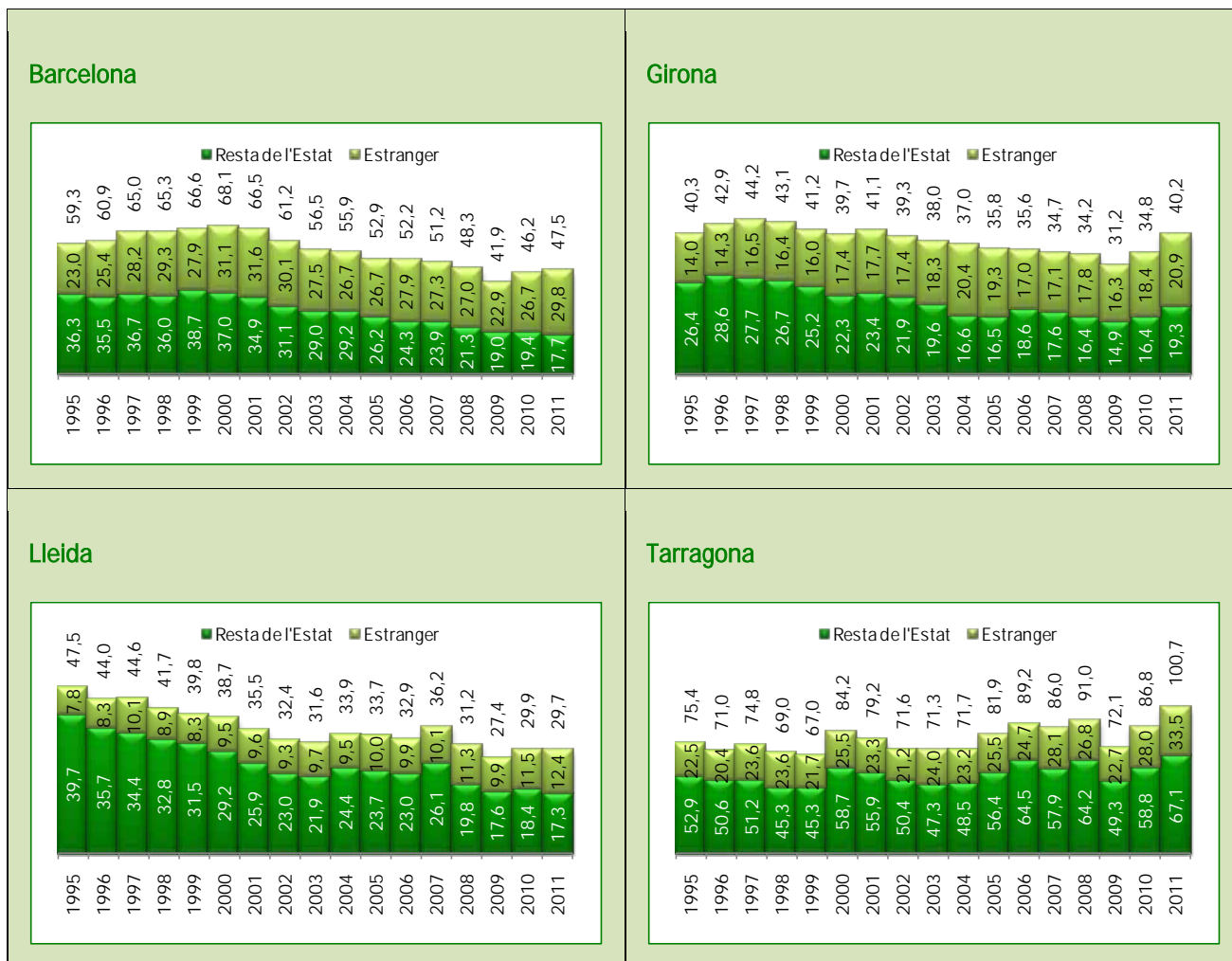
A nivell internacional, Girona és la província que presenta un saldo comercial més favorable, arribant a representar el 9,4% del PIB provincial l'any 2011, per un 5,9% a Lleida. A Barcelona, amb un dèficit del -10,5% l'any 2011, però sobretot a Tarragona, amb un -19,8% el mateix any, és on més pesen els resultats de les relacions comercials amb l'estranger, per bé que amb signe negatiu.

A continuació s'estudien les exportacions i importacions de cada província respecte al seu PIB. Com s'observa als gràfics següents, la província més exportadora, en relació al seu PIB, és Tarragona, seguida de Barcelona, Girona i Lleida, que és la província amb menor exportació de béns respecte al seu producte. Així mateix, s'aprecia que durant el període estudiat, el pes de les exportacions respecte al PIB retrocedeix a Barcelona, Girona i Lleida, mentre que a la província de Tarragona es manté constant, augmentant durant els últims anys de la sèrie.

Per destins de les exportacions, s'observa que Tarragona és la província on les exportacions a la resta de l'Estat tenen un major pes, seguida de Lleida, Barcelona i Girona (per bé que en comparació amb el pes de les exportacions a l'estranger, les exportacions a la resta de l'Estat de la província de Girona tenen una importància relativa superior a la que tenen en el cas de Barcelona). En bona mesura, el descens en les exportacions respecte al PIB

s'explica per la menor exportació a la resta de l'Estat (excepte en el cas de Tarragona, on es manté), i una exportació similar a l'estranger.

GRÀFIC 51 Exportacions respecte al PIB, segons província i àmbit geogràfic de destí. Catalunya, 1995-2011

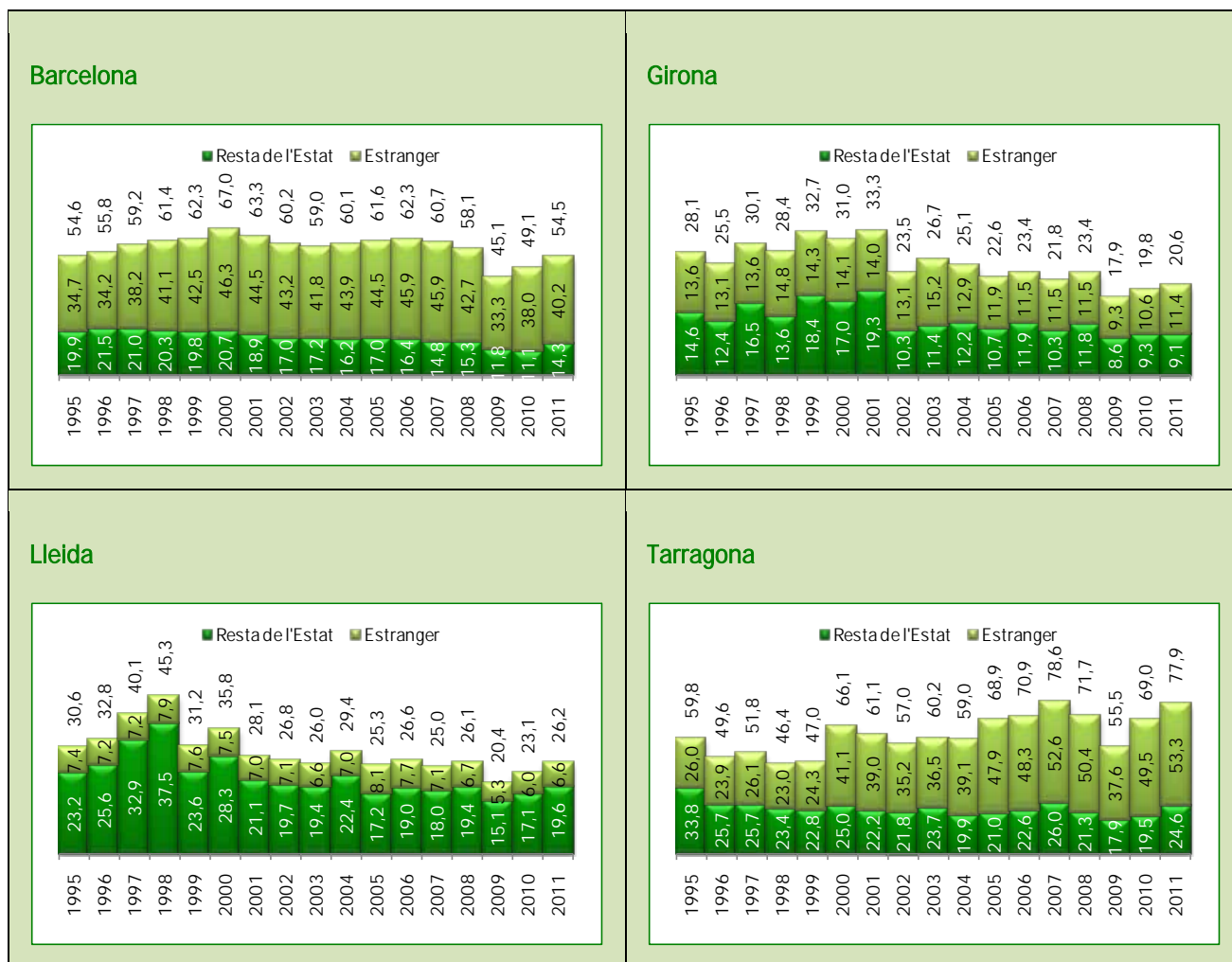
Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Realitzant el mateix anàlisi en el cas de les importacions, s'observa que la província on el pes de les importacions sobre el PIB és major és Tarragona, seguida de Barcelona, Lleida i Girona. L'evolució mostra un descens del pes d'aquestes respecte al PIB provincial pel conjunt de províncies, menor que en el cas de les exportacions. L'única excepció és Tarragona, que tal i com passava amb les exportacions, veu incrementat el pes de les importacions sobre el PIB.

Separant per origen de les importacions, es veu que les importacions provinents de la resta de l'Estat tenen un major pes sobre el PIB a la província de Tarragona, seguida de Lleida, Barcelona i per últim, Girona (per bé que la importància relativa de les importacions de la resta de l'Estat respecte al conjunt d'importacions de les províncies de Lleida i Girona, per aquest ordre, són les més elevades de les províncies catalanes). Analitzant l'evolució per origen, s'observa que el descens del pes de les importacions es produeix tant pel menor consum de béns provinents de la resta de l'Estat com de l'estranger. A la província de Tarragona, en canvi, sembla que es mantinguin les compres a la resta de l'Estat, al temps que incrementen les compres a l'estranger.

GRÀFIC 52 Importacions respecte al PIB, segons província i àmbit geogràfic d'origen. Catalunya, 1995-2011

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

En resum, doncs, s'observen diferències entre les províncies limitrofs amb la resta de l'Estat (Lleida i Tarragona) i les províncies de Barcelona i Girona. Mentre que a les primeres el pes de les relacions comercials amb la resta de l'Estat és elevat, a les segones és menor. Això fa que les províncies de Lleida i Tarragona depenguin més de les relacions comercials amb la resta de l'Estat.

Així mateix, s'observa una particularitat destacable en el cas de la província de Tarragona pel que fa a l'evolució del saldo, les exportacions i les importacions, i la composició d'aquests. Aquesta diferent evolució fa que la província de Tarragona sigui més cada cop més depenent del comerç amb la resta de l'Estat, a diferència de les altres províncies catalanes, que cada cop veuen més reduïdes les relacions comercials amb la resta de l'Estat.

7. ANÀLISI DE LA RESTA DE L'ESTAT

Una vegada analitzada l'evolució de Catalunya, s'estudia l'evolució de la resta de l'Estat espanyol, ja sigui de forma agregada, o per les diferents comunitats autònomes, a fi d'observar similituds o diferències respecte a l'evolució que experimenta Catalunya.

7.1. ANÀLISI AGREGAT

Per la forma d'estructurar les dades, i atès que part de les observacions provinents de l'AEAT per intercanvis internacionals tenen un valor perdut o incorrecte pel que fa a la variable que identifica la Comunitat Autònoma d'origen o destí dels béns, en aquest apartat s'ha optat per obtenir els valors de la resta de l'Estat a partir de restar-li al conjunt de l'Estat (valors perduts inclosos), els valors de Catalunya.²⁶

Les dades que es presenten a continuació inclouen dos tipus d'anàlisi, en funció de com s'analitzi el comerç interior de la resta de l'Estat. Així, les dades per elaborar aquest informe permeten analitzar el comerç que es realitza dins de cadascuna de les comunitats autònomes (comerç intraregional), així com el que es du a terme entre comunitats autònomes (comerç interregional). Si aquestes dues partides s'estudien de forma conjunta, s'obté una anàlisi agregada de la resta de l'Estat, però si s'analitzen per separat, permeten estudiar el que equivaldria a una comunitat autònoma mitjana del conjunt de comunitats autònomes de la resta de l'Estat. Així, el comerç intraregional d'aquesta comunitat tipus, o representativa, del conjunt de la resta de l'Estat, s'aproximaria al comerç interior de Catalunya, mentre que el comerç interregional representaria també una aproximació al mercat de la resta de l'Estat per Catalunya, fet que facilita la comparativa entre Catalunya i aquesta comunitat autònoma representativa de la resta de l'Estat.

Com s'observa a la taula, tant les exportacions com les importacions de la resta de l'Estat pateixen un *shock* l'any 2009, amb fortes caigudes en ambdós casos, tant pel que fa al comerç amb Catalunya, com pel que fa a nivell internacional. Però la major intensitat d'aquesta caiguda registrada a les importacions, fa que el saldo es redueixi també de forma considerable, fins a nivells de l'inici de la sèrie l'any 2013, concentrant aquesta reducció en el comerç internacional.

TAULA. 23 Mercaderies comercialades, segons flux i destí/origen⁽¹⁾. Resta de l'Estat, 1995-2013

	Comerç interior			Exportacions			Importacions			Saldo		
	Intrareg.	Intereg.	Total	Cat.	Est.	Total	Cat.	Est.	Total	Cat.	Est.	Total
1995	76,4	94,8	171,2	17,7	51,9	69,6	31,4	61,2	92,6	-13,7	-9,3	-23,0
1996	79,3	100,0	179,3	19,3	57,4	76,7	32,9	66,9	99,9	-13,6	-9,5	-23,2
1997	81,7	107,4	189,0	20,9	68,7	89,5	35,7	77,4	113,1	-14,8	-8,7	-23,6
1998	85,5	113,0	198,6	21,4	72,9	94,2	36,5	86,7	123,2	-15,1	-13,9	-29,0
1999	91,3	122,5	213,8	22,2	77,0	99,2	41,5	98,8	140,3	-19,3	-21,8	-41,1
2000	99,8	138,2	238,0	25,3	90,5	115,8	44,6	120,4	165,1	-19,3	-29,9	-49,2
2001	109,4	142,7	252,1	24,9	93,2	118,1	45,7	122,3	168,0	-20,7	-29,1	-49,8
2002	118,7	144,3	263,0	23,4	96,1	119,5	43,7	123,2	166,8	-20,3	-27,0	-47,3
2003	121,1	147,0	268,1	25,8	100,6	126,4	43,6	130,5	174,1	-17,8	-29,9	-47,7
2004	128,5	160,8	289,3	26,2	107,6	133,9	47,2	147,2	194,4	-20,9	-39,5	-60,5
2005	141,7	178,9	320,6	28,6	112,5	141,1	47,9	164,7	212,6	-19,3	-52,2	-71,5
2006	151,9	193,4	345,3	30,8	123,5	154,4	51,1	187,5	238,7	-20,3	-64,0	-84,3
2007	156,3	212,4	368,7	30,8	135,2	166,1	52,9	204,3	257,2	-22,0	-69,0	-91,1
2008	161,8	202,2	363,9	31,8	138,6	170,4	50,8	205,9	256,7	-19,0	-67,2	-86,3
2009	132,7	157,9	290,6	23,8	118,2	142,0	41,9	148,3	190,2	-18,1	-30,1	-48,2
2010	135,5	166,5	302,0	23,6	137,8	161,5	45,3	172,4	217,7	-21,7	-34,6	-56,2
2011	151,8	179,7	331,6	29,6	160,2	189,7	45,2	191,2	236,4	-15,7	-31,0	-46,7
2012	137,2	178,9	316,0	29,4	167,1	196,5	44,5	187,9	232,4	-15,1	-20,7	-35,8
2013	132,3	174,1	306,5	29,1	175,7	204,9	44,2	183,3	227,5	-15,1	-7,5	-22,6

²⁶ Veure apartat metodològic per a una millor anàlisi.

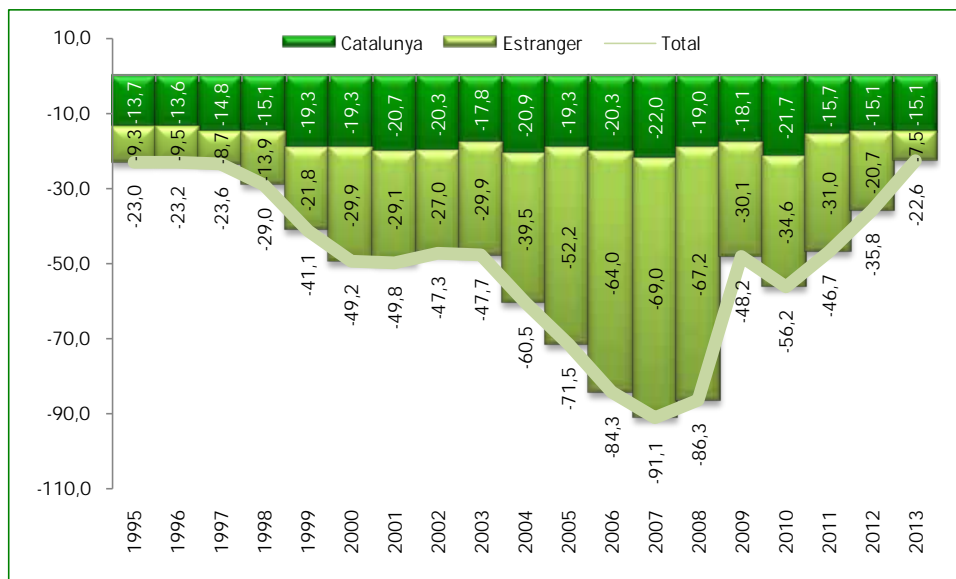
Unitats: milers de milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

(1) Pels anys 2012 i 2013 les dades del comerç entre la resta de l'Estat i Catalunya s'obtenen de les previsions que fa CEPREDE per 15 sectors, extrapolant-les a 16 sectors.

Si s'analitza el saldo de béns de la resta de l'Estat, s'aprecia un creixement del saldo negatiu entre 1997 i l'any 2000, que s'alenteix fins l'any 2003, per tornar a créixer intensament fins a l'any 2007, i a partir de llavors, i arran de la crisi econòmica, moderar-se fins a valors similars als de l'any 1995 l'any 2013. Aquesta evolució, s'explica majoritàriament pels intercanvis internacionals, sent el saldo negatiu amb Catalunya més o menys constant entre 1999 i l'any 2010 (en valors absoluts), caient de forma notable l'any 2011.

GRÀFIC 53 Saldo de béns amb l'exterior, segons àmbit geogràfic. Resta de l'Estat, 1995-2013

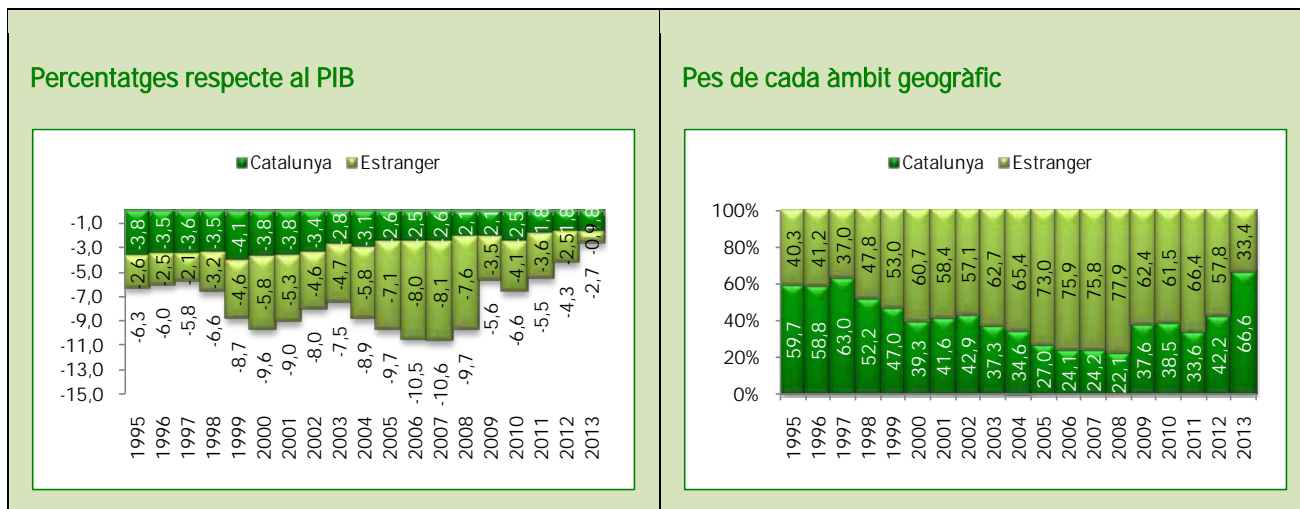
Unitats: milers de milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Atès que el pes del saldo negatiu internacional augmenta de forma important fins a l'any 2007 i el saldo amb Catalunya es manté constant, la proporció que Catalunya explica d'aquest saldo és cada cop menor, passant del 63,0% l'any 1997 al 22,1% l'any 2008, i remuntant a partir de llavors per representar dues terceres parts del saldo negatiu de la resta de l'Estat l'any 2013.

Si aquest saldo s'analitza respecte al pes que aquest representa sobre el PIB, s'observen millor els dos períodes de creixement d'aquest dèficit, que tenen els seus mínims els anys 2000 i 2007, i on un cop més es fa palesa la rellevància dels intercanvis internacionals i la pèrdua de pes de Catalunya a l'hora d'explicar-lo fins a l'any 2008.

GRÀFIC 54 Saldo de béns amb l'exterior respecte al PIB, segons àmbit geogràfic. Resta de l'Estat, 1995-2013

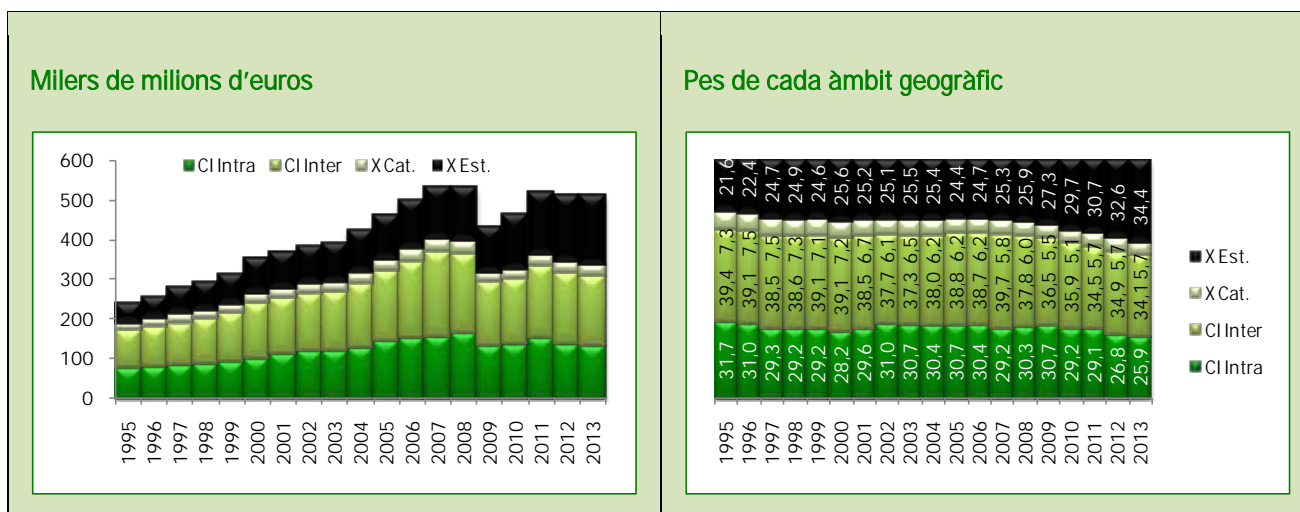
Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Com s'observa al gràfic següent, tant el mercat interior com les vendes a Catalunya perden pes respecte al mercat internacional durant el període estudiat. Així, les vendes a l'interior de la resta de l'Estat passen de representar el 71,1% l'any 1995 a representar el 60,0% l'any 2013, sent especialment intensa la pèrdua de pes des de l'any 2008, coincidint amb el període de crisi econòmica. Les vendes de la resta de l'Estat a Catalunya passen de representar el 7,3% del conjunt de les vendes l'any 1995 al 5,7% l'any 2013, si bé la pèrdua de pes del mercat català és més constant, i aquesta pèrdua s'atura l'any 2010. Per últim, els mercats internacionals passen de representar el 21,6% l'any 1995 a fer-ho el 34,2% l'any 2013, mostra del procés de globalització que ja s'observava per Catalunya.

Si es realitza un anàlisi estructural per períodes, s'observa un creixement superior de les vendes a l'estranger (+57,5% de 1995-2000 a 2001-2007, i +36,2% de 2001-2007 a 2008-2013), mentre que a Catalunya (+28,9% i +2,4%, respectivament) o en comerç interior (+51,8% i +5,8%, respectivament)²⁷. De fet, Catalunya és la regió on menys augmenten les vendes en ambdós períodes.

GRÀFIC 55 Evolució de les vendes, segons àmbit geogràfic. Resta de l'Estat, 1995-2013

Unitats: milers de milions d'euros i percentatges.

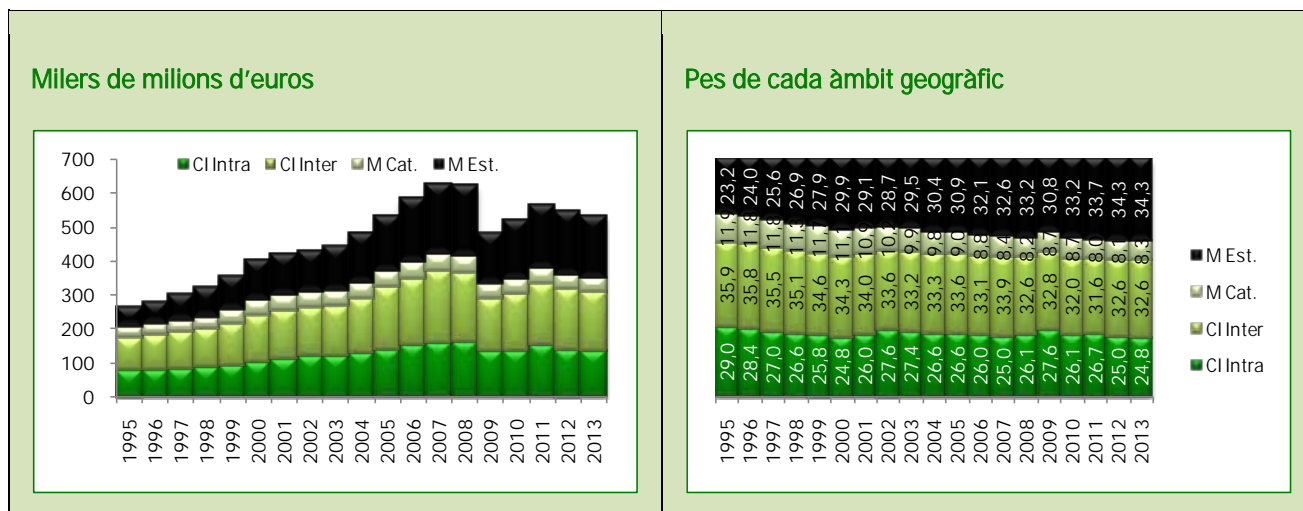
²⁷ Si aquest comerç interior es desagrega en comerç dins de cada comunitat autònoma de la resta d'Espanya (intracomunitat) o entre comunitats autònomes de la resta d'Espanya (intercomunitats), s'observa que al primer, els creixements són del +54,7% entre 1995-2000 i 2001-2007 i +7,1% entre 2001-2007 i 2008-2013, mentre que al segon, les variacions són del +49,6% i +4,8%, respectivament. És a dir, dins del comerç interior de la resta d'Espanya, ha crescut més el comerç dins de cadascuna de les comunitats autònomes, que el comerç entre comunitats autònomes, en ambdós períodes.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Quelcom similar, però de forma més acusada, succeeix amb les compres de la resta de l'Estat, amb una pèrdua de pes progressiu tant del mercat interior com del mercat català, i un guany dels mercats internacionals. Així, el mercat interior passa del 64,9% l'any 1995 al 57,4% l'any 2013, el mercat català passa de l'11,9% al 8,3% en el mateix període, mentre que el mercat internacional augmenta del 23,2% al 34,3%.

Realitzant un anàlisi estructural per períodes de les compres, s'observa una situació anàloga a la observada a les vendes, amb un creixement superior de les compres a l'estranger (+81,0% de 1995-2000 a 2001-2007, i +17,7% de 2001-2007 a 2008-2013) que a Catalunya (+27,8% i -4,4%, respectivament) o en comerç interior (+51,8% i +5,8%, respectivament)²⁸. De nou, Catalunya és la regió on menys augmenten les compres en ambdós períodes.

GRÀFIC 56 Evolució de les compres de cada mercat, segons àmbit geogràfic. Resta de l'Estat, 1995-2013

Unitats: milers de milions d'euros i percentatges.

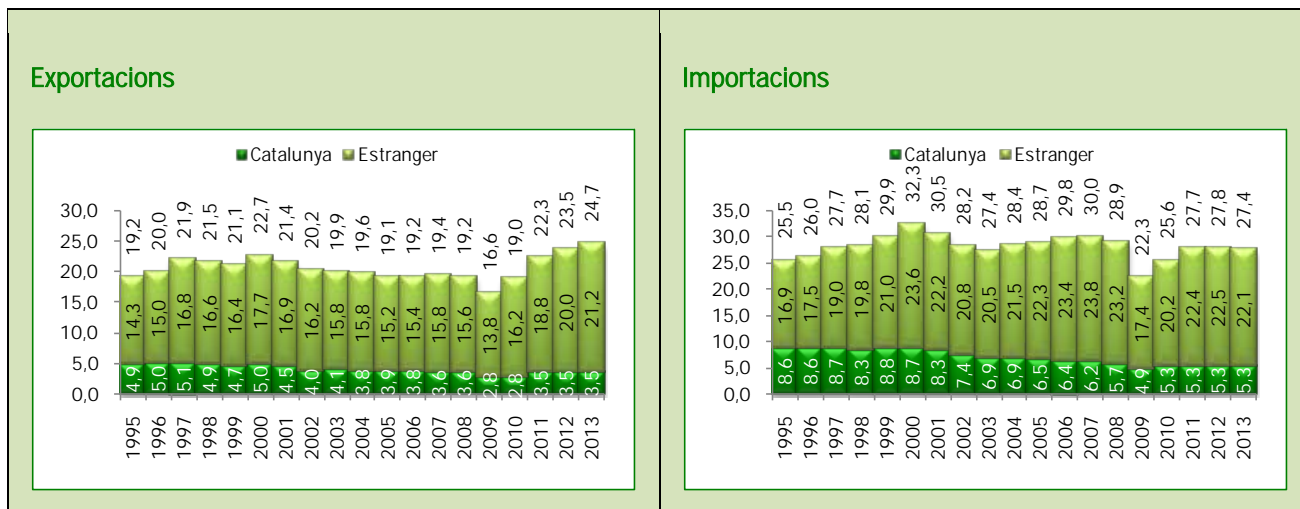
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si s'analitza l'evolució de les exportacions de la resta de l'Estat sobre el pes del PIB, s'observa que el valor d'aquestes fluctua entre el 16,6% de l'any 2009 i el 24,7% de l'any 2013. Malgrat la poca variació del pes de les exportacions sobre el PIB durant bona part del període estudiat, darrera de les dades s'hi amaguen dos fenòmens contraposats. Per una banda, el major grau d'obertura de l'economia, el que faria créixer el pes de les exportacions sobre el PIB, i per l'altra la pèrdua de pes de l'agricultura i la indústria sobre el PIB, en un procés de terciarització de l'economia, el que hauria fet caure el pes de les exportacions sobre el PIB.

En qualsevol cas, si que s'observa un descens del pes de les exportacions sobre el PIB entre l'any 2000 i l'any 2009, per recuperar-se entre els anys 2010 i 2013. Aquest comportament s'explica en gran mesura per l'evolució de les exportacions internacionals, mentre que les exportacions a Catalunya veuen reduït el seu pes de forma pràcticament constant des de l'any 2000, a excepció dels últims tres anys de la sèrie, en què es mantenen sense variació.

²⁸ Les compres són simètriques a les vendes pel que fa al comerç interior de la resta d'Espanya, motiu pel qual l'evolució diferenciada entre comerç intracomunitat i intercomunitats ja s'ha comentat anteriorment en referència a les vendes de la resta d'Espanya.

GRÀFIC 57 Valor de les exportacions i importacions de béns en percentatge respecte del PIB, segons àmbit geogràfic. Resta de l'Estat, 1995-2013

Unitats: percentatges.

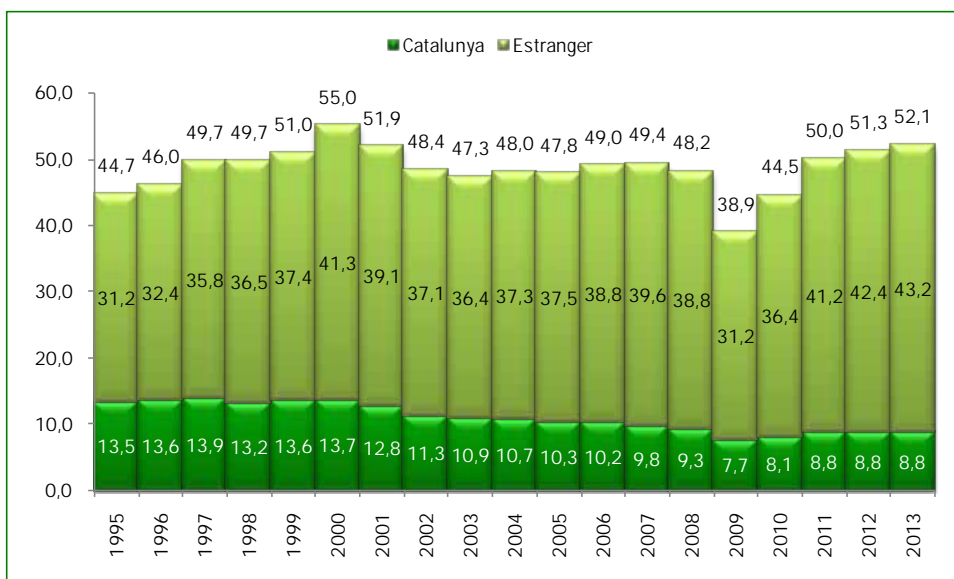
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Quelcom similar succeeix amb les importacions, on l'evolució d'aquestes ve condicionada per la pèrdua de pes de la indústria i la major obertura dels mercats arran del procés de globalització. Així, el pes de les importacions augmenta de 1995 a l'any 2000, per caure a continuació, i després d'una lleugera recuperació, assolir el mínim de la sèrie l'any 2009, amb un pes del 22,3% sobre el PIB de la resta de l'Estat, per recuperar-se posteriorment.

Tal i com passava amb les exportacions, en el cas de les importacions, l'evolució d'aquestes s'explica principalment per les importacions internacionals, sent cada cop menor el pes de les importacions procedents de Catalunya, en un procés constant que dura des de l'any 2000.

Aquesta pèrdua progressiva de pes de les exportacions i importacions a/de Catalunya per part de la resta de l'Estat es fa més evident si s'observa el grau d'obertura de la resta de l'Estat, que oscil·la al voltant del 50,0% durant els últims anys de la sèrie estudiada (a excepció de 2009 i 2010, en que l'economia es tanca fruit de la crisi).

GRÀFIC 58 Grau d'obertura en percentatge respecte del PIB, segons àmbit geogràfic. Resta de l'Estat, 1995-2013

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

7.2. ANÀLISI PER CCAA

A continuació s'estudia l'evolució dels saldos comercials de la resta de comunitats autònomes a fi d'identificar semblances o diferències respecte a Catalunya. Atesa la composició sectorial de cada comunitat, això permetrà identificar millor aquells territoris que són més comparables amb Catalunya. Al llarg de tot aquest apartat es comparen els saldos respecte al PIB de cada comunitat autònoma per cada any, a fi de dimensionar el volum d'aquests a la grandària de cada territori, fent-los així comparables entre ells.

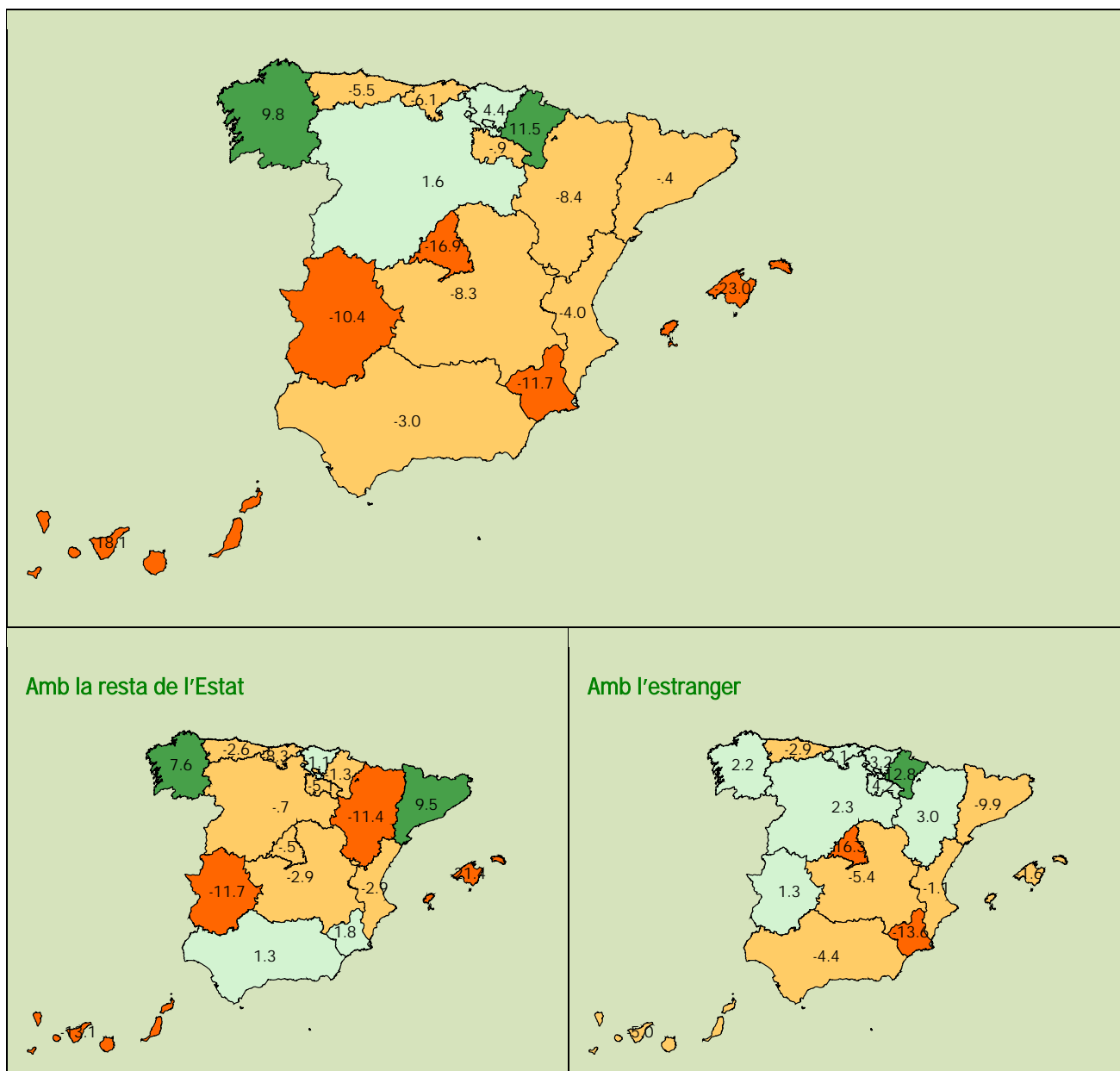
Per tal de tenir una primera referència estructural de cada comunitat autònoma, s'ha optat per realitzar la mitjana aritmètica del saldo comercial de cada comunitat respecte al PIB pels tres períodes d'estudi (1995-2000, 2001-2007 i 2008-2011).

Entre 1995 i 2000, País Basc, Galícia, Catalunya, La Rioja, Comunitat Valenciana, Navarra i Astúries, tenien un superàvit en el saldo comercial (per aquest ordre, de major a menor), és a dir, set de les disset comunitats autònomes. De les altres deu, destacaven els saldos negatius (dos dígitos respecte al PIB) als arxipèlags, així com a les comunitats autònomes d'Extremadura, Comunitat de Madrid, Cantàbria o Aragó. En el període comprès entre 2001 i 2007 el nombre de comunitats autònomes amb superàvit comercial es redueix a tres: Navarra, País Basc i Galícia (per aquest ordre, de major a menor). Per altra banda, a les comunitats autònomes amb dèficits importants anteriorment mencionades (dos dígitos respecte al PIB), s'hi afegien la Regió de Múrcia, Castella-La Manxa i La Rioja (que en l'anterior període presentava superàvit). En l'últim període, i com es mostra al mapa següent²⁹, hi ha quatre comunitats que apareixen amb un saldo positiu: Navarra, País Basc, Galícia i Castella i Lleó. La resta tenen saldos comercials negatius, que varien en intensitat, on destaquen els casos dels arxipèlags, així com el cas de la Comunitat de Madrid, Extremadura o la Regió de Múrcia, mentre que Aragó i Castella-La Manxa segueixen tenint saldos força negatius (no així La Rioja).

Si s'estudia la composició d'aquest saldo, en funció de si es genera amb la resta de l'Estat o amb l'estranger, s'observa que al primer període 1995-2000, només el País Basc tenia superàvit en la balança comercial tant amb la resta de l'Estat com amb l'estranger. De les sis comunitats restants amb superàvit en la balança comercial, tres (Catalunya, Galícia i Astúries) generaven el seu superàvit gràcies al comerç amb la resta de l'Estat, mentre que tenien un dèficit amb l'estranger. Les altres tres (Navarra, La Rioja i Comunitat Valenciana), per contra, presentaven un dèficit comercial amb la resta de l'Estat, i un superàvit amb l'estranger. En canvi, entre les més deficitàries, totes presentaven forts desequilibris amb la resta de l'Estat, mentre que amb l'estranger presentaven saldos més equilibrats, i en alguns casos fins i tot superàvits (Aragó o Extremadura). L'única excepció és la Comunitat de Madrid, que presentava una situació d'equilibri respecte a la resta del país, al mateix temps que incorria en elevats dèficits internacionals.

²⁹ Al text s'hi inclouen només els mapes de l'últim període (2008-2011). Els mapes dels altres períodes (1995-2000 i 2001-2007) s'adjunten als annexos d'aquest informe.

MAPA 7 Saldo comercial respecte al PIB, segons àmbit geogràfic i CCAA. Espanya, 2008-2011

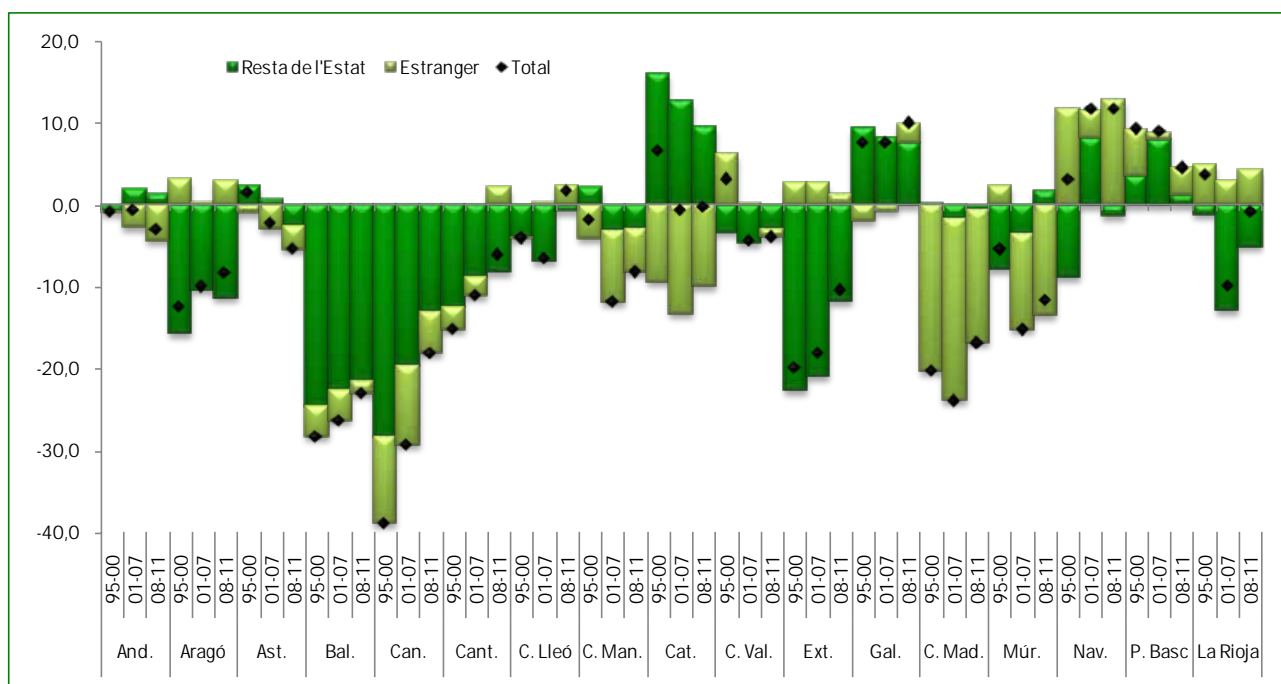
Unitats: percentatges (valor saldo/PIB).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

En el període comprès entre 2001 i 2007, de les tres superavitàries, País Basc i Navarra presenten saldos positius tant amb la resta de l'Estat com amb l'estranger, mentre que Galícia presenta un saldo positiu amb el conjunt de l'Estat, al mateix temps que la situació respecte a l'estranger és d'un cert equilibri. A diferència del període anterior, no hi ha comunitats amb superàvit a l'estranger i dèficit respecte a la resta de l'Estat. Entre les comunitats més deficitàries, la situació també canvia. Així, malgrat que una part important del dèficit s'explica pels dèficits amb la resta de l'Estat (casos d'Extremadura, La Rioja o Cantàbria), augmenta el nombre de regions on el pes del dèficit amb l'exterior és superior que el dèficit amb la resta de l'Estat (Comunitat de Madrid, Regió de Múrcia i Castella-La Manxa).

Finalment, al període 2008-2011, de les quatre comunitats amb superàvit, dues (País Basc i Galícia), obtenen el seu superàvit tant del comerç amb la resta de l'Estat com del comerç internacional, mentre que les altres dues (Navarra i Castella i Lleó), l'obtenen gràcies al comerç amb l'estranger, al temps que mantenen un dèficit amb la resta de l'Estat. Pel que fa a les comunitats més deficitàries, Extremadura i en menor mesura Aragó, mantenen forts dèficits amb la resta de l'Estat, però situacions de superàvit amb l'estranger. En canvi, la Comunitat de Madrid, la Regió de Múrcia i en menor mesura Castella-La Manxa, generen el seu dèficit principalment del comerç internacional.

GRÀFIC 59 Saldo comercial respecte al PIB, segons origen/destí. CCAA, 1995-2011

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Així doncs, a mesura que s'avança en el període estudiat, tant els superàvits com els dèficits comercials cada cop s'expliquen més pels superàvits/dèficits amb l'estranger que amb la resta de l'Estat.

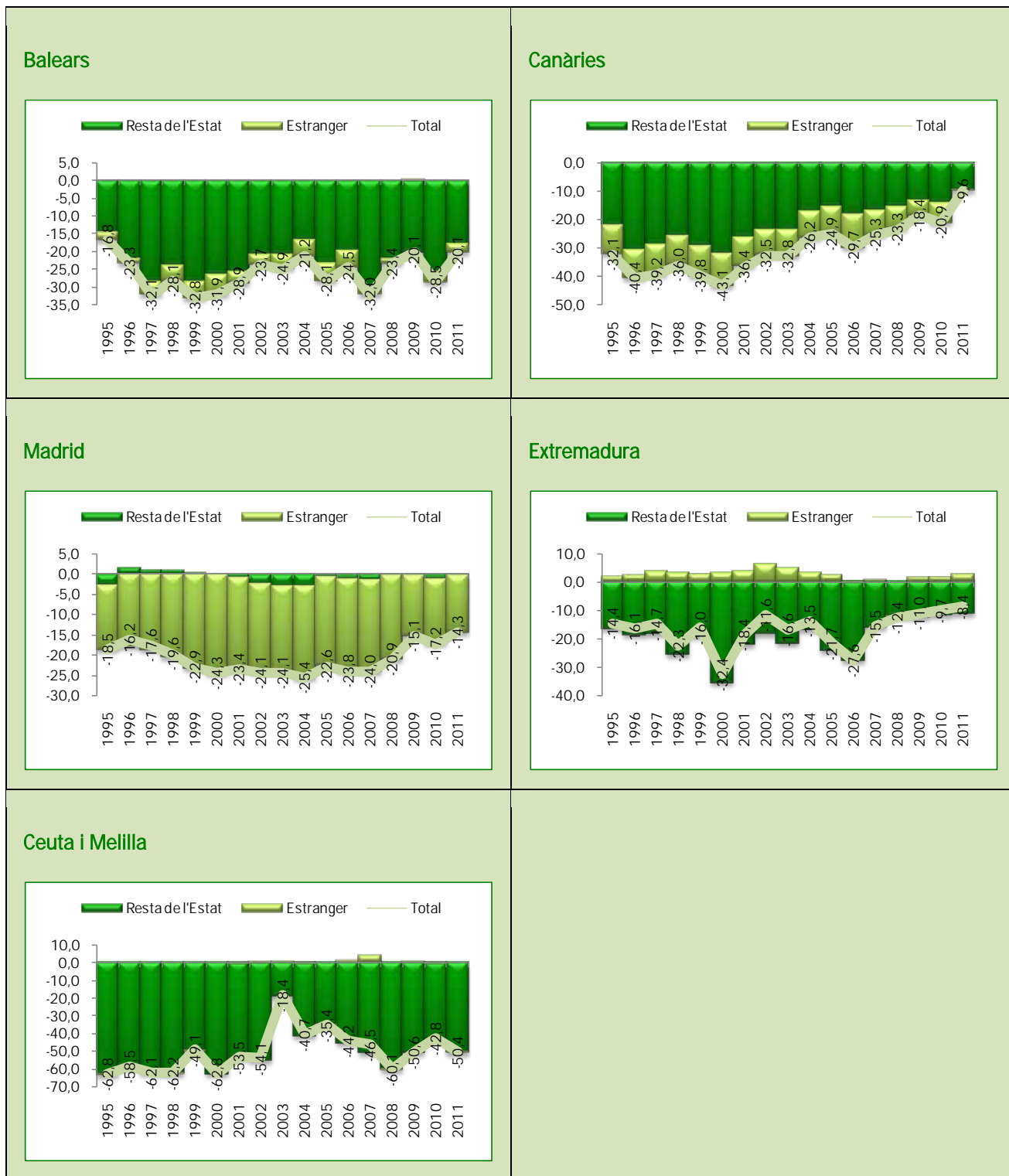
En aquest context, Catalunya, amb un saldo positiu recurrent, però decreixent, respecte a la resta de l'Estat (16,0% del PIB en el període 1995-2000, 12,6% en el 2001-2007 i 9,5% en el 2008-2011), i un dèficit permanent amb l'estranger, se situa en un context singular, sent la comunitat autònoma amb un major saldo comercial favorable respecte a la resta de l'Estat, i un dèficit amb l'estranger dels més elevats del conjunt de comunitats autònomes.

Evolució dels saldos comercials de les CCAA

Si s'analitza l'evolució del saldo de les diferents comunitats, agrupades en funció del saldo promig que presenten al llarg del període d'anàlisi³⁰, s'aprecia una certa estabilitat entre les comunitats més deficitàries, tant pel que fa a la magnitud com pel que fa a la composició del dèficit, si bé és cert que des de l'inici de la crisi s'aprecia una moderació d'aquest, especialment en el cas de Madrid i Extremadura (a Canàries sembla començar abans, mentre que a Balears la correcció no és tant evident).

³⁰ Les comunitats s'han classificat en 4 grups, les que presenten un saldo comercial molt negatiu (<-15,0% del PIB durant el període 1995-2011), un saldo negatiu (de -15,0% a -5,0%), un saldo equilibrat (de -5,0% a 0,0%) i positiu (superiors a 0,0%).

GRÀFIC 60 Saldo comercial sobre el PIB molt negatiu (<-15,0% del PIB), segons àmbit geogràfic i CCAA. Espanya, 1995-2011

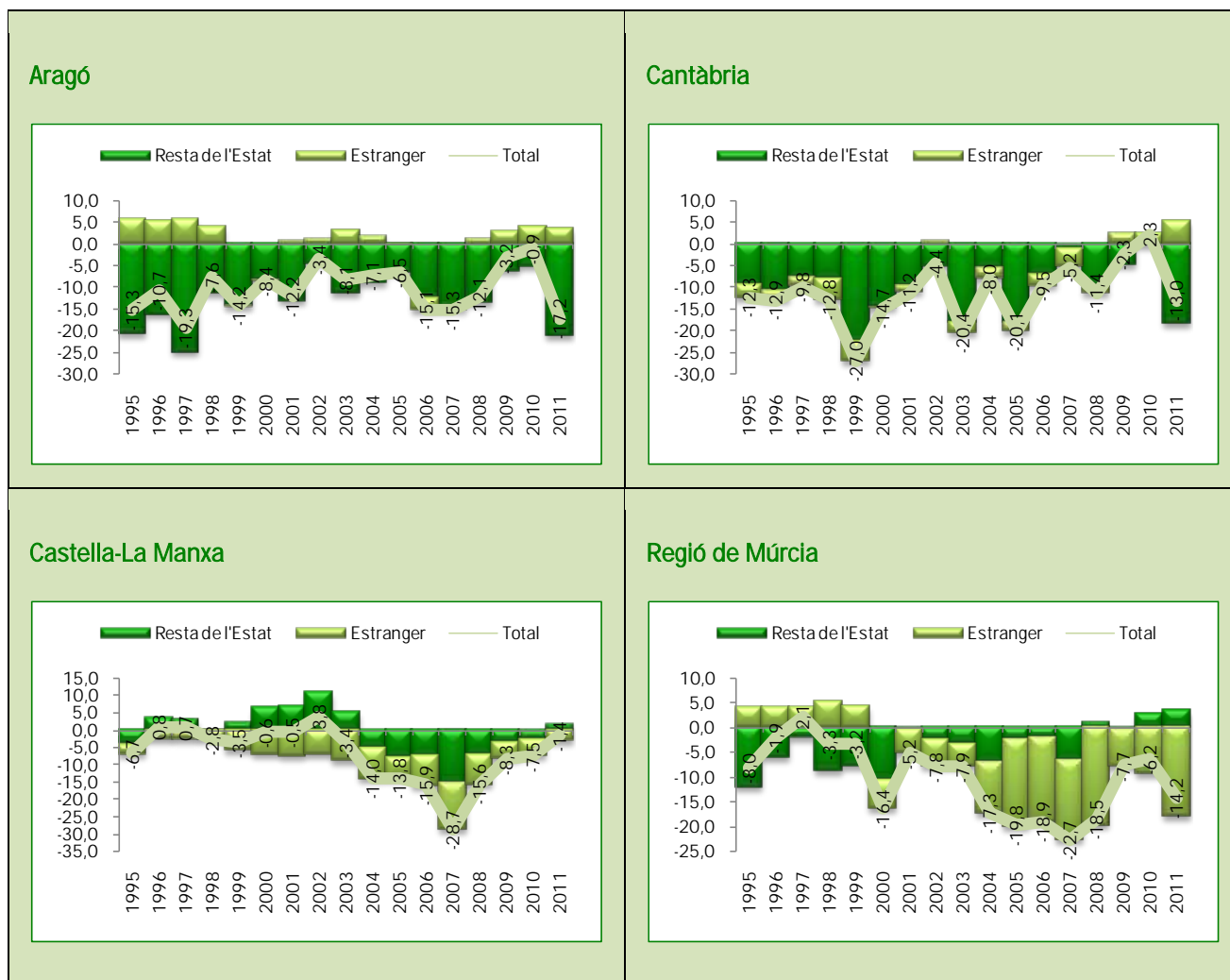

Unitats: percentatges (valor saldo/PIB).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si s'analitzen les que tenen un saldo negatiu de menor magnitud, s'aprecia una correcció destacable a Castella-La Manxa a partir de l'any 2008, així com a Múrcia, si bé el 2011 el saldo torna a empitjorar, fruit dels mals resultats a nivell internacional. A Aragó, comunitat veïna a Catalunya, i rellevant a nivell comercial, també s'aprecia una correcció, si bé aquesta empitjora l'any 2011, aquest cop a nivell nacional. A Cantàbria la correcció sembla produir-se abans, però és destacable l'empitjorament que s'observa l'any 2011.

GRÀFIC 61 Saldo comercial sobre el PIB negatiu (entre -15,0% i -5,0% del PIB), segons àmbit geogràfic i CCAA. Espanya, 1995-2011

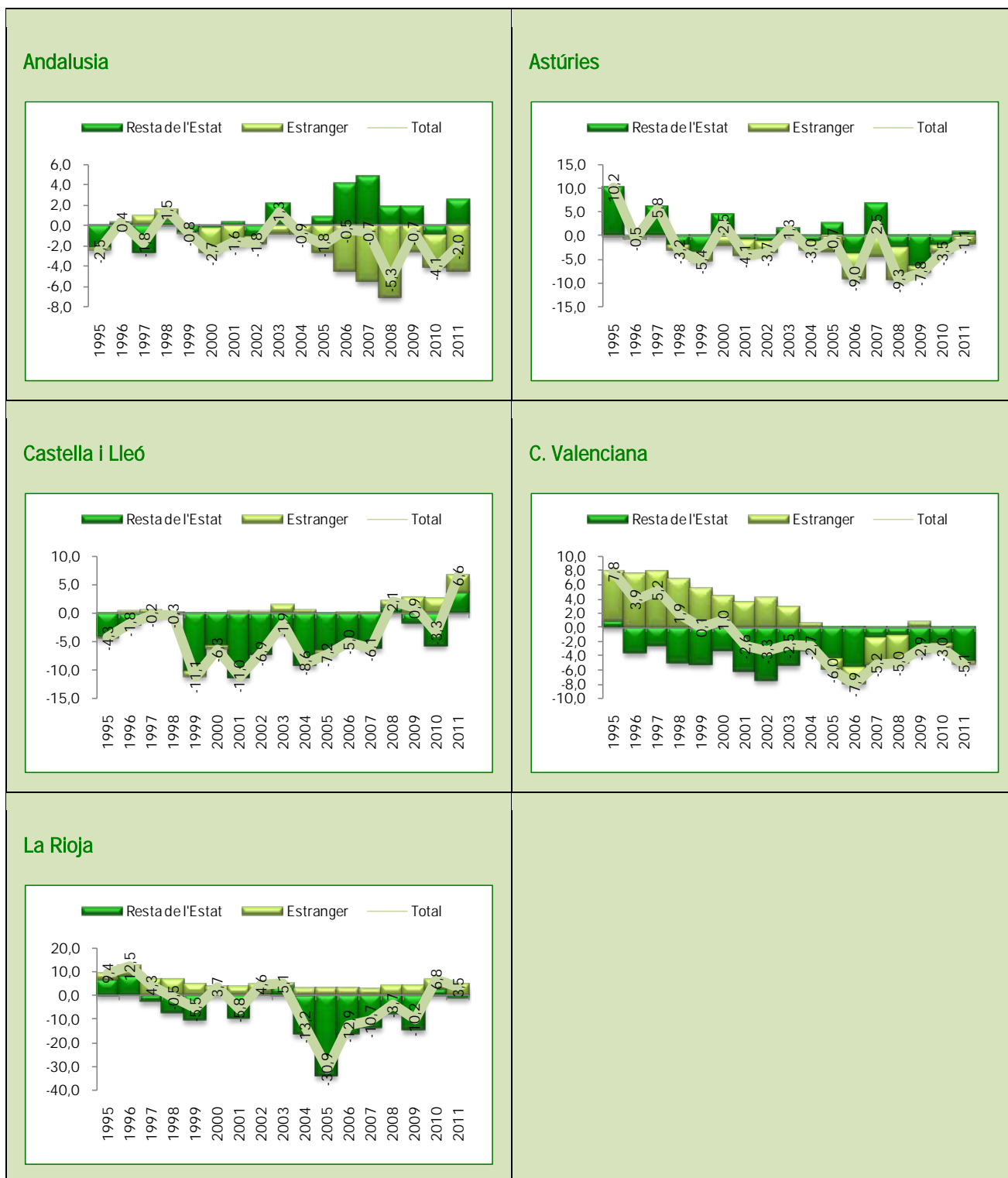
Unitats: percentatges (valor saldo/PIB).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Entre les que tenen un saldo més equilibrat destaca el cas de la Comunitat Valenciana, que experimenta un saldo amb superàvit fins a l'any 2000, fruit d'un saldo positiu a nivell internacional que compensa el saldo negatiu amb la resta de l'Estat, circumstància que es reverteix l'any 2001, i que s'agreuja l'any 2005, quan el saldo internacional esdevé negatiu, sense que el saldo amb la resta de l'Estat es corregeixi. Malgrat la recuperació del saldo iniciada l'any 2007, aquest empitjora l'any 2011, fruit de l'empitjorament del saldo amb Espanya.

De la resta de comunitats autònomes amb un saldo comercial més o menys equilibrat, destaquen la correcció d'Astúries, Castella i Lleó i La Rioja durant el període de crisi. Aquesta correcció, en canvi, no es produeix a Andalusia, on el saldo negatiu a nivell internacional arrossega el saldo comercial de la comunitat a números vermells.

GRÀFIC 62 Saldo comercial sobre el PIB equilibrat (entre -5,0% i 0,0% del PIB), segons àmbit geogràfic i CCAA. Espanya, 1995-2011

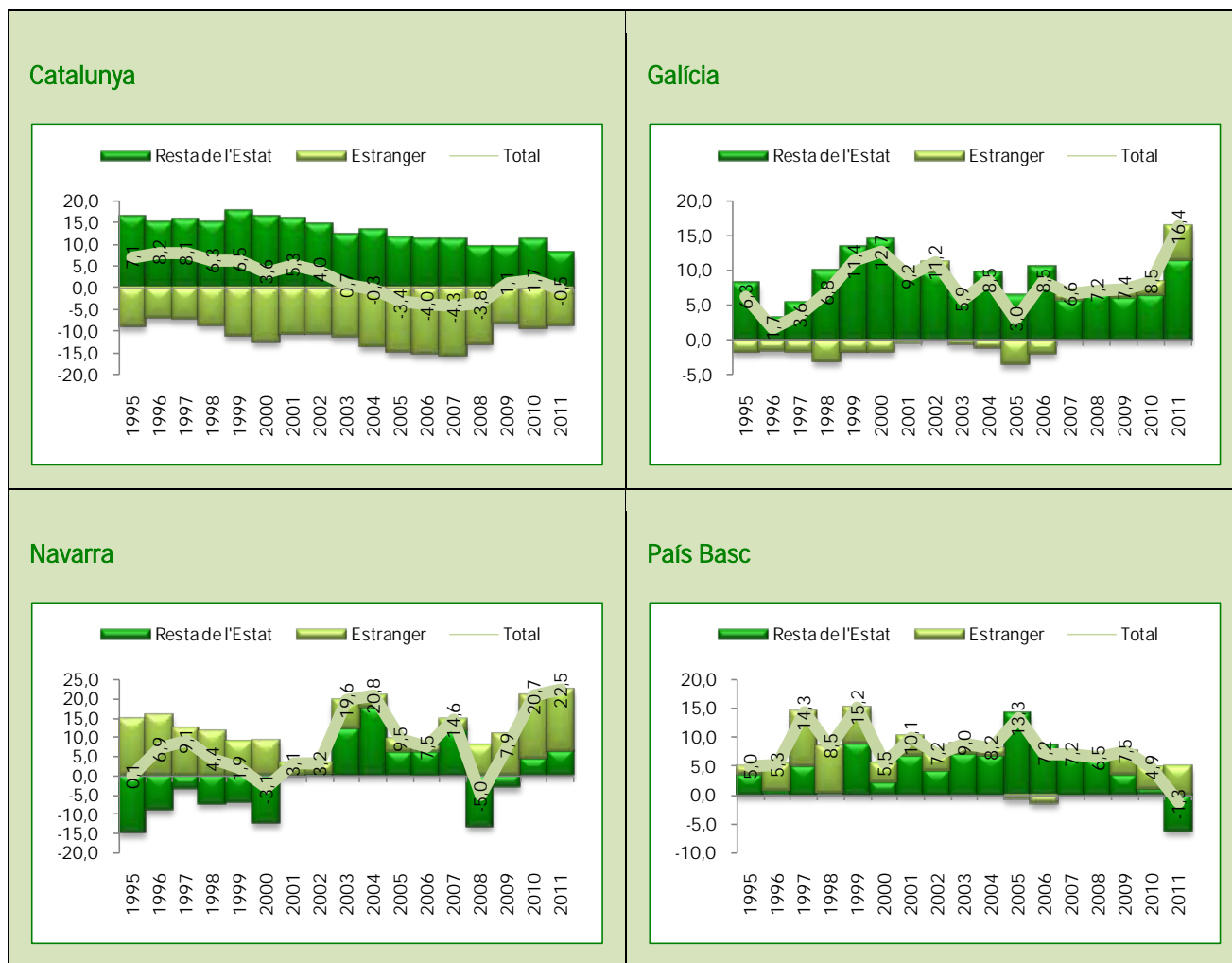
Unitats: percentatges (valor saldo/PIB).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les comunitats autònomes amb un superàvit comercial positiu en mitjana durant el període d'estudi, destaca, com s'ha comentat anteriorment, el saldo positiu que presenten amb la resta de l'Estat (a excepció dels primers anys de la sèrie de Navarra i l'últim pel País Basc).

A nivell internacional, Galícia, tal i com passa a Catalunya, presenta un dèficit comercial recurrent, que es torna superàvit l'any 2007. Navarra i País Basc tenen generalment un saldo positiu amb l'estranger, a diferència de Catalunya, que com s'ha comentat, és, després de Madrid, la comunitat on el dèficit amb l'estranger és més significatiu.

GRÀFIC 63 Saldo comercials sobre el PIB positiu (>0,0% del PIB), segons àmbit geogràfic i CCAA. Espanya, 1995-2011

Unitats: percentatges (valor saldo/PIB).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Anàlisi de les quotes exportadores i importadores de les CCAA

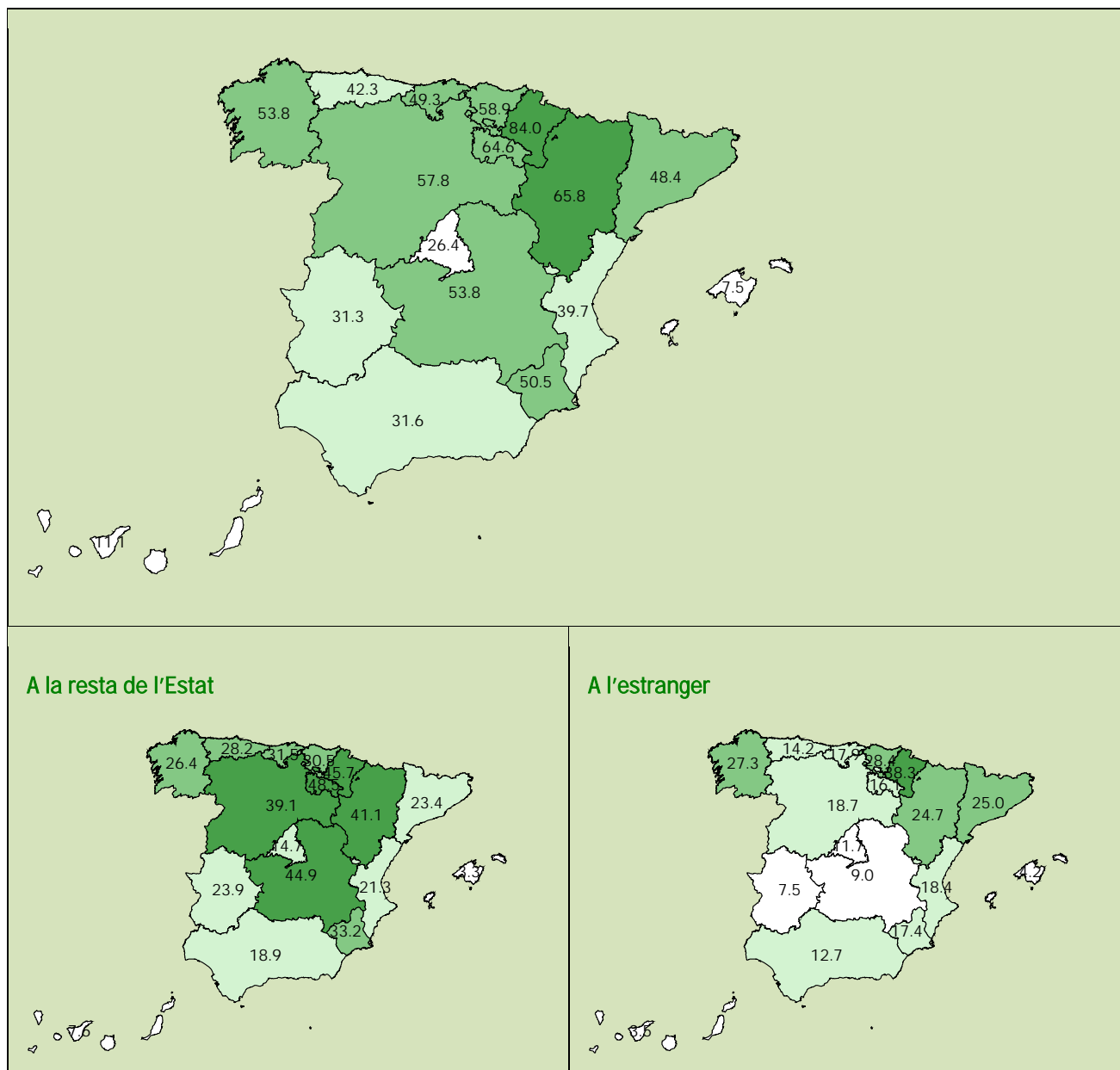
Si s'estudia l'evolució de les exportacions sobre el PIB de cada comunitat en mitjana aritmètica pels diferents períodes considerats a l'estudi (1995-2000, 2001-2007 i 2008-2011), s'observa³¹ que en el període 1995-2000 les comunitats més exportadores en relació al seu PIB, eren Navarra, La Rioja i Aragó, i les comunitats autònomes confrontants. En el període 2001-2007 Navarra i Aragó es mantenen com les comunitats més exportadores respecte al seu PIB, seguides de La Rioja i País Basc. Finalment, a l'últim període (2008-2011), la situació es manté, si bé s'aprecia un descens en el pes de les exportacions sobre el PIB en pràcticament totes les comunitats. Al llarg de tots els períodes, els arxipèlags, així com Andalusia, Extremadura i la Comunitat de Madrid, mostren els menors pesos en exportació respecte al seu PIB, que són considerablement més baixos que a la resta de comunitats autònomes.

Quan aquesta exportació es divideix en vendes a la resta de l'Estat espanyol i vendes internacionals, s'observa que el pes de les dues destinacions varia segons comunitat. En general totes exporten més a la resta de l'Estat

³¹ Al text s'hi inclouen només els mapes de l'últim període (2008-2011). Els mapes dels altres períodes (1995-2000 i 2001-2007) s'adjunten als annexos d'aquest informe.

que a la resta del món durant els tres períodes estudiats, amb la única excepció de les Illes Balears, per bé que el pes de les seves exportacions respecte a la seva economia és molt petit. Catalunya i Galícia, en el període 2008-2011, són les úniques comunitats autònomes, a part de les Illes Balears, on el pes de les exportacions a l'estranger supera el pes de les exportacions a la resta de l'Estat. Malgrat això, en la majoria de comunitats autònomes, el pes de les exportacions a la resta de l'Estat decreix en l'últim període (amb les excepcions d'Illes Balears, Castella i Lleó i Extremadura).

MAPA 8 Exportacions respecte al PIB, segons àmbit geogràfic i CCAA. Espanya, 2008-2011

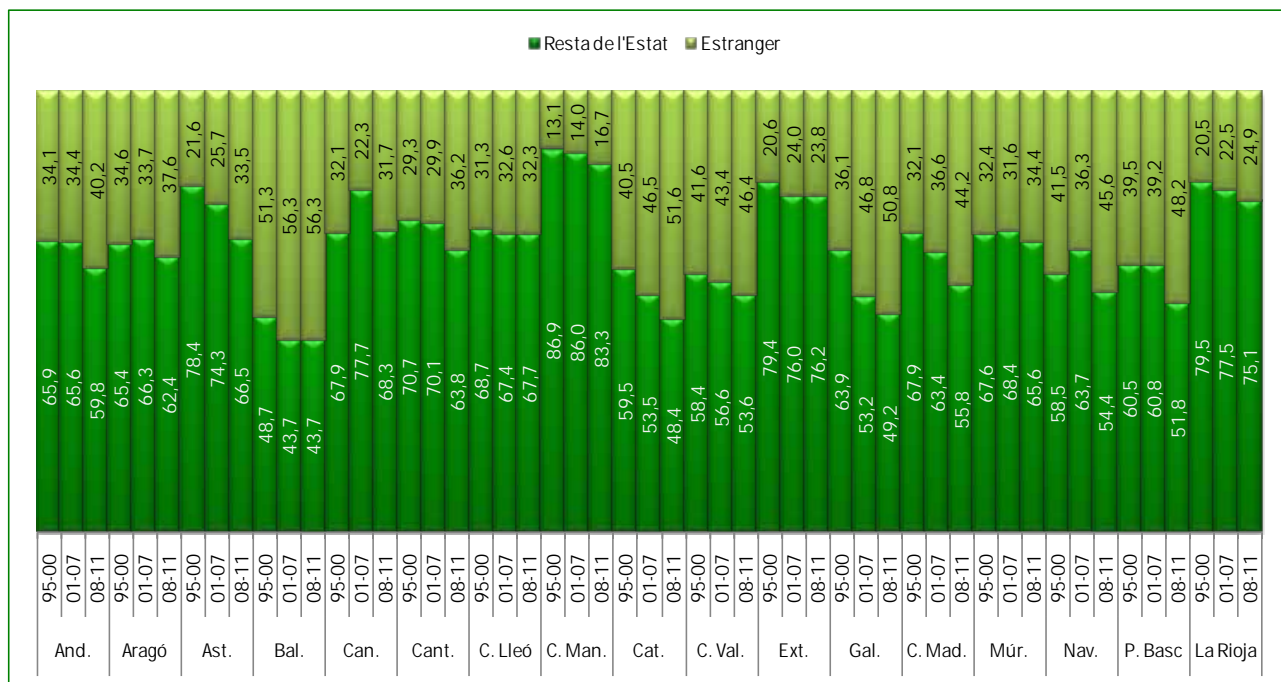
Unitats: percentatges (valor/PIB).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

El pes de cada mercat s'observa millor al gràfic següent, on s'aprecia que Castella-La Manxa, La Rioja, Extremadura o Astúries col·loquen un gruix important dels seus productes exportats a la resta de l'Estat. Com s'ha comentat, les Illes Balears són la única comunitat on les exportacions internacionals pesen més que les que es realitzen a la resta de l'Estat, sent Catalunya la segona comunitat on el pes de les exportacions a la resta de l'Estat tenen un pes menor, seguida de Galícia i la Comunitat Valenciana, i a poca distància de País Basc i Navarra.

En general, doncs, s'observa un descens del pes de la resta de l'Estat sobre el conjunt de les exportacions de cada comunitat autònoma

GRÀFIC 64 Pes de les exportacions, segons destí. CCAA, 1995-2011

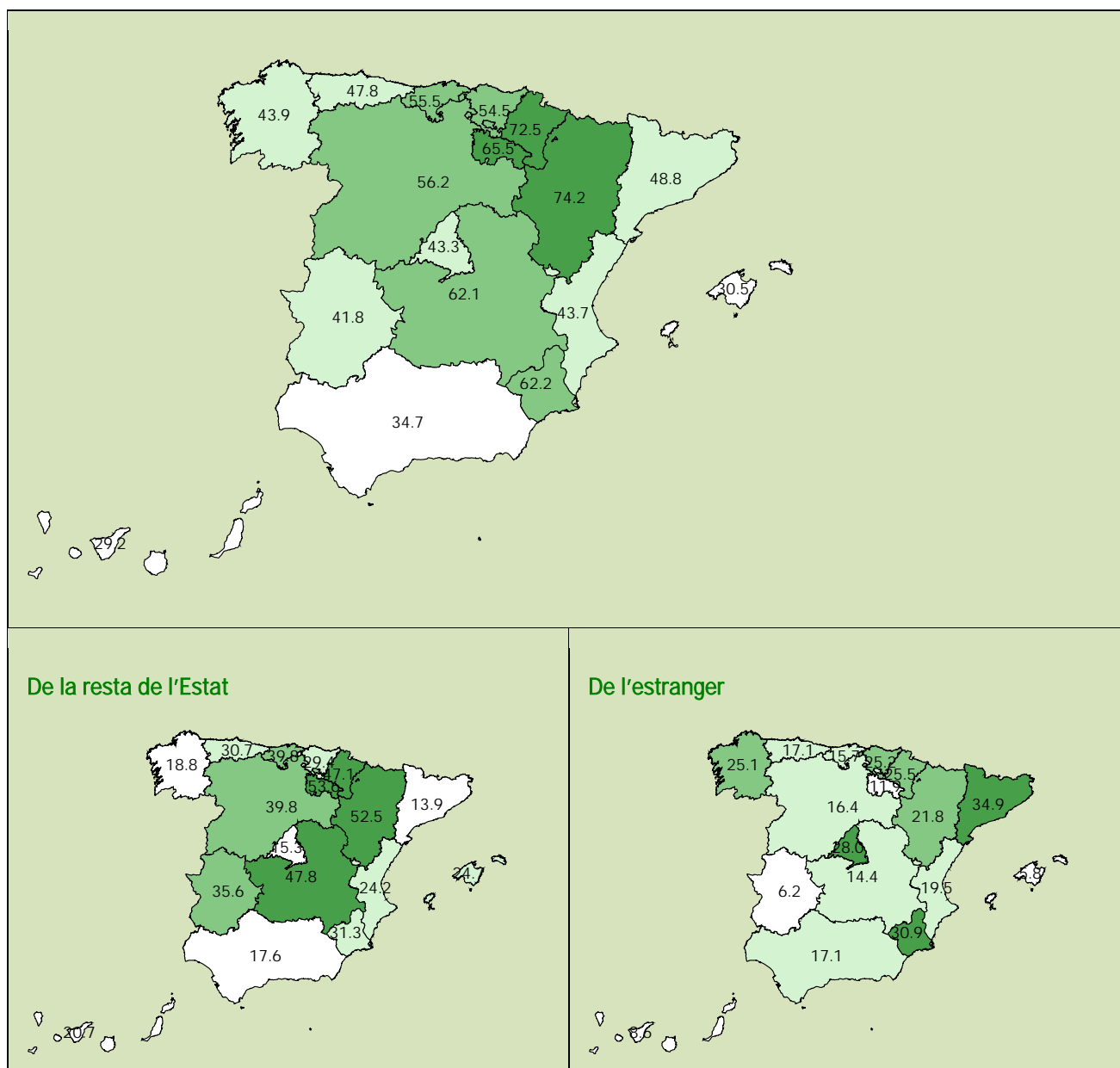
Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si s'analitzen les importacions, les comunitats on el pes d'aquestes sobre el PIB és major durant el període estudiat (1995-2011) són Navarra, Aragó i La Rioja. A l'altre extrem destaquen els arxipèlags, així com Andalusia. En general, s'aprecia un descens del pes de les importacions sobre el PIB durant l'últim període en totes les comunitats.

Si es separen les importacions en funció de la procedència, destaca que a Catalunya, Comunitat de Madrid i Galícia, les importacions internacionals pesen més que les que provenen de la resta de l'Estat, sent Catalunya la regió on el pes de les importacions provinents de la resta de l'Estat pesa menys sobre el PIB i el territori on el pes de les importacions de l'estranger sobre el PIB presenten un pes major. Aquesta situació es manté al llarg dels tres períodes estudiats, amb un descens del pes de les importacions de la resta de l'Estat, que també té lloc a Andalusia, Astúries, Comunitat Valenciana, Extremadura, Galícia, Comunitat de Madrid, Múrcia, País Basc i en menor mesura a la Rioja.

MAPA 9 Importacions respecte al PIB, segons àmbit geogràfic i CCAA. Espanya, 2008-2011

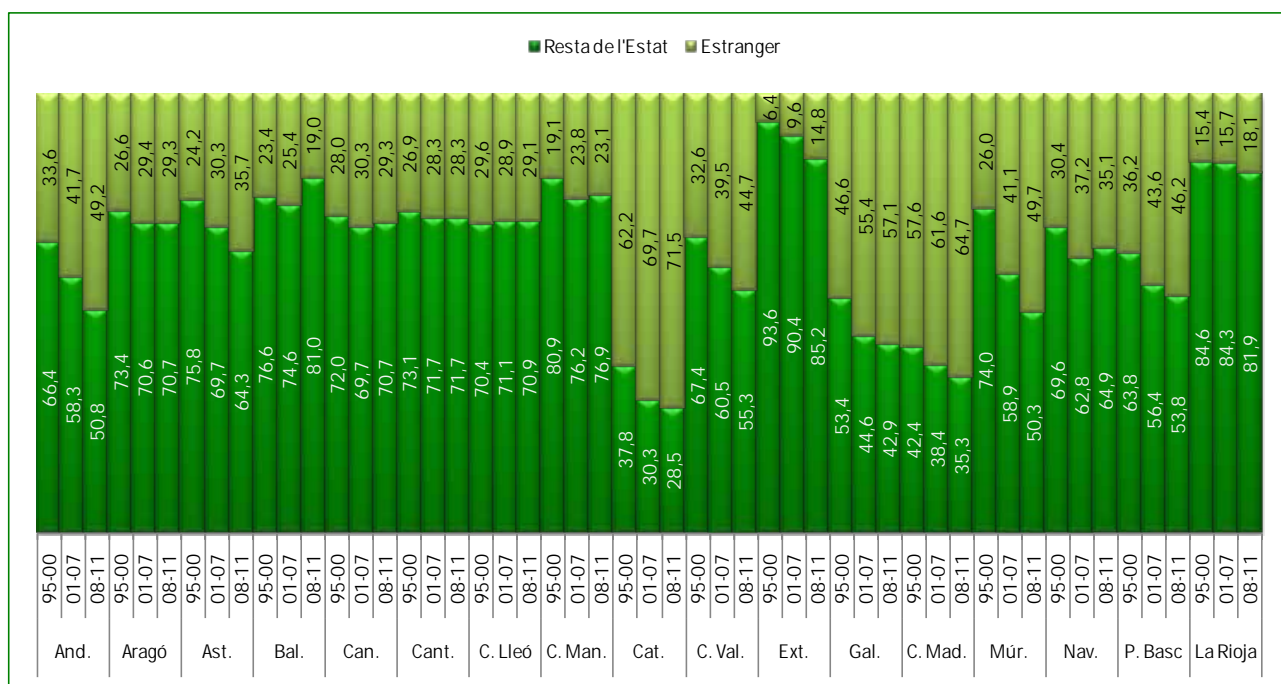
Unitats: percentatges (valor/PIB).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

L'anterior s'observa millor al següent gràfic, on, a banda de les tres comunitats autònomes mencionades, destaquen l'elevat pes de les importacions provinents de la resta de l'Estat d'Extremadura, La Rioja o Castella-La Manxa, que coincideixen amb les comunitats que, en proporció, més exporten a la resta de l'Estat.

S'observa també com en bona part de les comunitats autònomes les importacions a la resta de l'Estat perden pes sobre el conjunt d'importacions, si bé no és un fenomen que afecti a totes les comunitats autònomes.

GRÀFIC 65 Pes de les importacions, segons origen. CCAA, 1995-2011

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

7.3. PRINCIPALS COMUNITATS AUTÒNOMES I PAÏSOS

En aquesta secció es presenta un resum de les relacions comercials de la resta de l'Estat per grans àrees en el qual es distingeixen els països i les Comunitats autònomes amb els quals la resta de l'Estat presenta els saldos comercials més elevats en valor absolut en el període 2008-2011. L'anàlisi amb més detall de les relacions comercials de la resta de l'Estat en mitjanes anuals per períodes està a l'annex.³²

Es comprova que millora el saldo comercial en el darrer període (2001-2007/2008-2011) en 5.256 milions d'euros i que aquesta millora no es dona amb l'Àsia (-6.953 milions d'euros) sinó amb Catalunya (1.573 milions d'euros) i sobretot amb l'euro àrea (13.771 milions d'euros). França hi contribueix amb 7.321 milions d'euros, seguida d'Alemanya (3.878 milions d'euros) i Portugal (409 milions d'euros).

Si tenim en compte les dades del període 2008-2013 comprovem que el saldo comercial de la resta de l'Estat millora en 15.301 milions d'euros respecte del que tenia en el període immediatament anterior. Amb les dades disponibles, només podem dir que Catalunya contribueix a aquesta millora amb 2.753 milions d'euros.

³² L'anàlisi de les relacions comercials de la resta d'Espanya en mitjanes anuals per períodes està a l'Annex, a l'epígraf 11.5.1 (l'anàlisi de les grans àrees està a l'epígraf 11.5.1.1 i l'anàlisi de les principals comunitats autònomes i països està a l'epígraf 11.5.1.2). També està a l'Annex, a l'epígraf 11.5.2 l'anàlisi de les relacions comercials de la resta d'Espanya per anys d'inci i final de cada període (grans àrees i Comunitats autònomes i períodes).

TAULA. 24 Resum de les relacions comercials de la resta de l'Estat per àmbits geogràfics, CA i països

	1995-00	2001-07	2008-11	2008-13	1995-00/2001-07	2001-07/2008-11	2001-2007/2008-13
Saldo exterior	-31.500	-64.604	-59.348	-49.303	-33.104	5.256	15.301
Àsia	-4.615	-15.167	-22.120	-	-10.552	-6.953	-
Xina	-1.425	-5.701	-10.379	-	-4.277	-4.678	-
Catalunya	-15.994	-20.198	-18.625	-17.445	-4.204	1.573	2.753
Euro àrea	-4.719	-15.667	-1.896	-	-10.948	13.771	-
Alemanya	-2.604	-9.185	-5.307	-	-6.581	3.878	-
Portugal	3.847	5.030	5.439	-	1.183	409	-
França	-2.415	-3.429	3.892	-	-1.014	7.321	-
Holanda	-603	-2.027	-3.185	-	-1.425	-1.158	-
Restat Estat*	0	0	0	0	0	0	0
Galícia	-3.055	-4.199	-4.706	-	-1.144	-507	-
Canàries	4.074	4.573	3.845	-	499	-728	-
Andalusia	-598	-3.373	-3.423	-	-2.775	-50	-
Balears	1.397	2.448	3.384	-	1.051	936	-

* Comerç interior inter CA.

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

La millora del saldo comercial es produeix per un augment de les exportacions (28.844 milions d'euros) que supera lleugerament l'augment de les importacions (23.599 milions d'euros). Aquesta conclusió es manté si es tenen en compte les dades del període 2008-2013, tot i que en aquest cas, l'augment de les exportacions (40.446 milions d'euros) supera àmpliament l'augment de les importacions (25.145 milions d'euros).

Amb Àsia aquest resultat no es repeteix atès que manifesta un fort augment de les importacions (11.793 milions d'euros) que supera l'augment de les exportacions.

Amb Catalunya la millora del saldo es produeix per una reducció considerable de les importacions (-1.593 milions d'euros) que supera àmpliament l'escassa reducció de les exportacions (-21 milions d'euros). Amb les dades del període 2008-2013 les exportacions augmenten en 667 milions d'euros respecte del període anterior i les importacions disminueixen en 2.086 milions d'euros.

Amb l'euro zona el fenomen que es dona és un fort augment de les exportacions (13.771 milions d'euros) i una considerable reducció de les importacions (-1.978 milions d'euros).

En l'anàlisi dels anys d'inici i final de període que, com s'ha dit, està a l'Annex, alguns resultats que es donen entre els anys 2007 i 2011 són diferents als que s'acaben de comentar. Per exemple, la millora del saldo comercial (44.421 milions d'euros) es produeix tant per una millora de les exportacions (23.644 milions d'euros) com per una reducció de les importacions (-20.777 milions d'euros). Aquesta conclusió també es dona si tenim en compte les dades de l'any 2013. **Aquest resultat no es dona a Catalunya a on la millora del saldo exterior es produeix per una reducció de les importacions superior a la reducció que pateixen les exportacions (pàgines 52 i 53).**

Amb Àsia el saldo millora per un augment de les exportacions (5.423 milions d'euros) superior a l'augment de les importacions. **A Catalunya la millora del saldo amb Àsia es produeix per una millora de les exportacions que va acompanyada d'una reducció de les importacions (pàgines 52 i 53).**

Amb Catalunya, el saldo també millora a causa d'una reducció de les importacions (-7.664 milions d'euros) superior a la reducció de les exportacions (-2.279 milions d'euros). La conclusió és la mateixa si tenim en compte les dades de l'any 2013.

Finalment, amb l'àrea euro el saldo experimenta una millora molt important (29.821 milions d'euros) com a conseqüència d'una forta reducció de les importacions (-22.591 milions d'euros) acompanyada d'un considerable

augment de les exportacions (7.230 milions d'euros). El països que destaquen per una forta reducció de les importacions són Alemanya i França.

TAULA. 25 Resum de les relacions comercials de la resta de l'Estat per grans àrees, CA i països. CONTINUACIÓ

	1995-00	2001-07	2008-11	2008-13	1995-00/2001-07	2001-07/2008-11	2001-07/2008-13
Exportacions	90.855	137.059	165.903	177.505	46.204	28.844	40.446
Àsia	5.231	7.826	12.640	-	2.595	4.814	-
Xina	362	928	1.922	-	566	994	-
Catalunya	21.120	27.222	27.201	27.889	6.102	-21	667
Euro àrea	42.153	63.390	75.183	-	21.237	11.793	-
Alemanya	9.010	12.298	14.969	-	3.288	2.671	-
Portugal	6.665	10.792	12.569	-	4.127	1.777	-
França	13.972	20.811	24.589	-	6.839	3.778	-
Holanda	2.553	3.557	4.165	-	1.004	608	-
Resta Estat*	112.653	168.502	176.568	176.545	55.849	8.066	8.043
Galícia	5.409	7.966	9.096	-	2.557	1.130	-
Canàries	5.106	6.559	6.601	-	1.453	42	-
Andalusia	12.802	18.260	19.934	-	5.458	1.674	-
Balears	1.797	3.002	3.981	-	1.206	979	-
	1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-13	1995-2000/2001-2007	2001-2007/2008-2011	2001-07/2008-13
Importacions	122.355	201.663	225.251	226.808	79.308	23.588	25.145
Àsia	9.846	22.993	34.760	-	13.147	11.767	-
Xina	1.786	6.629	12.301	-	4.843	5.672	-
Catalunya	37.114	47.420	45.827	45.334	10.306	-1.593	-2.086
Euro àrea	46.872	79.057	77.079	-	32.185	-1.978	-
Alemanya	11.614	21.483	20.275	-	9.869	-1.208	-
Portugal	2.817	5.761	7.131	-	2.944	1.369	-
França	16.387	24.240	20.697	-	7.853	-3.543	-
Holanda	3.156	5.584	7.350	-	2.429	1.765	-
Resta Estat*	112.653	168.502	176.568	176.545	55.849	8.066	8.043
Galícia	8.464	12.165	13.802	-	3.701	1.637	-
Canàries	1.032	1.986	2.756	-	954	770	-
Andalusia	13.400	21.633	23.356	-	8.233	1.723	-
Balears	400	555	597	-	155	42	-

* Comerç interior inter CA.

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

7.4. COMPARATIVA ENTRE CATALUNYA I LA RESTA DE L'ESTAT

7.4.1. ANÀLISI AGREGADA I

Pel que fa al destí de les vendes, comprovem que a Catalunya el comerç interior té una participació inferior a la que té a la resta de l'Estat per tots els anys i períodes considerats. A Catalunya el comerç interior representa l'any 2011 el 32,8% de la producció (33,5% en termes mitjans 2008-2011) mentre que a la resta de l'Estat representa el 63,6% (66% en termes mitjans 2008-2011). Amb les previsions fetes fins el 2013 (i el període 2008-2013), constatem que aquest resultat es manté. Aquesta diferència tan elevada la podem abordar diferenciant el comerç interior de la resta de l'Estat entre el comerç interior intra CA, que es pot comparar amb el comerç interior de Catalunya, i el comerç interior inter CA, que es pot comparar amb les exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat.

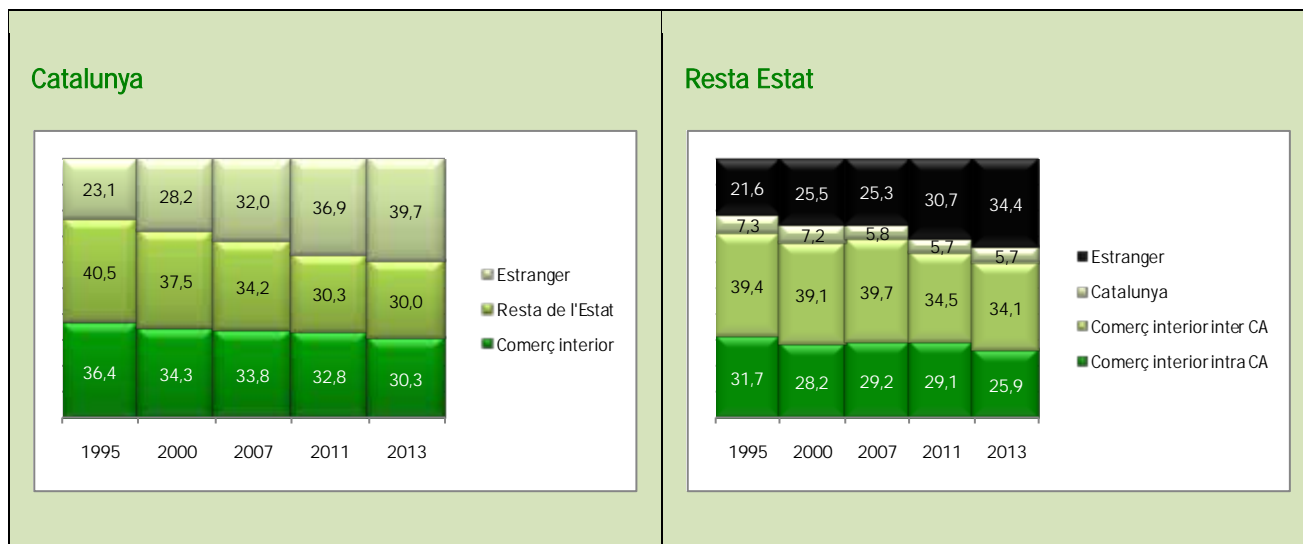
Per una banda, comprovem que a Catalunya el comerç interior té una participació superior a la que té el comerç interior intra CA a la resta de l'Estat per tots els anys i períodes considerats. A Catalunya el comerç interior representa l'any 2011 el 32,8% de la producció (33,5% en termes mitjans 2008-2011) mentre que a la resta de l'Estat el comerç interior intra CA representa el 29,1% (29,8% en termes mitjans 2008-2011). Aquest resultat també es dona amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013).

La participació del comerç interior sobre la producció a Catalunya perd 3,6 punts percentuals entre 1995 i 2011 (2,2 punts percentuals en termes mitjans) mentre que a la resta de l'Estat el comerç interior intra CA perd 2,6 punts percentuals (guanya 0,2 punts percentuals en termes mitjans). Entre els anys 2011 i 2013, el comerç interior segueix perdent pes sobre la producció tant de Catalunya com de la resta de l'Estat però ara és la resta de l'Estat qui perd més pes (3,2 punts percentuals, 1,8 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013) que Catalunya (2,5 i 0,9 punts percentuals, respectivament).

Per altra banda, la participació de la resta de l'Estat en la producció de Catalunya comparada amb la producció de la resta de l'Estat que va a parar a la resta de CA –el comerç interior inter CA- es constata que sempre és inferior per tots els anys i períodes considerats. L'any 2011 la participació de la resta de l'Estat a la producció de Catalunya és del 30,3%, (32,2% en termes mitjans 2008-2011) mentre que la participació del comerç interior inter CA representa el 34,5% de la producció de la resta de l'Estat (36,2% en termes mitjans 2008-2011). Aquest resultat no s'altera amb les dades de l'any 2013 i del període 2008-2013).

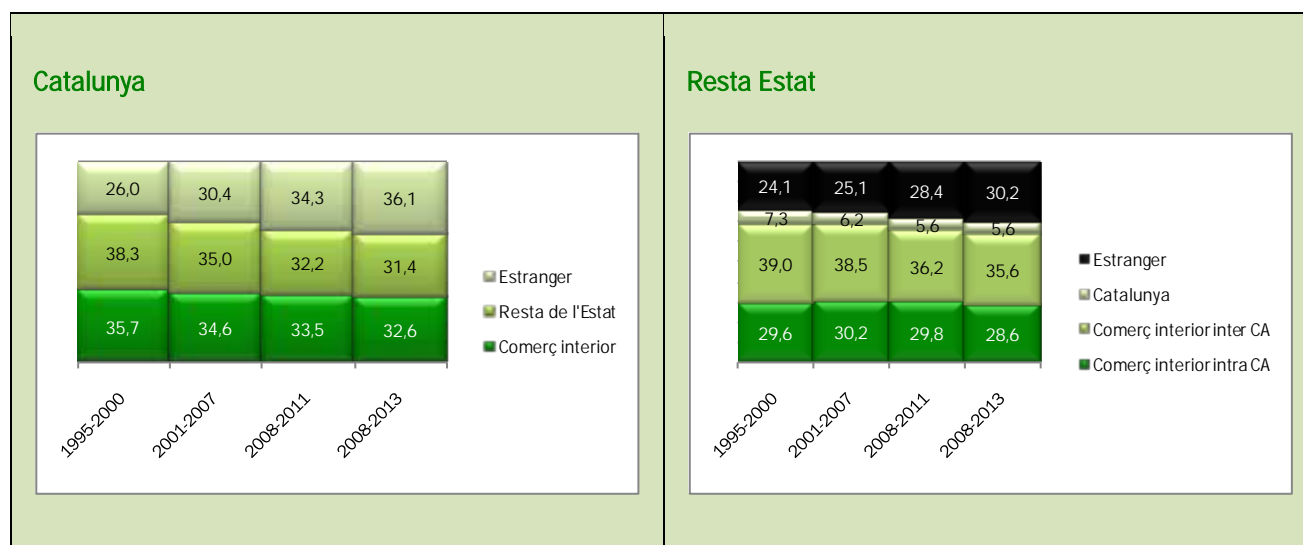
La participació de la resta de l'Estat com a destí de la producció catalana disminueix 10,2 punts percentuals entre 1995 i 2011 (6,1 punts percentuals en termes mitjans entre 1995-2000 i 2008-2011) mentre que el comerç interior inter CA com a destí de la producció de la resta de l'Estat cau 4,9 punts percentuals (2,8 punts percentuals en termes mitjans). **Per tant, en aquest cas, la resta de l'Estat perd pes com a destí de la producció catalana en una proporció molt més elevada de la que perd en el total de la producció de la resta de l'Estat.** Però les previsions de l'any 2013 (i del període 2008-2013) alteren aquest resultat en el sentit de que, en aquests darrers anys, la resta de l'Estat ha perdut més participació com a destí de la producció de la resta de l'Estat (0,4 punts percentuals entre els anys 2011 i 2013 i 1,2 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013) que com a destí de la producció catalana (0,3 i 0,8 punts percentuals, respectivament).

GRÀFIC 66 Destí de les vendes. Anys d'inci i final de períodes

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 67 Destí de les vendes. Mitjanes anuals per períodes

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

També podem comparar la producció de Catalunya amb destí a la resta de l'Estat amb la producció de la resta de l'Estat amb destí a Catalunya. Comprovem que aquella sempre és superior per tots els anys i períodes considerats. L'any 2011 la resta de l'Estat representa el 30,3% de la producció catalana (32,2% en termes mitjans 2008-2011) mentre que Catalunya representa el 5,7% de la producció de la resta de l'Estat (5,6% en termes mitjans (2008-2011)). Aquest resultat es manté amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013).

La participació de la resta de l'Estat com a destí de la producció catalana disminueix 10,2 punts percentuals entre 1995 i 2011 (6,1 punts percentuals) mentre que Catalunya com a destí de la producció de la resta de l'Estat cau 1,6 punts percentuals (1,7 punts percentuals en termes mitjans). **Per tant, en aquest cas, podem dir que la resta de l'Estat perd pes com a destí de la producció catalana en una proporció superior a la que Catalunya perd pes en el total de la producció de la resta de l'Estat.** De totes formes, amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013) aquest resultat es matissa: si bé segueix disminuint el pes de la resta de l'Estat com a destí de la producció de Catalunya (0,3 punts percentuals entre els anys 2011 i 2013 i 0,8 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013), en canvi, es manté inalterada la participació de la producció de la resta de l'Estat amb destí a Catalunya.

La resta d'exportacions, és a dir, les exportacions amb destí a l'estranger, té una participació sobre la producció de Catalunya superior a la que té a la resta de l'Estat per tots els anys i períodes considerats. L'any 2011 la resta d'exportacions representa sobre la producció de Catalunya el 36,9% (34,3% en termes mitjans 2008-2011) mentre que a la resta de l'Estat representa el 30,7% (28,4% en termes mitjans 2008-2011). Aquest resultat es manté amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013).

La resta d'exportacions, és a dir les exportacions a l'estranger, sobre la producció de Catalunya augmenta 13,8 punts percentuals entre 1995 i 2011 (8,3 punts percentuals en termes mitjans) mentre que a la resta de l'Estat augmenta 9,1 punts percentuals (4,3 punts percentuals en termes mitjans). **Per tant, en aquest cas, les exportacions a l'estranger guanyen pes sobre la producció tant a Catalunya com a la resta de l'Estat, més a Catalunya que a la resta de l'Estat en detriment del comerç interior i de les exportacions recíproques.** Amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013) aquesta conclusió canvia perquè l'augment de les exportacions a l'estranger que experimenta la producció catalana (2,8 punts percentuals entre els anys 2011 i 2013 i 1,8 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013) és inferior (o igual) al que experimenta la resta de l'Estat (3,7 i 1,8 punts percentuals, respectivament).

En relació amb l'origen de les compres, es constata que el comerç interior a Catalunya té una quota de mercat inferior a la que té a Espanya per tots els anys i períodes considerats. L'any 2011 aquesta quota és a Catalunya del 32,6% (33,3% en termes mitjans) mentre que a la resta de l'Estat és del 58,3% (58,9% en termes mitjans 2008-2011). Aquest resultat segueix igual amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013). Però aquesta diferència tan elevada es pot abordar descomposant el comerç interior de la resta de l'Estat entre el comerç interior

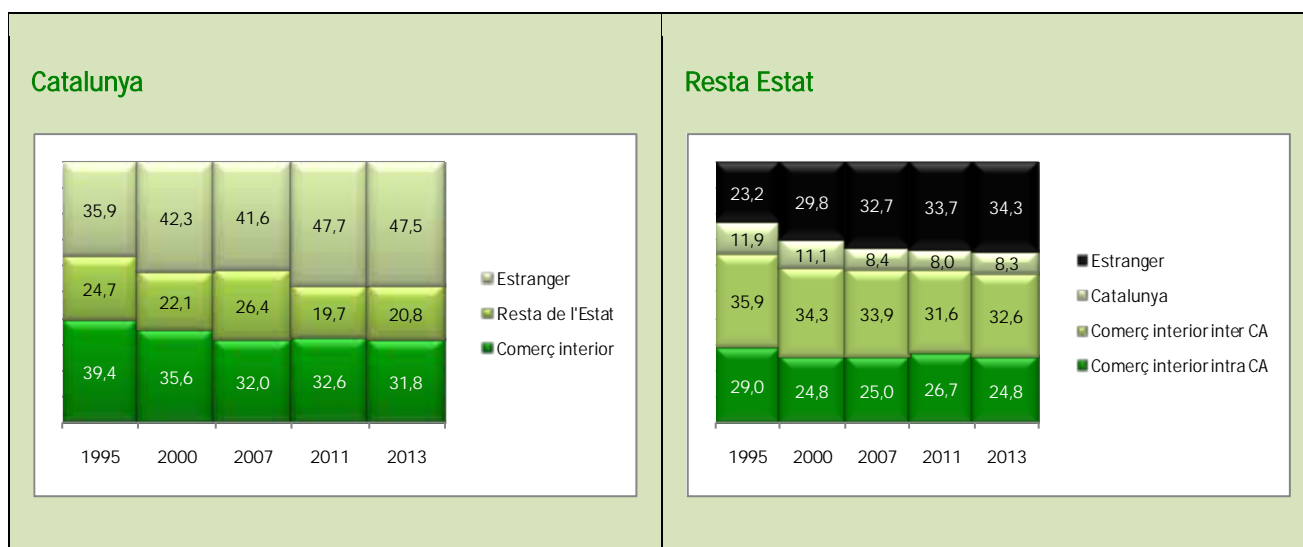
intra CA, que és equivalent al comerç interior de Catalunya atès que aquestes magnituds inclouen el comerç que hi ha a dins de cada Comunitat autònoma, i el comerç interior inter CA, que mesura el comerç entre Comunitats autònomes i que és equivalent, en el cas de Catalunya, a les importacions procedents de la resta de l'Estat.

Fent aquesta distinció, podem comprovar, per una banda, que el comerç interior a Catalunya té una quota de mercat superior a la que té a Espanya el comerç interior intra CA per tots els anys i períodes considerats. L'any 2011 aquesta quota és a Catalunya del 32,6% (33,3% en termes mitjans 2008-2011) mentre que a la resta de l'Estat és del 26,7% (26,6% en termes mitjans). Aquest resultat també es dona amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013).

A Catalunya, la quota de mercat del comerç interior entre 1995 i 2011 ha perdut 6,8 punts percentuals (4,9 punts percentuals en termes mitjans) mentre que el comerç interior intra CA ha perdut a la resta de l'Estat 2,3 punts percentuals (0,1 punts percentuals en termes mitjans). **Per tant, en aquest cas, a Catalunya el comerç interior ha perdut més quota de mercat de la que ha perdut el comerç interior intra CA a la resta de l'Estat.** Amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013) es constata, en canvi, que el comerç interior ha perdut menys quota de mercat a Catalunya (0,8 punts percentuals entre els anys 2011 i 2013 i 0,4 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013) que el que ha perdut el comerç interior intra CA a la resta de l'Estat (1,9 i 0,6 punts percentuals, respectivament).

Per altra banda, podem comparar la quota de mercat de la resta de l'Estat a Catalunya amb la quota del comerç interior inter CA a la resta de l'Estat. Comprovem que aquella sempre és inferior per tots els anys i períodes considerats. Per a l'any 2011 la resta de l'Estat representa el 19,7% del consum aparent de Catalunya (19% en termes mitjans 2008-2011) mentre que el comerç interior inter CA representa el 31,6% del consum aparent de la resta de l'Estat (32,3% en termes mitjans 2008-2011). Aquest resultat se segueix donant el 2013 (i en el període 2008-2013).

GRÀFIC 68 Origen de les compres. Anys d'inici i final de períodes

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

La quota de mercat de la resta de l'Estat a Catalunya disminueix 5 punts percentuals entre 1995 i 2011 (4,4 punts percentuals en termes mitjans) mentre que la quota de mercat del comerç interior inter CA sobre el consum aparent de la resta de l'Estat disminueix 4,3 punts percentuals (2,8 punts percentuals). **Per tant, en aquest cas, la resta de l'Estat ha perdut més quota de mercat a Catalunya que a la resta de l'Estat (mesurada a través del comerç interior inter CA).** Amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013) s'observen uns resultats ben diferents atès que la resta de l'Estat guanya quota de mercat tant a Catalunya (1,1 punts percentuals entre els anys 2011 i 2013 i 0,5 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013) com en el consum aparent de la resta de l'Estat -via comerç interior inter CA- (1 i 0,3 punts percentuals, respectivament), més a Catalunya que a la resta de l'Estat, com es pot veure.

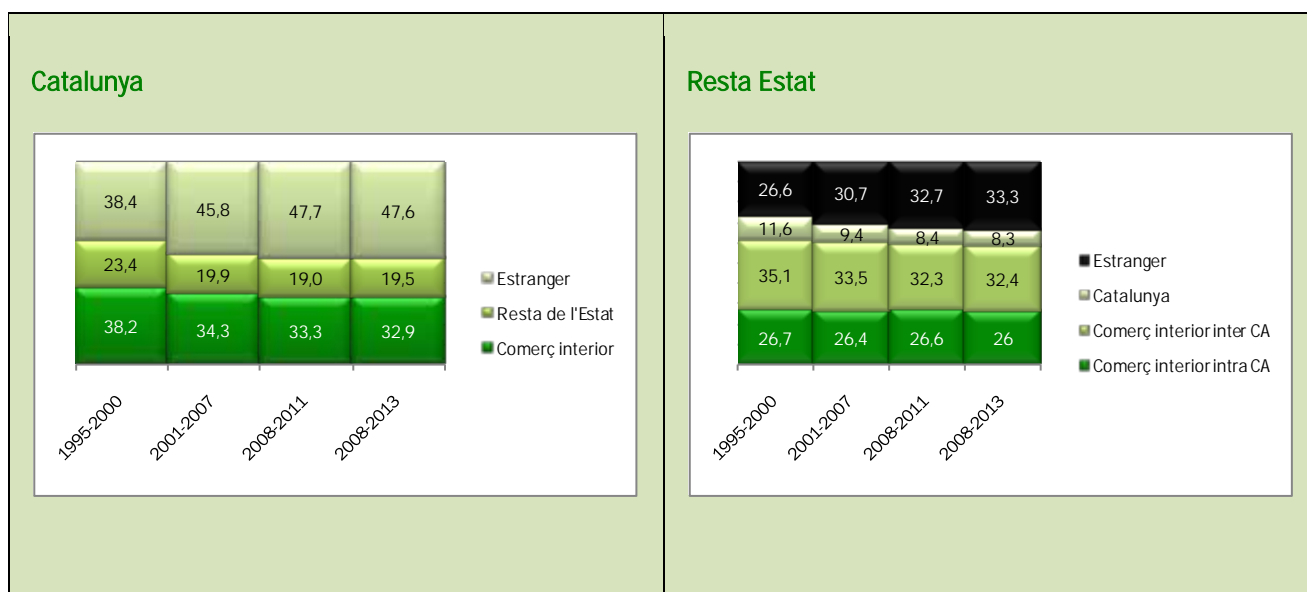
També podem comparar la quota de mercat de la resta de l'Estat a Catalunya amb la que té Catalunya a la resta de l'Estat. Comprovem que aquella és superior per tots els anys i períodes considerats. Per a l'any 2011 la resta de l'Estat té una quota de mercat a Catalunya del 19,7% (19% en termes mitjans 2008-2011) mentre que la quota de mercat de Catalunya a la resta de l'Estat és del 8% (8,4% en termes mitjans). Aquest resultat es manté amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013).

A Catalunya la quota de mercat de la resta de l'Estat ha minvat 5 punts percentuals entre 1995 i 2011 (4,4 en termes mitjans) mentre que a la resta de l'Estat, la quota de mercat de Catalunya ha perdut 3,9 punts percentuals (3,2 punts percentuals en termes mitjans). **Per tant, en aquest cas, Catalunya ha perdut menys quota de mercat a la resta de l'Estat de la que la resta de l'Estat ha perdut a Catalunya. Aquest resultat, però, canvia si tenim en compte la pèrdua de quota en termes relatius, és a dir, la pèrdua de quota respecte de la quota en el període inicial.** Amb aquest càlcul, Catalunya perd més quota a la resta de l'Estat (el 32,8% entre els anys 1995 i 2011 i el 27,6% entre els períodes 1995-2000 i 2008-2011) que la resta de l'Estat en perd a Catalunya (20,2% i 18,8%, respectivament). Amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013) es dona, en canvi, un guany de quota de mercat de la resta de l'Estat a Catalunya tant entre 2011 i 2013 (1,1 punts percentuals) com entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013 (0,5 punts percentuals) mentre que Catalunya només guanya quota entre 2011 i 2013 (0,3 punts percentuals) i no en mitjanes anuals (-0,1 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013).

La resta d'importacions, és a dir, les importacions de l'estranger, té una quota de mercat a Catalunya superior a la que té la resta de les importacions a la resta de l'Estat per tots els anys i períodes considerats. La quota de mercat de la resta d'importacions a Catalunya l'any 2011 és del 47,7% (igual en termes mitjans 2008-2011) mentre que a la resta de l'Estat la quota de mercat de les importacions de l'estranger és del 33,7% (32,7% en termes mitjans). Aquest resultat se segueix manifestant l'any 2013 (i en el període 2008-2013).

La quota de mercat de la resta de les importacions a Catalunya ha guanyat 11,8 punts percentuals entre 1995 i 2011 (9,3 punts percentuals en termes mitjans) mentre que a la resta de l'Estat ha guanyat 10,5 punts percentuals (6,1 punts percentuals en termes mitjans). **Per tant, en aquest cas, les importacions procedents de l'estranger quanyen quota de mercat tant a Catalunya com a la resta de l'Estat, més a Catalunya que a la resta de l'Estat, en perjudici del comerç interior i de les importacions recíproques. Aquest resultat s'hauria de matissar si tenim en compte la variació de quota en termes relatius.** Amb aquest darrer càlcul, l'augment de quota de mercat de les importacions procedents de l'estranger a la resta de l'Estat supera l'augment que s'ha donat a Catalunya entre els anys 1995 i 2011 (45,3% versus 32,9%, respectivament). Amb les dades de l'any 2013 (i del període 2008-2013) s'aprecia com les importacions procedents de l'estranger perden quota de mercat a Catalunya (0,2 punts percentuals entre els anys 2011 i 2013 i 0,1 punts percentuals entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013) i en segueixen guanyant a la resta de l'Estat (0,6 i 0,6 punts percentuals, respectivament). Així, entre els anys 2011 i 2013 només guanya quota de mercat a Catalunya la producció de la resta de l'Estat, que passa del 19,7% al 20,8% del consum aparent (del 19% al 19,5% entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013). A la resta de l'Estat, les importacions procedents de l'estranger segueixen guanyant quota de mercat (passen del 33,7% al 34,3% entre els anys 2011 i 2013 i del 32,7% al 33,3% entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013), les importacions procedents de Catalunya guanyen quota en termes anuals (passen del 8% al 8,3% entre els anys 2011 i 2013) i les importacions procedents del comerç interior inter CA quanyen quota en mitjanes anuals (passen del 32,3% al 32,4% entre els períodes 2008-2011 i 2008-2013).

GRÀFIC 69 Origen de les compres. Mitjanes anuals per períodes

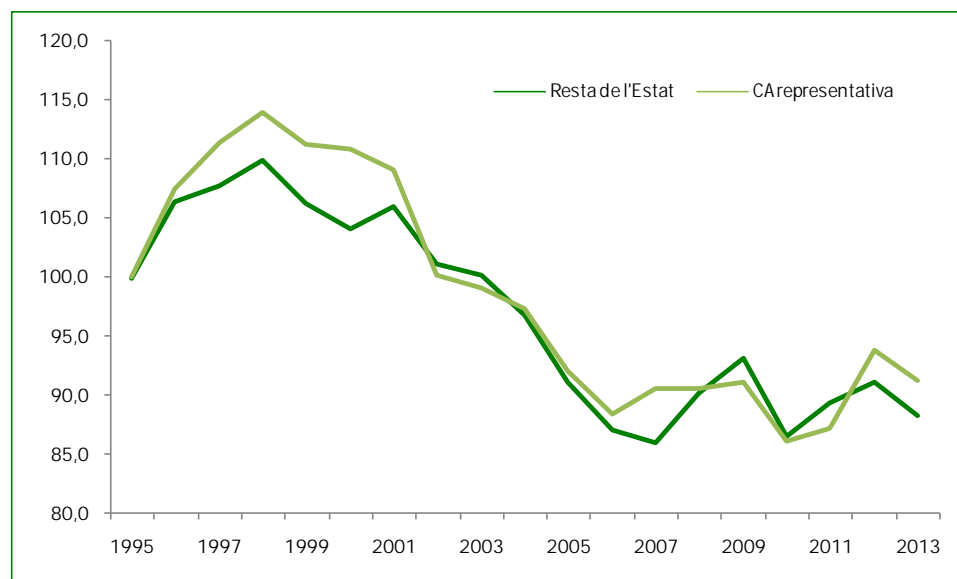
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

7.4.2. ANÀLISI AGREGADA II

Per tal de dur a terme una comparativa entre la situació a Catalunya i la situació a la resta de l'Estat, s'ha optat, també, per comparar els nivells de comerç interior, exportacions i importacions d'ambdues zones.

Com s'observa al gràfic, el pes del comerç interior de Catalunya respecte al comerç interior a la resta de l'Estat, o respecte a la comunitat autònoma promig de la resta de l'Estat (comerç intracomunitat), ha disminuït considerablement entre 1998 i 2006-2007, per estabilitzar-se amb l'arribada de la crisi econòmica.

GRÀFIC 70 Quocient entre comerç interior a Catalunya i comerç interior a la resta de l'Estat⁽¹⁾. Espanya 1995-2013.

Unitats: índex (base 1995=100).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

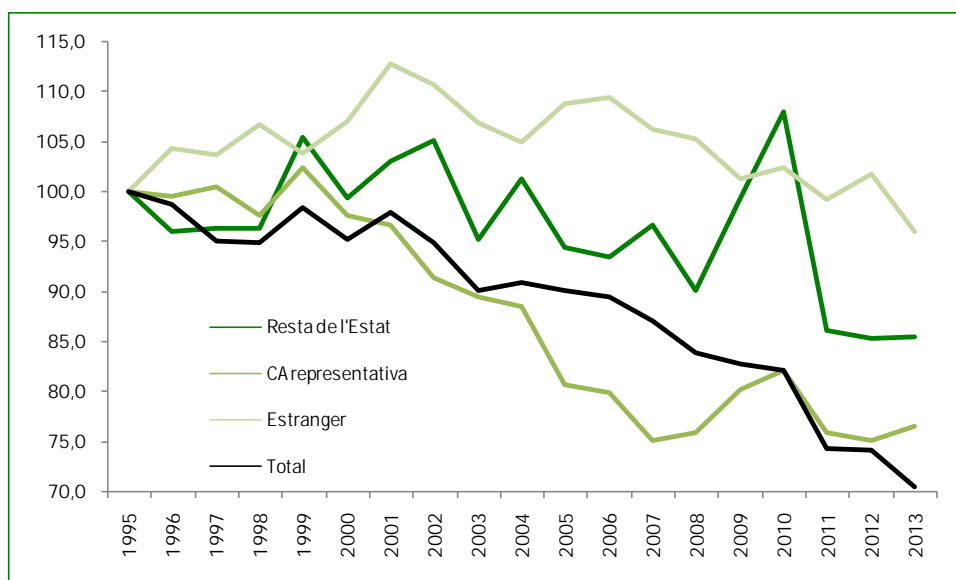
(1) La categoria "Resta de l'Estat" fa referència al quocient entre comerç interior de Catalunya i comerç interior a la resta de l'Estat, mentre que la categoria "CA representativa" fa referència al quocient entre comerç interior de Catalunya i comerç interior de la mitjana de comunitats autònomes de la resta de l'Estat.

Pel que fa a les exportacions, aquestes han augmentat en major mesura a la resta de l'Estat que a Catalunya, especialment a partir de l'any 2001. Destaca, però, que a Catalunya les exportacions a l'estranger han augmentat per sobre del que ho han fet a la resta de l'Estat, si bé aquesta tendència es va revertint al llarg del període estudiat, arribant a una situació relativa similar a la de l'inici del període. Finalment, i pel que fa a les exportacions entre Catalunya i la resta de l'Estat, aquestes augmenten més a la resta de l'Estat que a Catalunya, tant si s'analiza l'agregat de la resta de l'Estat, com si es fa respecte a la comunitat autònoma representativa de la resta de l'Estat.

Així, el quocient entre Catalunya i la resta de l'Estat analitzada de forma agregada, informa de la relació entre les exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat i les exportacions de la resta de l'Estat a Catalunya³³. Un descens en aquest, doncs, indica que les exportacions de la resta de l'Estat a Catalunya han crescut per sobre de les exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat.

L'altre quocient, entre Catalunya i la comunitat autònoma promig de la resta de l'Estat, permet comparar les vendes a mercats similars. Així, el fet que el quocient retrocedeixi indica que les exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat han crescut per sota del que ho han fet les exportacions de la comunitat autònoma promig de la resta de l'Estat a la resta de l'Estat (comerç intercomunitari).

GRÀFIC 71 Quocient entre les exportacions de Catalunya i les exportacions de la resta de l'Estat, per àmbit geogràfic⁽¹⁾. Espanya, 1995-2013

Unitats: index (base 1995=100).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

(1) La categoria "Rest de l'Estat" fa referència al quocient entre exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat i les exportacions de la resta de l'Estat a Catalunya, mentre que la categoria "CA representativa" fa referència al quocient entre exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat i les exportacions de la mitjana de comunitats autònomes de la resta de l'Estat a la mitjana de comunitats autònomes de la resta de l'Estat (comerç intercomunitari). La categoria "Estranger" fa referència al quocient entre les exportacions de Catalunya a l'estranger i les exportacions de la resta de l'Estat a l'estranger.

Pel que fa a les importacions, aquestes també han augmentat en major mesura a la resta de l'Estat que a Catalunya al llarg del període estudiat, però el fenomen ha estat menys intens que en el cas de les importacions. En aquest cas, les importacions de Catalunya de l'estranger han crescut menys del que ho han fet a la resta de l'Estat, en una evolució paral·lela a la del conjunt d'importacions. Finalment, i pel que fa a les importacions entre Catalunya i la resta de l'Estat, el resultat depèn de l'indicador que s'utilitzi (l'agregat de la resta de l'Estat, o a la comunitat autònoma representativa de la resta de l'Estat).

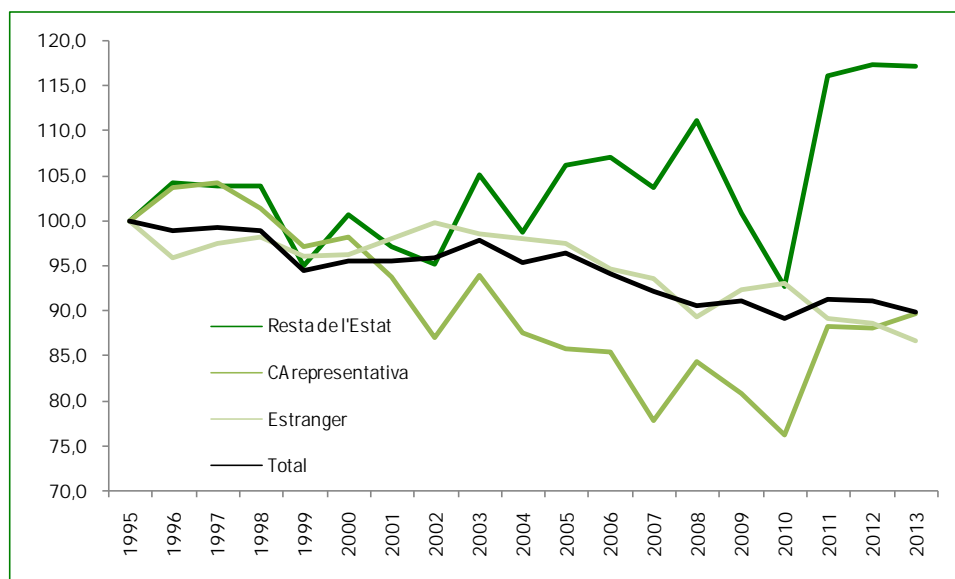
Així, el quocient entre Catalunya i la resta de l'Estat analitzada de forma agregada, informa de la relació entre les importacions de Catalunya de la resta de l'Estat i les importacions de la resta de l'Estat de Catalunya. Un increment en aquest, doncs, indica que les vendes de la resta de l'Estat a Catalunya han crescut per sota de les vendes de Catalunya a la resta de l'Estat, fet que ja observat amb anterioritat.

³³ Així, la inversa d'aquest quocient informa de la relació entre importacions de Catalunya de la resta d'Espanya i les importacions de la resta d'Espanya de Catalunya, com es pot veure al gràfic on s'estudien les importacions.

L'altre quocient, entre Catalunya i la comunitat autònoma promig de la resta de l'Estat, permet comparar les compres de mercats similars. Així, el fet que el quocient retrocedeixi indica que les importacions de Catalunya de la resta de l'Estat han crescut per sota del que ho han fet les importacions de la comunitat autònoma promig de la resta de l'Estat de la resta de l'Estat (comerç intercomunitari).

Resumint, doncs, l'evolució dels indicadors d'importacions mostren una Catalunya que cada cop compra més a la resta de l'Estat en comparació al que la resta de l'Estat compra a Catalunya, però al mateix temps, la comunitat autònoma promig de la resta de l'Estat, compra cada cop més a la resta de l'Estat (comerç intercomunitari) en comparació al que ho fa Catalunya.

GRÀFIC 72 Quocient entre les importacions de Catalunya i les importacions de la resta de l'Estat, per àmbit geogràfic⁽¹⁾. Espanya, 1995-2013

Unitats: índex (base 1995=100).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

(1) La categoria "Resta de l'Estat" fa referència al quocient entre importacions de Catalunya de la resta de l'Estat i les importacions de la resta de l'Estat de Catalunya, mentre que la categoria "CA representativa" fa referència al quocient entre importacions de Catalunya de la resta de l'Estat i les importacions de la mitjana de comunitats autònomes de la resta de l'Estat de la mitjana de comunitats autònomes de la resta de l'Estat (comerç intercomunitari). La categoria "Estranger" fa referència al quocient entre les importacions de Catalunya de l'estranger i les importacions de la resta de l'Estat de l'estranger.

L'anàlisi anterior, es pot realitzar també estudiant les variacions de les diferents partides en els períodes estudiats. Així, si es compara Catalunya amb la resta de l'Estat, s'observa un major creixement en el comerç de béns que es produeix dins de cada territori, superior a la resta de l'Estat que a Catalunya, tant si s'agafa la resta de l'Estat com a territori agregat com si s'analiza la comunitat autònoma representativa (comerç intracomunitat).

TAULA. 26 Vendes i compres de béns de Catalunya, segons àmbit geogràfic per períodes. Catalunya 1995-2013

		Valor (milions d'euros)				Variació (%)			
		1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-2013	95-00 01-07	01-07 08-11	01-07 08-13	95-00 08-13
Comerç interior	Intracomunitat	34.562	46.883	47.649	47.106	35,6	1,6	0,5	36,3
	Intercomunitats								
	Total	34.562	46.883	47.649	47.106	35,6	1,6	0,5	36,3
Exportacions	R. d'Espanya	37.114	47.420	45.827	45.334	27,8	-3,4	-4,4	22,1
	Estranger	25.215	41.153	48.899	52.120	63,2	18,8	26,6	106,7
	Total	62.329	88.573	94.726	97.454	42,1	6,9	10,0	56,4
Importacions	R. d'Espanya	21.120	27.222	27.201	27.889	28,9	-0,1	2,4	32,0
	Estranger	34.704	62.563	68.276	68.234	80,3	9,1	9,1	96,6
	Total	55.824	89.785	95.477	96.122	60,8	6,3	7,1	72,2
Saldo	R. d'Espanya	15.994	20.197	18.626	17.445	26,3	-7,8	-13,6	9,1

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

Estranger	-9.489	-21.410	-19.377	-16.114	125,6	-9,5	-24,7	69,8
Total	6.504	-1.212	-750	1.331	-118,6	-38,1	-209,8	-79,5

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si s'estudien les exportacions d'ambdós territoris, s'aprecia un major creixement de les exportacions de la resta de l'Estat que a Catalunya, tant a l'estranger com en territori nacional (resta de l'Estat en el cas de Catalunya i veceversa). Destaca, però, el major increment de les exportacions de Catalunya a l'estranger entre el primer i el segon període, que queda compensat pel major increment de les exportacions a l'estranger de la resta de l'Estat del segon al tercer període. Així mateix, si es comparen les exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat amb el comerç intercomunitats de la resta de l'Estat, s'observa també un increment superior en el comerç intercomunitats, especialment entre el primer i segon període estudiats.

Pel que fa a les importacions, aquestes també augmenten en major mesura a la resta de l'Estat que a Catalunya, si bé les diferències són menors que en el cas de les exportacions. Aquestes diferències s'expliquen per l'increment de les importacions de l'estranger d'ambdós territoris, mentre que en el cas de les importacions en territori nacional (resta de l'Estat en el cas de Catalunya i veceversa), aquestes augmenten més a Catalunya que a resta de l'Estat³⁴. Si les importacions de Catalunya de la resta de l'Estat es comparen amb el comerç intercomunitats, s'observa un major creixement en aquest segon àmbit, mostra d'una major importació de la resta de l'Estat d'altres comunitats que no pas de Catalunya.

TAULA. 27 Vendes i compres de béns de la resta de l'Estat, segons àmbit geogràfic per períodes. Restat de l'Estat 1995-2013

		Valor (milions d'euros)				Variació (%)			
		1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-2013	95-00 01-07	01-07 08-11	01-07 08-13	95-00 08-13
Comerç interior	Intracomunitat	85.680	132.511	145.459	141.886	54,7	9,8	7,1	65,6
	Intercomunitats	112.653	168.502	176.569	176.545	49,6	4,8	4,8	56,7
	Total	198.332	301.012	322.028	318.431	51,8	7,0	5,8	60,6
Exportacions	Catalunya	21.120	27.222	27.201	27.889	28,9	-0,1	2,4	32,0
	Estranger	69.737	109.838	138.704	149.617	57,5	26,3	36,2	114,5
	Total	90.857	137.061	165.905	177.505	50,9	21,0	29,5	95,4
Importacions	Catalunya	37.114	47.420	45.827	45.334	27,8	-3,4	-4,4	22,1
	Estranger	85.242	154.246	179.426	181.474	81,0	16,3	17,7	112,9
	Total	122.356	201.666	225.253	226.808	64,8	11,7	12,5	85,4
Saldo	Catalunya	-15.994	-20.197	-18.626	-17.445	26,3	-7,8	-13,6	9,1
	Estranger	-15.505	-44.408	-40.723	-31.858	186,4	-8,3	-28,3	105,5
	Total	-31.499	-64.605	-59.349	-49.303	105,1	-8,1	-23,7	56,5

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

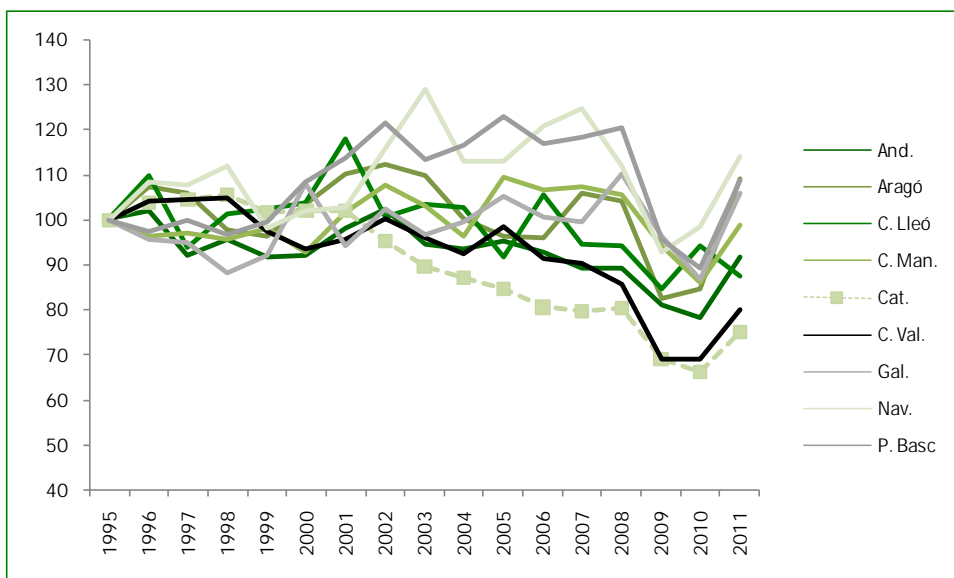
7.4.3. ANÀLISI PER COMUNITATS AUTÒNOMES

Per tal de continuar amb la comparativa de Catalunya amb la resta de l'estat espanyol, a continuació s'ofereix una comparativa de l'evolució diferenciada de les diferents comunitats autònomes. Per tal de simplificar l'anàlisi, es posa el focus ens aquelles que tenen una balança comercial més positiva (Navarra, País Basc i Galícia), les que limiten amb territori català (Comunitat Valenciana i Aragó), així com Andalusia, Castella-La Manxa i Castella i Lleó, comunitats comparables a Catalunya per dimensió poblacional o de superfície.

En primer lloc, es compara l'evolució de comerç interior, exportacions i importacions respecte al PIB de cada comunitat autònoma. Com s'aprecia al gràfic, Catalunya és la comunitat on més ha retrocedit el consum interior respecte al PIB de les comunitats autònomes escollides, només seguida de prop per la Comunitat Valenciana.

³⁴ La situació representa la contrapartida de les exportacions.

GRÀFIC 73 Evolució del comerç interior sobre el PIB de cada comunitat autònoma, per comunitats autònomes. Espanya, 1995-2011

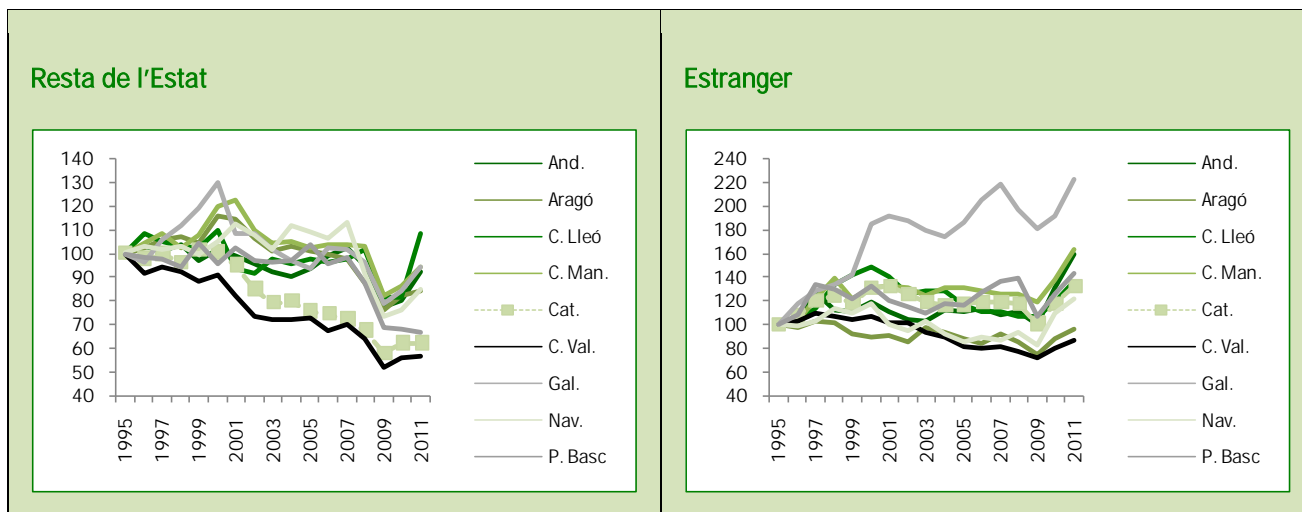

Unitats: índex (1995=100).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Si el focus es centra en les exportacions s'observa que en exportacions respecte a la resta de l'Estat, Catalunya presenta una pauta diferenciada de la resta de comunitats, només equiparable a la Comunitat Valenciana, amb una pèrdua de pes sobre el PIB de les exportacions molt superior al registrat en altres comunitats. No és així en les exportacions a l'estranger, on han evolucionat de forma similar a Catalunya que al conjunt de comunitats autònomes seleccionades, i on destaca el creixement que experimenten aquestes a Galícia.

GRÀFIC 74 Evolució de les exportacions sobre el PIB de cada comunitat autònoma, per comunitats autònomes i destí de les exportacions. Espanya, 1995-2011

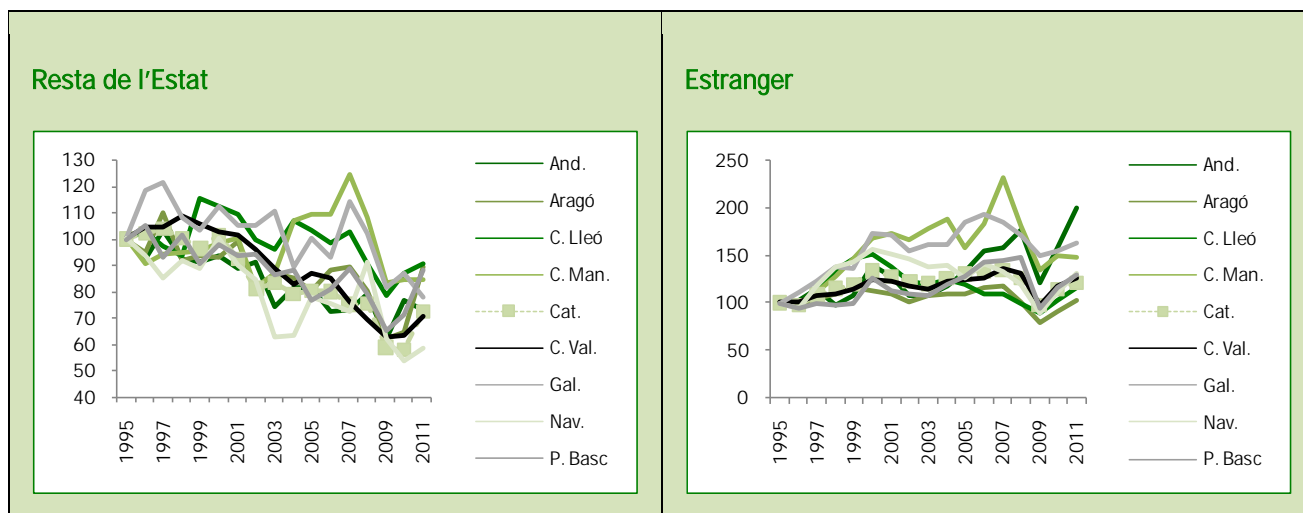

Unitats: índex (1995=100).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

En el cas de les importacions, la situació difereix força de la de les exportacions, amb una caiguda generalitzada del pes sobre el PIB de les importacions de la resta de l'Estat, on Catalunya no és una excepció. En el cas de les importacions internacionals, en canvi, la situació és similar a la que s'observava en el cas de les exportacions, amb les comunitats actuant de forma similar, sense un comportament diferenciat de Catalunya.

GRÀFIC 75 Evolució de les importacions sobre el PIB de cada comunitat autònoma, per comunitats autònomes i destí de les exportacions. Espanya, 1995-2011

Unitats: índex (1995=100).

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

L'anterior, potser s'observa millor si s'estudien les variacions del comerç interior, les exportacions i les importacions per períodes, i estudiant ara totes les comunitats autònomes. Així, s'observa que Catalunya és la segona comunitat on menys augmenta el consum interior de béns entre els períodes 1995-2000 i 2008-2011, només superada per la Comunitat de Madrid.

TAULA. 28 Variació del comerç interior, per períodes i comunitats autònomes. Espanya, 1995-2011

	95-00 01-07	01-07 08-11	95-00 08-11
Andalusia	64,6	10,5	81,8
Aragó	60,4	16,0	86,0
Astúries	19,1	22,6	46,0
I. Balears	33,9	29,5	73,4
Canàries	29,9	16,5	51,4
Cantàbria	70,8	17,7	101,1
Cast. i Lleó	48,4	8,0	60,2
Cast.-La Man.	75,2	16,9	104,8
Catalunya	35,6	1,6	37,9
C. Valenciana	56,2	-2,2	52,8
Extremadura	99,8	28,1	155,9
Galícia	61,1	27,0	104,7
C. Madrid	25,7	-11,3	11,5
Múrcia	69,1	5,7	78,7
Navarra	77,4	11,2	97,4
País Basc	82,7	9,6	100,4
La Rioja	40,4	30,1	82,8

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les exportacions, Catalunya és la tercera per la cua en increment d'exportacions entre els períodes de 1995-2000 i 2008-2011, només superada per Comunitat Valenciana i Illes Balears, on el volum d'exportacions augmenta menys que a Catalunya. Aquest fenomen té el seu origen en les vendes a la resta de l'Estat, on Catalunya és la comunitat on les exportacions augmenten menys entre el primer i el tercer període, mentre que en les vendes a l'estranger és la setena comunitat per la cua pel que fa a creixement (Catalunya supera el creixement de Comunitat Valenciana, Illes Balears, Castella i Lleó, Aragó, Navarra i La Rioja, per aquest ordre, de menor a ma-

jor creixement). Val a dir, però, que bona part d'aquest major creixement es produeix entre els períodes 1995-2000 i 2001-2007, mentre que entre els períodes 2001-2007 i 2008-2011, el creixement de les exportacions internacionals de Catalunya és el quart per la cua.

TAULA. 29 Variació de les exportacions, per períodes, comunitats autònomes i àmbits geogràfics. Espanya, 1995-2011

	Resta de l'Estat			Estranger			Total		
	95-00 01-07	01-07 08-11	95-00 08-11	95-00 01-07	01-07 08-11	95-00 08-11	95-00 01-07	01-07 08-11	95-00 08-11
Andalusia	57,7	10,0	73,5	60,3	40,7	125,7	58,6	20,6	91,3
Aragó	51,9	1,8	54,6	45,9	20,6	76,0	49,8	8,1	62,0
Astúries	45,7	-7,9	34,3	83,5	33,8	145,4	53,9	2,8	58,2
I. Balears	38,5	-5,4	31,0	69,5	-5,5	60,2	54,4	-5,5	46,0
Canàries	61,6	36,5	120,6	-1,8	120,8	116,8	41,3	55,3	119,4
Cantàbria	55,3	0,5	56,2	59,9	33,5	113,6	56,7	10,4	73,0
Cast. i Lleó	36,2	18,5	61,4	44,6	17,1	69,4	38,8	18,1	63,9
Cast.-La Man.	59,6	9,4	74,7	71,9	35,1	132,1	61,2	13,0	82,2
Catalunya	27,8	-3,4	23,5	63,2	18,8	93,9	42,1	6,9	52,0
C. Valenciana	29,5	-4,0	24,3	39,4	8,2	50,8	33,6	1,3	35,4
Extremadura	63,6	24,3	103,4	98,2	23,2	144,3	70,8	24,1	111,9
Galícia	41,9	10,9	57,4	120,4	30,4	187,5	70,2	20,1	104,4
C. Madrid	32,3	-0,3	31,8	61,1	37,2	121,1	41,5	13,4	60,5
Múrcia	74,1	7,7	87,5	67,7	22,0	104,6	72,0	12,2	93,0
Navarra	68,4	-6,1	58,1	35,2	38,3	87,0	54,6	10,0	70,1
País Basc	56,5	-8,2	43,7	54,9	32,3	105,0	55,9	7,7	67,9
La Rioja	26,0	18,1	48,7	41,5	34,8	90,8	29,2	21,8	57,4

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa a les variacions en el volum d'importacions, Catalunya es troba en una posició intermèdia, amb 10 comunitats on les importacions augmenten menys que a Catalunya entre 1995-2000 i 2008-2011, i 6 on augmenten més. Tot i així, Catalunya és la segona comunitat on menys augmenten les importacions de la resta de l'Estat, només superada per Canàries, mentre que en variació d'importacions de l'estranger ocupa una posició intermèdia.

TAULA. 30 Variació de les importacions, per períodes, comunitats autònomes i àmbits geogràfics. Espanya, 1995-2011

	Resta de l'Estat			Estranger			Total		
	95-00 01-07	01-07 08-11	95-00 08-11	95-00 01-07	01-07 08-11	95-00 08-11	95-00 01-07	01-07 08-11	95-00 08-11
Andalusia	38,7	12,3	55,7	96,4	52,0	198,6	58,0	28,9	103,7
Aragó	41,3	8,0	52,5	62,0	7,5	74,3	46,8	7,8	58,3
Astúries	52,1	2,4	55,8	107,5	30,9	171,5	65,5	11,0	83,8
I. Balears	50,5	12,9	70,0	67,7	-22,4	30,2	54,6	3,9	60,6
Canàries	23,9	-6,3	16,1	38,6	-10,9	23,4	28,0	-7,7	18,2
Cantàbria	45,5	3,2	50,2	56,0	3,4	61,2	48,3	3,3	53,2
Cast. i Lleó	46,1	3,1	50,6	41,2	4,2	47,2	44,7	3,4	49,6
Cast.-La Man.	76,0	10,0	93,5	133,1	5,6	146,3	86,9	8,9	103,6
Catalunya	28,9	-0,1	28,8	80,3	9,1	96,7	60,8	6,3	71,0
C. Valenciana	38,5	-6,9	29,0	86,5	15,2	114,9	54,2	1,9	57,0
Extremadura	53,4	-1,2	51,5	140,2	61,2	287,2	58,9	4,8	66,5

LES BALANCES COMERCIALS DE CATALUNYA AMB LA RESTA DE L'ESTAT I L'ESTRANGER

Galícia	44,3	8,3	56,3	105,1	16,2	138,4	72,6	12,7	94,5
C. Madrid	46,6	-6,0	37,8	73,2	7,4	86,0	61,9	2,3	65,6
Múrcia	58,5	-6,7	47,9	214,4	31,9	314,7	99,1	9,2	117,4
Navarra	26,6	11,5	41,2	72,0	1,8	75,2	40,4	7,9	51,5
Pais Basc	38,3	9,4	51,3	88,6	21,4	129,0	56,5	14,6	79,4
La Rioja	54,6	4,4	61,3	59,0	23,7	96,7	55,2	7,4	66,8

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

8. CONCLUSIONS

Des de l'any 1995, les relacions comercials exteriors havien vingut fent una contribució positiva a la capacitat de finançament de l'economia catalana com a conseqüència d'un superàvit amb la resta de l'Estat que compensa el dèficit amb l'estranger. En la darrera etapa expansiva i ja amb la plena incorporació a l'euro, el saldo positiu amb l'exterior es deteriora progressivament fins assolir valors negatius cada cop més elevats pel fort augment del dèficit amb l'estranger, atès que amb la resta de l'Estat millora el superàvit. L'esclat de la crisi econòmica reverteix aquest procés de deteriorament del saldo comercial total com a conseqüència de la millora del saldo amb l'estranger, que ha estat molt superior al deteriorament del saldo positiu amb la resta de l'Estat.

Les darreres dades disponibles en termes absoluts, situen així, pel període 2008-2013, un saldo comercial positiu de l'economia catalana de 1.331 milions d'euros anuals, com a conseqüència d'un saldo negatiu amb l'estranger de 16.114 milions d'euros i un saldo positiu amb la resta de l'Estat de 17.445 milions d'euros, que posa de manifest la rellevància que mantenen els intercanvis amb la resta de l'Estat.

Tot i això s'observen canvis importants pel que fa a la rellevància d'aquest saldo en el conjunt de l'economia catalana, atès que en relació al PIB i al llarg de tot el període estudiat el superàvit amb la resta de l'Estat ha anat perdent pes, mentre el saldo amb l'estranger, tot i continuar sent globalment negatiu, ha millorat entre el primer i el darrer període.

Paral·lelament, al llarg de les últimes dècades, l'economia catalana ha augmentat la dependència dels intercanvis amb l'exterior tant de la producció com del consum de mercaderies. Aquest augment s'ha produït exclusivament pel que fa a les relacions comercials amb l'estranger mentre han perdut pes les relacions amb la resta de l'Estat.

Es pot concloure que el pes que perden les vendes catalanes a la resta de l'Estat el guanyen amb escreix a l'estranger, a la vegada que la proporció de compres de mercaderies procedent de la resta de l'Estat ha disminuït en benefici de les compres procedents de l'estranger. Aquesta és una tendència que s'està consolidant amb independència de la conjuntura econòmica. D'altra banda, durant la crisi s'ha reforçat aquest procés de reorientació de la producció catalana cap a l'estranger.

Així, ens els anys 1995-2000, les vendes de Catalunya a l'estranger eren, en termes mitjans, el 26% del total de vendes catalanes de mercaderies, mentre que en els anys 2008-2013 han estat del 36,1%. En un sentit contrari, les vendes a la resta de l'Estat s'han reduït del 38,3% al 31,4% del total de vendes en els mateixos períodes de referència. Mentre que el destí intern, en la pròpia comunitat autònoma, de les vendes ha passat de representar el 35,7% al 32,6% de tota la producció de mercaderies.

Així mateix, ens els anys 1995-2000, les compres de Catalunya a l'estranger eren, en termes mitjans, el 38,4% del total de compres de mercaderies fetes per Catalunya, mentre que en el període 2008-2013 han estat del 47,6%. En un sentit contrari, les compres de Catalunya a la resta de l'Estat s'han reduït del 23,4% al 19,5% del total en els mateixos períodes de referència. Mentre que les compres de mercaderies de la pròpia comunitat autònoma han passat del 38,2% al 32,9% entre el dos períodes.

La pèrdua de pes de la producció catalana a la resta de l'Estat té lloc, a més, amb una pèrdua progressiva de la quota de mercat de la producció catalana en el mercat de la resta de l'Estat. Així, el pes de les vendes de Catalunya sobre totes les compres de la resta de l'Estat, ha passat de l'11,6% en el període 1995-2000, al 8,3% en els anys 2008-2013.

Associat a aquest augment dels intercanvis amb l'exterior, no s'ha produït un increment de la capacitat de generar recursos nets pel conjunt de l'economia catalana, tant en termes absoluts, com de forma més acusada, en relació al PIB, com a conseqüència, entre d'altres, de la pèrdua de pes relatiu de les activitats industrials en el conjunt de l'economia catalana.

Aquest darrer factor explica, en part també, que tot i que ha crescut el grau d'obertura comercial amb l'estranger, la reducció del grau d'obertura comercial amb la resta de l'Estat, que era similar al que mantenia amb l'estranger, no hagi permès augmentar el grau d'obertura comercial de l'economia catalana.

Per àmbits geogràfics

El superàvit comercial que Catalunya presenta amb la resta de l'Estat és el resultat d'un superàvit amb totes les comunitats autònomes, fet que es corrobora per tots els períodes estudiats, on destaca en els anys 2008-2011, el saldo positiu, especialment, amb Aragó, però també amb la Comunitat Valenciana, Balears, i Andalusia, i que expliquen una mica més del 50% del saldo positiu amb la resta de l'Estat. No obstant això, cal tenir en compte que la caiguda en relació amb el PIB català del saldo comercial amb la resta de l'Estat al llarg del conjunt dels anys analitzats té lloc en gairebé totes les comunitats autònomes –excepte en els casos de Castella la Manxa, Extremadura i Múrcia-. Destaquen en aquest sentit, la Comunitat de Madrid, la Comunitat valenciana, Castella i Lleó, Canàries i Navarra, on aquest retrocés va acompanyat, fins i tot, d'una caiguda en termes absoluts del superàvit comercial entre el període 1995-2000 i el darrer període 2008-2013.

D'altra banda, el deteriorament del saldo comercial amb la resta de l'estat del darrer període de crisi respecte de l'anterior s'explica, sobretot, per la reducció del superàvit amb la Comunitat de Madrid i la Comunitat Valenciana, i en menor mesura per la dels de Castella i Lleó, Canàries, les Illes Balears, Galícia i La Rioja.

El gruix d'exportacions i importacions a/de la resta de l'Estat es concentren a Aragó, Comunitat valenciana, la Comunitat de Madrid i Andalusia (juntament representen vora el 55% de les exportacions i vora el 60% de les importacions catalanes a/de la resta d'Estat en els anys estudiats). No obstant això, la Comunitat de Madrid ha perdut importància en els últims anys, en benefici d'Andalusia pel que fa a les exportacions catalanes.

La caiguda tant del pes de les vendes com de les compres de Catalunya a la resta de l'Estat, fenomen que té lloc de forma persistent al llarg de tots els anys analitzats, es dona amb la majoria de comunitats autònomes, i es concentra de manera més intensa amb la Comunitat valenciana, Comunitat de Madrid, Castella i Lleó i Canàries, pel que fa al destí de les vendes; i amb la Comunitat valenciana, País Basc, Castella i Lleó, Navarra, i la Comunitat de Madrid pel que fa a l'origen de les compres. Aquest comportament compensa amb escreix l'augment dels pes de les vendes i les compres de Catalunya que es dona a les comunitats d'Aragó, Andalusia, Castella la Manxa, i Extremadura.

Pel que fa al saldo comercial negatiu amb l'estranger es reproduïx, al llarg de tots els anys, en la majoria de grans àrees comercials analitzades. Les àrees comercials més deficitàries són la zona euro –sobretot amb Alemanya, Itàlia i Holanda- i Àsia –sobretot amb Xina i Japó-. Aquestes dues àrees representen vora el 88% del dèficit comercial de Catalunya amb l'estranger.

Tot i així, Catalunya manté un saldo positiu amb les àrees d'Oceania i d'Amèrica del Sud i Central, i en el darrer període, també, amb els països europeus que no formen part de la UE-28. Per països, també destaquen els superàvits que Catalunya manté amb Portugal i França, que en els anys 2008-2011 han superat, fins i tot, en importància els saldos positius de la Comunitat valenciana, Madrid, i Illes Balears, quedant només per darrera d'Aragó.

La reducció del dèficit comercial amb l'estranger en el darrer període s'explica, principalment, per la correcció del saldo amb l'euro àrea, i en menor mesura amb els països europeus que no formen part de la UE-28, el Nord d'Àfrica, i Oceania, mentre empitjora amb la resta de grans àrees.

L'increment tant del pes de les vendes com de les compres de Catalunya a l'estranger, un fenomen estructural que ja s'ha destacat, es reproduïx en totes les grans àrees comercials analitzades. Tot i que els intercanvis comercials catalans amb l'estranger es concentren sobretot amb la zona euro -i en el cas de les compres també a Àsia- la importància que han adquirit les compres i les vendes a la resta d'àrees ha estat cada cop més important, fet que ens permet constatar un procés de dispersió de les exportacions i les importacions cada cop més gran que caldria vincular a un aprofundiment progressiu del procés de globalització.

Per grups de mercaderies

El saldo comercial exterior mitjà al llarg del darrer període es configura sobre l'aportació positiva, ordenada de més a menys important, de les mercaderies associades als àmbits sectorials químic, agroalimentari, de fabricació de material de transport, del paper i edicions, metal·lúrgic, materials no metàl·lics i cautxú i plàstics, on destaquen els dos primers que expliquen el 80% de totes aquestes aportacions positives. Tots aquests àmbits, excepte pel cas de les mercaderies associades al metal·lúrgic –que ha mantingut saldos negatius en els dos primers períodes-, mostren un saldo positiu en els tres períodes analitzats.

Els vuit àmbits restants mostren en el darrer període aportacions negatives al saldo exterior, essent els més importants els dels dèficits de les mercaderies associades als àmbits de les indústries extractives, l'energètic, i l'agricultura -totes tres molt relacionades amb la necessitat d'importació de primeres matèries- però també d'equips elèctrics i tèxtil. Les mercaderies d'aquests vuit àmbits -excepte en el cas d'aquelles associades als de material i equips elèctrics, i del tèxtil - mostren cada un d'ells saldos negatius en els tres períodes analitzats.

En aquest sentit, cal remarcar la importància relativa del dèficit comercial generat amb els productes associats als àmbits de l'energia, i de les extractives. Sense tenir en compte aquest dèficit, l'agregat de la resta de mercaderies generen un saldo comercial positiu amb l'exterior en tots els períodes analitzats.

D'altra banda, la correcció que s'ha produït en el saldo mitjà en el darrer període en relació amb l'anterior s'ha configurat, sobretot, per l'augment dels superàvits de les mercaderies dels àmbits sectorials químic, agroalimentari i de fabricació de material de transport, així com també sobre la forta correcció del sector metal·lúrgic, que ha passat de mostrar un saldo mitjà negatiu en el període 2001-2007 a mostrar-lo positiu en aquest darrer. També han contribuït positivament a la millora del saldo les correccions dels dèficits mitjans que registraven les mercaderies associades als sectors de maquinària i equips, indústries diverses, i de la fusta i el suro. Les mercaderies associades als vuit àmbits sectorials restants han empitjorat el seu saldo, on destaca l'augment del dèficit dels àmbits de la distribució d'energia, del tèxtil, de les extractives, del material i equip elèctric, i de l'agricultura.

En el conjunt dels anys analitzats, cal destacar la importància cada cop més gran que adquireixen les mercaderies dels àmbits sectorials químic i agroalimentari en la contribució positiva al saldo exterior. Tanmateix, les mercaderies dels àmbits del material i equips elèctrics i el tèxtil han protagonitzat un deteriorament progressiu dels saldos en el conjunt del període, i han passat de mostrar balanços comercials positius en els primers anys a mostrar-los, darrerament, netament negatius.

Les mercaderies de deu dels quinze àmbits analitzats han millorat el saldo amb l'estranger en el darrer període. D'aquests, només quatre han millorat també el saldo amb la resta de l'Estat; es tracta dels àmbits sectorials químic i agroalimentari, i a més distància, el metal·lúrgic i el de la fusta i el suro.

Dels cinc àmbits que deterioren el seu saldo amb l'estranger, el tèxtil, l'agricultura i els equips elèctrics també deterioren el saldo amb la resta de l'Estat; mentre que les indústries extractives i les indústries diverses el milloren.

Tal i com ja s'ha destacat, la pèrdua d'importància del saldo comercial ha anat paral·lela a un progressiu augment del pes dels intercanvis comercials cap a l'estranger. Aquest augment s'ha reproduït, amb diferents intensitats, en tots els àmbits sectorials, excepte en el cas de les indústries diverses, on si bé augmenta el pes de les compres a l'estranger s'hi redueix el pes de les vendes.

Pel que fa a les compres, entre el primer i el darrer període analitzats, tots els sectors han vist com una part cada cop més important de les compres s'efectuaven a l'estranger. Entre els àmbits sectorials on més han augmentat el percentatge de compres a l'estranger hi trobem el tèxtil confecció i calçat, les indústries extractives, el material de transport, el material i equip elèctric, electrònic i òptic, i el de la indústria del cautxú i els plàstics, tots ells amb un augment del pes de les compres a l'estranger per sobre la mitjana. Entre els àmbits on el pes de les compres ha augmentat menys hi destaquen els del sector energètic i el de fabricació de maquinària i equips, on l'augment ha estat molt poc important.

Pel que fa a les vendes, en general també tots els àmbits sectorials, tret del de les indústries diverses, han experimentat un augment del percentatge de vendes a l'estranger. Entre els sectors que destaquen pel fort augment del pes de les vendes a l'estranger hi trobem altre cop el del tèxtil, el de la fabricació del material de transport, el del cautxú i plàstics, i material elèctric, òptic i electrònic, però també hi destaquen el químic, el del paper i l'edició, i el metal·lúrgic, tots ells amb comportaments d'intensitat superior a la mitjana. A l'altre costat hi destaquen el sector de les indústries diverses, que és l'únic on el pes de les vendes a l'estranger ha caigut, i l'energètic, on de la mateixa manera que en el cas de les compres, la proporció pràcticament no ha variat.

Paral·lelament, nou dels quinze àmbits analitzats mostren un deteriorament del pes de les compres a la resta de l'Estat, que només en tres casos, indústries diverses, agroalimentari i maquinària i equips, esdevé superior al del guany de les compres amb l'estranger.

En les mercaderies associades als sis àmbits restants, augmenta tant la proporció de compres a l'estranger com amb la resta de l'Estat. Es tracta en aquest cas dels àmbits sectorials del paper i l'edició, del cautxú i els plàstics, de la fusta i el suro, dels productes minerals no metal·lics, el de l'agricultura i el del sector energètic.

En el cas de les vendes, en onze dels quinze àmbits analitzats la proporció de vendes a la resta de l'Estat cau, i només en els casos de la indústria agroalimentària, la de productes minerals no metàl·lics, o l'energètica, per molt poc, aquesta pèrdua no es compensa amb l'augment de les vendes a l'estranger. Així, només en els àmbits de la fusta i el suro, de l'agricultura, de les indústries extractives i de les indústries diverses augmenta el pes de les vendes amb la resta de l'Estat.

Aquesta evolució ha fet que en la majoria dels àmbits sectorials el pes dels intercanvis amb l'estranger sigui de mitjana, en el conjunt del darrer període, superior al dels intercanvis amb la resta de l'Estat, tot i que en conjunt, tant les vendes com les compres a la resta de l'Estat encara suposen una part molt important del conjunt dels intercanvis.

En el cas de les compres només destaquen quatre àmbits on en la proporció de compres a la resta de l'Estat hi sigui més important que a l'estranger (distribució d'energia, minerals no metàl·lics, fusta i suro, i paper, edicions i arts gràfiques), mentre que a la resta de sectors és més important el pes de les vendes a l'estranger.

En el cas de les vendes, tot i que també resulten majoritaris els sectors on el pes del mercat estranger hi és més important, la situació és més equilibrada. En aquest cas, trobem un total de set sectors on el pes de les vendes a la resta de l'Estat encara és més important que el de les vendes a l'estranger. Parlem en aquest cas dels àmbits sectorials de les indústries extractives, agroalimentari, dels productes minerals no metàl·lics, de la fusta i el suro, de l'agricultura, del paper, l'edició i les arts gràfiques, i de la metal·lúrgia.

Comparativa resta de l'Estat

En comparació amb les altres comunitats autònomes, Catalunya destaca per un elevat superàvit amb la resta de l'Estat (el més important de totes les comunitats autònomes) i que compensa el saldo negatiu amb l'estranger. En l'agregat de la resta de CA això no passa perquè al saldo negatiu que manté amb Catalunya cal afegir-hi un saldo negatiu amb l'estranger.

A la resta de l'Estat de les tretze CA que mantenen un dèficit amb l'exterior, vuit tenen un dèficit amb l'estranger on destaquen els de la Comunitat de Madrid i Andalusia. Les quatre restants, Galícia i País Basc, Castella i Lleó, i Navarra tenen un saldo exterior positiu. Les dues primeres perquè tenen un saldo positiu tant amb l'estranger com amb la resta de l'Estat, mentre que les dues darreres el saldo positiu amb l'estranger compensa el negatiu que tenen amb la resta de l'Estat.

En el darrer període, tal com passa amb Catalunya, la majoria de CA milloren el seu saldo amb l'estranger, excepte Andalusia, Astúries, la Comunitat valenciana, Extremadura, Múrcia, i Ceuta i Melilla.

De la mateixa manera, tal com passa amb Catalunya, en la majoria de CA empitjora el saldo comercial de cada CA amb la resta de l'Estat. Tot i així, Cantàbria, Castella i Lleó, Comunitat valenciana, Extremadura, Galícia, Madrid i la Rioja milloren el seu saldo amb la resta de l'Estat.

Mentre que tal i com ja s'ha comentat, Catalunya corregeix el seu dèficit respecte del PIB en darrer període, la majoria de CA fan una correcció més intensa dels seus saldos en relació al PIB, excepte en els casos d'Andalusia, Astúries, el País Basc, i Ceute i Melilla, on empitjora.

Tal i com passa a Catalunya, en les CA de la resta de l'Estat també ha augmentat la dependència dels intercanvis amb l'exterior, tant de la producció com del consum de mercaderies, i també, com a Catalunya, aquest guany ha tingut lloc per un augment del pes de les vendes i les compres a l'estranger en detriment de les vendes i les compres tant de Catalunya com de la resta de CA. No obstant, aquest procés ha estat més intens a Catalunya que en l'agregat de les CA de la resta de l'Estat.

En el conjunt del període, a Catalunya, el pes de les vendes a l'estranger sobre la producció, tal i com s'ha vist, ha augmentat 10,1 punts percentuals. Aquest augment, per l'agregat de CA de la resta de l'Estat, ha estat de 6,1 punts percentuals. Així fins el període 2008-2011, totes les CA, excepte la de les Illes Balears, han mostrat un augment del pes de les vendes a l'estranger sobre la seva producció, i destaquen amb augments importants, fins i tot superiors al català, les CA de Madrid, Galícia i Astúries.

Pel que fa al pes de les compres a l'estranger sobre el consum, que entre el primer i el darrer període, ha augmentat 9,2 punts percentuals a Catalunya, ha augmentat amb menys intensitat en l'agregat de CA de la resta de l'Estat, on ha guanyat 6,7 punts percentuals. En aquest sentit, i fins el període 2008-2011, destaquen clarament

per sobre del guany del conjunt de la resta de l'Estat, les CA d'Andalusia, Astúries, Comunitat valenciana, Comunitat de Madrid, i Múrcia. D'altra banda només les CA de Balears, Canàries, Cantàbria, i Castella i Lleó han mostrat una reducció del pes de les seves compres a l'estranger.

El pes sobre la producció de les vendes a la resta de l'Estat, que a Catalunya ha retrocedit 6,9 punts percentuals al llarg dels anys analitzats, ha retrocedit amb menys intensitat a la resta de CA, 5,1 punts percentuals. Aquest pes, fins el període 2008-2011, ha caigut a totes les CA, excepte a Canàries, i només la CA de Galícia, País Basc, Astúries i Cantàbria han mostrat un retrocés de magnitud superior a la de Catalunya. En aquest sentit, en totes les CA cau el pes de les vendes a Catalunya sobre la seva producció, mentre que el pes de les vendes a la resta de CA cau en totes les CA excepte Canàries, Castella i Lleó, i Múrcia.

Pel que fa al pes sobre el consum de les compres a la resta de l'Estat, que a Catalunya ha retrocedit 3,9 punt percentuals, en l'agregat de la resta de CA ha perdut 6,0 punts percentuals, que s'expliquen per un retrocés de 3,3 punts percentuals de les compres procedents de Catalunya, i un retrocés 2,7 punts percentuals de les procedents de la resta de CA. Amb dades fins el període 2008-2011, en totes les CA, excepte les illes Balears, cau el pes sobre el consum de les compres a la resta de l'Estat, i amb més intensitat que a Catalunya en els casos de les CA d'Andalusia, Canàries, Cantàbria, Comunitat valenciana, Extremadura, Galícia, Múrcia, Navarra, i País Basc.

Així mateix, el retrocés del pes de les compres procedents de Catalunya, fins el període 2008-2011, es reproduïx en la majoria de CA excepte en el cas d'Aragó, Castella la Manxa, i Extremadura. Mentre que el retrocés de les compres provinents de la resta de CA, té lloc, fins el període 2008-2011, en totes les CA excepte en el cas de les Illes Balears, Canàries i Castella i Lleó.

S'observa que Catalunya és la CA, després de les Illes Balears, on el pes de les exportacions a la resta de l'Estat respecte al total d'exportacions de la pròpia CA és menor. Pel que fa a les importacions, Catalunya és la comunitat on el pes de les importacions provinents de la resta de l'Estat sobre el total d'importacions de la pròpia CA també representa una proporció menor. És a dir, en comparació a la resta de comunitats, Catalunya té més relació amb l'estranger que amb la resta de l'Estat, tant pel que fa a exportacions, com sobretot pel que fa a importacions.

Tot i així, les exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat en el període 2008-2011 representen el 18,4% del total d'exportacions comercials entre CA pel conjunt de CA d'Espanya. Mentre que en aquest mateix període, les exportacions de Catalunya a l'estranger signifiquen el 26,1% del total d'exportacions a l'estranger que fan totes les CA d'Espanya. Així mateix, les importacions de Catalunya de l'estranger signifiquen el 28,0% del total d'importacions de l'estranger que fan totes les CA d'Espanya.

Durant el període estudiat, i comparant Catalunya amb la resta de l'Estat, s'observa un menor dinamisme a Catalunya que a la resta de l'Estat pel que fa al volum del comerç intercomunitats, que augmenta menys a Catalunya que a la resta de comunitats autònomes, especialment pel que fa a exportacions al mercat espanyol. Així mateix, si bé la tendència a orientar-se cap als mercats estrangers és comú a la majoria de comunitats autònomes, aquest fenomen és encara més destacat a Catalunya.

Anàlisi de les províncies catalanes

La província de Barcelona és la que determina l'evolució del saldo comercial de Catalunya, amb un dèficit comercial resultant d'un superàvit amb Espanya i un dèficit amb l'estranger. En canvi, les altres tres províncies catalanes presenten superàvit, amb Lleida i Girona exportant més del que importen tant a la resta de l'Estat com a l'estranger, i Tarragona amb un superàvit amb la resta de l'Estat superior al dèficit que registra amb l'estranger.

És especialment destacable l'augment de pes de les exportacions i importacions de la província de Tarragona sobre el conjunt de Catalunya, en detriment de la província de Barcelona, tant a la resta de l'Estat com a l'estranger.

Finalment, i pel que fa a la importància relativa del saldo comercial de cada província catalana respecte al seu PIB, sobresurt el superàvit comercial de la província de Tarragona, que es basa en un elevat superàvit amb la resta de l'Estat, molt superior al de la resta de províncies catalanes. Així mateix, i en relació amb l'estranger, la província de Tarragona presenta també el major dèficit comercial.

9. CONSIDERACIONS

Cal tenir present que un factor que contribuiria a potenciar les exportacions catalanes seria la correcció de la sobrevaloració de l'euro, especialment amb el dòlar, i encara més en un context de baixa inflació.

D'acord amb l'anàlisi efectuat en aquest informe, el CTESC recomana tenir en compte els objectius següents:

Es constata la importància per l'economia catalana del saldo positiu amb la resta de l'Estat, que caldria mantenir, i a la vegada aconseguir un saldo més favorable de les relacions amb l'estranger, sobretot amb la zona euro.

En aquest sentit, l'objectiu no hauria de ser només el d'exportar més en termes quantitativs, sinó també, especialment, el de millorar el saldo amb l'estranger per la via d'incorporar més valor afegit a les nostres exportacions.

Tot i això, la forta empremta que ha deixat el procés de globalització a casa nostra, que es fa evident quan s'analitza el fort pes que ha adquirit el comerç amb l'estranger, fa necessària més que mai l'aprofundiment en la diversificació de mercats internacionals que com s'ha vist s'ha vingut desenvolupant en els darrers anys.

Actuacions

Per dur a terme tots aquests objectius, des del CTESC es considera necessari que des de l'Administració:

§ S'intensifiqui el suport a la internacionalització de l'economia catalana, aprofundint en la diversificació de mercats, en coherència amb el procés de globalització que s'ha vingut desenvolupant en els darrers anys tal, com es pot corroborar en l'informe. Per fer-ho caldria potenciar polítiques de suport a la internacionalització, separant-les per àrees d'interès.

§ Tal i com indica l'informe, un dels factors que incideix en el potencial exportador català és la pèrdua de pes de les activitats industrials en el conjunt de l'economia catalana. És per aquest motiu que caldria potenciar el desenvolupament del sector industrial català com un objectiu prioritari. En aquest sentit, la reindustrialització hauria de considerar el següents elements:³⁵

§ Potenciar els sectors vinculats a la innovació on es trobin els majors avantatges competitius. Això ens permetria competir amb productes de més valor afegit, i millorar sobretot els saldos amb l'exterior, en base a la qualitat i al valor de les exportacions.

§ També des d'aquesta perspectiva, en alguns casos caldria considerar la possibilitat de potenciar activitats substitutòries d'algunes importacions. Parlem de casos concrets com ara:

§ El sector energètic: Tal i com s'ha pogut veure a l'informe, la dependència energètica catalana de l'exterior es tradueix en un saldo negatiu que s'ha fet, a mesura que han avançat els anys, cada cop més evident. En aquest sentit, el CTESC considera necessari impulsar polítiques que fomentin un model energètic menys dependent de l'exterior, com ara la millora de l'eficiència, replantejament del model de mobilitat així com un impuls de les energies renovables.³⁶ En particular, cal avançar en el procés de substitució de combustibles, amb un major pes de l'electricitat i altres energies alternatives al petroli.

§ Una mesura que podria facilitar també la recuperació industrial de l'economia catalana és l'atracció d'inversions estrangeres industrials. En aquest sentit, l'Administració ha de potenciar noves iniciatives en aquesta direcció.

§ Per tal d'acompanyar en conjunt aquest procés d'internacionalització de l'economia catalana, cal desenvolupar mesures decidides en el terreny educatiu per tal de millorar el nostre capital humà. En aquest sentit, cal una major presència de les formacions tècniques i de formació professional, alhora que les polítiques educatives haurien de permetre un clar avenç en el domini de les llengües estrangeres. En aquesta línia és impres-

³⁵ Vegeu Informe número 27 del CTESC: Informe sobre la indústria a Catalunya: situació, reptes i possibilitat.

³⁶ Vegeu, pel que fa a l'eficiència energètica, l'Informe número 33 del CTESC: Informe sobre la reorientació de les estratègies del sector de l'edificació.

creditable la millora de l'aprenentatge d'idiomes -especialment l'anglès- i el foment dels intercanvis educatius amb l'estranger.

§ Un element de competitivitat clau en una economia oberta són els costos logístics i de transport. Les infraestructures tenen un paper rellevant a l'hora de determinar la competitivitat de les empreses d'un territori. En aquest sentit, és necessària una bona dotació d'infraestructures, així com una gestió eficient de les mateixes, orientada a les necessitats del territori. Això passa per desenvolupar el corredor mediterrani, l'increment modal del transport de ferrocarril per mercaderies, el desplegament de plataformes logístiques intermodals i la gestió individualitzada de les grans infraestructures localitzada en el territori.³⁷

§ Les operacions d'inversió tenen dificultats en un context de restriccions creditícies, per la qual cosa cal facilitar el finançament a mig i llarg termini per a les empreses.

³⁷ Vegeu Informe número 22 del CTESC: Informe de gestió i impuls de les infraestructures. Àmbit del transport

10. BIBLIOGRAFIA

Cambrà de Comerç de Barcelona (2014). El sector empresarial a Catalunya i Espanya. Impacte econòmic dels diferents escenaris polítics. Estudis econòmics.

http://premsa.cambrabcn.org/sites/default/files/20140605_Impacte%20econ%C3%B2mic%20sector%20empresarial%20i%20financer_estudi.pdf

Guinjoan, M. i Cuadras, X. (2011). Sense Espanya. Balanç econòmic de la independència. Pòrtic Visions, Raval Edicions.

Llano, C.; Esteban, A.; Pérez, J. i Pulido, A. (2008). La base de datos C-interreg sobre el comercio interregional de bienes (1995-06): metodología.

http://www.c-inte-reg.es/llano_la_base_de_datos_c_interreg_de_comercio_interregional_de_bienes_1995_2006_metodologia.pdf

11. ANNEXOS

11.1. ANNEX DE DADES

A continuació, s'estudien les diferències que l'eliminació dels sectors serveis té en les dades (diferències entre l'informe i AEAT), i les diferències que es generen respecte a Idescat pel fet de no corregir aquelles observacions on la província origen/destí del bé comercial no apareix. Per fer-ho, primer es comparen les dades de l'estudi del CTESC amb les que presenta l'AEAT, i després es comparen els valors del CTESC amb els d'Idescat.

TAULA. 31 Valor de les exportacions i importacions, segons si les presenta el CTESC, l'AEAT o Idescat. Catalunya, 1995-2011

	CTESC (1)		AEAT (2)		Idescat (3)	
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
1995	17.954	25.647	17.974	25.733		
1996	20.700	26.912	20.726	27.012		
1997	24.610	31.650	24.662	31.747		
1998	26.894	35.661	26.924	35.764	27.148	36.204
1999	27.639	39.814	27.677	39.925	27.891	40.317
2000	33.493	48.541	33.538	48.670	33.797	48.762
2001	36.339	50.203	36.397	50.319	36.695	50.498
2002	36.801	51.509	36.872	51.616	37.276	51.892
2003	37.202	53.952	37.277	54.033	37.649	54.345
2004	39.068	60.475	39.121	60.556	39.485	60.731
2005	42.304	67.306	42.361	67.449	42.703	67.813
2006	46.726	74.400	46.776	74.524	47.219	74.788
2007	49.634	80.096	49.678	80.215	49.680	80.363
2008	50.467	77.031	50.514	77.127	50.516	77.234
2009	41.419	57.387	41.461	57.456	41.462	57.664
2010	48.811	67.220	48.866	67.296	48.872	67.621
2011	54.900	71.465	54.955	71.537	55.000	72.280
2012	58.803	69.721	58.853	69.770	58.881	70.324

2013	58.318	66.577	58.359	66.627	58.382	67.102
------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Idescat.

Com s'observa a la taula, les principals diferències (calculades com a percentatge de les dades del valor més petit) es produeixen per la no correcció dels valors perduts en la variable origen/destí dels béns (Idescat-AEAT), sent les diferències per l'eliminació dels sectors relacionats amb els serveis (AEAT-CTESC) poc importants al llarg de tot el període. La màxima diferència entre les dades del CTESC i les d'Idescat es produeix l'any 2002 en exportacions (+1,3%) i l'any 1998 en importacions (+1,5%), produint-se el biaix més important els anys 2012 i 2013, on la diferència entre exportacions i importacions és major (0,7%), subestimant les importacions en major mesura que les exportacions (i generant, per tant, un petit superàvit comercial internacional artificial).

TAULA. 32 Valor de les exportacions i importacions, segons si les presenta el CTESC, l'AEAT o Idescat. Catalunya, 1995-2011

	Dif. AEAT-CTESC (%)		Dif. Idescat-AEAT (%)		Dif. Idescat-CTESC (%)	
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
1995	0,1	0,3				
1996	0,1	0,4				
1997	0,2	0,3				
1998	0,1	0,3	0,8	1,2	0,9	1,5
1999	0,1	0,3	0,8	1,0	0,9	1,3
2000	0,1	0,3	0,8	0,2	0,9	0,5
2001	0,2	0,2	0,8	0,4	1,0	0,6
2002	0,2	0,2	1,1	0,5	1,3	0,7
2003	0,2	0,2	1,0	0,6	1,2	0,7
2004	0,1	0,1	0,9	0,3	1,1	0,4
2005	0,1	0,2	0,8	0,5	0,9	0,8
2006	0,1	0,2	0,9	0,4	1,1	0,5
2007	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,3
2008	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,3
2009	0,1	0,1	0,0	0,4	0,1	0,5
2010	0,1	0,1	0,0	0,5	0,1	0,6
2011	0,1	0,1	0,1	1,0	0,2	1,1
2012	0,1	0,1	0,0	0,8	0,1	0,9
2013	0,1	0,1	0,0	0,7	0,1	0,8

Unitats: percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Idescat.

Evidentment, a mesura que es creuen més variables (països principalment) per obtenir taules de contingència, les diferències entre les dades d'aquest informe i les dades d'AEAT o Idescat, augmenten, depenent d'on es concentren els intercanvis internacionals dels sectors no inclosos en l'anàlisi, o els valors perduts de la variable que identifica la província d'origen/destí dels béns.

11.2. ANNEX DADES DE LES RELACIONS COMERCIALS DE CATALUNYA AGREGADES (SECCIÓ 3)

TAULA. 33 Evolució anual del valor de les vendes i les compres de productes agrícoles i industrials i dels saldos comercials agregats. Catalunya, 1995-20013

	Exportacions a			Importacions de			Saldo			
	Comerç interior	Resta de l'Estat	Estranger	Resta de l'Estat	Estranger	Total impor-tacions	Resta de l'Estat	Estranger	Total	
1995	28.197	31.387	17.953	49.340	17.671	25.648	43.319	13.716	-7.695	6.021
1996	31.446	32.931	20.700	53.631	19.328	26.912	46.240	13.603	-6.212	7.391

TÍTOL DEL LLIBRE

1997	33.540	35.698	24.610	60.308	20.863	31.650	52.513	14.835	-7.040	7.795
1998	35.945	36.497	26.894	63.391	21.351	35.662	57.013	15.146	-8.768	6.378
1999	37.447	41.525	27.637	69.162	22.202	39.813	62.015	19.323	-12.176	7.147
2000	40.798	44.645	33.492	78.137	25.305	48.540	73.845	19.340	-15.048	4.292
2001	44.029	45.657	36.340	81.997	24.949	50.204	75.153	20.708	-13.864	6.844
2002	43.845	43.660	36.802	80.462	23.387	51.509	74.896	20.273	-14.707	5.566
2003	44.252	43.584	37.202	80.786	25.772	53.951	79.723	17.812	-16.749	1.063
2004	46.120	47.168	39.069	86.237	26.225	60.475	86.700	20.943	-21.406	-463
2005	48.121	47.868	42.304	90.172	28.582	67.305	95.887	19.286	-25.001	-5.715
2006	49.564	51.132	46.727	97.859	30.810	74.400	105.210	20.322	-27.673	-7.351
2007	52.249	52.872	49.634	102.506	30.830	80.096	110.926	22.042	-30.462	-8.420
2008	54.054	50.842	50.467	101.309	31.809	77.030	108.839	19.033	-26.563	-7.530
2009	44.615	41.946	41.419	83.365	23.800	57.387	81.187	18.146	-15.968	2.178
2010	43.067	45.312	48.811	94.123	23.643	67.220	90.863	21.669	-18.409	3.260
2011	48.856	45.208	54.900	100.108	29.552	71.465	101.017	15.656	-16.565	-909
2012	47.485	44.515	58.794	103.310	29.390	69.700	99.090	15.126	-10.906	4.220
2013	44.555	44.181	58.300	102.481	29.140	66.560	95.701	15.041	-8.260	6.781

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 34 Evolució anual del pes de les vendes i les compres de productes agrícoles i industrials sobre el total de vendes i sobre el total de compres. Catalunya, 1995-2013

	Producció efectiva				Consum Aparent			
	Comerç interior	Exportacions a Resta de l'Estat	Exportacions a l'estranger	Exportacions total	Comerç interior	Importacions de Resta de l'Estat	Importacions de l'estranger	Importacions total
1995	36,4%	40,5%	23,2%	63,6%	39,4%	24,7%	35,9%	60,6%
1996	37,0%	38,7%	24,3%	63,0%	40,5%	24,9%	34,6%	59,5%
1997	35,7%	38,0%	26,2%	64,3%	39,0%	24,2%	36,8%	61,0%
1998	36,2%	36,7%	27,1%	63,8%	38,7%	23,0%	38,4%	61,3%
1999	35,1%	39,0%	25,9%	64,9%	37,6%	22,3%	40,0%	62,4%
2000	34,3%	37,5%	28,2%	65,7%	35,6%	22,1%	42,3%	64,4%
2001	34,9%	36,2%	28,8%	65,1%	36,9%	20,9%	42,1%	63,1%
2002	35,3%	35,1%	29,6%	64,7%	36,9%	19,7%	43,4%	63,1%
2003	35,4%	34,9%	29,8%	64,6%	35,7%	20,8%	43,5%	64,3%
2004	34,8%	35,6%	29,5%	65,2%	34,7%	19,7%	45,5%	65,3%
2005	34,8%	34,6%	30,6%	65,2%	33,4%	19,8%	46,7%	66,6%
2006	33,6%	34,7%	31,7%	66,4%	32,0%	19,9%	48,1%	68,0%
2007	33,8%	34,2%	32,1%	66,2%	32,0%	18,9%	49,1%	68,0%
2008	34,8%	32,7%	32,5%	65,2%	33,2%	19,5%	47,3%	66,8%
2009	34,9%	32,8%	32,4%	65,1%	35,5%	18,9%	45,6%	64,5%
2010	31,4%	33,0%	35,6%	68,6%	32,2%	17,7%	50,2%	67,8%
2011	32,8%	30,3%	36,9%	67,2%	32,6%	19,7%	47,7%	67,4%
2012	31,5%	29,5%	39,0%	68,5%	32,4%	20,1%	47,6%	67,6%
2013	30,3%	30,0%	39,7%	69,7%	31,8%	20,8%	47,5%	68,2%

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 35 Evolució del valor de les vendes i les compres de productes agrícoles i industrials i dels saldos comercials agregats per períodes significatius. Catalunya, 1995-2013

Valors absoluts anuals mitjans	Variació absoluta entre períodes	Variació relativa entre períodes
--------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

CONSELL DE TREBALL, ECONÒMIC I SOCIAL DE CATALUNYA

QUADRE RESUM: CATALUNYA	1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013
Saldo exterior	6.504	-1.211	-750	1.331	-7.714,9	460,6	2.542	-118,6%	-38,0%	-209,9%
Saldo euroàrea	11.414	10.648	12.956	13.020	-766,0	2.308,0	2.372	-6,7%	21,7%	22,3%
Saldo resta de l'Estat	15.994	20.198	18.626	17.445	4.204,2	-1.572,0	-2.753	26,3%	-7,8%	-13,6%
Saldo Resta euroàrea	-4.580	-9.549	-5.670	-4.426	-4.969,0	3.879,0	5.123	108,5%	-40,6%	-53,7%
Saldo no euroàrea	-4.910	-11.860	-13.707	-11.688	-6.950,0	-1.847,0	172	141,5%	15,6%	-1,4%
Saldo estranger	-9.490	-21.409	-19.376	-16.114	-11.919,0	2.032,6	5.295	125,6%	-9,5%	-24,7%
Vendes exterior	62.328	88.574	94.726	97.454	26.246,0	6.152,1	8.879,4	42,1%	6,9%	10,0%
Vendes euroàrea	52.860	72.495	73.125	73.463	19.634,5	630,0	968,0	37,1%	0,9%	1,3%
Vendes resta de l'Estat	37.114	47.420	45.827	45.334	10.306,3	-1.593,1	-2.086,1	27,8%	-3,4%	-4,4%
Vendes Resta euroàrea	15.747	25.075	27.298	28.129	9.328,5	2.222,8	3.053,7	59,2%	8,9%	12,2%
Vendes no euroàrea	9.468	16.079	21.601	23.991	6.610,5	5.522,3	7.912,1	69,8%	34,3%	49,2%
Vendes estranger	25.214	41.154	48.899	52.120	15.939,7	7.745,3	10.965,5	63,2%	18,8%	26,6%
Vendes Interiors (° Compres Interiors)	34.562	46.883	47.648	47.105	12.320,7	765,1	223	35,6%	1,6%	0,5%
Compres exterior	55.824	89.785	95.477	96.122	33.960,8	5.691,5	6.337	60,8%	6,3%	7,1%
Compres euroàrea	41.447	61.846	60.169	60.443	20.399,5	-1.677,5	-1.403	49,2%	-2,7%	-2,3%
Compres resta de l'Estat	21.120	27.222	27.201	27.889	6.102,1	-21,1	667	28,9%	-0,1%	2,4%
Compres Resta euroàrea	20.327	34.624	32.968	32.554	14.297,2	-1.655,9	-2.070	70,3%	-4,8%	-6,0%
Compres no euroàrea	14.378	27.939	35.308	35.679	13.561,2	7.368,8	7.740	94,3%	26,4%	27,7%
Compres estranger	34.704	62.563	68.276	68.233	27.858,7	5.712,6	5.670	80,3%	9,1%	9,1%

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 36 Evolució del valor de les vendes i les compres de productes agrícoles i industrials i dels saldos comercials agregats per períodes significatius i en relació al PIB. Catalunya, 1995-20013

QUADRE RESUM: CATALUNYA	Valors absoluts anuals mitjans % PIB Catalunya				Variació absoluta entre períodes			Variació relativa entre períodes		
	1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013
Saldo exterior	6,5%	-0,8%	-0,4%	0,7%	-7,2%	0,4%	1,4%	-111,7%	-49,3%	-190,5%
Saldo euroàrea	11,4%	6,7%	6,6%	6,7%	-4,7%	0,0%	0,0%	-41,6%	-0,4%	0,6%
Saldo resta de l'Estat	16,0%	12,6%	9,5%	9,0%	-3,3%	-3,1%	-3,7%	-20,9%	-24,5%	-28,9%
Saldo Resta euroàrea	-4,6%	-6,0%	-2,9%	-2,3%	-1,4%	3,1%	3,7%	30,6%	-51,4%	-61,9%
Saldo no euroàrea	-4,9%	-7,4%	-7,0%	-6,0%	-2,5%	0,4%	1,4%	51,3%	-5,4%	-18,9%
Saldo estranger	-9,5%	-13,4%	-9,9%	-8,3%	-3,9%	3,5%	5,1%	41,3%	-25,9%	-38,1%
Vendes exterior	62,2%	55,3%	48,4%	50,1%	-6,8%	-6,9%	-5,2%	-11,0%	-12,5%	-9,5%
Vendes euroàrea	52,7%	45,3%	37,4%	37,8%	-7,4%	-7,9%	-7,5%	-14,1%	-17,4%	-16,6%
Vendes resta de l'Estat	37,0%	29,6%	23,4%	23,3%	-7,4%	-6,2%	-6,3%	-20,0%	-20,9%	-21,3%
Vendes Resta euroàrea	15,7%	15,7%	14,0%	14,5%	0,0%	-1,7%	-1,2%	-0,3%	-10,9%	-7,7%
Vendes no euroàrea	9,4%	10,0%	11,0%	12,3%	0,6%	1,0%	2,3%	6,3%	10,0%	22,8%
Vendes estranger	25,2%	25,7%	25,0%	26,8%	0,6%	-0,7%	1,1%	2,2%	-2,7%	4,2%
Vendes Interiors (° Compres Interiors)	34,5%	29,3%	24,4%	24,2%	-0,1	0,0	0	-15,1%	-16,8%	-17,3%
Compres exterior	55,7%	56,1%	48,8%	49,4%	0,4%	-7,3%	-6,7%	0,7%	-13,0%	-11,9%
Compres euroàrea	41,3%	38,6%	30,8%	31,1%	-2,7%	-7,9%	-7,6%	-6,6%	-20,4%	-19,6%
Compres resta de l'Estat	21,1%	17,0%	13,9%	14,3%	-4,1%	-3,1%	-2,7%	-19,3%	-18,2%	-15,7%
Compres Resta euroàrea	20,3%	21,6%	16,9%	16,7%	1,4%	-4,8%	-4,9%	6,7%	-22,1%	-22,6%
Compres no euroàrea	14,3%	17,5%	18,1%	18,3%	3,1%	0,6%	0,9%	21,7%	3,4%	5,1%
Compres estranger	34,6%	39,1%	34,9%	35,1%	4,5%	-4,2%	-4,0%	12,9%	-10,7%	-10,3%

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TÍTOL DEL LLIBRE

TAULA. 37 Evolució del valor de les vendes exteriors de productes agrícoles i industrials per períodes significatius i en relació a la producció efectiva. Catalunya, 1995-2013

QUADRE RESUM: CATALUNYA	Valors absoluts anuals mitjans en relació a la producció efectiva				Variació absoluta entre períodes			Variació relativa entre períodes		
	1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013
Vendes exterior	64,3% ▲	65,4% ▲	66,5% ▲	67,4% ▲	1,1%	1,1%	2,0%	1,6%	1,7%	3,1%
Vendes euroàrea	54,6% ▲	53,5% ▼	51,4% ▼	50,8% ▼	-1,0%	-2,2%	-2,7%	-1,9%	-4,0%	-5,0%
Vendes resta de l'Estat	38,3% ▲	35,0% ▼	32,2% ▼	31,4% ▼	-3,3%	-2,8%	-3,6%	-8,6%	-8,1%	-10,4%
Vendes Resta euroàrea	16,3% ▲	18,5% ▲	19,2% ▲	19,5% ▲	2,3%	0,7%	0,9%	13,9%	3,6%	5,1%
Vendes no euroàrea	9,8% ▲	11,9% ▲	15,2% ▲	16,6% ▲	2,1%	3,3%	4,7%	21,5%	27,8%	39,8%
Vendes estranger	26,0% ▲	30,4% ▲	34,3% ▲	36,1% ▲	4,4%	4,0%	5,7%	16,7%	13,0%	18,7%

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 38 Evolució del valor de les compres exteriors de productes agrícoles i industrials per períodes significatius i en relació a al consum aparent intern. Catalunya, 1995-2013

QUADRE RESUM: CATALUNYA	Valors absoluts anuals mitjans en relació al consum aparent				Variació absoluta entre períodes			Variació relativa entre períodes		
	1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013
Compres exterior	61,8% ▲	65,7% ▲	66,7% ▲	67,1% ▲	3,9%	1,0%	1,4%	6,4%	1,5%	2,2%
Compres Euro area	45,9% ▲	45,3% ▼	42,0% ▼	42,2% ▼	-0,6%	-3,2%	-3,1%	-1,3%	-7,1%	-6,7%
Compres resta de l'Estat	23,4% ▲	19,9% ▼	19,0% ▼	19,5% ▼	-3,4%	-0,9%	-0,4%	-14,8%	-4,6%	-2,2%
Compres Resta euroàrea	22,5% ▲	25,3% ▲	23,0% ▼	22,7% ▼	2,8%	-2,3%	-2,6%	12,7%	-9,1%	-10,3%
Compres no euroàrea	15,9% ▲	20,4% ▲	24,7% ▲	24,9% ▲	4,5%	4,2%	4,5%	28,5%	20,7%	21,9%
Compres estranger	38,4% ▲	45,8% ▲	47,7% ▲	47,6% ▲	7,4%	1,9%	1,9%	19,2%	4,2%	4,1%

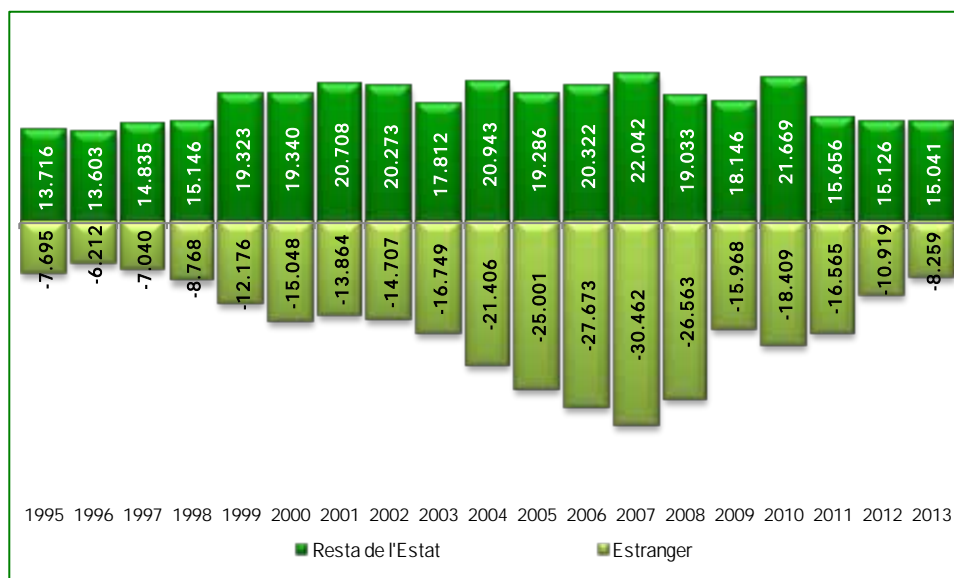
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 39 Evolució del grau d'obertura comercial exterior associat a les relacions comercials de productes agrícoles i industrials per períodes significatius (% PIB). Catalunya, 1995-2013

QUADRE RESUM: CATALUNYA	Valors absoluts anuals mitjans en relació al PIB				Variació absoluta entre períodes			Variació relativa entre períodes		
	1995-2000	2001-2007	2008-2011	2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013	1995-2000 / 2001-2007	2001-2007 / 2008-2011	2001-2007 / 2008-2013
Vendes i compres exterior	117,9% ▲	111,4% ▼	97,3% ▼	99,5% ▼	-6,4%	-14,2%	-11,9%	-5,5%	-12,7%	-10,7%
Vendes i compres Euro area	94,1% ▲	83,9% ▼	68,2% ▼	68,8% ▼	-10,2%	-15,8%	-15,1%	-10,8%	-18,8%	-18,0%
Vendes i compres resta de l'Estat	58,1% ▲	46,6% ▼	37,3% ▼	37,6% ▼	-11,5%	-9,3%	-9,0%	-19,7%	-19,9%	-19,3%
Vendes i compres Resta euroàrea	36,0% ▲	37,3% ▲	30,8% ▼	31,2% ▼	1,3%	-6,5%	-6,1%	3,6%	-17,4%	-16,4%
Vendes i compres no euroàrea	23,8% ▲	27,5% ▲	29,1% ▲	30,7% ▲	3,7%	1,6%	3,2%	15,6%	5,8%	11,5%
Vendes i compres estranger	59,8% ▲	64,8% ▲	59,9% ▼	61,9% ▼	5,0%	-4,9%	-2,9%	8,4%	-7,5%	-4,5%

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 76 Saldo comercial amb l'exterior en valors absoluts segons àmbit geogràfic. Catalunya, 1995-2013

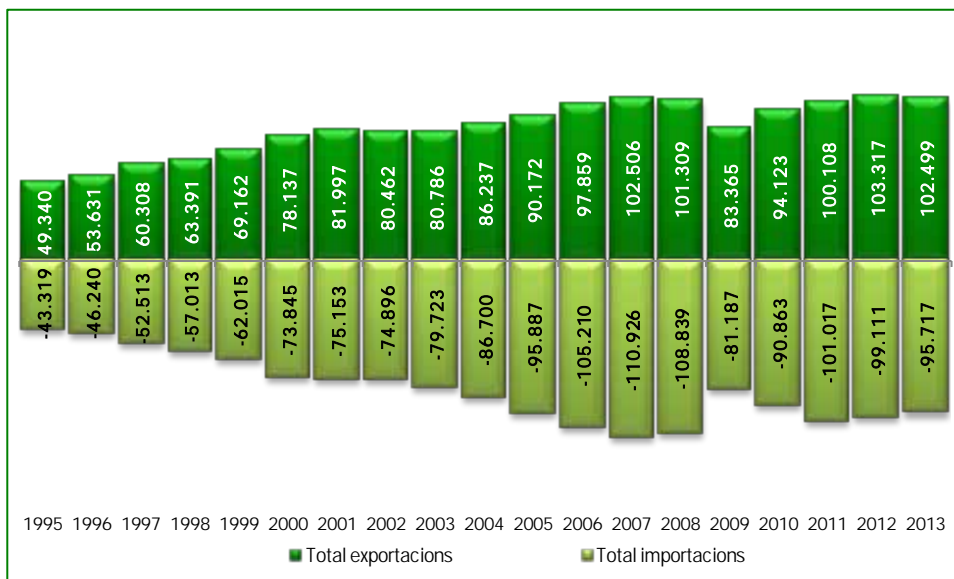
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 77 Saldo comercial amb l'exterior en percentatge del PIB segons àmbit geogràfic. Catalunya, 1995-2013

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 78 Saldo comercial amb l'exterior en valors absoluts segons exportacions i importacions. Catalunya, 1995-2013

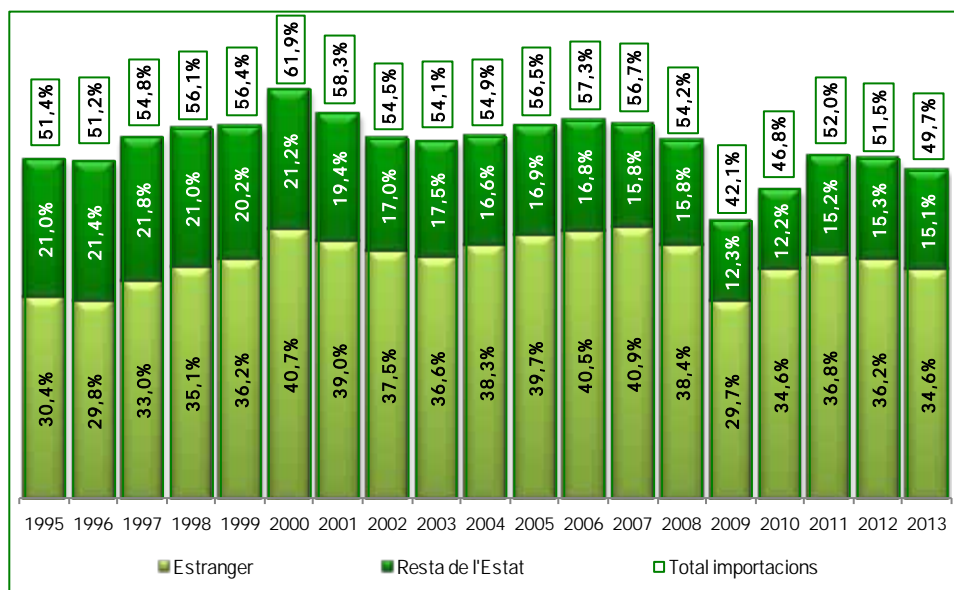
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 79 Valor de les exportacions comercials en percentatge respecte del PIB segons àmbit geogràfic. Catalunya, 1995-2013

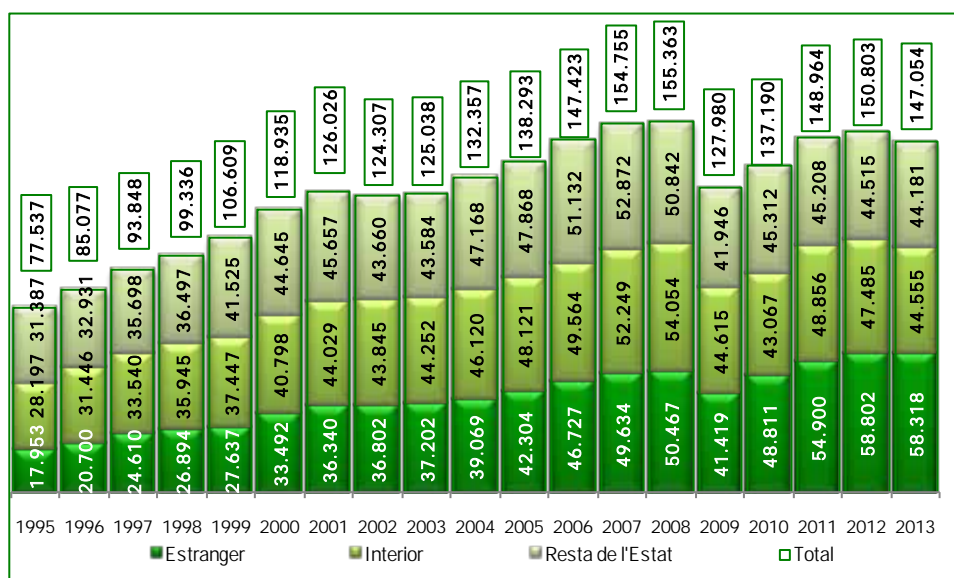
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 80 Valor de les importacions comercials en percentatge respecte del PIB segons àmbit geogràfic. Catalunya, 1995-2013

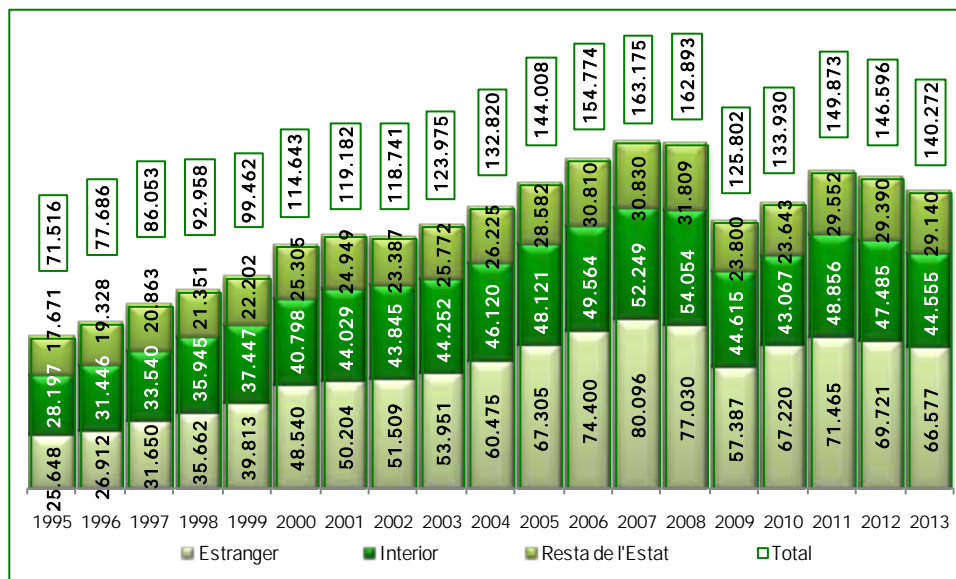
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 81 Evolució del valor de les vendes a cada mercat -pròpia CA, Resta de l'Estat, i estranger-. Catalunya, 1995-2013

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

GRÀFIC 82 Evolució de les compres de cada mercat -pròpia CA, Resta de l'Estat, estranger-, i variació del seu pes estructural en el conjunt del període. Catalunya (Consum aparent)

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

11.3. ANNEXOS ÀMBITS GEOGRÀFICS (SECCIÓ 4)

11.3.1. RESTA DE L'ESTAT

TAULA. 40 Saldo comercial de Catalunya amb la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2011

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Andalusia	1.382	1.123	1.144	1.488	1.173	747	1.908	2.528	1.163	884	780	339	722	1.076	1.467	3.816	-171
Aragó	1.984	1.495	2.462	1.601	2.760	2.478	2.280	2.075	3.187	3.399	2.887	4.539	3.832	3.641	3.956	1.641	6.336
Astúries	37	10	162	196	596	-6	125	81	26	39	261	-212	26	328	496	152	96
Balears	919	1.317	1.559	1.915	2.537	2.301	2.423	2.255	1.998	1.577	2.288	1.723	4.389	2.237	2.244	2.767	1.672
Canàries	1.202	1.318	1.731	1.904	2.435	2.187	2.496	2.221	2.162	1.650	1.774	1.983	2.858	1.542	1.869	1.750	818
Cantàbria	206	346	158	277	702	627	133	119	394	-53	463	427	56	100	118	130	1.202
Castella i Lleó	679	1.364	1.070	664	1.413	1.460	1.433	1.083	913	2.058	2.650	1.483	1.487	9	736	1.124	835
Castella-La Manxa	47	599	375	464	833	598	709	392	-9	1.335	677	726	2.416	1.577	579	1.679	1.629
C. Valenciana	2.085	2.379	2.828	2.017	3.055	2.968	3.234	4.810	3.143	4.226	2.494	4.912	1.871	2.451	2.879	3.021	809
Extremadura	58	94	-16	99	225	121	382	270	113	147	292	65	82	530	400	46	13
Galícia	746	368	447	659	4	24	1.220	71	939	303	500	358	525	422	459	695	67
C. Madrid	2.256	1.207	2.079	1.594	1.815	2.456	2.546	2.751	2.721	3.254	2.542	2.601	1.781	1.641	580	1.121	398
Múrcia	473	414	437	375	333	680	670	147	369	796	666	1.004	641	1.123	687	1.422	519
Navarra	585	423	425	525	620	1.143	720	286	351	803	356	223	520	1.209	138	494	313
País Basc	969	988	-63	1.136	472	872	132	926	-155	-109	-47	-558	397	661	878	1.498	930
La Rioja	-5	84	-75	128	212	525	162	89	421	508	600	594	313	352	474	131	101
Ceuta i Melilla	92	76	110	102	139	157	139	169	76	123	102	113	125	130	187	181	92
Resta de l'Estat	13.715	13.605	14.833	15.144	19.324	19.338	20.712	20.273	17.812	20.940	19.285	20.320	22.041	19.029	18.147	21.668	15.659

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 41 Exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2011

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Andalusia	3.388	3.290	3.609	3.359	3.350	3.627	3.969	4.914	3.993	4.441	4.400	3.958	4.116	4.815	4.126	7.772	4.715
Aragó	4.513	4.211	5.532	4.792	5.880	6.196	6.867	5.987	7.080	7.374	7.481	9.354	9.393	9.326	7.324	6.762	11.560
Astúries	437	311	545	621	951	447	639	648	414	557	648	718	700	814	1.040	612	461
Balears	1.171	1.525	1.818	2.159	2.790	2.595	2.736	2.550	2.393	2.009	2.656	2.253	4.495	2.511	2.513	3.046	1.879
Canàries	1.530	1.785	2.091	2.135	2.742	2.765	2.765	2.517	2.384	1.980	2.070	2.342	3.152	1.951	2.068	2.155	1.234
Cantàbria	499	590	418	735	1.007	923	517	603	1.014	629	1.107	862	712	555	416	405	1.592
Castella i Lleó	2.261	2.962	2.739	2.330	3.102	3.345	3.041	2.758	2.863	3.869	4.324	3.436	3.293	2.895	2.468	2.373	2.965
Castella-La Manxa	685	1.239	1.292	1.240	1.613	1.630	1.765	1.276	1.430	2.384	2.074	2.109	3.777	2.949	2.329	2.593	3.265
C. Valenciana	5.884	6.428	6.713	6.942	7.460	8.146	8.211	8.489	7.485	7.878	7.566	9.568	7.507	7.775	6.462	6.568	4.969
Extremadura	97	213	133	209	278	228	468	391	264	266	450	212	235	762	490	222	175
Galícia	1.136	1.120	1.519	1.576	1.398	1.668	2.141	1.477	2.113	1.329	2.009	1.864	2.096	1.905	1.686	1.357	1.241
C. Madrid	4.647	4.309	4.559	4.142	5.027	5.621	5.906	5.878	6.005	6.624	5.919	6.850	6.302	6.305	4.542	4.257	4.429
Múrcia	752	725	862	958	943	1.403	1.325	731	1.280	1.552	1.355	1.840	1.658	2.103	1.281	1.918	1.219
Navarra	1.277	1.300	1.311	1.722	1.604	2.294	1.755	1.629	1.518	1.959	1.956	1.672	1.752	2.533	1.089	1.162	1.336
Pais Basc	2.692	2.484	2.148	2.949	2.722	2.850	2.929	3.173	2.635	3.370	2.820	2.956	3.004	2.755	2.784	3.375	3.544
La Rioja	326	363	299	523	517	749	485	470	638	822	930	1.024	555	755	1.141	553	533
Ceuta i Melilla	92	76	110	102	141	157	140	170	76	123	103	113	125	131	188	181	93
Resta de l'Estat	31.387	32.931	35.698	36.494	41.525	44.644	45.659	43.661	43.585	47.166	47.868	51.131	52.872	50.840	41.947	45.311	45.210

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 42 Importacions de Catalunya de la resta de l'Estat, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2011

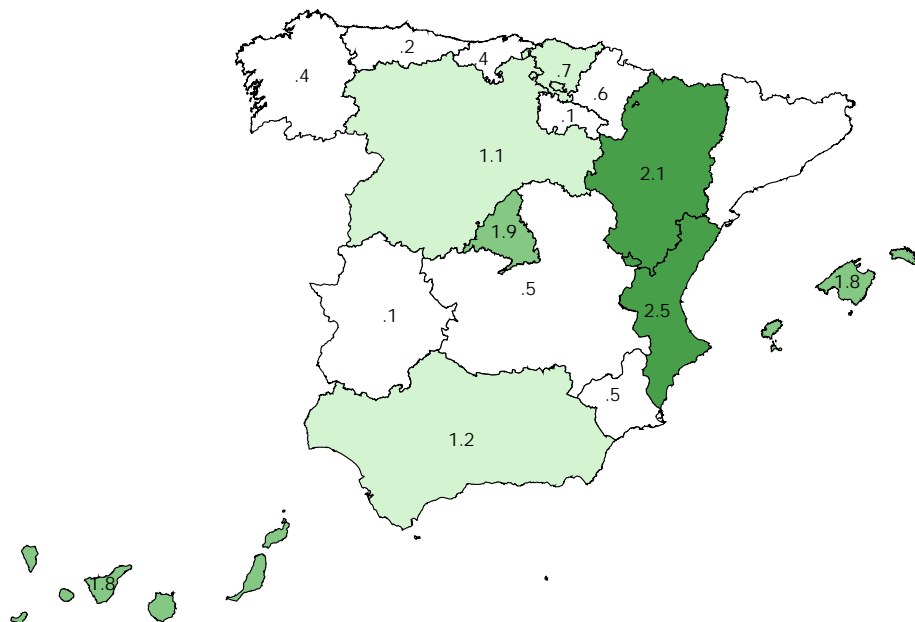
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Andalusia	2.006	2.167	2.465	1.871	2.177	2.880	2.061	2.386	2.830	3.557	3.620	3.619	3.394	3.739	2.659	3.956	4.886
Aragó	2.529	2.716	3.070	3.191	3.120	3.718	4.587	3.912	3.893	3.975	4.594	4.815	5.561	5.685	3.368	5.121	5.224
Astúries	400	301	383	425	355	453	514	567	388	518	387	930	674	486	544	460	365
Balears	252	208	259	244	253	294	313	295	395	432	368	530	106	274	269	279	207
Canàries	328	467	360	231	307	578	269	296	222	330	296	359	294	409	199	405	416
Cantàbria	293	244	260	458	305	296	384	484	620	682	644	435	656	455	298	275	390
Castella i Lleó	1.582	1.598	1.669	1.666	1.689	1.885	1.608	1.675	1.950	1.811	1.674	1.953	1.806	2.886	1.732	1.249	2.130
Castella-La Manxa	638	640	917	776	780	1.032	1.056	884	1.439	1.049	1.397	1.383	1.361	1.372	1.750	914	1.636
C. Valenciana	3.799	4.049	3.885	4.925	4.405	5.178	4.977	3.679	4.342	3.652	5.072	4.656	5.636	5.324	3.583	3.547	4.160
Extremadura	39	119	149	110	53	107	86	121	151	119	158	147	153	232	90	176	162
Galícia	390	752	1.072	917	1.394	1.644	921	1.406	1.174	1.026	1.509	1.506	1.571	1.483	1.227	662	1.174
C. Madrid	2.391	3.102	2.480	2.548	3.212	3.165	3.360	3.127	3.284	3.370	3.377	4.249	4.521	4.664	3.962	3.136	4.031
Múrcia	279	311	425	583	610	723	655	584	911	756	689	836	1.017	980	594	496	700
Navarra	692	877	886	1.197	984	1.151	1.035	1.343	1.167	1.156	1.600	1.449	1.232	1.324	951	668	1.023
País Basc	1.723	1.496	2.211	1.813	2.250	1.978	2.797	2.247	2.790	3.479	2.867	3.514	2.607	2.094	1.906	1.877	2.614
La Rioja	331	279	374	395	305	224	323	381	217	314	330	430	242	403	667	422	432
Ceuta i Melilla	0	0	0	0	2	0	1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1
Resta de l'Estat	17.672	19.326	20.865	21.350	22.201	25.306	24.947	23.388	25.773	26.226	28.583	30.811	30.831	31.811	23.800	23.643	29.551

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Mapes

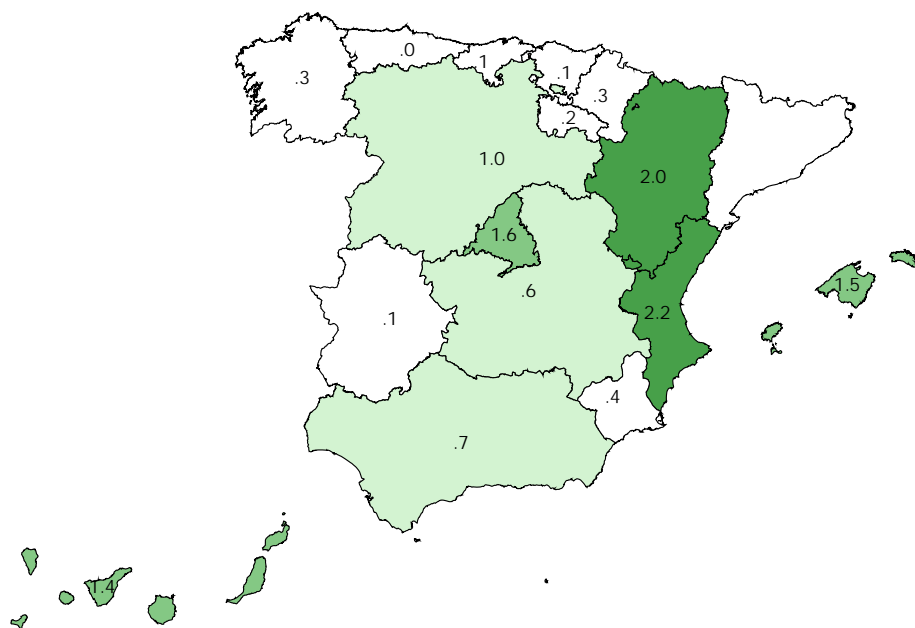
MAPA 10 Saldo comercial de Catalunya amb la resta de l'Estat respecte al PIB de Catalunya, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

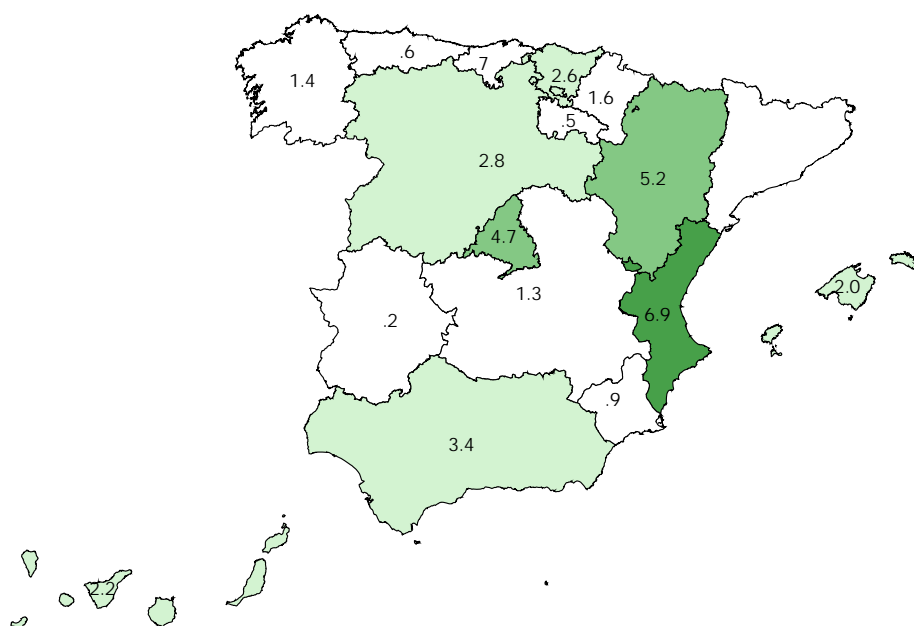
MAPA 11 Saldo comercial de Catalunya amb la resta de l'Estat respecte al PIB de Catalunya, per comunitats autònomes. Catalunya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

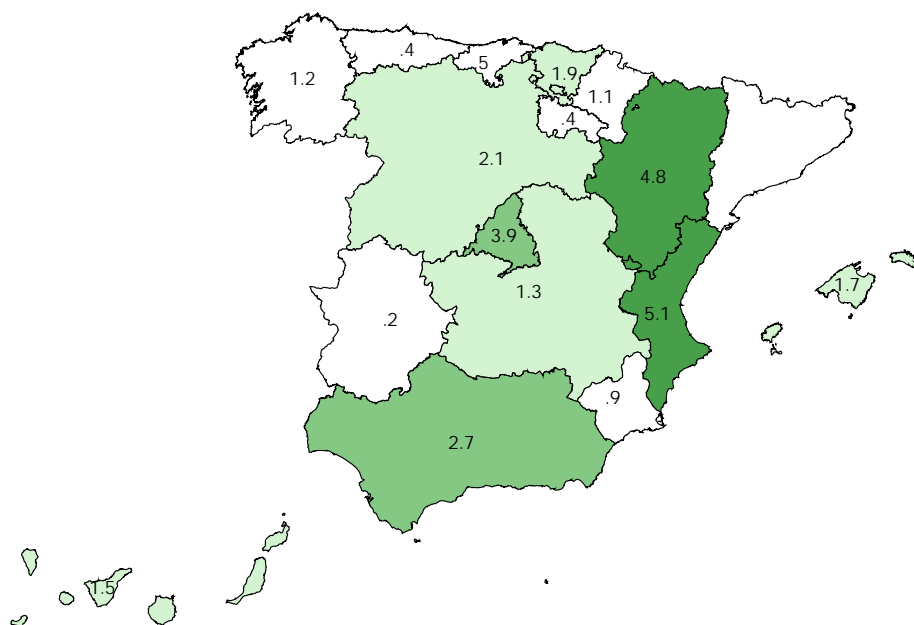
MAPA 12 Exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat respecte al PIB de Catalunya, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

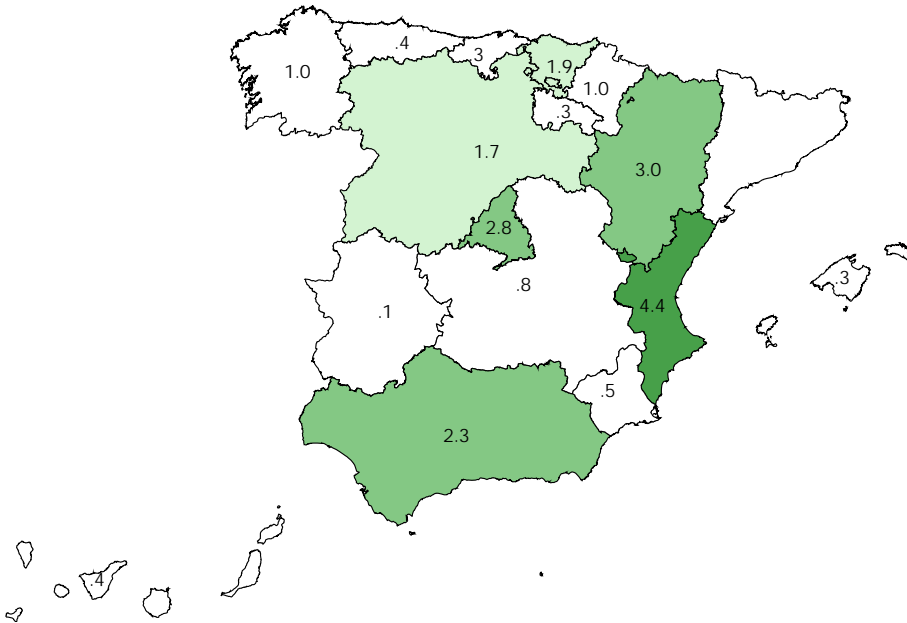
MAPA 13 Exportacions de Catalunya a la resta de l'Estat respecte al PIB de Catalunya, per comunitats autònomes. Catalunya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

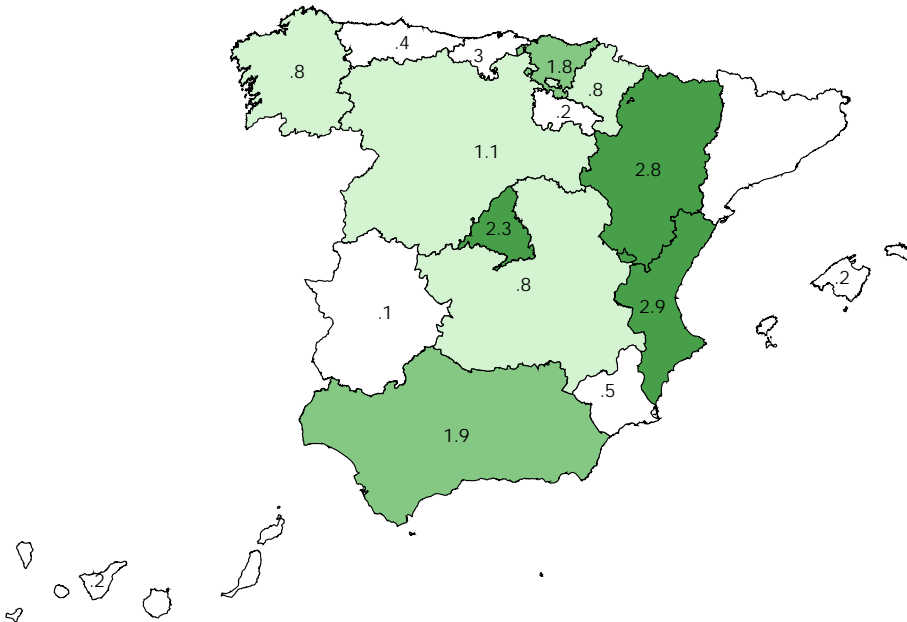
Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

MAPA 14 Importacions de Catalunya de la resta de l'Estat respecte al PIB de Catalunya, per comunitats autònomes. Catalunya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.
 Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

MAPA 15 Importacions de Catalunya de la resta de l'Estat respecte al PIB de Catalunya, per comunitats autònomes. Catalunya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.
 Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Anàlisi del comerç intercomunitats

TAULA. 43 Matriu de comerç intercomunitari, segons comunitat autònoma d'origen i destí dels béns. Espanya, 1995-2000

Origen	Destí																		Total	Pes (%)
	And.	Aragó	Ast.	Bal.	Can.	Cant.	C. Lleó	C. Man.	Cat.	C. Val.	Ext.	Gal.	C. Mad.	Múr.	Nav.	P. Basc	La Rioja	Ceu. i Mel.		
And.		0,5	0,6	0,5	0,8	0,1	0,9	1,3	2,3	1,9	1,4	0,6	2,4	1,0	0,1	0,6	0,2	0,5	15,7	14,4
Aragó	0,5		0,1	0,0	0,1	0,1	0,5	0,3	3,1	1,3	0,0	0,2	0,8	0,1	0,6	1,0	0,2	0,0	8,9	34,2
Ast.	0,3	0,1		0,0	0,1	0,4	1,0	0,1	0,4	0,6	0,1	0,6	0,4	0,1	0,1	0,6	0,1	0,0	4,8	8,1
Bal.	0,0	0,0	0,0		0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	38,6
Can.	0,6	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,4	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	26,8
Cant.	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0		0,5	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	2,6	11,9
C. Lleó	0,9	0,6	0,5	0,0	0,5	0,5		0,7	1,7	0,7	0,6	1,1	2,6	0,2	0,4	2,2	0,2	0,0	13,4	12,5
C. Man.	1,5	0,2	0,1	0,0	0,2	0,1	0,7		0,8	1,5	0,6	0,2	2,9	0,5	0,1	0,2	0,1	0,0	9,7	8,2
Cat.	3,4	5,2	0,6	2,0	2,2	0,7	2,8	1,3		6,9	0,2	1,4	4,7	0,9	1,6	2,6	0,5	0,1	37,1	
C. Val.	2,0	1,3	0,2	0,8	0,7	0,1	0,7	1,6	4,4		0,2	0,4	2,0	2,0	0,2	0,6	0,3	0,0	17,5	25,0
Ext.	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1		0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	4,8
Gal.	0,6	0,3	1,1	0,2	0,6	0,1	1,8	0,2	1,0	0,6	0,1		1,8	0,2	0,1	0,7	0,1	0,0	9,5	10,8
C. Mad.	3,1	1,0	0,5	0,1	1,6	0,4	2,2	2,6	2,8	2,3	0,5	1,2		0,6	0,4	1,6	0,2	0,1	21,2	13,3
Múr.	1,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,5	0,5	1,6	0,1	0,1	0,4		0,1	0,1	0,0	0,0	4,9	9,9
Nav.	0,3	0,7	0,1	0,0	0,1	0,1	0,4	0,1	1,0	0,3	0,0	0,1	0,5	0,1		1,2	0,3	0,0	5,2	18,5
P. Basc	0,7	1,0	0,5	0,1	0,2	0,7	2,5	0,4	1,9	0,9	0,1	0,6	1,4	0,2	2,1		0,5	0,0	13,7	13,9
La Rioja	0,2	0,4	0,1	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	0,3	0,2	0,0	0,1	0,2	0,0	0,3	0,4		0,0	2,6	12,1
Ceu. i Mel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,8
Total	16,2	11,6	4,5	3,8	7,3	3,4	14,6	9,3	21,1	19,1	4,0	6,8	21,0	5,9	6,0	12,6	2,7	0,9	171	12,4
Pes (%)	21,2	44,9	12,3	52,8	29,9	20,4	19,0	13,8		36,2	4,8	20,6	22,5	15,9	26,4	21,0	17,3	12,5	21,7	

Unitats: milers de milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TÍTOL DEL LLIBRE

TAULA. 44 Matriu de comerç intercomunitari, segons comunitat autònoma d'origen i destí dels béns. Espanya, 2001-2007

Origen	Destí																		Total	Pes (%)
	And.	Aragó	Ast.	Bal.	Can.	Cant.	C. Lleó	C. Man.	Cat.	C. Val.	Ext.	Gal.	C. Mad.	Múr.	Nav.	P. Basc	La Rioja	Ceu. i Mel.		
And.		0,6	0,9	0,9	1,5	0,2	1,6	2,2	3,1	2,6	2,6	0,7	3,9	2,0	0,2	0,8	0,3	0,6	24,7	12,4
Aragó	0,8		0,1	0,0	0,2	0,1	0,9	0,6	4,5	1,7	0,1	0,4	1,3	0,2	0,8	1,5	0,5	0,0	13,6	33,0
Ast.	0,4	0,3		0,0	0,1	0,5	1,4	0,2	0,6	0,6	0,1	0,9	0,6	0,1	0,2	0,8	0,1	0,0	6,9	8,2
Bal.	0,0	0,0	0,0		0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	38,6
Can.	0,8	0,0	0,0	0,1		0,1	0,0	0,0	0,3	0,2	0,0	0,1	0,3	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	2,3	12,9
Cant.	0,2	0,2	0,3	0,0	0,1		0,7	0,1	0,6	0,1	0,0	0,2	0,4	0,1	0,1	1,0	0,0	0,0	4,0	13,8
C. Lleó	1,3	0,8	0,8	0,0	0,4	0,8		1,2	1,8	1,1	0,7	1,4	4,0	0,3	0,4	2,8	0,3	0,0	18,3	9,8
C. Man.	2,4	0,4	0,1	0,0	0,2	0,2	1,0		1,2	2,4	0,9	0,3	4,9	0,8	0,2	0,3	0,1	0,0	15,4	7,9
Cat.	4,3	7,6	0,6	2,7	2,5	0,8	3,4	2,1		8,1	0,3	1,9	6,2	1,4	1,7	3,0	0,7	0,1	47,4	
C. Val.	2,7	1,4	0,2	1,2	0,8	0,2	1,1	2,5	4,6		0,2	0,6	2,9	2,9	0,3	0,7	0,2	0,0	22,6	20,2
Ext.	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,1	0,2		0,0	0,6	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	3,3	4,0
Gal.	1,2	0,4	1,8	0,2	0,7	0,2	2,9	0,5	1,3	0,7	0,1		1,6	0,2	0,2	1,2	0,1	0,0	13,5	9,7
C. Mad.	3,9	1,1	0,8	0,2	1,8	0,4	2,8	4,4	3,6	3,1	0,8	1,6		0,8	0,4	1,9	0,2	0,1	28,0	12,9
Múr.	1,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,9	0,8	3,2	0,1	0,2	0,7		0,1	0,1	0,1	0,0	8,6	9,1
Nav.	0,3	1,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,7	0,3	1,3	0,5	0,0	0,2	0,7	0,1		2,3	0,7	0,0	8,8	14,6
P. Basc	1,1	1,5	0,8	0,1	0,3	1,2	3,9	0,7	2,9	1,4	0,2	1,2	2,4	0,3	2,6		0,8	0,0	21,5	13,5
La Rioja	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,4	0,1	0,3	0,4	0,0	0,1	0,3	0,0	0,4	0,6		0,0	3,3	9,7
Ceu. i Mel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6
Total	22,5	16,3	6,8	5,7	9,0	5,0	21,4	16,4	27,2	26,5	6,2	9,8	30,8	9,4	7,6	17,4	4,1	1,0	243	11,2
Pes (%)	18,9	46,8	9,1	47,6	27,3	15,7	15,7	12,9		30,6	5,3	18,9	20,2	14,8	23,0	17,2	17,0	12,1	19,5	

Unitats: milers de milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 45 Matriu de comerç intercomunitari, segons comunitat autònoma d'origen i destí dels béns. Espanya, 2008-2011

Origen	Destí																		Total	Pes (%)
	And.	Aragó	Ast.	Bal.	Can.	Cant.	C. Lleó	C. Man.	Cat.	C. Val.	Ext.	Gal.	C. Mad.	Múr.	Nav.	P. Basc	La Rioja	Ceu. i Mel.		
And.		0,9	0,5	1,7	2,1	0,1	1,6	2,7	3,8	2,7	2,8	0,7	3,6	1,6	0,2	0,8	0,1	1,0	27,2	14,0
Aragó	0,8		0,1	0,0	0,1	0,2	1,3	0,7	4,8	1,5	0,1	0,4	1,2	0,1	1,0	1,0	0,5	0,0	13,8	35,1
Ast.	0,4	0,3		0,1	0,1	0,4	1,0	0,2	0,5	0,4	0,1	1,2	0,4	0,2	0,2	0,7	0,2	0,0	6,4	7,2
Bal.	0,2	0,0	0,0		0,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	30,1
Can.	1,6	0,0	0,1	0,0		0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,5	0,0	0,0	3,1	11,5
Cant.	0,1	0,2	0,3	0,0	0,1		0,8	0,2	0,4	0,1	0,0	0,1	0,4	0,1	0,1	1,2	0,1	0,0	4,1	8,7
C. Lleó	1,5	0,8	1,1	0,0	0,5	1,2		1,6	2,0	1,3	0,6	1,8	4,1	0,2	0,9	3,6	0,4	0,0	21,7	9,2
C. Man.	2,7	0,4	0,1	0,0	0,2	0,1	1,2		1,4	2,5	1,0	0,4	5,4	0,7	0,2	0,4	0,1	0,0	16,9	8,4
Cat.	5,4	8,7	0,7	2,5	1,9	0,7	2,7	2,8		6,4	0,4	1,5	4,9	1,6	1,5	3,1	0,7	0,1	45,8	
C. Val.	2,6	1,3	0,2	1,1	0,5	0,1	1,1	3,0	4,2		0,2	0,7	3,1	2,3	0,4	0,8	0,2	0,0	21,7	19,1
Ext.	1,5	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,4	0,6	0,2	0,2		0,1	0,9	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	4,1	4,0
Gal.	1,3	0,6	1,9	0,2	0,7	0,4	3,9	0,5	1,1	0,9	0,1		1,4	0,2	0,2	1,5	0,1	0,0	14,9	7,6
C. Mad.	3,9	1,2	0,8	0,3	1,7	0,4	2,5	3,8	3,9	3,2	0,6	1,9		0,8	0,5	2,1	0,2	0,1	27,9	14,1
Múr.	2,0	0,1	0,0	0,3	0,1	0,0	0,2	1,0	0,7	3,3	0,1	0,2	0,7		0,1	0,2	0,1	0,0	9,3	7,5
Nav.	0,3	1,1	0,2	0,0	0,1	0,2	1,0	0,2	1,0	0,4	0,0	0,2	0,5	0,1		2,1	0,8	0,0	8,2	12,0
P. Basc	0,8	1,7	0,8	0,1	0,2	1,1	3,7	0,7	2,1	1,1	0,1	1,2	1,9	0,5	2,8		0,8	0,0	19,7	10,8
La Rioja	0,2	0,3	0,1	0,0	0,0	0,2	0,6	0,1	0,5	0,4	0,0	0,1	0,3	0,0	0,3	0,8		0,0	3,9	12,3
Ceu. i Mel.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	7,5
Total	25,3	17,6	7,0	6,5	8,5	5,1	22,1	18,0	27,2	24,7	6,1	10,6	28,9	8,7	8,5	19,0	4,3	1,5	250	10,9
Pes (%)	21,2	49,6	10,5	38,5	21,9	14,5	12,1	15,5		26,1	6,7	14,5	16,9	18,6	18,1	16,4	17,3	10,1	18,4	

Unitats: milers de milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

11.3.2. ESTRANGER

TAULA 1 Saldo comercial de Catalunya de l'estranger, pels principals països i continents. Catalunya, 1995-2013

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Alemanya	-1.896	-1.950	-2.324	-2.835	-3.519	-4.084	-4.758	-5.892	-6.050	-6.678	-7.566	-8.316	-9.643	-8.209	-5.909	-5.081	-6.455	-4.282	-4.451
França	-182	-17	-390	-425	-607	-88	638	604	361	429	788	1.289	1.411	2.158	2.706	2.753	3.146	3.316	2.658
Itàlia	-1.468	-1.478	-1.246	-1.537	-2.031	-2.324	-2.226	-2.235	-2.300	-2.790	-3.301	-3.404	-4.106	-3.298	-1.748	-1.697	-1.661	-1.026	-708
Regne Unit	-465	-586	-586	-563	-563	-604	-371	-29	181	87	-116	513	742	504	44	335	750	789	1.014
Portugal	1.011	1.139	1.584	1.683	1.932	2.138	2.452	2.362	2.273	2.354	2.545	2.275	2.305	2.496	2.152	2.353	2.191	1.868	1.800
P. Baixos	-789	-622	-792	-861	-948	-940	-759	-967	-1.079	-1.669	-2.260	-2.317	-2.219	-1.569	-1.465	-1.383	-1.132	-1.152	-898
Bèlgica	-374	-379	-453	-482	-981	-1.048	-612	-579	-548	-1.056	-1.312	-1.206	-1.097	-982	-602	-514	-511	-493	-620
Suïssa	-235	-150	-135	-158	-174	-445	-600	-417	-810	-1.123	-331	-208	139	20	196	517	900	1.507	1.031
Àustria	-5	69	83	80	50	137	115	122	67	19	73	-161	-242	-114	59	73	161	197	155
Rússia	-65	11	114	52	-2	-156	-124	-37	-144	-153	-386	-497	-846	148	-361	-623	-827	-945	-634
Suècia	-88	-95	-71	-23	-95	-109	-54	-95	-456	-180	-191	-195	-218	-178	-168	-89	-100	-91	-67
Irlanda	-197	-155	-222	-228	-238	-313	-402	-469	-574	-607	-876	-884	-861	-666	-489	-290	-335	-255	-117
Europa	-4.526	-3.757	-3.709	-4.672	-6.720	-7.279	-6.135	-7.034	-8.169	-10.739	-12.795	-12.607	-14.218	-9.280	-5.869	-4.485	-3.861	-799	-1.222
Xina	-423	-500	-874	-1.063	-1.398	-1.618	-1.741	-1.944	-2.113	-2.782	-3.679	-4.267	-5.156	-5.684	-4.113	-5.688	-5.354	-4.794	-4.360
Japó	-1.056	-975	-1.172	-1.607	-1.938	-2.198	-1.975	-1.979	-2.377	-3.122	-2.481	-2.528	-2.725	-2.099	-1.035	-1.141	-1.135	-881	-584
Corea del S.	-76	-3	-82	-395	-565	-883	-973	-1.052	-1.076	-1.113	-1.332	-2.072	-1.780	-1.262	-473	-499	-672	-573	-546
Turquia	71	130	232	192	171	345	89	82	117	106	8	-113	-184	-122	127	20	121	243	328
Àsia	-2.200	-2.102	-2.909	-4.220	-5.277	-6.147	-6.082	-6.457	-7.041	-9.006	-9.923	-12.247	-13.234	-12.922	-8.119	-10.507	-10.887	-8.926	-7.109
Estats Units	-756	-574	-703	-669	-406	-537	-610	-412	-335	-362	-508	-542	-1.127	-1.556	-822	-944	-1.021	-449	-351
Brasil	-8	30	-42	-19	-57	-45	-82	-106	-291	-283	-353	-461	-748	-609	-434	-312	-349	-330	-123
Mèxic	8	36	79	220	265	299	543	630	512	549	425	561	573	480	534	423	672	681	751
Argentina	82	202	341	289	134	100	-63	-357	-176	-299	-242	-260	-401	-535	-234	-70	-219	-194	-90
Amèrica	-532	-133	-126	205	104	68	181	201	-8	-136	-809	-923	-1.518	-2.454	-1.128	-1.436	-1.296	154	895
Algèria	-180	-239	-347	-181	-201	-872	-962	-919	-860	-902	-820	-1.058	-917	-1.211	-575	-652	-421	-76	-767
Marroc	87	106	139	181	217	154	142	148	81	58	12	-15	56	154	233	109	153	312	267
Libia	-275	-275	-317	-284	-492	-958	-1.068	-675	-826	-979	-590	-760	-1.050	-1.190	-693	-1.211	-154	-1.389	-644
Àfrica	-539	-411	-469	-195	-414	-1.768	-1.944	-1.549	-1.682	-1.787	-1.933	-2.590	-2.484	-3.103	-1.343	-2.289	-1.082	-1.440	-1.153
Oceania	21	40	43	5	14	-63	-45	-35	9	54	159	231	456	267	79	191	346	8	475
Resta	78	137	122	109	119	137	162	153	148	205	292	467	538	929	409	120	211	81	-141
Estranger	-7.698	-6.226	-7.048	-8.768	-12.174	-15.052	-13.863	-14.721	-16.743	-21.409	-25.009	-27.669	-30.460	-26.563	-15.971	-18.406	-16.569	-10.922	-8.255

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 2 Exportacions de Catalunya a l'estranger, pels principals països i continents. Catalunya, 1995-2013

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Alemanya	3.106	3.379	3.765	4.129	4.063	4.692	4.854	4.497	4.698	4.829	4.979	5.116	5.224	5.069	4.187	4.650	5.530	6.661	6.522
França	3.529	3.929	4.158	4.645	4.924	6.010	6.935	6.860	7.039	7.719	8.651	9.142	9.929	9.916	8.502	9.277	10.426	10.202	9.825
Itàlia	1.875	2.152	2.736	2.938	2.896	3.365	3.798	3.790	3.902	4.165	4.132	4.713	5.052	4.963	4.006	4.883	5.013	4.848	4.609
Regne Unit	1.075	1.317	1.666	1.854	1.902	2.267	2.515	2.878	2.954	2.972	3.011	3.412	3.559	3.059	2.009	2.412	2.704	2.952	3.218
Portugal	1.372	1.593	2.040	2.275	2.598	2.938	3.288	3.404	3.332	3.489	3.688	3.661	3.735	4.002	3.439	3.823	3.722	3.384	3.629
P. Baixos	565	677	799	922	936	1.233	1.403	1.221	1.328	1.433	1.390	1.614	1.692	1.751	1.259	1.528	1.778	1.745	1.887
Bèlgica	541	572	644	757	824	940	1.194	1.067	1.109	1.179	1.217	1.424	1.407	1.309	1.033	1.265	1.424	1.441	1.341
Suïssa	227	276	325	358	348	415	435	769	462	452	1.383	1.418	1.218	1.277	1.353	1.816	2.378	2.889	2.330
Àustria	195	273	315	372	365	565	532	562	551	563	644	561	526	566	537	576	692	730	715
Rússia	92	124	230	162	105	177	227	245	248	260	358	486	617	945	461	656	861	1.041	904
Suècia	163	186	243	320	309	364	365	337	340	300	341	337	390	389	261	396	393	365	363
Irlanda	65	89	120	175	191	264	222	202	173	169	171	203	236	197	106	115	154	213	245
Europa	13.775	15.797	18.683	20.685	21.342	25.701	28.432	28.860	29.460	30.962	33.747	36.595	38.444	38.510	30.899	35.482	39.754	41.177	40.432
Xina	170	155	97	137	122	185	210	313	433	355	368	414	471	483	547	677	787	1.020	1.116
Japó	393	276	215	205	213	283	278	263	271	346	396	446	426	397	274	431	460	611	603
Corea del S.	182	237	201	58	91	125	125	139	124	140	160	173	182	169	169	204	226	225	211
Turquia	170	247	412	402	408	619	408	481	572	735	718	778	824	905	871	976	1.157	1.229	1.314
Àsia	1.815	1.979	2.170	2.014	2.016	2.720	2.617	2.747	2.898	3.083	3.158	3.519	4.016	4.388	3.968	4.783	5.593	6.361	6.658
Estats Units	511	623	798	942	1.094	1.338	1.196	1.259	1.253	1.211	1.169	1.430	1.435	1.307	1.116	1.409	1.573	1.682	1.651
Brasil	176	239	342	324	335	324	354	299	271	323	279	276	357	433	384	574	665	853	843
Mèxic	124	152	243	362	424	583	752	852	742	760	797	918	909	802	718	853	936	1.083	1.034
Argentina	180	316	431	450	358	387	331	130	169	180	183	179	219	248	187	281	262	271	279
Amèrica	1.488	1.896	2.540	2.906	2.951	3.591	3.679	3.515	3.209	3.285	3.304	4.140	4.095	4.090	3.431	4.508	4.982	5.776	5.821
Algèria	176	141	150	170	150	158	182	216	211	221	237	281	371	449	482	563	678	912	1.106
Marroc	152	177	227	274	335	340	416	445	448	444	457	492	615	666	670	789	894	1.021	1.069
Libia	9	12	15	9	13	8	16	18	14	17	18	20	24	38	55	55	13	69	118
Àfrica	681	767	933	1.032	1.073	1.160	1.273	1.322	1.296	1.343	1.480	1.642	1.944	2.071	2.084	2.634	2.838	3.484	3.816
Oceania	102	112	154	136	133	177	173	191	193	186	318	360	598	474	261	369	521	842	626
Resta	79	138	125	117	120	138	162	153	148	205	292	467	538	929	772	1.033	1.209	1.160	963
Estranger	17.940	20.689	24.605	26.890	27.635	33.487	36.336	36.788	37.204	39.064	42.299	46.723	49.635	50.462	41.415	48.809	54.897	58.800	58.316

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TÍTOL DEL LLIBRE

TAULA. 3 Importacions de Catalunya de l'estranger, pels principals països i continents. Catalunya, 1995-2013

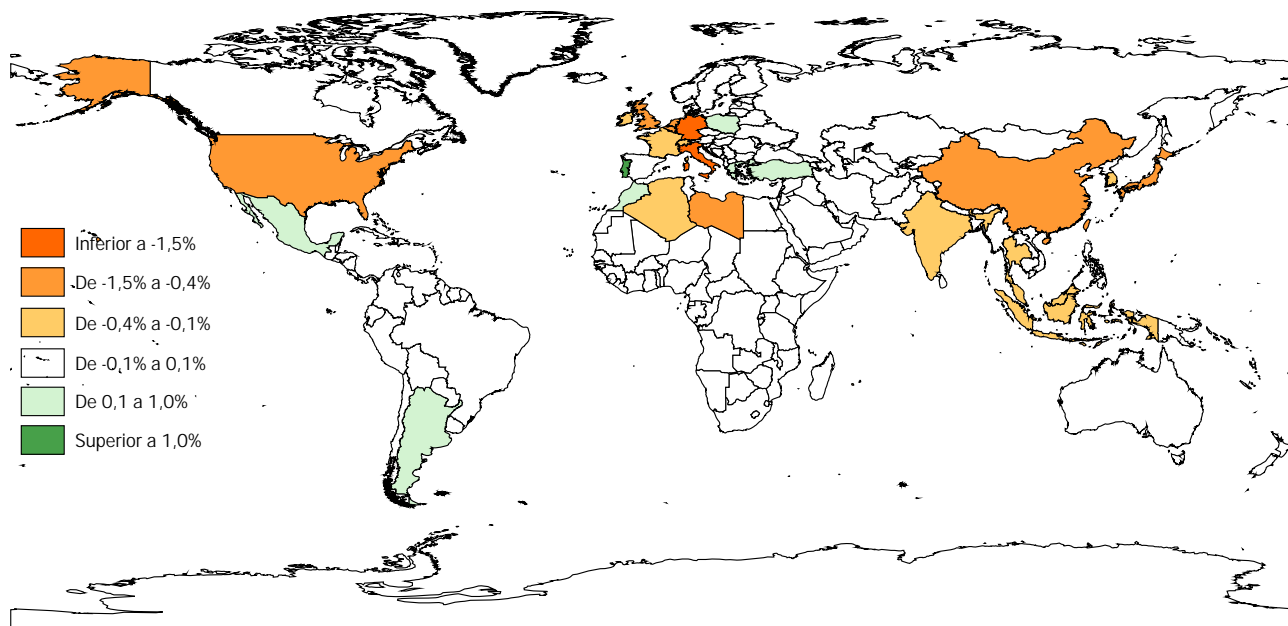
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Alemanya	5.002	5.329	6.089	6.964	7.582	8.776	9.612	10.389	10.748	11.507	12.545	13.432	14.867	13.278	10.096	9.731	11.985	10.943	10.973
França	3.711	3.946	4.548	5.070	5.531	6.098	6.297	6.256	6.678	7.290	7.863	7.853	8.518	7.758	5.796	6.524	7.280	6.886	7.167
Itàlia	3.343	3.630	3.982	4.475	4.927	5.689	6.024	6.025	6.202	6.955	7.433	8.117	9.158	8.261	5.754	6.580	6.674	5.874	5.317
Regne Unit	1.540	1.903	2.252	2.417	2.465	2.871	2.886	2.907	2.773	2.885	3.127	2.899	2.817	2.555	1.965	2.077	1.954	2.163	2.204
Portugal	361	454	456	592	666	800	836	1.042	1.059	1.135	1.143	1.386	1.430	1.506	1.287	1.470	1.531	1.516	1.829
P. Baixos	1.354	1.299	1.591	1.783	1.884	2.173	2.162	2.188	2.407	3.102	3.650	3.931	3.911	3.320	2.724	2.911	2.910	2.897	2.785
Bèlgica	915	951	1.097	1.239	1.805	1.988	1.806	1.646	1.657	2.235	2.529	2.630	2.504	2.291	1.635	1.779	1.935	1.934	1.961
Suïssa	462	426	460	516	522	860	1.035	1.186	1.272	1.575	1.714	1.626	1.079	1.257	1.157	1.299	1.478	1.382	1.299
Àustria	200	204	232	292	315	428	417	440	484	544	571	722	768	680	478	503	531	533	560
Rússia	157	113	116	110	107	333	351	282	392	413	744	983	1.463	797	822	1.279	1.688	1.986	1.538
Suècia	251	281	314	343	404	473	419	432	796	480	532	532	608	567	429	485	493	456	430
Irlanda	262	244	342	403	429	577	624	671	747	776	1.047	1.087	1.097	863	595	405	489	468	362
Europa	18.301	19.554	22.392	25.357	28.062	32.980	34.567	35.894	37.629	41.701	46.542	49.202	52.662	47.790	36.768	39.967	43.615	41.976	41.654
Xina	593	655	971	1.200	1.520	1.803	1.951	2.257	2.546	3.137	4.047	4.681	5.627	6.167	4.660	6.365	6.141	5.814	5.476
Japó	1.449	1.251	1.387	1.812	2.151	2.481	2.253	2.242	2.648	3.468	2.877	2.974	3.151	2.496	1.309	1.572	1.595	1.492	1.187
Corea del S.	258	240	283	453	656	1.008	1.098	1.191	1.200	1.253	1.492	2.245	1.962	1.431	642	703	898	798	757
Turquia	99	117	180	210	237	274	319	399	455	629	710	891	1.008	1.027	744	956	1.036	986	986
Àsia	4.015	4.081	5.079	6.234	7.293	8.867	8.699	9.204	9.939	12.089	13.081	15.766	17.250	17.310	12.087	15.290	16.480	15.287	13.767
Estats Units	1.267	1.197	1.501	1.611	1.500	1.875	1.806	1.671	1.588	1.573	1.677	1.972	2.562	2.863	1.938	2.353	2.594	2.131	2.002
Brasil	184	209	384	343	392	369	436	405	562	606	632	737	1.105	1.042	818	886	1.014	1.183	966
Mèxic	116	116	164	142	159	284	209	222	230	211	372	357	336	322	184	430	264	402	283
Argentina	98	114	90	161	224	287	394	487	345	479	425	439	620	783	421	351	481	465	369
Amèrica	2.020	2.029	2.666	2.701	2.847	3.523	3.498	3.314	3.217	3.421	4.113	5.063	5.613	6.544	4.559	5.944	6.278	5.622	4.926
Algèria	356	380	497	351	351	1.030	1.144	1.135	1.071	1.123	1.057	1.339	1.288	1.660	1.057	1.215	1.099	988	1.873
Marroc	65	71	88	93	118	186	274	297	367	386	445	507	559	512	437	680	741	709	802
Libia	284	287	332	293	505	966	1.084	693	840	996	608	780	1.074	1.228	748	1.266	167	1.458	762
Àfrica	1.220	1.178	1.402	1.227	1.487	2.928	3.217	2.871	2.978	3.130	3.413	4.232	4.428	5.174	3.427	4.923	3.920	4.924	4.969
Oceania	81	72	111	131	119	240	218	226	184	132	159	129	142	207	182	178	175	834	151
Resta	1	1	3	8	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	363	913	998	1.079	1.104
Estranger	25.638	26.915	31.653	35.658	39.809	48.539	50.199	51.509	53.947	60.473	67.308	74.392	80.095	77.025	57.386	67.215	71.466	69.722	66.571

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Mapes

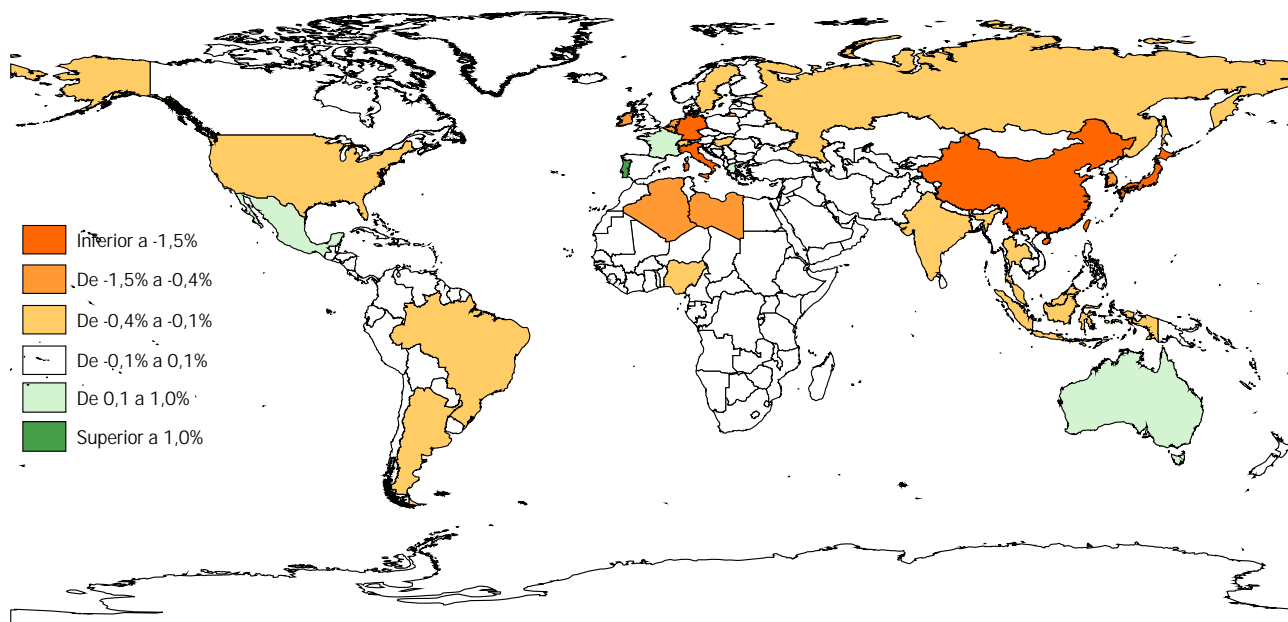
MAPA 16 Saldo comercial de Catalunya amb l'estranger respecte al PIB de Catalunya, per països. Catalunya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

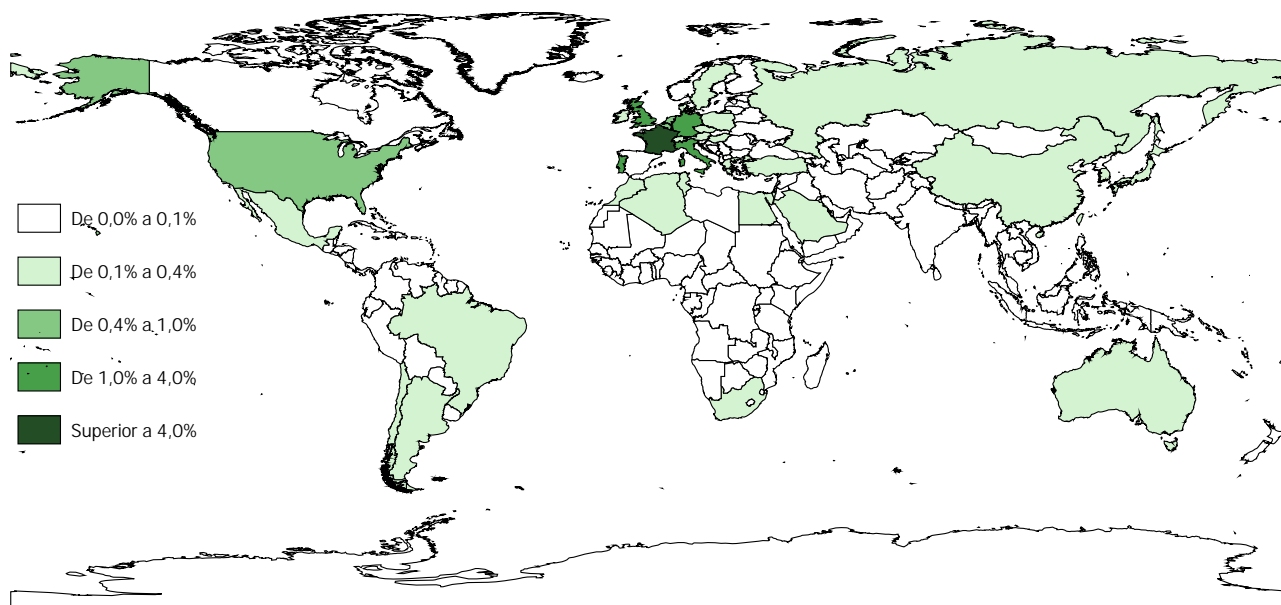
MAPA 17 Saldo comercial de Catalunya amb l'estranger respecte al PIB de Catalunya, per països. Catalunya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

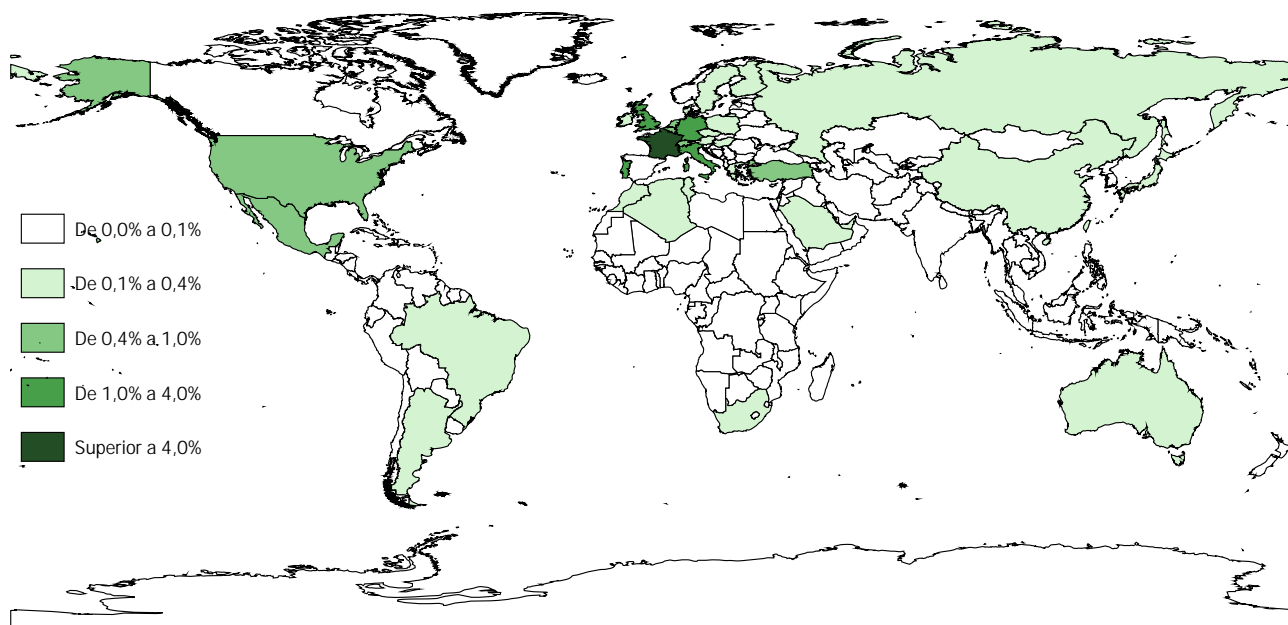
MAPA 18 Exportacions de Catalunya a l'estranger respecte al PIB de Catalunya, per països. Catalunya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

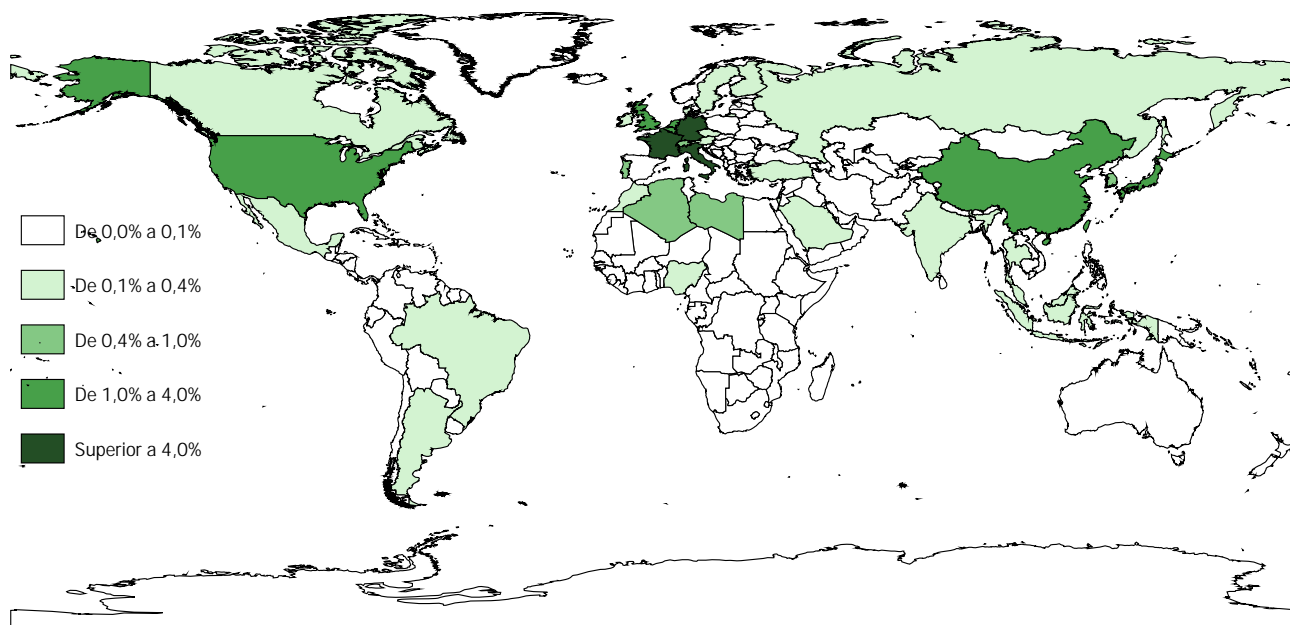
MAPA 19 Exportacions de Catalunya a l'estranger respecte al PIB de Catalunya, per països. Catalunya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

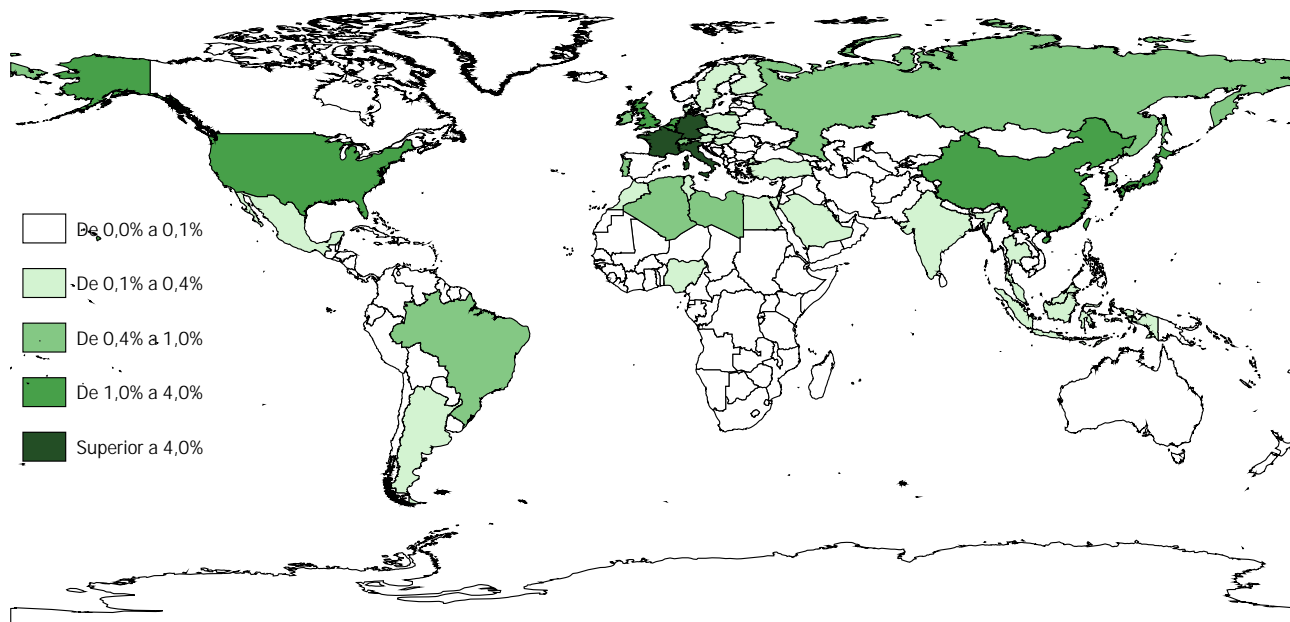
MAPA 20 Importacions de Catalunya de l'estranger respecte al PIB de Catalunya, per països. Catalunya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

MAPA 21 Importacions de Catalunya de l'estranger respecte al PIB de Catalunya, per països. Catalunya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

11.3.3. ANALISI ANYS D'INICI I FINAL DE PERÍODE

11.3.3.1. GRANS ÀREES

En relació amb el saldo exterior, aquest empitjora entre els anys 1995 i 2007, que passa d'un superàvit de 6.021 milions d'euros l'any 1995 a un dèficit de 8.421 milions d'euros l'any 2007, i amb la crisi, millora –i torna a empitjorar– fins a situar-se en -910 milions d'euros l'any 2011. L'any 2013 el saldo se situaria en 6.782 milions d'euros.

La resta de l'Estat és un àmbit geogràfic amb el qual Catalunya sempre ha tingut superàvit però amb la crisi, aquest superàvit s'ha reduït de 22.042 milions d'euros a 15.657 milions d'euros. Per tant, Catalunya amb la resta de l'Estat segueix una evolució del saldo comercial contrària a la que passa amb el total. Així, el que explica l'empitjorament del saldo exterior total de l'economia catalana entre 1995 i 2007 i la seva millora durant la crisi és el saldo comercial amb l'estranger. Les dades de l'any 2013 referides a l'any 2007 no canvien aquesta conclusió: millora el saldo exterior a causa de l'estranger i no de la resta de l'Estat.

Àsia es converteix en l'àmbit geogràfic amb el qual Catalunya té més dèficit l'any 2011 (-10.884 milions d'euros) i aquest va ser màxim l'any 2007 (-13.234 milions d'euros). La segona àrea amb més dèficit l'any 2011 és l'Euro àrea (-4.430 milions d'euros) i aquest va ser màxim l'any 2007 (-14.200 milions d'euros). Ambdues zones contribueixen a explicar el deteriorament del saldo comercial de Catalunya entre 1995 i 2011 tenint en compte que l'any 1995 Catalunya hi tenia un dèficit molt més reduït (-2.201 milions d'euros amb Àsia i -3.807 milions d'euros amb l'Euro àrea). L'any 2013 aquestes zones segueixen presentant els dèficits més alts.

TAULA. 4 Ranking dels saldos comercials per àmbits geogràfics internacionals. Catalunya

	1995		2000		2007		2011		2013				
Saldo exterior	6.021	100,0	Saldo exterior	4.291	100,0	Saldo exterior	-8.421	100,0	Saldo exterior	-910	100,0	6.782	100,0
Resta Estat	13.716	227,8	Resta Estat	19.339	450,7	Resta Estat	22.042	-261,8	Resta Estat	15.657	-1.720,5	15.041	221,8
Estranger	-7.695	-127,8	Estranger	-15.048	350,7	Estranger	-30.462	361,8	Estranger	-16.567	1820,5	-8.259	121,8
Resta Amèrica	259	4,3	Resta Amèrica	636	14,8	Oceania	456	-5,4	Resta d'Europa	623	-68,5	756	11,1
Oceania	20	0,3	Oceania	-65	-1,5	Resta UE-28	210	-2,5	Oceania	347	-38,1	475	7,0
Resta d'Europa	-163	-2,7	Resta Àfrica	-260	-6,1	Resta d'Europa	-226	2,7	Resta UE-28	-56	6,2	140	2,1
Resta Àfrica	-191	-3,2	Resta d'Europa	-383	-8,9	Resta Àfrica	-317	3,8	Resta Amèrica	-110	12,1	1.171	17,3
Àfrica del Nord	-341	-5,7	Resta UE-28	-551	-12,8	Resta Amèrica	-397	4,7	Àfrica del Nord	-532	58,5	-926	-13,7
Resta UE-28	-557	-9,3	Nord Amèrica	-565	-13,2	Nord Amèrica	-1.124	13,3	Resta Àfrica	-549	60,3	-227	-3,3
Nord Amèrica	-792	-13,2	Àfrica del Nord	-1.504	-35,1	Àfrica del Nord	-2.169	25,8	Nord Amèrica	-1.187	130,4	-276	-4,1
Àsia	-2.201	-36,6	Àsia	-6.147	-143,3	Àsia	-13.234	157,2	Euro àrea	-4.430	486,8	-2.118	-31,2
Euro àrea	-3.807	-63,2	Euro àrea	-6.346	-147,9	Euro àrea	-14.200	168,6	Àsia	-10.884	1.196,0	-7.109	-104,8
Resta + valors perduts	78	1,3	Resta + valors perduts	137	3,2	Resta + valors perduts	538	-6,4	Resta + valors perduts	211	-23,2	-141	-2,1

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT i el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Tal com hem dit en els paràgrafs anteriors, entre 1995 i 2007 el saldo comercial de Catalunya amb l'exterior empitjora, sent més intens aquest deteriorament en el període 2000-2007 (-12.712 milions d'euros) que en el període 1995-2000 (-1.730 milions d'euros); mentre que millora entre 2007 i 2011 (7.511 milions d'euros); i entre 2007 i 2013 (15.203 milions d'euros).

Es constata que l'Euro àrea i l'Àsia són les zones que més contribueixen a explicar l'evolució del saldo comercial exterior total de Catalunya i que la resta de l'Estat manifesta una contribució contrària a l'evolució del total.

TAULA. 5 Contribució al canvi de saldo per períodes. Catalunya

	1995-00		2000-07		2007-11		2007-13			
Saldo exterior	-1.730	100,0	Saldo exterior	-12.712	100,0	Saldo exterior	7.511	100,0	15.203	100,0
Restat Estat	5.623	-325,0	Restat Estat	2.703	-21,3	Estranger	13.895	185,0	22.203	146,0
Resta Amèrica	377	-21,8	Resta UE-28	761	-6,0	Euro àrea	9.770	130,1	12.082	79,5
Nord Amèrica	227	-13,1	Oceania	521	-4,1	Àsia	2.350	31,3	6.125	40,3
Resta UE-28	6	-0,3	Resta d'Europa	157	-1,2	Àfrica del Nord	1.637	21,8	1.243	8,2
Resta Àfrica	-69	4,0	Resta Àfrica	-57	0,4	Resta d'Europa	849	11,3	982	6,5
Oceania	-85	4,9	Nord Amèrica	-559	4,4	Resta Amèrica	287	3,8	1.568	10,3
Resta d'Europa	-220	12,7	Àfrica del Nord	-665	5,2	Nord Amèrica	-63	-0,8	848	5,6
Àfrica del Nord	-1.163	67,2	Resta Amèrica	-1.033	8,1	Oceania	-109	-1,5	19	0,1
Euro àrea	-2.539	146,8	Àsia	-7.087	55,8	Resta Àfrica	-232	-3,1	90	0,6
Àsia	-3.946	228,1	Euro àrea	-7.854	61,8	Resta UE-28	-266	-3,5	-70	-0,5
Estranger	-7.353	425,0	Estranger	-15.414	121,3	Restat Estat	-6.385	-85,0	-7.001	-46,0
Restat + valors perduts	59	-3,4	Restat + valors perduts	401	-3,2	Restat + valors perduts	-327	-4,4	-679	-4,5

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

El principal destí de les exportacions és la resta de l'Estat però el seu pes en el total disminueix sense interrupció des del 63,6% de l'any 1995 fins al 45,2% de l'any 2011. El segon destí de les exportacions és l'Euro àrea que, contràriament al que passa amb la resta de l'Estat, el seu pes en el total augmenta de forma contínua al llarg de tot el període: des del 23,4% l'any 1995 fins el 29,5% l'any 2011. Els altres àmbits geogràfics analitzats tenen una presència en el total de les exportacions molt més reduïda i han augmentat el seu pes en el total (entre 1995 i 2011). L'any 2013 la resta de l'Estat seguiria perdent pes en les exportacions (43,1%) mentre que l'Euro àrea en perdria (28,9%).

Entre els anys 2007 i 2011 convé destacar que, malgrat les exportacions totals disminueixen en valor absolut (-2.400 milions d'euros), hi ha una majoria d'àmbits geogràfics en els quals augmenten les vendes: Euro àrea, Àsia, resta Europa, resta Amèrica, Àfrica del Nord, Nord Amèrica i resta Àfrica. **Per tant, durant la crisi, entre els anys 2007 i 2011, hi ha una pèrdua d'exportacions que es concentra principalment amb la resta de l'Estat. No canvien les conclusions si tenim en compte els canvis entre els anys 2007 i 2013.**

Es constata que el comerç interior ha passat a ser el principal destí de la producció l'any 2011, amb una quota del 32,8%, malgrat que aquesta s'ha reduït de forma contínua des de 1995 (36,4%). En els anys anteriors, el principal destí de la producció era la resta de l'Estat, que també ha reduït de forma contínua la seva participació (40,5% el 1995 i 30,3% el 2011), seguit del comerç interior. El tercer destí de la producció és l'Euro àrea, que augmenta sense interrupció el seu pes en el total de la producció (14,9% el 1995 fins el 19,8%) el 2011. Aquest ordre es manté l'any 2013 a on el comerç interior segueix sent el principal destí de la producció però redueix la seva quota fins el 30,3%, segueix la resta de l'Estat (30%) i l'Euro àrea (20,1%).

TAULA. 6 Destí de les vendes per àmbits geogràfics internacionals. Catalunya

	1995			2000			2007			2011			2013					
Producció	77.537	-	100,0	Producció	118.935	-	100,0	Producció	154.757	-	100,0	Producció	148.963	-	100,0	147.054	-	100,0
Comerç Interior	28.197	-	36,4	Comerç Interior	40.798	-	34,3	Comerç Interior	52.250	-	33,8	Comerç Interior	48.856	-	32,8	44.555	-	30,3
Total exportacions	49.340	100,0	63,6	Total exportacions	78.137	100,0	65,7	Total exportacions	102.507	100,0	66,2	Total exportacions	100.107	100,0	67,2	102.499	100,0	69,7
Resta Estat	31.387	63,6	40,5	Resta Estat	44.644	57,1	37,5	Resta Estat	52.873	51,6	34,2	Resta Estat	45.209	45,2	30,3	44.181	43,1	30,0
Estranger	17.953	36,4	23,1	Estranger	33.493	42,9	28,2	Estranger	49.634	48,4	32,1	Estranger	54.898	54,8	36,9	58.318	56,9	39,7
Euro àrea	11.543	23,4	14,9	Euro àrea	20.762	26,6	17,5	Euro àrea	28.926	28,2	18,7	Euro àrea	29.553	29,5	19,8	29.585	28,9	20,1
Àsia	1.818	3,7	2,3	Resta UE-28	3.878	5,0	3,3	Resta UE-28	6.814	6,6	4,4	Resta UE-28	5.880	5,9	3,9	6.536	6,4	4,4
Resta UE-28	1.650	3,3	2,1	Àsia	2.723	3,5	2,3	Àsia	4.016	3,9	2,6	Àsia	5.594	5,6	3,8	6.658	6,5	4,5
Resta Amèrica	920	1,9	1,2	Resta Amèrica	2.129	2,7	1,8	Resta d'Europa	2.705	2,6	1,7	Resta d'Europa	4.321	4,3	2,9	4.311	4,2	2,9
Resta d'Europa	584	1,2	0,8	Nord Amèrica	1.464	1,9	1,2	Resta Amèrica	2.534	2,5	1,6	Resta Amèrica	3.230	3,2	2,2	3.976	3,9	2,7
Nord Amèrica	569	1,2	0,7	Resta d'Europa	1.060	1,4	0,9	Nord Amèrica	1.560	1,5	1,0	Àfrica del Nord	2.066	2,1	1,4	2.864	2,8	1,9
Àfrica del Nord	506	1,0	0,7	Àfrica del Nord	869	1,1	0,7	Àfrica del Nord	1.357	1,3	0,9	Nord Amèrica	1.751	1,7	1,2	1.845	1,8	1,3
Resta Àfrica	181	0,4	0,2	Resta Àfrica	294	0,4	0,2	Oceania	598	0,6	0,4	Resta Àfrica	773	0,8	0,5	952	0,9	0,6
Oceania	103	0,2	0,1	Oceania	176	0,2	0,1	Resta Àfrica	586	0,6	0,4	Oceania	521	0,5	0,3	626	0,6	0,4
Resta + valors perduts	79	0,2	0,1	Resta + valors perduts	138	0,2	0,1	Resta + valors perduts	538	0,5	0,3	Resta + valors perduts	1.209	1,2	0,8	963	0,9	0,7

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

L'evolució de les importacions és semblant a la de les exportacions: augmenten entre 1995 i 2007 i disminueixen –i tornen a recuperar-se- entre 2007 i 2011, sent l'any 2011 inferiors a les que hi havia l'any 2007. La disminució del valor de les importacions entre els anys 2007 i 2011 és de 9.911 milions d'euros. Les importacions segueixen disminuint l'any 2013.

La principal zona proveïdora de mercaderies importades de Catalunya és l'Euro àrea en els anys 2000 (36,7% de totes les importacions), 2007 (38,9%) i 2011 (33,6%). La resta de l'Estat va perdre la primera posició que ocupava l'any 1995 (40,8% de totes les importacions) i se situa en segona posició en els anys posteriors: 2000 (34,3%), 2007 (27,8%) i 2011 (29,3%). Àsia es manté en tercera posició en tots els anys considerats i augmenta la seva participació de forma contínua passant de representar el 9,3% del total de les importacions l'any 1995 al 16,3% de l'any 2011. La resta de la UE-28 es manté com la quarta zona proveïdora de mercaderies de Catalunya. Aquestes posicions no canvien l'any 2013: Euro àrea (33,1% de les importacions), resta de l'Estat (30,4%), Àsia (14,4%) i resta UE-28 (6,7%).

Entre 2007 i 2011, en contra del que passa amb el total de les compres, les importacions en valor absolut d'algunes zones augmenten: resta Europa, resta Amèrica, Nord Amèrica, resta Àfrica i Oceania. **La reducció de les importacions (entre els anys 2007 i 2011) es concentra principalment en l'Euro àrea. Entre els anys 2007 i 2013 Catalunya augmenta les seves importacions amb poques zones (resta d'Europa, Àfrica del Nord, resta d'Àfrica i Oceania) i la reducció de les importacions es concentra amb l'Àsia i l'Euro àrea.**

Es constata que el comerç interior, és a dir la producció catalana destinada al mercat català, té la quota de mercat més elevada de tots els anys estudiats però aquesta ha disminuït de forma contínua entre 1995 (39,4%) i 2007 (32%) i ha augmentat lleugerament durant la crisi fins a situar-se en el 32,6% l'any 2011. L'any 2013 la quota de mercat del comerç interior se situa en el 31,8%.

TÍTOL DEL LLIBRE

TAULA. 7 Origen de les compres per àmbits geogràfics internacionals. Catalunya

	1995			2000			2007			2011			2013					
Consum aparent	71.516	-	100,0	Consum aparent	114.644	-	100,0	Consum aparent	163.178	-	100,0	Consum aparent	149.873	-	100,0	140.272	-	100,0
Comerç Interior	28.197	-	39,4	Comerç Interior	40.798	-	35,6	Comerç Interior	52.250	-	32,0	Comerç Interior	48.856	-	32,6	44.555	-	31,8
Total Importacions	43.319	100,0	60,6	Total Importacions	73.846	100,0	64,4	Total Importacions	110.928	100,0	68,0	Total Importacions	101.017	100,0	67,4	95.717	100,0	68,2
Resta Estat	17.671	40,8	24,7	Resta Estat	25.305	34,3	22,1	Resta Estat	30.831	27,8	18,9	Resta Estat	29.552	29,3	19,7	29.140	30,4	20,8
Estranger	25.647	59,2	35,9	Estranger	48.541	65,7	42,3	Estranger	80.096	72,2	49,1	Estranger	71.465	70,7	47,7	66.577	69,6	47,4
Euro àrea	15.350	35,4	21,5	Euro àrea	27.108	36,7	23,6	Euro àrea	43.126	38,9	26,4	Euro àrea	33.983	33,6	22,7	31.703	33,1	22,6
Àsia	4.019	9,3	5,6	Àsia	8.870	12,0	7,7	Àsia	17.250	15,6	10,6	Àsia	16.478	16,3	11,0	13.767	14,4	9,8
Resta UE-28	2.207	5,1	3,1	Resta UE-28	4.429	6,0	3,9	Resta UE-28	6.604	6,0	4,0	Resta UE-28	5.936	5,9	4,0	6.396	6,7	4,6
Nord Amèrica	1.361	3,1	1,9	Àfrica del Nord	2.373	3,2	2,1	Àfrica del Nord	3.526	3,2	2,2	Resta d'Europa	3.698	3,7	2,5	3.555	3,7	2,5
Àfrica del Nord	847	2,0	1,2	Nord Amèrica	2.029	2,7	1,8	Resta d'Europa	2.931	2,6	1,8	Resta Amèrica	3.340	3,3	2,2	2.805	2,9	2,0
Resta d'Europa	747	1,7	1,0	Resta Amèrica	1.493	2,0	1,3	Resta Amèrica	2.931	2,6	1,8	Nord Amèrica	2.938	2,9	2,0	2.121	2,2	1,5
Resta Amèrica	661	1,5	0,9	Resta d'Europa	1.443	2,0	1,3	Nord Amèrica	2.684	2,4	1,6	Àfrica del Nord	2.598	2,6	1,7	3.790	4,0	2,7
Resta Àfrica	372	0,9	0,5	Resta Àfrica	554	0,8	0,5	Resta Àfrica	903	0,8	0,6	Resta Àfrica	1.322	1,3	0,9	1.179	1,2	0,8
Oceania	83	0,2	0,1	Oceania	241	0,3	0,2	Oceania	142	0,1	0,1	Oceania	174	0,2	0,1	151	0,2	0,1
Resta + valors perduts	1	0,0	0,0	Resta + valors perduts	1	0,0	0,0	Resta + valors perduts	0,0	0,0	0,0	Resta + valors perduts	998	1,0	0,7	1.104	1,2	0,8

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

11.3.3.2. COMUNITATS AUTÒNOMES I PAISOS

Les principals zones amb les quals Catalunya té superàvit l'any 2011 són Aragó, França, Portugal i les Illes Balears mentre que les principals zones amb les que té dèficit són Alemanya, Xina, Itàlia i Japó. En els anys anteriors, les principals zones amb les que tenia superàvit eren, diferents a les de l'any 2011, Canàries i Castella La Manxa (2007), València i Madrid (2000 i 1995) i Andalusia (1995). Pel que fa a les zones amb les que tenia dèficit, aquestes són, diferents de les que figuren l'any 2011, Holanda (1995). **Aragó sempre ha estat entre les primeres quatre zones amb les quals Catalunya té superàvit.**

L'any 2011 apareixen, per primera vegada en els anys estudiats, entre les quatre primeres zones amb les que Catalunya té superàvit dos països (França i Portugal).

Per a l'any 2013 només disposem de dades per als països i no per a les comunitats autònomes. Optem per deixar les taules d'aquest epígraf tal com estan i afegir les dades de l'any 2013 als països que surten a les taules resum de l'epígraf següent.

TAULA. 8 Ranking dels saldos comercials per Comunitats autònomes i països. Catalunya

1995		2000		2007		2011					
Saldo exterior	6.021	100,0	Saldo exterior	4.291	100,0	Saldo exterior	-8.421	100,0	Saldo exterior	-910	100,0
Madrid	2.256	37,5	Comunitat Valenciana	2.968	69,2	Illes Balears	4.389	-52,1	Aragó	6.336	-696,3
Comunitat Valenciana	2.085	34,6	Aragó	2.478	57,7	Aragó	3.832	-45,5	França	3.146	-345,7
Aragó	1.984	33,0	Madrid	2.456	57,2	Canàries	2.858	-33,9	Portugal	2.191	-240,8
Andalusia	1.382	23,0	Illes Balears	2.301	53,6	Castilla-La Manxa	2.416	-28,7	Illes Balears	1.672	-183,7
Canàries	1.202	20,0	Canàries	2.187	51,0	Portugal	2.305	-27,4	Castilla-La Manxa	1.629	-179,0
Portugal	1.011	16,8	Portugal	2.138	49,8	Comunitat Valenciana	1.871	-22,2	Cantàbria	1.202	-132,1
País Basc	969	16,1	Castilla-Lleó	1.460	34,0	Madrid	1.781	-21,1	País Basc	930	-102,2
Illes Balears	919	15,3	Navarra	1.143	26,6	Castilla-Lleó	1.487	-17,7	Suïssa	900	-98,9
Xina	-423	-7,0	Holanda	-940	-21,9	Estats Units	-1.127	13,4	Rússia	-827	90,9
Regne Unit	-465	-7,7	Líbia	-958	-22,3	Corea del Sud	-1.780	21,1	Estats Units	-1.021	112,2
Estats Units	-756	-12,6	Bèlgica	-1.048	-24,4	Holanda	-2.219	26,4	Holanda	-1.132	124,4
Holanda	-789	-13,1	Xina	-1.618	-37,7	Japó	-2.725	32,4	Japó	-1.135	124,7
Japó	-1.056	-17,5	Japó	-2.198	-51,2	Itàlia	-4.106	48,8	Itàlia	-1.661	182,5
Itàlia	-1.468	-24,4	Itàlia	-2.324	-54,2	Xina	-5.156	61,2	Xina	-5.354	588,4
Alemanya	-1.896	-31,5	Alemanya	-4.084	-95,2	Alemanya	-9.643	114,5	Alemanya	-6.455	709,3

Unitats: milions d'euros i percentatges.
Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

Les zones que més contribueixen a explicar la millora del saldo entre 2007 i 2011 són Alemanya, Aragó, Itàlia, França i Japó. Entre els anys 2000 i 2007, les zones que més contribueixen a explicar l'empitjorament del saldo són Alemanya, Xina, Itàlia, Holanda i València; i entre els anys 1995 i 2000, les zones que més contribueixen a explicar l'empitjorament del saldo són Alemanya, Xina, Japó, Itàlia i Corea del Sud. **Per tant, identifiquem més zones estrangeres que de la resta de l'Estat entre les que més contribueixen a explicar els canvis del saldo exterior total. Les zones de la resta de l'Estat destaquen perquè figuren entre les primeres que tenen una evolució contrària a la que manifesta el saldo exterior total.**

TAULA. 9 Contribució al saldo per períodes. Catalunya

	1995-2000		2000-07		2007-11			
Saldo exterior	-1.730	100,0	Saldo exterior	-12.712	100,0	Saldo exterior	7.511	100,0
Illes Balears	1.382	-79,9	Illes Balears	2.088	-16,4	Alemanya	3.188	42,4
Portugal	1.127	-65,1	Castilla-La Manxa	1.818	-14,3	Aragó	2.504	33,3
Canàries	985	-56,9	França	1.499	-11,8	Itàlia	2.445	32,6
Comunitat Valenciana	883	-51,0	Aragó	1.354	-10,7	França	1.735	23,1
Castilla-Lleó	781	-45,1	Regne Unit	1.346	-10,6	Japó	1.590	21,2
Navarra	558	-32,3	Canàries	671	-5,3	Cantàbria	1.146	15,3
Castilla-La Manxa	551	-31,8	Suïssa	584	-4,6	Corea del Sud	1.108	14,8
Rioja, La	530	-30,6	Galícia	501	-3,9	Holanda	1.087	14,5
Aragó	494	-28,6	Austràlia	453	-3,6	Líbia	896	11,9
Cantàbria	421	-24,3	Mèxic	274	-2,2	Suïssa	761	10,1
Mèxic	291	-16,8	Sudàfrica	224	-1,8	Bèlgica	586	7,8
Turquia	274	-15,8	Andorra	203	-1,6	País Basc	533	7,1
Estats Units	219	-12,7	Emirats Àrabs	173	-1,4	Irlanda	526	7,0
Múrcia	207	-12,0	Portugal	167	-1,3	Argèlia	496	6,6
Madrid	200	-11,6	Grècia	126	-1,0	Àustria	403	5,4
Grècia	199	-11,5	Rumania	93	-0,7	Brasil	399	5,3

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TAULA. 10 Contribució al saldo per períodes. Catalunya. CONTINUACIÓ

	1995-2000		2000-07		2007-11			
Irak	-210	12,1	Turquia	-529	4,2	Qatar	-227	-3,0
Suïssa	-210	12,1	Irlanda	-548	4,3	Dinamarca	-242	-3,2
Tailàndia	-217	12,5	Cantàbria	-571	4,5	Vietnam	-267	-3,6
Indonèsia	-246	14,2	Estats Units	-590	4,6	Illes Caïman	-293	-3,9
Andalusia	-635	36,7	Navarra	-623	4,9	Resta (inclou valors perduts)	-327	-4,4
Bèlgica	-674	39,0	Madrid	-675	5,3	Galícia	-458	-6,1
Líbia	-683	39,5	Rússia	-690	5,4	Aràbia Saudita	-596	-7,9
Argèlia	-692	40,0	Brasil	-703	5,5	Castilla-Lleó	-652	-8,7
Galícia	-722	41,7	Corea del Sud	-897	7,1	Castilla-La Manxa	-787	-10,5
Corea del Sud	-807	46,6	Comunitat Valenciana	-1.097	8,6	Andalusia	-893	-11,9
Itàlia	-856	49,5	Holanda	-1.279	10,1	Comunitat Valenciana	-1.062	-14,1
Japó	-1.142	66,0	Itàlia	-1.782	14,0	Madrid	-1.383	-18,4
Xina	-1.195	69,1	Xina	-3.538	27,8	Canàries	-2.040	-27,2
Alemanya	-2.188	126,5	Alemanya	-5.559	43,7	Illes Balears	-2.717	-36,2

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

Entre els vuit principals destins de les exportacions catalanes l'any 2011 se situen per aquest ordre Aragó, França, Alemanya, Itàlia, València, Andalusia, Madrid i Portugal. En els anys anteriors figuraven en aquestes posicions capdavanters, zones diferents a les que ja s'han comentat, les Illes Balears (2007), Castella-Lleó (1995 i 2000) i País Basc (1995) enlloc de Portugal (2007, 2000 i 1995) i Itàlia (1995).

L'anàlisi del destí de la producció dóna una informació semblant a l'anàlisi de les exportacions. **La novetat és que comprovem que el principal destí de la producció és amb diferència respecte de qualsevol Comunitat Autònoma o país, el comerç interior.**

TAULA. 11 Destí de les vendes per Comunitats autònomes i països. Catalunya

	1995			2000			2007			2011					
Producció	77.537	-	100,0	Producció	118.935	-	100,0	Producció	154.757	-	100,0	Producció	148.963	-	100,0
Comerç Interior	28.197	-	36,4	Comerç Interior	40.798	-	34,3	Comerç Interior	52.250	-	33,8	Comerç Interior	48.856	-	32,8
Total exportacions	49.340	100,0	63,6	Total exportacions	78.137	100,0	65,7	Total exportacions	102.507	100,0	66,2	Total exportacions	100.107	100,0	67,2
Com. Valenciana	5.884	11,9	7,6	Com. Valenciana	8.146	10,4	6,8	França	9.929	9,7	6,4	Aragó	11.560	11,5	7,8
Madrid	4.647	9,4	6,0	Aragó	6.196	7,9	5,2	Aragó	9.393	9,2	6,1	França	10.426	10,4	7,0
Aragó	4.513	9,1	5,8	França	6.010	7,7	5,1	Com. Valenciana	7.507	7,3	4,9	Alemanya	5.530	5,5	3,7
França	3.529	7,2	4,6	Madrid	5.621	7,2	4,7	Madrid	6.302	6,1	4,1	Itàlia	5.013	5,0	3,4
Andalusia	3.388	6,9	4,4	Alemanya	4.692	6,0	3,9	Alemanya	5.224	5,1	3,4	Com. Valenciana	4.969	5,0	3,3
Alemanya	3.106	6,3	4,0	Andalusia	3.627	4,6	3,0	Itàlia	5.052	4,9	3,3	Andalusia	4.715	4,7	3,2
País Basc	2.692	5,5	3,5	Itàlia	3.365	4,3	2,8	Illes Balears	4.495	4,4	2,9	Madrid	4.429	4,4	3,0
Castilla-Lleó	2.261	4,6	2,9	Castilla-Lleó	3.345	4,3	2,8	Andalusia	4.116	4,0	2,7	Portugal	3.722	3,7	2,5
Itàlia	1.875	3,8	2,4	Portugal	2.938	3,8	2,5	Castilla-La Manxa	3.777	3,7	2,4	País Basc	3.544	3,5	2,4
Canàries	1.530	3,1	2,0	País Basc	2.850	3,6	2,4	Portugal	3.735	3,6	2,4	Castilla-La Manxa	3.265	3,3	2,2
Portugal	1.372	2,8	1,8	Canàries	2.765	3,5	2,3	Regne Unit	3.559	3,5	2,3	Castilla-Lleó	2.965	3,0	2,0
Navarra	1.277	2,6	1,6	Illes Balears	2.595	3,3	2,2	Castilla-Lleó	3.293	3,2	2,1	Regne Unit	2.704	2,7	1,8
Illes Balears	1.171	2,4	1,5	Navarra	2.294	2,9	1,9	Canàries	3.152	3,1	2,0	Suïssa	2.378	2,4	1,6
Galícia	1.136	2,3	1,5	Regne Unit	2.267	2,9	1,9	País Basc	3.004	2,9	1,9	Illes Balears	1.879	1,9	1,3
Regne Unit	1.075	2,2	1,4	Galícia	1.668	2,1	1,4	Galícia	2.096	2,0	1,4	Holanda	1.778	1,8	1,2

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

Les primeres vuit posicions en l'origen de les compres de Catalunya les ocupen les zones següents: Alemanya, França, Itàlia, Xina, Aragó, Andalusia, València i Madrid. En els anys anteriors figuraven en aquestes primeres posicions les mateixes zones excepte Holanda (2007), el Regne Unit (2000) i País Basc (1995) enlloc de Andalusia (2007) i Xina (2000 i 1995).

L'anàlisi de les quotes de mercat dona una informació molt semblant a la que donen les importacions. **La novetat d'aquesta taula és comprovar que el comerç interior té una quota de mercat molt més elevada que la que té qualsevol Comunitat autònoma o país.**

TAULA. 12 Origen de les compres per Comunitats autònomes i països. Catalunya

	1995			2000			2007			2011					
Consum aparent	71.516	-	100,0	Consum aparent	114.644	-	100,0	Consum aparent	163.178	-	100,0	Consum aparent	149.873	-	100,0
Comerç Interior	28.197	-	39,4	Comerç Interior	40.798	-	35,6	Comerç Interior	52.250	-	32,0	Comerç Interior	48.856	-	32,6
Total Importacions	43.319	100,0	60,6	Total Importacions	73.846	100,0	64,4	Total Importacions	110.928	100,0	68,0	Total Importacions	101.017	100,0	67,4
Alemanya	5.002	11,5	7,0	Alemanya	8.776	11,9	7,7	Alemanya	14.867	13,4	9,1	Alemanya	11.985	11,9	8,0
Comunitat Valenciana	3.799	8,8	5,3	França	6.098	8,3	5,3	Itàlia	9.158	8,3	5,6	França	7.280	7,2	4,9
França	3.711	8,6	5,2	Itàlia	5.689	7,7	5,0	França	8.518	7,7	5,2	Itàlia	6.674	6,6	4,5
Itàlia	3.343	7,7	4,7	Comunitat Valenciana	5.178	7,0	4,5	Comunitat Valenciana	5.636	5,1	3,5	Xina	6.141	6,1	4,1
Aragó	2.529	5,8	3,5	Aragó	3.718	5,0	3,2	Xina	5.627	5,1	3,4	Aragó	5.224	5,2	3,5
Madrid	2.391	5,5	3,3	Madrid	3.165	4,3	2,8	Aragó	5.561	5,0	3,4	Andalusia	4.886	4,8	3,3
Andalusia	2.006	4,6	2,8	Andalusia	2.880	3,9	2,5	Madrid	4.521	4,1	2,8	Comunitat Valenciana	4.160	4,1	2,8
País Basc	1.723	4,0	2,4	Regne Unit	2.871	3,9	2,5	Holanda	3.911	3,5	2,4	Madrid	4.031	4,0	2,7
Castilla-Lleó	1.582	3,7	2,2	Japó	2.481	3,4	2,2	Andalusia	3.394	3,1	2,1	Holanda	2.910	2,9	1,9
Regne Unit	1.540	3,6	2,2	Holanda	2.173	2,9	1,9	Japó	3.151	2,8	1,9	País Basc	2.614	2,6	1,7
Japó	1.449	3,3	2,0	Bèlgica	1.988	2,7	1,7	Regne Unit	2.817	2,5	1,7	Estats Units	2.594	2,6	1,7
Holanda	1.354	3,1	1,9	País Basc	1.978	2,7	1,7	País Basc	2.607	2,4	1,6	Castilla-Lleó	2.130	2,1	1,4
Estats Units	1.267	2,9	1,8	Castilla-Lleó	1.885	2,6	1,6	Estats Units	2.562	2,3	1,6	Regne Unit	1.954	1,9	1,3
Bèlgica	915	2,1	1,3	Estats Units	1.875	2,5	1,6	Bèlgica	2.504	2,3	1,5	Bèlgica	1.935	1,9	1,3
Navarra	692	1,6	1,0	Xina	1.803	2,4	1,6	Corea del Sud	1.962	1,8	1,2	Rússia	1.688	1,7	1,1

Unitats: milions d'euros i percentatges.
Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

11.3.3.3. RESUM

Els resultats d'aquesta taula estan comentats a les pàgines 52 i 53 de l'informe i es comparen amb el resum dels resultats que s'obtenen de l'anàlisi de les relacions comercials de Catalunya en mitjanes anuals per períodes.

TAULA. 13 Resum de les relacions comercials de Catalunya per àmbits geogràfics, CA i països

	1995	2000	2007	2011	2013	1995-2000	2000-2007	2007-2011	2008-2013
Saldo exterior	6.021	4.291	-8.421	-910	6.782	-1.730	-12.712	7.511	15.203
Resta Estat	13.716	19.339	22.042	15.657	15.041	5.623	2.703	-6.385	-7.001
Aragó	1.984	2.478	3.832	6.336	-	494	1.354	2.504	-
València	2.085	2.968	1.871	809	-	883	-1.097	-1.062	-
Balears	919	2.301	4.389	1.672	-	1.382	2.088	-2.717	-
Andalusia	1.382	747	722	-171	-	-635	-25	-893	-
Àsia	-2.201	-6.147	-13.234	-10.884	-7.109	-3.946	-7.087	2.350	6.125
Xina	-423	-1.618	-5.156	-5.354	-4.360	-1.195	-3.538	-198	796
Euro àrea	-3.807	-6.346	-14.200	-4.430	-2.118	-2.539	-7.854	9.770	12.082
Alemanya	-1.896	-4.084	-9.643	-6.455	-4.451	-2.188	-5.559	3.188	5.192
França	-182	-88	1.411	3.146	2.658	94	1.499	1.735	1.247
Portugal	1.011	2.138	2.305	2.191	1.800	1.127	167	-114	-505
Itàlia	-1.468	-2.324	-4.106	-1.661	-708	-856	-1.782	2.445	3.398

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TAULA. 14 Resum de les relacions comercials de Catalunya per àmbits geogràfics, CA i països. CONTINUACIÓ

	1995	2000	2007	2011	2013	1995-2000	2000-2007	2007-2011	2007-2013
Exportacions	49.340	78.137	102.507	100.107	102.499	28.797	24.370	-2.400	-8
Restat Estat	31.387	44.644	52.873	45.209	44.181	13.257	8.229	-7.664	-8.692
Aragó	4.513	6.196	9.393	11.560	-	1.683	3.197	2.167	-
València	5.884	8.146	7.507	4.969	-	2.262	-639	-2.538	-
Balears	1.171	2.595	4.495	1.879	-	1.424	1.900	-2.616	-
Andalusia	3.388	3.627	4.116	4.715	-	239	489	599	-
Àsia	1.818	2.723	4.016	5.594	6.658	905	1.293	1.578	2.642
Xina	170	185	471	787	1.116	15	286	316	645
Euro àrea	11.543	20.762	28.926	29.553	29.585	9.219	8.164	627	659
Alemanya	3.106	4.692	5.224	5.530	6.522	1.586	532	306	1.298
França	3.529	6.010	9.929	10.426	9.825	2.481	3.919	497	-104
Portugal	1.372	2.938	3.735	3.722	3.629	1.566	797	-13	-106
Itàlia	1.875	3.365	5.052	5.013	4.609	1.490	1.687	-39	-443
	1995	2000	2007	2011	2013	1995-2000	2000-2007	2007-2011	2007-2013
Importacions	43.319	73.846	110.928	101.017	95.717	30.527	37.082	-9.911	-1.521
Restat Estat	17.671	25.305	30.831	29.552	29.140	7.634	5.526	-1.279	-1.691
Aragó	2.529	3.718	5.561	5.524	-	1.189	1.843	-37	-
València	3.799	5.178	5.636	4.160	-	1.379	458	-1.476	-
Balears	252	294	106	207	-	42	-188	101	-
Andalusia	2.006	2.880	3.394	4.886	-	874	514	1.492	-
Àsia	4.019	8.870	17.250	16.478	13.767	4.851	8.380	-772	-3.483
Xina	593	1.803	5.627	6.141	5.476	1.210	3.824	514	-151
Euro àrea	15.350	27.108	43.126	33.983	31.703	11.758	16.018	-9.143	-11.423
Alemanya	5.002	8.776	14.867	11.985	10.973	3.774	6.091	-2.882	-3.894
França	3.711	6.098	8.518	7.280	7.167	2.387	2.420	-1.238	-1.351
Portugal	361	800	1.430	1.531	1.829	439	630	101	399
Itàlia	3.343	5.689	9.158	6.674	5.317	2.346	3.469	-2.484	-3.841

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

11.4. ANNEX SECTORS (SECCIÓ 5)

TAULA. 15 Correspondència entre les classificacions d'Interreg a 16 sectors, Interreg a 30 sectors i CNAE93 a dos dígits⁽¹⁾

Interreg (16 sectors/productes)	Interreg (30 sectors/productes)	CNAE93 (2 dígits)
01. Agricultura, silvicultura i pesca	01. Animals vius 02. Cereals 03. Productes alimentaris sense elaborar 04. Fustes	01. Agricultura, ramaderia, caça i activitats dels serveis que s'hi relacionen 02. Silvicultura, explotació forestal i activitats dels serveis que s'hi relacionen 05. Pesca, aqüicultura i activitats dels serveis que s'hi relacionen
02. Indústries extractives	09. Carbons 10. Minerals (no CECA) 11. Combustibles líquids 12. Minerals (CECA) 15. Pedres, terra i sal	10. Extracció i aglomeració d'antracita, hulla, lignit i torba 11. Extracció de petroli brut i de gas natural; activitats dels serveis relacionats amb les explotacions petrolíferes i de gas, llevat de les activitats de prospecció 12. Extracció de minerals d'urani i de tori 13. Extracció de minerals metàl·lics 14. Extracció de minerals no metàl·lics ni energètics 23. Coqueries, refinació de petroli i tractament de combustibles nuclears
03. Indústria agroalimentària	05. Productes alimentaris elaborats 06. Olis 07. Tabac 08. Begudes	15. Indústries de productes alimentaris i begudes 16. Indústries del tabac
04. Indústria tèxtil i de la confecció ⁽²⁾ 05. Indústria del cuir i calçat ⁽²⁾	25. Tèxtil i confecció 26. Cuir i calçat	17. Indústries tèxtils 18. Indústries de la confecció i de la pelleteria 19. Preparació, adobament i acabament del cuir; fabricació d'articles de marroquineria i viatge; articles de basteria, talabarderia i sabateria
06. Indústria de la fusta i el suro	28. Fusta i suro	20. Indústries de la fusta i del suro, llevat de mobles; cistelleria i esparteria
07. Indústria del paper, edició y arts gràfiques	27. Paper	21. Indústries del paper 22. Edició, arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats
08. Indústria química	19. Adobs 20. Productes químics	24. Indústries químiques
09. Indústria del cautxú y matèries plàstiques	21. Plàstic i cautxú	25. Fabricació de productes de cautxú i matèries plàstiques
10. Indústria de productes minerals no metàl·lics	16. Ciment i calcàries 17. Vidre 18. Materials de la construcció	26. Fabricació d'altres productes minerals no metàl·lics
11. Metal·lúrgia y fabricació de productes metàl·lics	13. Productes siderúrgics (CECA) 14. Productes siderúrgics (no CECA)	27. Metal·lúrgia 28. Fabricació de productes metàl·lics, llevat de maquinària i equips

TAULA. 16 Correspondència entre les classificacions d'Intereg a 16 sectors, Intereg a 30 sectors i CNAE93 a dos dígit⁽¹⁾ (continuació)

Intereg (16 sectors/productes)	Intereg (30 sectors/productes)	CNAE93 (2 dígit ^s)
12. Fabricació de maquinària i equip mecànic	22. Maquinària, aparells i motors no elèctrics, tractors, maquinària i material agrícola	29. Indústries de la construcció de maquinària i equips mecànics
13. Material i equip elèctric, electrònic i òptic	23. Maquinària, aparells i motors elèctrics	30. Fabricació de màquines d'oficina i equips informàtics 31. Fabricació de maquinària i materials elèctrics 32. Fabricació de materials electrònics; fabricació d'equips i aparells de ràdio, televisió i comunicacions 33. Fabricació d'equips i instruments medicoquirúrgics, de precisió, òptica i rellotgeria
14. Fabricació de material de transport	24. Material de transport	34. Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs 35. Fabricació d'altres materials de transport
15. Indústries diverses	29. Mobles y articles de mobiliari, nous. Altres articles manufacturats n.c.a.p.	36. Fabricació de mobles; altres indústries manufactureres 37. Reciclatge
16. Indústria energètica, distribució d'energia, gas i aigua	30. Energia	40. Producció i distribució d'energia elèctrica, gas, vapor i aigua calenta 41. Captació, depuració i distribució d'aigua
-	-	99. No classificats*

Unitats: classificació.

Font: elaboració pròpia a partir de l'AEAT, el Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya i Idescat.

(1) No hi ha correspondència entre Intereg a 30 rames i CNAE93 a dos dígit^s. Es mostren junts a la taula només per qüestions d'espai.

(2) Només es disposa de la correspondència pels sectors 4 i 5 d'Intereg a 16 rames respecte al CNAE93 de forma agregada. Per aquest motiu a l'informe apareixen com un únic sector.

TAULA. 17 Ranking sectorial del saldos comercials per àmbits geogràfics, mitjana període 1995-2000

Saldo	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	-1744	15	-352	14	-215	9	-268	9	-12	11	-342	15	-385	15	-385	12	-1392	12
Fabricació de maquinària i equip mecànic	-841	13	463	10	-1212	14	-1276	14	-52	13	-30	11	274	1	-219	10	-1304	11
Fabricació de material de transport	2458	2	1291	4	1047	1	1306	1	74	1	-20	10	161	4	-353	11	1167	1
Indústria agroalimentària	2324	3	2997	2	-405	12	-542	12	70	2	5	5	-157	14	-50	6	-673	9
Indústria de la fusta i el suro	-167	9	-97	12	-41	5	-76	7	7	7	1	6	4	11	-5	5	-70	4
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	503	8	484	9	-63	7	-66	6	16	6	50	1	17	10	2	4	19	2
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	582	7	759	7	-185	8	-157	8	17	5	-10	9	47	7	-75	8	-178	7
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	1130	4	1246	5	-370	11	-369	11	-3	10	-33	12	226	2	62	2	-117	5
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	-770	12	-777	15	0	4	0	4	2	8	0	7	0	12	4	3	6	3
Indústria química	3372	1	5930	1	-2203	15	-2517	15	-108	15	-195	14	199	3	62	1	-2558	15
Indústria tèxtil	856	5	1097	6	132	2	248	2	33	4	41	2	52	6	-614	13	-240	8
Indústries diverses	-298	10	-168	13	-45	6	-36	5	36	3	18	4	37	9	-184	9	-130	6
Indústries extractives	-1451	14	223	11	-270	10	-310	10	-91	14	40	3	-71	13	-1241	14	-1673	14
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	770	6	2268	3	120	3	13	3	0	9	-178	13	100	5	-1433	15	-1498	13
Metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics	-554	11	630	8	-964	13	-1129	13	-21	12	-7	8	45	8	-74	7	-1184	10

Unitats: milions d'euros (rànkung en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 18 Ranking sectorial dels saldos comercials per àmbits geogràfics, mitjana període 2001-2007

2001-2007 Saldo	Total Exterior		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Euro-pa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total Estranger	
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	-1783	14	-224	13	-268	7	-334	9	-16	12	-331	15	-561	15	-318	8	-1560	10
Fabricació de maquinària i equip mecànic	-1126	10	1255	7	-1966	14	-2044	14	24	9	-27	11	279	2	-614	11	-2381	12
Fabricació de material de transport	330	6	883	9	10	1	300	1	156	1	-49	12	225	3	-1185	12	-553	6
Indústria agroalimentària	2798	2	3681	2	-428	10	-526	10	63	3	69	1	-413	14	-77	5	-883	8
Indústria de la fusta i el suro	-176	8	-12	12	-94	4	-140	5	7	10	9	5	0	10	-41	4	-165	4
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	388	4	447	11	-53	3	-38	3	26	8	24	4	10	9	-82	6	-59	3
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	345	5	675	10	-314	9	-270	7	38	6	-3	8	58	7	-153	7	-330	5
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	1743	3	1667	6	-283	8	-270	8	29	7	-1	7	222	4	96	1	76	1
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	-1692	13	-1698	15	0	2	0	2	2	11	0	6	0	11	5	3	6	2
Indústria química	4358	1	6801	1	-2306	15	-2406	15	-270	14	-165	13	380	1	19	2	-2443	13
Indústria tèxtil	119	7	1678	5	-246	6	-95	4	90	2	46	2	106	6	-1707	13	-1559	9
Indústries diverses	-953	9	-364	14	-221	5	-257	6	46	4	43	3	52	8	-474	10	-589	7
Indústries extractives	-3206	15	1735	4	-896	11	-1007	11	-590	15	-11	10	-286	13	-3046	15	-4941	15
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	-1395	12	2632	3	-1041	12	-1043	12	41	5	-192	14	118	5	-2951	14	-4027	14
MetaHúrgia i fabricació de productes metàl·lics	-1206	11	1043	8	-1519	13	-1673	13	-137	13	-5	9	-15	12	-419	9	-2249	11

Unitats: milions d'euros (rànquing en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 19 Ranking sectorial dels saldos comercials per àmbits geogràfics, mitjana període 2008-2011

2008-2011 Saldo	Total Exterior		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Europa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total Estranger	
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	-2408	13	-296	14	-219	10	-337	10	-78	14	-362	9	-1046	15	-290	10	-2112	12
Fabricació de maquinària i equip mecànic	-595	9	542	9	-1161	12	-1207	12	82	6	4	2	382	2	-397	8	-1137	11
Fabricació de material de transport	1264	3	562	8	658	1	982	1	306	2	-198	5	146	5	-534	11	702	1
Indústria agroalimentària	4515	2	4500	2	-69	7	121	3	82	5	95	8	-371	13	89	2	15	5
Indústria de la fusta i el suro	-91	8	-6	13	-46	5	-70	6	9	12	3	12	5	10	-32	4	-85	6
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	231	6	194	11	10	3	17	4	30	11	4	10	25	9	-39	5	38	3
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	114	7	380	10	-202	9	-191	8	36	10	4	6	64	7	-179	6	-267	7
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	992	4	752	7	-171	8	-229	9	54	7	-4	4	187	3	231	1	240	2
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	-3150	14	-3178	15	9	4	11	5	0	13	2	11	0	11	16	3	29	4
Indústria química	7250	1	8362	1	-1435	15	-1416	13	263	3	-253	1	622	1	-328	12	-1112	10
Indústria tèxtil	-1603	11	770	6	204	2	428	2	172	4	29	14	142	6	-3144	14	-2373	13
Indústries diverses	-634	10	21	12	-62	6	-163	7	51	8	31	7	58	8	-632	9	-655	8
Indústries extractives	-5058	15	2854	3	-1256	14	-1440	14	-1041	15	-345	15	-639	14	-4448	15	-7912	15
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	-2405	12	2115	4	-1196	13	-1933	15	47	9	-253	13	183	4	-2565	13	-4520	14
Metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics	337	5	1055	5	-738	11	-716	11	318	1	-21	3	-102	12	-198	7	-718	9

Unitats: milions d'euros (rànkung en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 20 Ranking sectorial del destí de les vendes per àmbits geogràfics, mitjana període 1995-2000

1995-2000 Export	Total		Pròpia CCAA		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Europa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total estranger	
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	5998	8	4244	2	1231	10	446	9	473	10	16	13	2	14	6	12	27	13	524	11
Fabricació de maquinària i equip mecànic	4311	9	937	12	1136	12	1185	6	1414	6	56	6	122	2	283	1	362	4	2237	5
Fabricació de material de transport	10984	3	1694	8	4115	3	3713	1	4463	1	87	4	33	11	228	4	363	3	5175	1
Indústria agroalimentària	14292	2	5685	1	6566	2	1236	5	1441	5	154	1	96	4	69	8	282	5	2041	6
Indústria de la fusta i el suro	1135	15	716	13	263	14	98	13	105	13	10	14	11	13	6	13	25	14	157	14
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	3083	12	1386	11	1212	11	266	12	300	12	21	11	57	7	26	11	81	10	485	12
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	3970	10	1547	10	1457	8	654	8	777	8	29	9	24	12	57	9	79	11	966	9
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	6660	7	3166	6	2518	7	444	10	533	9	24	10	57	8	248	3	115	8	977	8
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	3635	11	3615	3	14	15	0	15	0	15	2	15	0	15	0	15	4	15	6	15
Indústria química	15342	1	3442	4	7708	1	2461	3	2813	3	139	2	192	1	279	2	770	1	4193	2
Indústria tèxtil	8234	5	2620	7	3266	4	1430	4	1673	4	75	5	79	5	87	6	436	2	2349	4
Indústries diverses	1141	14	254	15	294	13	325	11	382	11	44	8	49	9	41	10	78	12	593	10
Indústries extractives	2040	13	338	14	1421	9	86	14	92	14	19	12	74	6	5	14	91	9	281	13
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	8549	4	1676	9	3246	5	2485	2	3010	2	89	3	117	3	152	5	260	6	3627	3
Metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics	7131	6	3244	5	2668	6	801	7	907	7	52	7	34	10	76	7	151	7	1220	7

Unitats: milions d'euros (rànkung en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 21 Ranking sectorial del destí de les vendes per àmbits geogràfics, mitjana període 2001-2007

2001-2007 Export	Total		Pròpia CCAA		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Europa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total estranger	
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	7215	8	4915	4	1503	12	625	10	693	10	38	11	2	14	9	14	54	13	797	11
Fabricació de maquinària i equip mecànic	6739	9	1616	12	2062	9	1506	7	1915	6	127	6	166	2	302	3	551	4	3061	6
Fabricació de material de transport	15408	3	2405	7	4511	3	5759	1	7199	1	186	3	101	5	398	2	610	2	8493	2
Indústria agroalimentària	19355	2	8064	1	7774	2	2307	4	2693	4	207	2	136	3	104	7	377	6	3516	4
Indústria de la fusta i el suro	1477	15	847	13	399	13	157	13	169	13	14	14	17	13	10	13	22	14	232	14
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	4800	13	2297	9	1827	10	433	12	502	12	31	13	34	12	27	11	81	12	676	12
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	5361	11	1937	10	1778	11	1132	8	1336	8	53	9	35	11	78	9	144	10	1646	8
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	8896	6	4038	6	3418	7	740	9	892	9	53	10	75	8	258	4	162	9	1440	9
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	5698	10	5678	2	12	15	1	15	1	15	3	15	0	15	0	15	5	15	9	15
Indústria química	21961	1	4484	5	8815	1	4862	2	5696	2	672	1	418	1	519	1	1358	1	8662	1
Indústria tèxtil	8519	7	2392	8	3016	8	1813	5	2171	5	136	5	75	7	154	6	576	3	3111	5
Indústries diverses	1556	14	342	15	311	14	508	11	601	11	60	8	85	6	59	10	98	11	902	10
Indústries extractives	5011	12	542	14	3958	5	138	14	146	14	34	12	73	9	16	12	243	8	512	13
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	10950	5	1830	11	3734	6	3400	3	4528	3	164	4	109	4	155	5	431	5	5386	3
Metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics	12022	4	5496	3	4304	4	1514	6	1744	7	90	7	54	10	91	8	245	7	2223	7

Unitats: milions d'euros (rànkning en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 22 Ranking sectorial del destí de les vendes per àmbits geogràfics, mitjana període 2008-2011

2008-2011 Export	Total		Pròpia CCAA		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Europa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total estranger	
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	7605	7	4736	5	1833	8	676	10	786	10	87	9	7	11	20	13	136	12	1036	12
Fabricació de maquinària i equip mecànic	5797	11	1214	10	1292	11	1490	7	1851	7	161	7	148	4	400	2	732	4	3292	7
Fabricació de material de transport	12905	3	1525	8	3012	6	5450	2	6745	2	331	4	60	7	356	3	876	2	8368	2
Indústria agroalimentària	23941	2	9809	2	8969	2	3155	3	3820	3	345	3	176	9	158	7	664	3	5163	3
Indústria de la fusta i el suro	1094	15	525	14	354	14	138	14	150	14	13	14	9	15	13	14	30	14	215	14
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	3511	13	1589	7	1215	12	444	12	507	12	34	13	17	13	31	12	120	13	708	13
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	4391	12	1208	11	1397	10	1177	8	1401	8	50	12	33	10	82	9	221	10	1787	8
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	5923	10	2243	6	2098	7	761	9	881	9	66	11	72	8	242	4	323	9	1583	9
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	11101	5	11064	1	1	15	14	15	18	15	1	15	2	14	0	15	16	15	36	15
Indústria química	27116	1	4873	4	10963	1	5884	1	6797	1	1162	1	613	1	805	1	1905	1	11281	1
Indústria tèxtil	6712	9	1180	12	1757	9	2214	5	2623	5	195	6	47	2	181	6	731	7	3775	5
Indústries diverses	2519	14	735	13	687	13	628	11	737	11	69	10	72	12	66	10	153	11	1097	11
Indústries extractives	7017	8	500	15	5229	3	302	13	325	13	159	8	62	6	32	11	712	5	1289	10
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	9147	6	1273	9	3045	5	2826	4	3682	4	199	5	95	5	211	5	644	6	4829	4
MetaHúrgia i fabricació de productes metàl·lics	12739	4	5178	3	3977	4	1984	6	2369	6	418	2	64	3	122	8	611	8	3584	6

Unitats: milions d'euros (rànkung en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TÍTOL DEL LLIBRE

TAULA. 23 Ranking sectorial de l'origen de les compres per àmbits geogràfics, mitjana període 1995-2000

1995-2000 Import	Total		Pròpia CCAA		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Europa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total estranger	
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	7742	5	4244	2	1584	6	661	10	740	10	28	8	344	2	391	1	412	7	1915	9
Fabricació de maquinària i equip mecànic	5151	9	937	12	673	13	2397	3	2690	4	108	3	152	4	9	11	582	6	3541	4
Fabricació de material de transport	8527	3	1694	8	2825	2	2666	2	3157	2	14	10	54	7	68	5	716	4	4008	3
Indústria agroalimentària	11968	2	5685	1	3569	1	1641	6	1982	6	84	5	90	5	226	2	332	8	2714	5
Indústria de la fusta i el suro	1302	15	716	13	360	15	139	14	181	14	3	14	11	13	2	14	30	14	226	14
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	2580	13	1386	11	728	11	329	13	367	13	4	13	7	14	9	12	79	12	466	13
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	3388	12	1547	10	697	12	839	8	934	8	13	11	34	11	10	10	154	11	1144	10
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	5531	8	3166	6	1271	7	814	9	902	9	27	9	90	6	22	9	53	13	1094	11
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	4405	10	3615	3	791	10	0	15	0	15	0	15	0	15	0	15	0	15	0	15
Indústria química	11970	1	3442	4	1778	5	4664	1	5329	1	247	1	388	1	80	3	707	5	6751	1
Indústria tèxtil	7378	7	2620	7	2169	3	1299	7	1425	7	42	7	38	9	34	7	1049	3	2589	6
Indústries diverses	1439	14	254	15	462	14	370	11	419	11	8	12	31	12	4	13	262	9	723	12
Indústries extractives	3490	11	338	14	1198	8	356	12	402	12	110	2	34	10	76	4	1332	2	1954	8
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	7779	4	1676	9	978	9	2365	4	2997	3	88	4	294	3	52	6	1693	1	5125	2
MetaHúrgia i fabricació de productes metàl·lics	7685	6	3244	5	2038	4	1764	5	2036	5	72	6	41	8	30	8	225	10	2404	7

Unitats: milions d'euros (rànkung en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 24 Ranking sectorial de l'origen de les compres per àmbits geogràfics, mitjana període 2001-2007

2001-2007 Import	Total		Pròpia CCAA		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Europa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total estranger	
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk
Agricultura, silvicultura i pesca	8998	6	4915	4	1727	7	893	11	1027	11	54	7	333	2	570	1	371	10	2356	9
Fabricació de maquinària i equip mecànic	7865	9	1616	12	807	13	3473	4	3960	4	103	6	192	4	23	10	1165	6	5442	5
Fabricació de material de transport	15079	3	2405	7	3628	2	5750	2	6899	2	30	9	150	5	172	4	1795	4	9046	3
Indústria agroalimentària	16557	2	8064	1	4093	1	2735	6	3219	6	144	4	66	8	517	2	454	9	4399	8
Indústria de la fusta i el suro	1654	15	847	13	411	15	251	14	309	14	7	13	8	14	9	13	63	14	396	14
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	4412	13	2297	9	1380	9	487	13	540	13	5	14	10	13	17	12	163	12	735	13
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	5016	12	1937	10	1103	11	1446	8	1606	8	15	11	38	11	20	11	296	11	1976	10
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	7153	11	4038	6	1751	6	1022	10	1163	9	23	10	76	7	36	9	66	13	1364	12
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	7390	10	5678	2	1710	8	1	15	1	15	1	15	0	15	0	15	0	15	2	15
Indústria química	17603	1	4484	5	2014	5	7168	1	8102	1	942	1	583	1	139	5	1339	5	11105	1
Indústria tèxtil	8400	7	2392	8	1338	10	2060	7	2265	7	45	8	29	12	48	7	2283	3	4670	6
Indústries diverses	2509	14	342	15	675	14	729	12	858	12	14	12	42	10	6	14	572	8	1491	11
Indústries extractives	8218	8	542	14	2223	4	1034	9	1153	10	624	2	84	6	303	3	3289	2	5453	4
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	12345	5	1830	11	1102	12	4440	3	5571	3	123	5	301	3	37	8	3382	1	9413	2
MetaHúrgia i fabricació de productes metàl·lics	13228	4	5496	3	3260	3	3033	5	3417	5	227	3	58	9	106	6	664	7	4472	7

Unitats: milions d'euros (rànkning en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

TAULA. 25 Ranking sectorial de l'origen de les compres per àmbits geogràfics, mitjana període 2008-2011

2008-2011	Total		Pròpia CCAA		Resta Estat		Euro àrea		UE-28		Resta d'Europa		Nord Amèrica		Amèrica del Sud-Central-Carib		Resta del Món		Total estranger		
	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	Valor	Rk	
Import																					
Agricultura, silvicultura i pesca	10013	8	4736	5	2129	7	895	11	1122	10	165	4	370	8	1066	1	426	9	3148	9	
Fabricació de maquinària i equip mecànic	6392	10	1214	10	750	13	2650	6	3058	6	79	7	145	11	18	11	1129	6	4428	7	
Fabricació de material de transport	11641	6	1525	8	2450	5	4792	2	5763	2	25	8	258	7	210	5	1410	5	7666	4	
Indústria agroalimentària	19426	2	9809	2	4469	1	3224	4	3699	4	263	3	81	5	529	3	576	10	5148	6	
Indústria de la fusta i el suro	1186	15	525	14	360	15	184	14	220	14	4	13	7	13	8	12	62	14	300	14	
Indústria dels productes minerals no metàl·lics	3280	13	1589	7	1021	9	434	13	490	13	4	14	13	9	6	14	158	12	670	13	
Indústria del cautxú i matèries plàstiques	4278	12	1208	11	1017	10	1378	9	1592	9	14	11	29	12	19	10	400	11	2053	10	
Indústria del paper, l'edició i les arts gràfiques	4931	11	2243	6	1345	8	931	10	1110	11	12	12	76	14	55	7	92	13	1344	12	
Indústria energètica i distribució d'energia, gas i aigua	14250	3	11064	1	3179	2	5	15	7	15	1	15	0	15	0	15	0	15	7	15	
Indústria química	19866	1	4873	4	2601	4	7319	1	8213	1	899	2	866	6	183	6	2233	4	12393	1	
Indústria tèxtil	8316	9	1180	12	988	11	2009	7	2195	7	23	9	17	2	39	8	3874	2	6148	5	
Indústries diverses	3153	14	735	13	666	14	690	12	900	12	18	10	41	10	8	13	785	8	1752	11	
Indústries extractives	12075	5	500	15	2375	6	1558	8	1765	8	1200	1	406	1	670	2	5159	1	9200	3	
Material i equip elèctric, electrònic i òptic	11552	7	1273	9	929	12	4022	3	5615	3	152	5	348	3	27	9	3208	3	9350	2	
Metallúrgia i fabricació de productes metàl·lics	12402	4	5178	3	2922	3	2722	5	3085	5	100	6	85	4	224	4	809	7	4302	8	

Unitats: milions d'euros (rànkung en nombres ordinals)

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

Quadre resum del comportament del comerç exterior català entre el període 2001-2007 i el període 2008-2011

Del 1995-2000 al 2001-2007	Sector	Saldo comercial període 2001-2007		Variació del saldo total		Variació del Saldo amb la resta de l'Estat		Variació del Saldo amb l'estranger		Exportacions				Importacions							
										Exportacions	Importacions	Resta de l'Estat	Estranger	Resta de l'Estat	Estranger						
1	Paper i edicions	1.743,00	Superàvit	613,5	+	421	+	192,5	+	1.363,80	▲	750,3	▲	900,9	▲	462,9	▲	480	▲	270,4	▲
1	Química	4.358,10	Superàvit	986	+	870,7	+	115,3	+	5.576,30	▲	4.590,30	▲	1.106,50	▲	4.469,80	▲	235,8	▲	4.354,50	▲
5	Agroalimentària	2.797,60	Superàvit	473,4	+	684	+	-210,6	-	2.682,80	▲	2.209,40	▲	1.207,90	▲	1.475,00	▲	523,8	▲	1.685,60	▲
13	Tèxtil	119	Superàvit	-737,3	-	581,5	+	-1.318,80	-	512,6	▲	1.250,00	▲	-249,5	▼	762,2	▲	-831	▼	2.081,00	▲
21	Materials no metàl·lics	387,7	Superàvit	-115,3	-	-37,5	-	-77,8	-	805	▲	920,2	▲	614,4	▲	190,6	▲	651,8	▲	268,4	▲
21	Cautxú i plàstics	344,6	Superàvit	-236,9	-	-84,6	-	-152,3	-	1.000,50	▲	1.237,40	▲	321,2	▲	679,2	▲	405,8	▲	831,5	▲
21	Material de transport	329,7	Superàvit	-2.127,80	-	-407,8	-	-1.720,00	-	3.713,90	▲	5.841,60	▲	395,5	▲	3.318,30	▲	803,4	▲	5.038,30	▲
41	Energètica	-1.691,60	Dèficit	-920,2	-	-921,3	-	1,1	+	1,3	▲	921,5	▲	-2,3	▼	3,5	▲	919,1	▲	2,4	▲
37	Extractives	-3.206,30	Dèficit	-1.755,80	-	1.511,90	+	-3.267,70	-	2.767,30	▲	4.523,10	▲	2.536,60	▲	230,7	▲	1.024,70	▲	3.498,40	▲
37	Maquinària i equips	-1.126,40	Dèficit	-285,8	-	791,7	+	-1.077,50	-	1.749,20	▲	2.035,00	▲	925,5	▲	823,7	▲	133,8	▲	1.901,10	▲
37	Metallúrgia	-1.205,70	Dèficit	-651,5	-	413,3	+	-1.064,80	-	2.638,80	▲	3.290,30	▲	1.636,10	▲	1.002,70	▲	1.222,80	▲	2.067,50	▲
37	Equips elèctrics	-1.394,90	Dèficit	-2.165,20	-	364	+	-2.529,20	-	2.247,60	▲	4.412,80	▲	488,4	▲	1.759,30	▲	124,3	▲	4.288,50	▲
37	Agricultura	-1.783,10	Dèficit	-39,1	-	128,8	+	-167,9	-	545,3	▲	584,5	▲	272,1	▲	273,2	▲	143,3	▲	441,1	▲
42	Fusta i suro	-176,1	Dèficit	-9,5	-	85,6	+	-95,1	-	211,4	▲	220,9	▲	136,5	▲	74,9	▲	50,9	▲	170	▲
45	Diverses	-953	Dèficit	-655,5	-	-196,3	-	-459,2	-	326,1	▲	981,6	▲	16,8	▲	309,3	▲	213,1	▲	768,5	▲
	Total*	-1210,9	Dèficit	-7714,9	-	4204,2	+	-11919	-	26246	▲	33960,8	▲	10306,3	▲	15939,7	▲	6102,1	▲	27858,7	▲

(*) Inclou la categoria de no classificats

TÍTOL DEL LLIBRE

Quadre resum del comportament del comerç exterior català entre el període 1995-2000 i el període 2001-2007

Del 2001-2007 al 2008-2011	Sector	Saldo comercial període 2008-2011		Variació del saldo total		Variació del Saldo amb la resta de l'Estat		Variació del Saldo amb l'estranger		Exportacions				Imports							
		Saldo	Tipus	Saldo	Tipus	Saldo	Tipus	Saldo	Tipus	Rest. de l'Estat	Estranger	Rest. de l'Estat	Estranger	Rest. de l'Estat	Estranger						
1	Metallúrgia	337	Superàvit	1.542,70	+	11,5	+	1.531,30	+	1.034,70	▲	-508	▼	-326,6	▼	1.361,30	▲	-338	▼	-170	▼
2	Agroalimentària	4.515,30	Superàvit	1.717,70	+	819,5	+	898,1	+	2.841,40	▲	1.123,70	▲	1.195,10	▲	1.646,20	▲	375,6	▲	748,1	▲
2	Química	7.250,30	Superàvit	2.892,10	+	1.561,00	+	1.331,10	+	4.766,60	▲	1.874,50	▲	2.147,80	▲	2.618,80	▲	586,8	▲	1.287,80	▲
10	Material de transport	1.264,30	Superàvit	934,5	+	-320,8	-	1.255,30	+	-1.624,10	▼	-2.558,60	▼	-1.498,60	▼	-125,5	▼	-1.177,90	▼	-1.380,80	▼
20	Materials no metàl·lics	231	Superàvit	-156,7	-	-253,2	-	96,5	+	-580	▼	-423,3	▼	-612	▼	31,9	▲	-358,8	▼	-64,6	▼
20	Cautxú i plàstics	113,5	Superàvit	-231,1	-	-294,7	-	63,6	+	-239,8	▼	-8,7	▼	-380,7	▼	140,9	▲	-86	▼	77,3	▲
20	Paper i edicions	991,8	Superàvit	-751,3	-	-915	-	163,8	+	-1.177,50	▼	-426,3	▼	-1.320,90	▼	143,4	▲	-405,9	▼	-20,4	▼
25	Fusta i suro	-91,3	Dèficit	84,9	+	5,3	+	79,6	+	-61,5	▼	-146,4	▼	-45	▼	-16,5	▼	-50,3	▼	-96	▼
28	Diverses	-634,3	Dèficit	318,8	+	384,6	+	-65,9	-	569,9	▲	251,2	▲	375,4	▲	194,6	▲	-9,3	▼	260,5	▲
36	Maquinària i equips	-594,8	Dèficit	531,7	+	-713,1	-	1.244,80	+	-539,6	▼	-1.071,30	▼	-770,1	▼	230,5	▲	-57	▼	-1.014,30	▼
37	Energètica	-3.149,80	Dèficit	-1.458,20	-	-1.480,50	-	22,3	+	16,3	▲	1.474,50	▲	-10,8	▼	27,1	▲	1.469,70	▲	4,8	▲
41	Extractives	-5.057,80	Dèficit	-1.851,50	-	1.119,30	+	-2.970,80	-	2.048,10	▲	3.899,60	▲	1.271,20	▲	776,9	▲	151,9	▲	3.747,70	▲
45	Equips elèctrics	-2.405,00	Dèficit	-1.010,10	-	-516,6	-	-493,5	-	-1.246,50	▼	-236,4	▼	-689,4	▼	-557,2	▼	-172,8	▼	-63,6	▼
47	Tèxtil	-1.603,30	Dèficit	-1.722,30	-	-908,5	-	-813,8	-	-594,6	▼	1.127,60	▲	-1.258,90	▼	664,3	▲	-350,4	▼	1.478,00	▲
48	Agricultura	-2.408,00	Dèficit	-624,9	-	-72,4	-	-552,4	-	569,1	▲	1.194,00	▲	329,8	▲	239,3	▲	402,3	▲	791,7	▲
	Total*	-750,3	Dèficit	460,6	+	-1.572,00	-	2.032,60	+	6.152,10	▲	5.691,50	▲	-1.593,10	▼	7.745,30	▲	-21,1	▼	5.712,60	▲

(*) Inclou la categoria de no classificats

Entre els dos darrers períodes trobem un total de set àmbits sectorials que mostren una correcció positiva de les mitjanes del saldo comercial. Parlem en aquest cas dels sectors del metall, l'agroalimentari, el químic, el de l'automoció, el de derivats de la fusta i el suro, el de fabricació de maquinària i equips i el de indústries diverses. En els tres primers casos esmentats i també al sector de la fusta i el suro la correcció positiva es produeix tan entre els intercanvis amb la resta de l'Estat com amb l'estranger. En el cas del sector de l'automoció i del de fabricació de maquinària i equips mecànics, la correcció es produeix gràcies a la millora del saldo amb l'estranger, atès que el saldo amb la resta de l'Estat empitjora. En el cas del sector de les indústries diverses la correcció es produeix única i exclusivament gràcies a la millora del saldo amb la resta de l'Estat, atès que el saldo amb l'estranger empitjora.

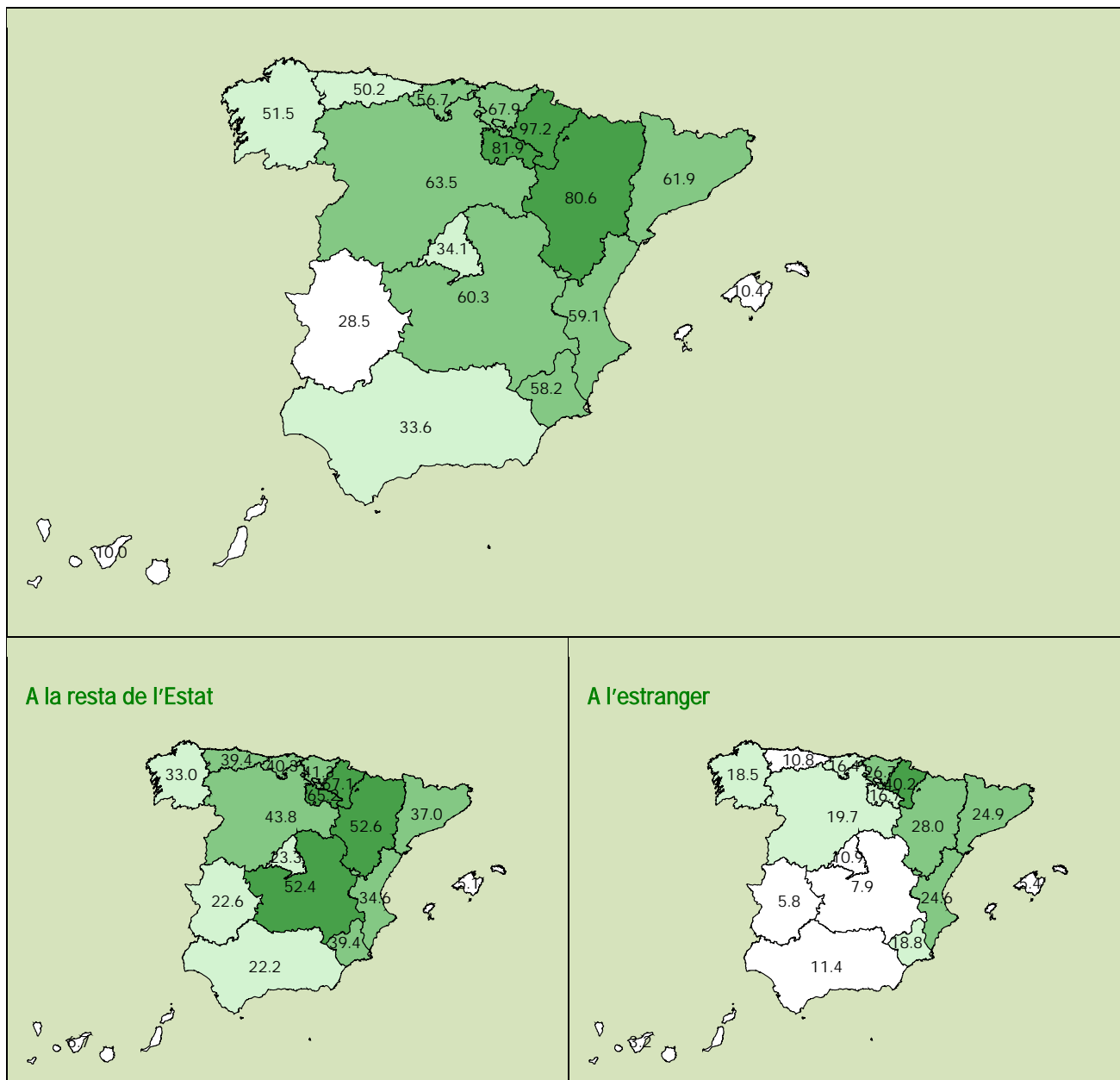
Pel que fa a la resta de sectors que han experimentat un empitjorament del saldo comercial mitjà entre els dos darrers períodes, en destaca un grup, configurat pels àmbits sectorials de l'agricultura, el tèxtil i la confecció i la fabricació d'equips elèctrics i electrònica que han mostrat un progressiu deteriorament dels saldos tan amb la resta de l'Estat com amb l'estranger. També trobem un segon grup d'àmbits sectorials, que inclou el de Materials no metàl·lics, el de derivats del cautxú i plàstics, el del Paper, edicions i arts gràfiques i l'energètic, que expliquen el deteriorament exclusivament pel deteriorament del saldo amb la resta de l'Estat, atès que el saldo amb l'estranger els millora. Finalment, només en el cas de les indústries extractives es dona la circumstància que el deteriorament total s'explica només per l'evolució del saldo amb l'estranger, atès que amb la resta de l'Estat no empitjora.

D'altra banda, El conjunt total de l'economia, en el mateix període, ha experimentat un augment tant de les exportacions com de les importacions mitjanes, si bé aquest augment ha estat més important en el cas de les exportacions, fet pel qual el dèficit ha disminuït. Aquest perfil de correcció només es reproduïx sectorialment en els àmbits del sector agroalimentari, de la indústria química o de les indústries diverses. Altres àmbits sectorials, com el de la producció metal·lúrgica, aconseguixen reduir el dèficit a partir d'una disminució també de les importacions. Tot i això, la resta d'àmbits sectorials que milloren el seu saldo, Maquinària i equips, Fusta i suro i Material de transport, ho fan bàsicament en un context de reducció tant de les exportacions com de les importacions.

De la mateixa manera, una part important dels d'àmbits sectorials que deterioren el saldo entre els períodes, com ara els de equips elèctrics, electrònica i òptica, el de materials no metàl·lics, el de derivats del cautxú i plàstics, o el de paper, edicions i arts gràfiques, ho fan en un context de caiguda tant de les exportacions com de les importacions, i només en el cas del tèxtil, s'observa una caiguda de les exportacions que es produeix paral·lelament a un augment de les importacions. Tot i això, trobem un tercer grup que podríem qualificar d'àmbits sectorials on els productes es podrien considerar importacions naturals (parlem en aquest cas de l'agricultura, el sector energètic i les indústries extractives), on el deteriorament del saldo ha estat el reflex d'un augment tant de les exportacions com de les importacions.

11.5. ANNEXOS RESTA DE L'ESTAT (SECCIÓ 7)

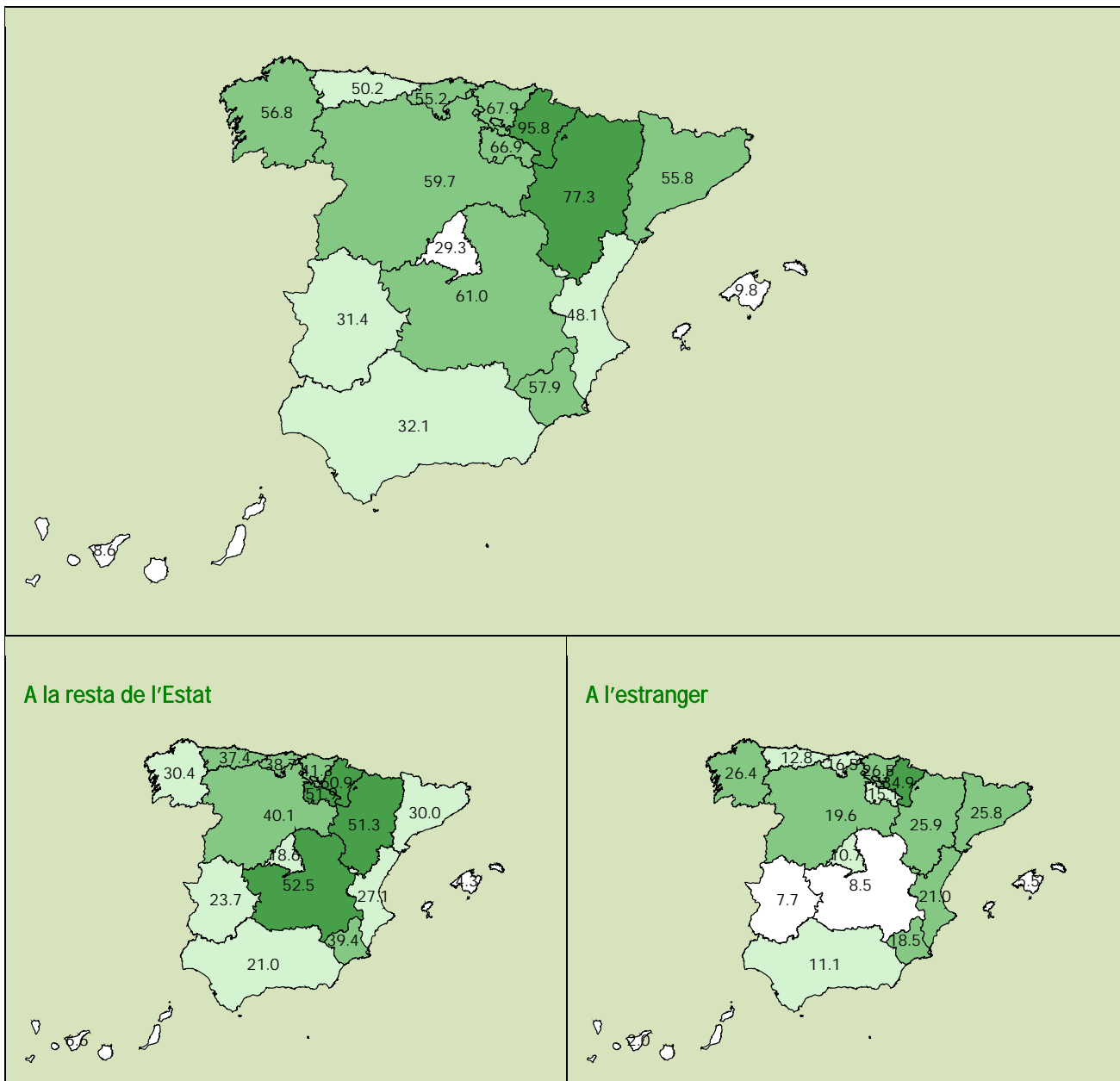
MAPA 22 Exportacions respecte al PIB, per Comunitat Autònoma i àmbit geogràfic. Espanya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

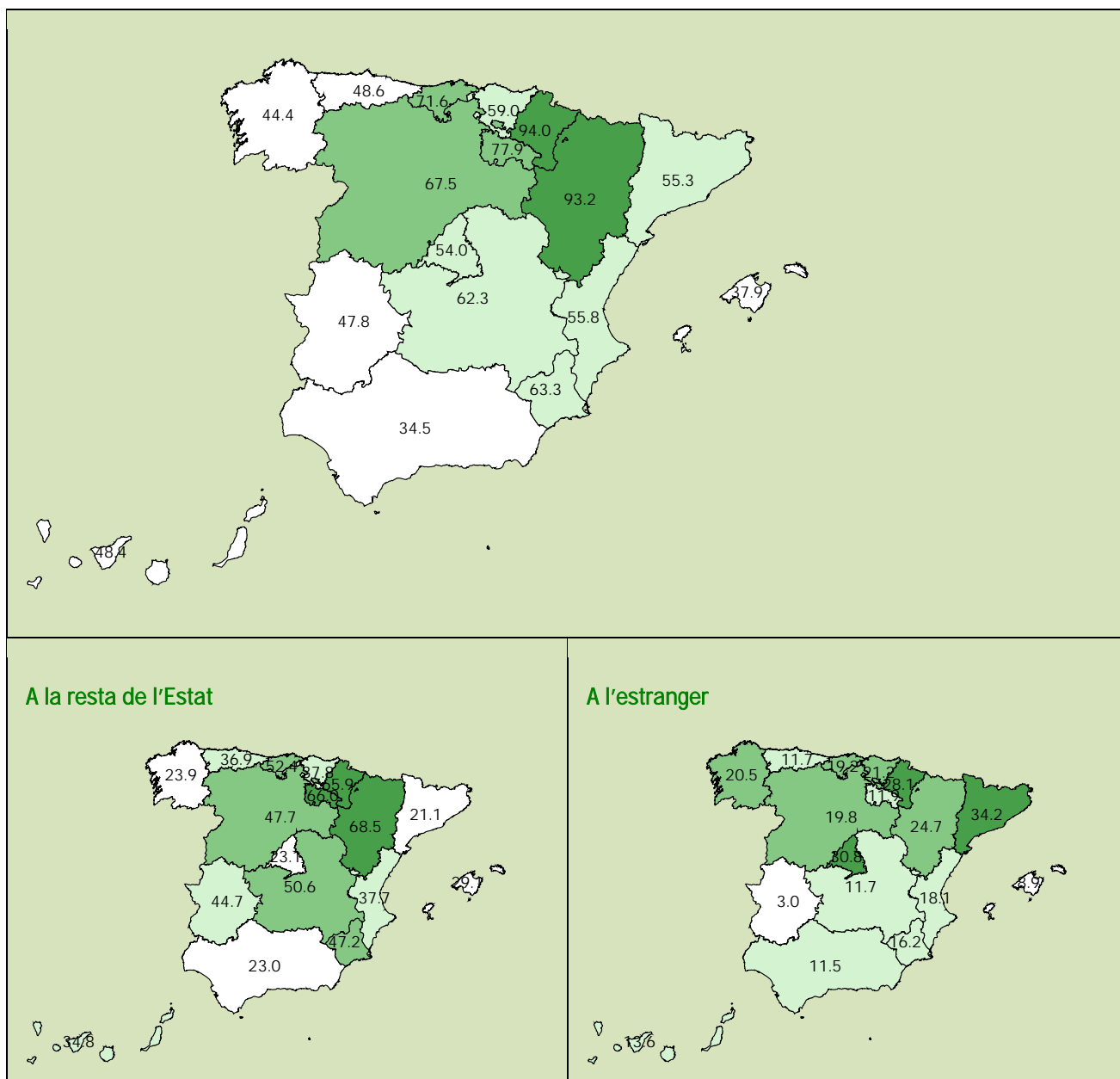
MAPA 23 Exportacions respecte al PIB, per Comunitat Autònoma i àmbit geogràfic. Espanya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

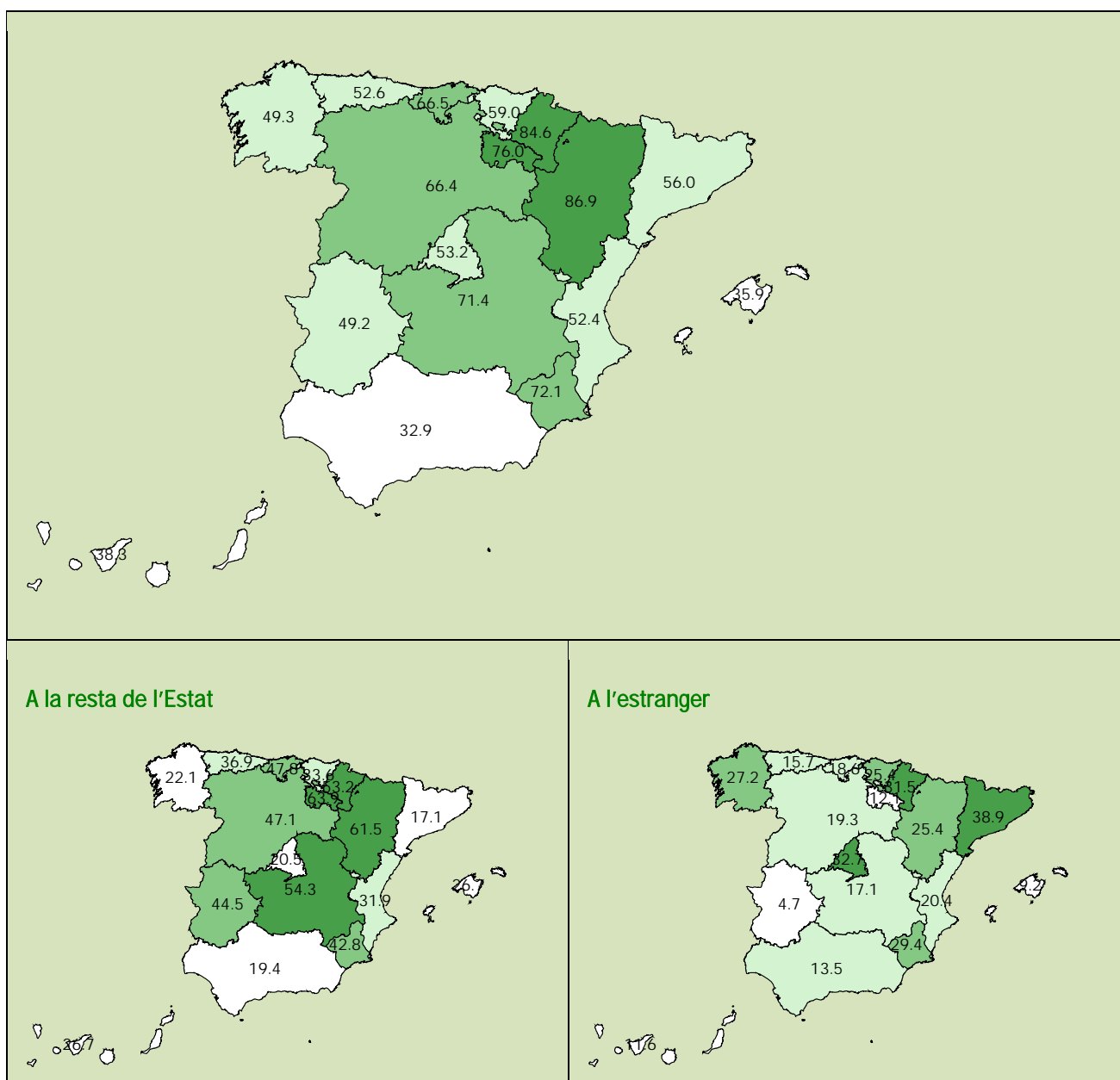
MAPA 24 Importacions respecte al PIB, per Comunitat Autònoma i àmbit geogràfic. Espanya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

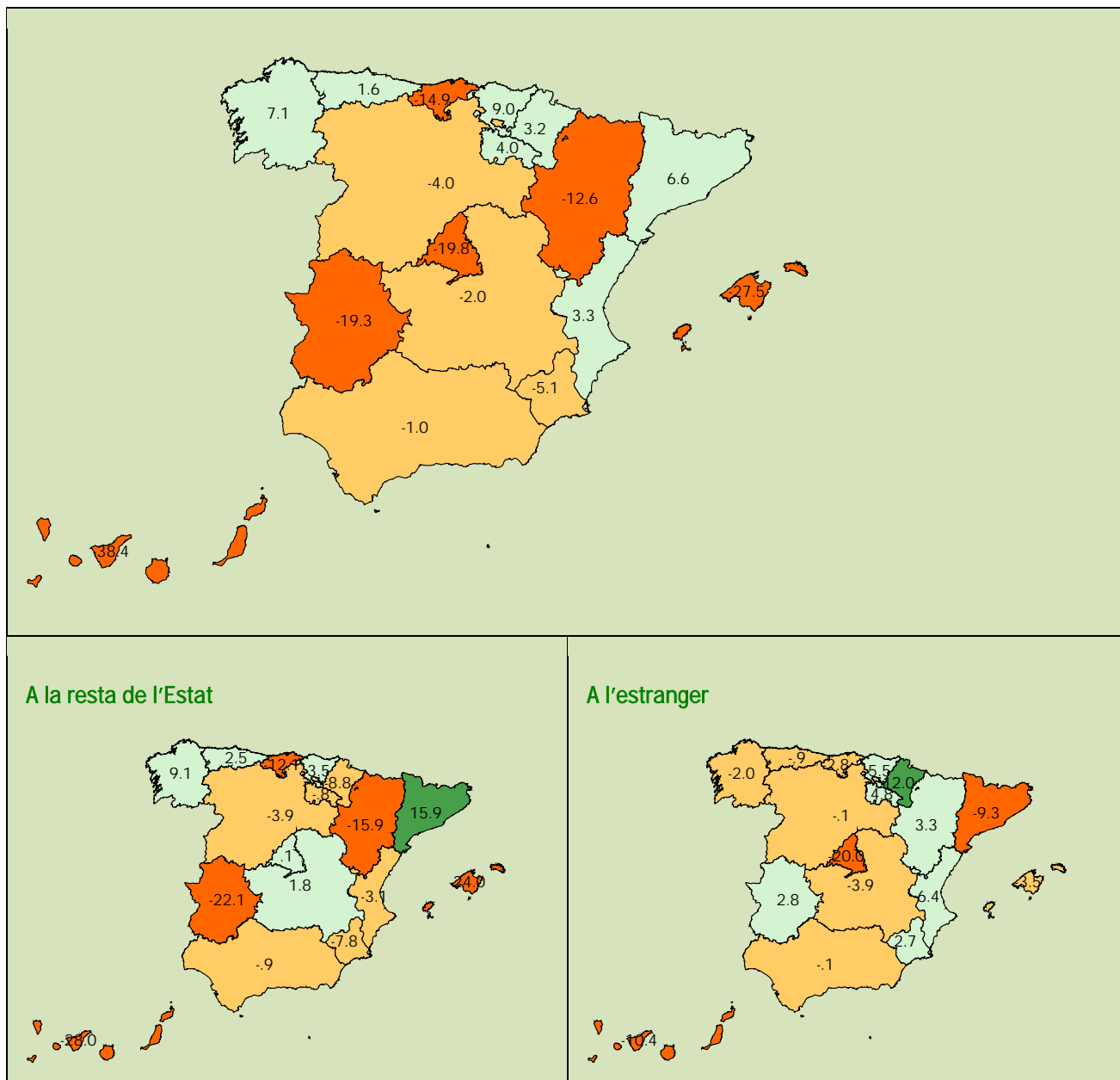
MAPA 25 Importacions respecte al PIB, per Comunitat Autònoma i àmbit geogràfic. Espanya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

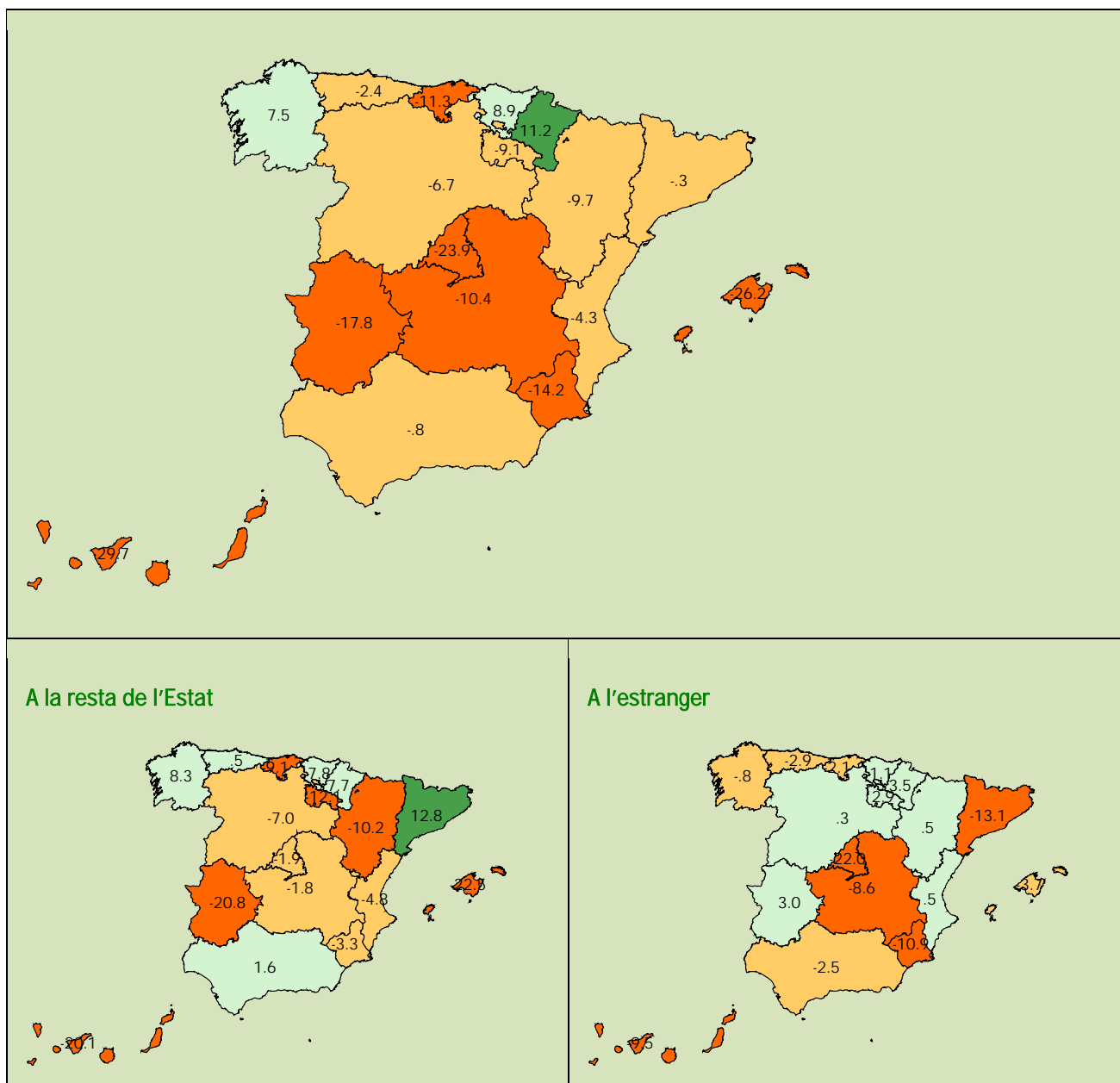
MAPA 26 Saldo comercial respecte al PIB, per Comunitat Autònoma i àmbit geogràfic. Espanya, 1995-2000

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

MAPA 27 Saldo comercial respecte al PIB, per Comunitat Autònoma i àmbit geogràfic. Espanya, 2001-2007

Unitats: percentatges respecte al PIB.

Font: elaboració pròpia a partir d'AEAT i Departament d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya.

11.5.1. ANÀLISI DE MITJANES ANUALS PER PERÍODES

11.5.1.1. GRANS ÀREES

En referència al saldo exterior total de la resta de l'Estat cal dir que aquest es deteriora entre 1995-2000 (-31.500 milions d'euros) i 2001-2007 (-64.604 milions d'euros) i millora entre 2001-2007 i 2008-2011 (-59.348 milions d'euros). També millora si tenim en compte les dades del període 2008-2013 en relació amb el període immediatament anterior.

Àsia és l'àrea amb la que la resta de l'Estat té més dèficit en el període 2008-2011 (-22.120 milions d'euros) seguida de Catalunya (-18.625 milions d'euros) i de la resta d'Àfrica (-6.505 milions d'euros).

TAULA. 26 Ranking dels saldos comercials per àmbits geogràfics internacionals. Restat Estat

	1995-2000		2001-2007		2008-2011		2008-2013			
Saldo exterior	-31.500	100,0	Saldo exterior	-64.604	100,0	Saldo exterior	-59.348	100,0	-49.903	100,0
Amèrica del Sud-Central-Carib	400	-1,3	Oceania	-168	0,3	Oceania	68	-0,1	-	-
Oceania	-32	0,1	Nord Amèrica	-1.035	1,6	Restat UE-28	-1.580	2,7	-	-
Àfrica del Nord	-800	2,5	Restat UE-28	-1.863	2,9	Euro àrea	-1.896	3,2	-	-
Restat d'Europa	-865	2,7	Amèrica del Sud-Central-Carib	-2.134	3,3	Nord Amèrica	-2.142	3,6	-	-
Restat UE-28	-1.595	5,1	Àfrica del Nord	-3.060	4,7	Àfrica del Nord	-3.179	5,4	-	-
Nord Amèrica	-2.167	6,9	Restat d'Europa	-3.640	5,6	Restat d'Europa	-3.819	6,4	-	-
Restat Àfrica	-2.239	7,1	Restat Àfrica	-4.543	7,0	Amèrica del Sud-Central-Carib	-4.092	6,9	-	-
Àsia	-4.615	14,6	Àsia	-15.167	23,5	Restat Àfrica	-6.505	11,0	-	-
Euro àrea	-4.719	15,0	Euro àrea	-15.667	24,3	Catalunya	-18.625	31,4	-17.445	35,0
Catalunya	-15.994	50,8	Catalunya	-20.198	31,3	Àsia	-22.120	37,3	-	-
Restat (inclou valors perduts)	1.125	-3,6	Restat (inclou valors perduts)	2.872	-4,4	Restat (inclou valors perduts)	4.541	-7,7	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.
Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

Entre els períodes 2001-2007 i 2008-2011 només hi ha quatre àmbits territorials que segueixen l'evolució del saldo comercial total i milloren els seus registres: Euro àrea, Catalunya, restat UE-28 i Oceania. Destaca sobretot la millora del saldo comercial de la resta de l'Estat amb l'Euro àrea, que passa de -15.667 milions d'euros en el període 2001-2007 a -1.896 milions d'euros en el període 2008-2011, una millora de 13.771 milions d'euros.

L'empitjorament del dèficit comercial entre 1995-2000 i 2001-2007 (-33.104 milions d'euros) és més intens que la millora del saldo comercial que es dona entre 2000-2007 i 2007-2011 (5.256 milions d'euros). Aquesta conclusió es manté si tenim en compte les dades del període 2008-2013 tot i que amb aquestes s'arriba a compensar gairebé la meitat de l'empitjorament del dèficit comercial entre 1995-2000 i 2001-2007.

L'Euro àrea és la zona que més contribueix a explicar el canvi de saldo entre períodes, seguida de Catalunya.

Si tenim en compte les dades del període 2008-2013 Catalunya també contribueix positivament a la millora del saldo d'aquest període en relació amb el període immediatament anterior.

Àsia se situa en segona posició a l'hora d'explicar l'empitjorament del saldo entre 1995-2000 i 2001-2007 però no contribueix a explicar la millora del saldo entre 2000-2007 i 2008-2011 sinó tot el contrari, atès que és la zona amb la que la resta de l'Estat més empitjora el seu saldo comercial.

TAULA. 27 Contribució al canvi de saldo per períodes. Resta Estat

1995-00/2001-07			2000-07/2008-11			2000-07/2008-13	
Saldo exterior	-33.104	100,0	Saldo exterior	5.256	100,0	15.301	100,0
Nord Amèrica	1.131	-3,4	Euro àrea	13.771	262,0	-	-
Oceania	-136	0,4	Catalunya	1.573	29,9	2.753	18,0
Resta UE-28	-269	0,8	Resta UE-28	284	5,4	-	-
Àfrica del Nord	-2.261	6,8	Oceania	236	4,5	-	-
Resta Àfrica	-2.304	7,0	Àfrica del Nord	-118	-2,3	-	-
Amèrica del Sud-Central-Carib	-2.534	7,7	Resta d'Europa	-179	-3,4	-	-
Resta d'Europa	-2.775	8,4	Nord Amèrica	-1.106	-21,0	-	-
Catalunya	-4.204	12,7	Amèrica del Sud-Central-Carib	-1.957	-37,2	-	-
Àsia	-10.552	31,9	Resta Àfrica	-1.962	-37,3	-	-
Euro àrea	-10.948	33,1	Àsia	-6.953	-132,3	-	-
Resta (inclou valors perduts)	1.747	-5,3	Resta (inclou valors perduts)	1.670	31,8	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.
Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

El valor mitjà de les exportacions de la resta de l'Estat augmenta entre 1995-2000 (90.855 milions d'euros) i 2001-2007 (137.059 milions d'euros) i també augmenta entre 2001-2007 i 2008-2011 (165.093 milions d'euros). L'increment de les exportacions mitjanes en el darrer període és de 28.844 milions d'euros respecte del període immediatament anterior. Les exportacions mitjanes en el període 2008-2013 arribarien a 177.505 milions d'euros.

El principal destí de les exportacions és l'Euro àrea per tots els anys considerats però disminueix la seva participació en el total des del 46,4% en el període 1995-2000 fins el 45,3% en el període 2008-2011. La segona posició l'ocupa Catalunya amb un percentatge considerablement menor que ha disminuït sense interrupció des del 1995-2000 (7,3%) fins el 2008-2011 (5,6%).

Excepte a Catalunya, la resta de l'Estat augmenta la seva exportació –en valor absolut- a la resta de destins. Aquesta conclusió no es manté si tenim en compte les dades del període 2008-2013, atès que les exportacions a Catalunya en el període 2008-2013 (27.889 milions d'euros) superen les del període immediatament anterior (27.222 milions d'euros).

La distribució de la producció segons zones de destí permet identificar el comerç interior inter CA com el principal destí de la producció per tots els anys estudiats, seguida del comerç interior intra CA, l'Euro àrea i Catalunya. Aquesta relació canvia d'ordre a Catalunya a on els principals destins de la producció són per a l'any 2011 el comerç interior intra CA (33,5% vs 29,8%) i la resta de l'Estat (32,2% vs 36,2%). **Comprovem que el comerç interior representa a la resta de l'Estat un quota molt més elevada (66,0%) que a Catalunya (33,5%), que s'explica no tant pel comerç interior intra CA sinó pel comerç interior inter CA. Això explica un percentatge d'exportacions sobre la producció tan reduït a la resta de l'Estat (34,0%) en relació amb el de Catalunya (66,5%).** També destaca el creixement del pes de les exportacions entre els períodes 2001-2007 i 2008-2011 que és de 2,7 punts percentuals a la resta de l'Estat (1,1 punt percentual a Catalunya, només). Vegeu l'anàlisi a la secció 7.4.1 sobre el destí de la producció i les quotes de mercat entre Catalunya i la resta de l'Estat, que està actualitzat amb les dades del període 2008-2013.

Amb les dades del període 2008-2013 es dona un resultat nou: les exportacions tenen un pes sobre la producció (35,8%) superior al que té el comerç interior (inter CA) -35,6%.

TAULA. 28 Destí de les vendes per àmbits geogràfics internacionals. Restat Estat

	1995-2000			2001-2007			2008-2011			2008-2013				
Producció	289.188	-	100,0	Producció	438.072	-	100,0	Producció	487.930	-	100,0	495.936	-	100,0
Comerç Interior (Intra CA)	85.680	-	29,6	Comerç Interior (Intra CA)	132.511	-	30,2	Comerç Interior (Intra CA)	145.458	-	29,8	141.886	-	28,6
Comerç Interior (Inter CA)	112.653	-	39,0	Comerç Interior (Inter CA)	168.502	-	38,5	Comerç Interior (Inter CA)	176.569	-	36,2	176.545	-	35,6
Total exportacions	90.855	100,0	31,4	Total exportacions	137.059	100,0	31,3	Total exportacions	165.903	100,0	34,0	177.505	100,0	35,8
Euro àrea	42.153	46,4	14,6	Euro àrea	63.390	46,3	14,5	Euro àrea	75.183	45,3	15,4	-	-	-
Catalunya	21.120	23,2	7,3	Catalunya	27.222	19,9	6,2	Catalunya	27.201	16,4	5,6	27.889	15,7	5,6
Restat UE-28	8.569	9,4	3,0	Restat UE-28	15.142	11,0	3,5	Restat UE-28	17.427	10,5	3,6	-	-	-
Àsia	5.231	5,8	1,8	Àsia	7.826	5,7	1,8	Àsia	12.640	7,6	2,6	-	-	-
Amèrica del Sud-Central-Carib	4.199	4,6	1,5	Amèrica del Sud-Central-Carib	5.803	4,2	1,3	Amèrica del Sud-Central-Carib	7.171	4,3	1,5	-	-	-
Nord Amèrica	3.649	4,0	1,3	Nord Amèrica	5.672	4,1	1,3	Nord Amèrica	6.342	3,8	1,3	-	-	-
Restat d'Europa	2.053	2,3	0,7	Restat d'Europa	3.974	2,9	0,9	Restat d'Europa	5.852	3,5	1,2	-	-	-
Àfrica del Nord	1.602	1,8	0,6	Àfrica del Nord	3.171	2,3	0,7	Àfrica del Nord	5.820	3,5	1,2	-	-	-
Restat Àfrica	842	0,9	0,3	Restat Àfrica	1.398	1,0	0,3	Restat Àfrica	2.166	1,3	0,4	-	-	-
Oceania	291	0,3	0,1	Oceania	581	0,4	0,1	Oceania	893	0,5	0,2	-	-	-
Restat (inclou valors perduts)	1.145	1,3	0,4	Restat (inclou valors perduts)	2.882	2,1	0,7	Restat (inclou valors perduts)	5.209	3,1	1,1	-	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

Les importacions segueixen una evolució semblant a la de les exportacions: augmenten entre 1995-2000 (122.355 milions d'euros) i 2001-2007 (201.663 milions d'euros) i tornen a créixer entre 2001-2007 i 2008-2011 (225.251 milions d'euros). L'augment del valor de les importacions en el darrer període respecte del període immediatament anterior és de 28.844 milions d'euros. Aquest resultat contrasta amb el de l'anàlisi dels anys d'inici i final de cada període, que està a continuació d'aquest, a on s'observa que el valor de les importacions entre els anys 2007 i 2011 disminueix de 257.158 a 236.381 milions d'euros. Aquest resultat no canvia si es tenen en compte les dades del període 2008-2013 i 2013.

La principal zona proveïdora d'importacions de la resta de l'Estat és l'Euro zona que augmenta la seva presència entre 1995-2000 (38,3%) i 2001-2007 (39,2%) però la redueix entre 2001-2007 i 2008-2011 (34,2%). La segona posició recau en Catalunya, que disminueix sense interrupció el seu pes en el total de les importacions de la resta de l'Estat des del 30,3% el 1995-2000 fins el 20,3% el 2008-2011. La resta de zones augmenta la seva importància en termes relatius excepte Nord Amèrica entre els períodes 1995-2000 i 2001-2007 i la UE-28 i Oceania entre els períodes 2001-2007 i 2008-2011.

L'augment de les importacions mitjanes entre els períodes 2001-2007 i 2008-2011 no es dona a l'Euro àrea ni a Catalunya. Tampoc es dona entre els períodes 2001-2007 i 2008-2013 amb Catalunya.

El comerç interior inter CA té la quota de mercat més alta del consum aparent de la resta de l'Estat per tots els anys estudiats, que disminueix sense parar entre el període 1995-2000 (35,1%) i 2008-2011 (32,3%). Segueix en importància el comerç interior intra CA, és a dir, la producció de la resta de l'Estat que va a parar a la resta de l'Estat que és la pròpia Comunitat autònoma, que té una quota de mercat que passa del 26,7% en el període 1995-2000 al 26,4% en el període 2001-2007 i al 26,6% en el període 2008-2011. Segueixen en importància l'Euro àrea, que assoleix una quota màxima en el període 2001-2007 (15,7%) i Catalunya, que perd quota sense interrupció des del 1995-2000 (11,6%) fins el 2008-2011 (8,4%). **Comprovem que, respecte de Catalunya, el comerç interior té una quota de mercat molt més elevada a la resta de l'Estat (58,9% vs 33,3%), que no és a causa del comerç interior intra CA (26,6% vs 33,3%) sinó del comerç inter CA (32,3% vs 19% - importacions de Catalunya a la resta de l'Estat-).** Vegeu l'anàlisi a la secció 7.4.1 sobre el destí de la producció i les quotes de mercat entre Catalunya i la resta de l'Estat que estan actualitzades amb les dades del període 2008-2013 i 2013.

La quota de mercat del comerç interior baixa 1 punt percentual igual que a Catalunya entre els períodes 2001-2007 i 2008-2011.

TAULA. 29 Origen de les compres per àmbits geogràfics internacionals. Resta Estat

	1995-2000			2001-2007			2008-2011			2008-2013				
Consum aparent	320.688	-	100,0	Consum aparent	502.676	-	100,0	Consum aparent	547.278	-	100,0	545.239	-	100,0
Comerç Interior (Intra CA)	85.680	-	26,7	Comerç Interior (Intra CA)	132.511	-	26,4	Comerç Interior (Intra CA)	145.458	-	26,6	141.886	-	26,0
Comerç Interior (inter CA)	112.653	-	35,1	Comerç Interior (inter CA)	168.502	-	33,5	Comerç Interior (inter CA)	176.568	-	32,3	176.545	-	32,4
Total Importacions	122.355	100,0	38,2	Total Importacions	201.663	100,0	40,1	Total Importacions	225.251	100,0	41,2	226.808	100,0	41,6
Euro àrea	46.872	38,3	14,6	Euro àrea	79.057	39,2	15,7	Euro àrea	77.079	34,2	14,1	-	-	-
Catalunya	37.114	30,3	11,6	Catalunya	47.420	23,5	9,4	Catalunya	45.827	20,3	8,4	45.334	20,0	8,3
Resta UE-28	10.164	8,3	3,2	Àsia	22.993	11,4	4,6	Àsia	34.760	15,4	6,4	-	-	-
Àsia	9.846	8,0	3,1	Resta UE-28	17.006	8,4	3,4	Resta UE-28	19.007	8,4	3,5	-	-	-
Nord Amèrica	5.816	4,8	1,8	Amèrica del Sud-Central-Carib	7.937	3,9	1,6	Amèrica del Sud-Central-Carib	11.262	5,0	2,1	-	-	-
Amèrica del Sud-Central-Carib	3.799	3,1	1,2	Resta d'Europa	7.614	3,8	1,5	Resta d'Europa	9.671	4,3	1,8	-	-	-
Resta Àfrica	3.081	2,5	1,0	Nord Amèrica	6.707	3,3	1,3	Àfrica del Nord	8.999	4,0	1,6	-	-	-
Resta d'Europa	2.918	2,4	0,9	Àfrica del Nord	6.231	3,1	1,2	Resta Àfrica	8.671	3,8	1,6	-	-	-
Àfrica del Nord	2.401	2,0	0,7	Resta Àfrica	5.940	2,9	1,2	Nord Amèrica	8.483	3,8	1,6	-	-	-
Oceania	324	0,3	0,1	Oceania	749	0,4	0,1	Oceania	826	0,4	0,2	-	-	-
Resta (inclou valors perduts)	20	0,0	0,0	Resta (inclou valors perduts)	10	0,0	0,0	Resta (inclou valors perduts)	668	0,3	0,1	-	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

11.5.1.2. COMUNITATS AUTÒNOMES I PAÏSOS

Les zones amb les que la resta de l'Estat té més superàvit el període 2008-2011 són Portugal, França, Canàries i Balears –apareixen dos països per primera vegada, igual que Catalunya- mentre que les zones amb les que té més dèficit són Catalunya, Xina, Alemanya i Galícia. En els períodes anteriors, les zones amb les que la resta de l'Estat té més superàvit són, que siguin diferents a les del període 2008-2011, Extremadura (1995-2000 i 2001-2007) enlloc de França. Mentre que les zones que en els períodes anteriors la resta de l'Estat tenia més dèficit són, difentes de les zones del període 2008-2011, el País Basc (2001-2007) i França (1995-2000). Canàries i les Illes Balears apareixen entre les quatre zones amb les que la resta de l'Estat té més superàvit en els tres períodes considerats.

TAULA. 30 Ranking dels saldos comercials per Comunitats autònomes i països. Resta Estat

	1995-2000		2001-2007			2008-2011		
Saldo exterior	-31.500	100,0	Saldo exterior	-64.604	100,0	Saldo exterior	-59.348	100,0
Canàries	4.074	-12,9	Portugal	5.030	-7,8	Portugal	5.439	-9,2
Portugal	3.847	-12,2	Canàries	4.573	-7,1	França	3.892	-6,6
Extremadura	1.927	-6,1	Extremadura	2.703	-4,2	Canàries	3.845	-6,5
Illes Balears	1.397	-4,4	Illes Balears	2.448	-3,8	Illes Balears	3.384	-5,7
Ceuta y Melilla	784	-2,5	Castilla-Lleó	1.540	-2,4	Extremadura	1.767	-3,0
Múrcia	524	-1,7	Ceuta y Melilla	851	-1,3	Ceuta y Melilla	1.312	-2,2
Aragó	495	-1,6	Grècia	749	-1,2	Grècia	1.029	-1,7
Grècia	446	-1,4	Cantàbria	707	-1,1	Cantàbria	678	-1,1
País Basc	-1.908	6,1	Andalusia	-3.373	5,2	Holanda	-3.185	5,4
Madrid	-2.062	6,5	França	-3.429	5,3	Andalusia	-3.423	5,8
Estats Units	-2.124	6,7	Galícia	-4.199	6,5	Rússia	-4.035	6,8
França	-2.415	7,7	País Basc	-4.213	6,5	Galícia	-4.706	7,9
Alemanya	-2.604	8,3	Xina	-5.701	8,8	Alemanya	-5.307	8,9
Galícia	-3.055	9,7	Alemanya	-9.185	14,2	Xina	-10.379	17,5
Cataluña	-15.993	50,8	Cataluña	-20.198	31,3	Cataluña	-18.626	31,4

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

CONSELL DE TREBALL, ECONÒMIC I SOCIAL DE CATALUNYA

Entre els períodes 2001-2007 i 2008-2011, les zones que més contribueixen a la millora del saldo exterior total són França, Alemanya, Itàlia, País Basc i Catalunya. Les zones que més contribueixen a explicar l'empitjorament del saldo entre els períodes 1995-2000 i 2001-2007 són Alemanya, Xina, Catalunya, Andalusia, i el País Basc.

TAULA. 31 Contribució al canvi de saldo. Resta Estat

	1995-00/2001-07		2000-07/2007-11		
Saldo exterior	-33.104	100,0	Saldo exterior	5.256	100,0
Madrid	2.253	-6,8	França	7.321	139,3
Castilla-Lleó	1.423	-4,3	Alemanya	3.879	73,8
Comunitat Valenciana	1.247	-3,8	Itàlia	2.611	49,7
Portugal	1.183	-3,6	País Basc	2.479	47,2
Estats Units	1.167	-3,5	Cataluña	1.572	29,9
Illes Balears	1.051	-3,2	Navarra	1.335	25,4
Regne Unit	1.045	-3,2	Bèlgica	1.055	20,1
Castilla-La Manxa	891	-2,7	Illes Balears	936	17,8
Navarra	-1.809	5,5	Extremadura	-936	-17,8
Rússia	-2.298	6,9	Irlanda	-1.008	-19,2
País Basc	-2.306	7,0	Estats Units	-1.051	-20,0
Andalusia	-2.775	8,4	Holanda	-1.158	-22,0
Cataluña	-4.204	12,7	Múrcia	-1.613	-30,7
Xina	-4.276	12,9	Castilla-Lleó	-1.811	-34,4
Alemanya	-6.581	19,9	Xina	-4.678	-89,0

Unitats: milions d'euros i percentatges.
Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

Les vuit primeres posicions en el ranking de vendes de la resta de l'Estat en el període 2008-2011 són Catalunya, França, Madrid, Andalusia, Castella-Lleó, València, País Basc i Castella La Manxa. En els anys anteriors figuren en aquestes posicions capdavanteres les mateixes zones excepte Alemanya (1995-2000) enlloc de Castella La Manxa. **Catalunya en canvi, recordem que en el període 2008-2011 tenia tres destins estrangers (a més de França, Alemanya i Itàlia) en aquestes posicions capdavanteres.**

TAULA. 32 Destí de les vendes per Comunitats autònomes i països. Resta Estat

	1995-2000			2001-2007			2008-2011				
Producció	289.188	-	100,0	Producció	438.072	-	100,0	Producció	487.930	-	100,0
Comerç interior (Intra CA)	85.680	-	29,6	Comerç interior (intra CA)	132.511	-	30,2	Comerç interior (intra CA)	145.458	-	29,8
Comerç interior (Inter CA)	112.653	100,0	39,0	Comerç interior (Inter CA)	168.502	100,0	38,5	Comerç interior (Inter CA)	176.569	100,0	36,2
Madrid	16.293	14,5	5,6	Madrid	24.581	14,6	5,6	Madrid	24.065	13,6	4,9
Andalusia	12.802	11,4	4,4	Comunitat Valenciana	18.406	10,9	4,2	Andalusia	19.934	11,3	4,1
Comunitat Valenciana	12.206	10,8	4,2	Andalusia	18.260	10,8	4,2	Castilla-Lleó	19.387	11,0	4,0
Castilla-Lleó	11.858	10,5	4,1	Castilla-Lleó	18.034	10,7	4,1	Comunitat Valenciana	18.241	10,3	3,7
País Basc	9.910	8,8	3,4	País Basc	14.370	8,5	3,3	País Basc	15.876	9,0	3,3
Castilla-La Manxa	8.013	7,1	2,8	Castilla-La Manxa	14.244	8,5	3,3	Castilla-La Manxa	15.209	8,6	3,1
Aragó	6.371	5,7	2,2	Aragó	8.680	5,2	2,0	Galícia	9.096	5,2	1,9
Galícia	5.409	4,8	1,9	Múrcia	7.982	4,7	1,8	Aragó	8.885	5,0	1,8
Canàries	5.106	4,5	1,8	Galícia	7.966	4,7	1,8	Múrcia	7.117	4,0	1,5
Total exportacions	90.855	100,0	31,4	Total exportacions	137.059	100,0	31,3	Total exportacions	165.903	100,0	34,0
Cataluña	21.120	23,2	7,3	Cataluña	27.223	19,9	6,2	Cataluña	27.201	16,4	5,6
França	13.972	15,4	4,8	França	20.811	15,2	4,8	França	24.589	14,8	5,0
Alemanya	9.010	9,9	3,1	Alemanya	12.298	9,0	2,8	Alemanya	14.969	9,0	3,1
Portugal	6.665	7,3	2,3	Portugal	10.792	7,9	2,5	Portugal	12.569	7,6	2,6
Regne Unit	6.226	6,9	2,2	Regne Unit	10.027	7,3	2,3	Itàlia	10.846	6,5	2,2
Itàlia	5.962	6,6	2,1	Itàlia	9.322	6,8	2,1	Regne Unit	9.722	5,9	2,0

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

CONSELL DE TREBALL, ECONÒMIC I SOCIAL DE CATALUNYA

Entre les primeres vuit zones d'origen de les compres de la resta de l'Estat en el període 2008-2011 figura Catalunya, Madrid, Andalusia, França, Alemanya, Castella-Lleó, País Basc i València. En els anys anteriors hi figuren les mateixes zones però amb diferent ordre. **En aquest cas de les importacions, tal com passava amb les exportacions, Catalunya presenta en el període 2008-2011 una presència superior de les zones estrangeres que la resta de l'Estat (a més de França, Alemanya, Itàlia i Xina).**

TAULA. 33 Origen de les compres per Comunitats autònomes i països. Resta Estat

	1995-2000			2001-2007			2008-2011				
Consum aparent	320.688	-	100,0	Consum aparent	502.676	-	100,0	Consum aparent	547.278	-	100,0
Comerç interior (Intra CA)	85.680	-	26,7	Comerç interior (Intra CA)	132.511	-	26,4	Comerç interior (Intra CA)	145.458	-	26,6
Comerç interior (Inter CA)	112.653	100,0	35,1	Comerç interior (Inter CA)	168.502	100,0	33,5	Comerç interior (Inter CA)	176.568	100,0	32,3
Madrid	18.354	16,3	5,7	Madrid	24.389	14,5	4,9	Madrid	23.964	13,6	4,4
Andalusia	13.400	11,9	4,2	Andalusia	21.633	12,8	4,3	Andalusia	23.356	13,2	4,3
Comunitat Valenciana	13.092	11,6	4,1	País Basc	18.584	11,0	3,7	Castilla-Lleó	19.657	11,1	3,6
País Basc	11.818	10,5	3,7	Comunitat Valenciana	18.046	10,7	3,6	País Basc	17.610	10,0	3,2
Castilla-Lleó	11.740	10,4	3,7	Castilla-Lleó	16.494	9,8	3,3	Comunitat Valenciana	17.563	9,9	3,2
Castilla-La Manxa	8.880	7,9	2,8	Castilla-La Manxa	14.219	8,4	2,8	Castilla-La Manxa	15.483	8,8	2,8
Galícia	8.464	7,5	2,6	Galícia	12.165	7,2	2,4	Galícia	13.802	7,8	2,5
Aragó	5.876	5,2	1,8	Aragó	9.092	5,4	1,8	Aragó	8.961	5,1	1,6
Múrcia	4.450	4,0	1,4	Múrcia	7.817	4,6	1,6	Múrcia	8.565	4,9	1,6
Total importacions	122.355	100,0	38,2	Navarra	7.479	4,4	1,5	Total importacions	225.251	100,0	41,2
Cataluña	37.113	30,3	11,6	Total importacions	201.663	100,0	40,1	Cataluña	45.827	20,3	8,4
França	16.387	13,4	5,1	Cataluña	47.420	23,5	9,4	França	20.697	9,2	3,8
Alemanya	11.614	9,5	3,6	França	24.240	12,0	4,8	Alemanya	20.275	9,0	3,7
Itàlia	6.959	5,7	2,2	Alemanya	21.483	10,7	4,3	Xina	12.301	5,5	2,2
Regne Unit	6.946	5,7	2,2	Itàlia	12.009	6,0	2,4	Itàlia	10.923	4,8	2,0
Estats Units	5.403	4,4	1,7	Regne Unit	9.702	4,8	1,9	Regne Unit	9.061	4,0	1,7

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

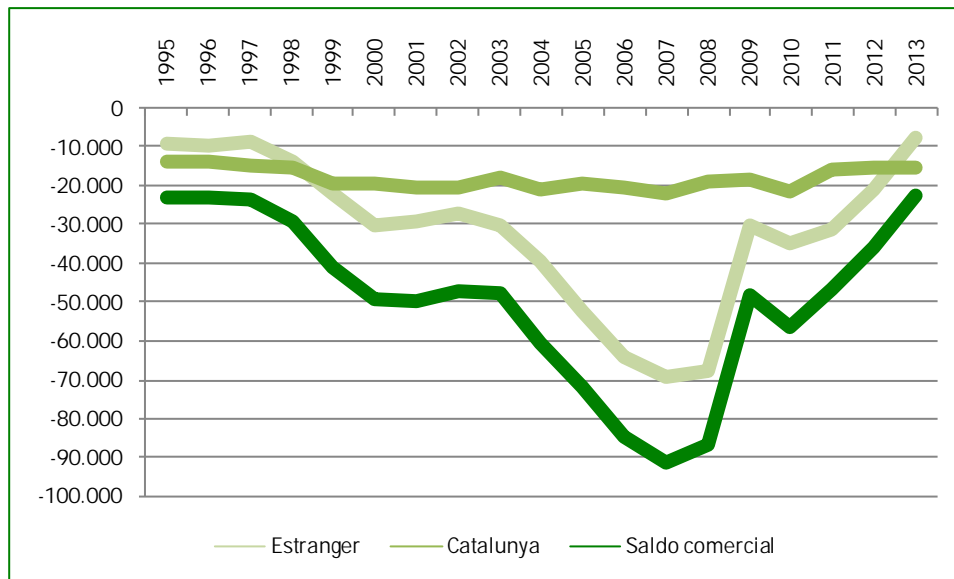
11.5.2. ANÀLISI ANYS D'INICI I FINAL DEL PERÍODE

11.5.2.1. GRANS ÀREES

En referència al saldo exterior total de la resta de l'Estat cal dir que aquest es deteriora entre 1995 (-22.988 milions d'euros) i 2007 (-91.076 milions d'euros) i millora entre 2007 i 2011 (-46.655 milions d'euros). Si tenim en compte la dada de l'any 2013 (-22.574 milions d'euros), veiem que el saldo comercial també millora.

El saldo comercial de la resta de l'Estat amb l'estranger segueix una evolució més pròxima a la que segueix el saldo comercial total que amb Catalunya.

GRÀFIC 83 Evolució del saldo comercial de la resta de l'Estat amb Catalunya i l'estranger

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

Àsia és l'àrea amb la que la resta de l'Estat té més dèficit el 2011 (-22.919 milions d'euros) seguida de Catalunya (-15.657 milions d'euros). El dèficit amb aquestes zones ha seguit l'evolució del saldo comercial total de la resta de l'Estat. El dèficit amb Catalunya segueix millorant l'any 2013.

L'Euro àrea també segueix l'evolució del saldo exterior total de la resta de l'Estat però amb la diferència que l'any 2011 és la zona amb la que la resta de l'Estat té el superàvit més elevat (6.431 milions d'euros) malgrat que l'any 2007 presenta el dèficit més elevat (-23.390 milions d'euros) per darrere d'Àsia (-24.953 milions d'euros).

La tercera posició en termes de dèficit és la resta d'Àfrica (-8.123 milions d'euros), àrea amb la qual el dèficit de la resta de l'Estat no ha deixat de créixer des de l'any 1995 (-1.673 milions d'euros).

A més a més de la resta d'Àfrica, entre 2007 i 2011 el dèficit empitjora amb Nord Amèrica i la resta d'Amèrica.

TAULA. 34 Ranking dels saldo comercials per àmbits geogràfics comercials. Restat Estat

	1995		2000		2007		2011		2013				
Saldo exterior	-22.988	100,0	Saldo exterior	-49.211	100,0	Saldo exterior	-91.076	100,0	Saldo exterior	-46.655	100,0	-22.574	100,0
Resta Amèrica	2	0,0	Resta Amèrica	28	-0,1	Oceania	-401	0,4	Euro àrea	6.431	-13,8	-	-
Oceania	-46	0,2	Oceania	-109	0,2	Nord Amèrica	-1.464	1,6	Resta UE-28	1.696	-3,6	-	-
Àfrica del Nord	-139	0,6	Resta d'Europa	-1.650	3,4	Resta UE-28	-3.800	4,2	Oceania	203	-0,4	-	-
Resta d'Europa	-777	3,4	Nord Amèrica	-2.177	4,4	Resta Amèrica	-3.877	4,3	Nord Amèrica	-1.867	4,0	-	-
Euro àrea	-938	4,1	Àfrica del Nord	-2.342	4,8	Àfrica del Nord	-4.350	4,8	Àfrica del Nord	-2.562	5,5	-	-
Resta UE-28	-1.654	7,2	Resta UE-28	-2.439	5,0	Resta d'Europa	-5.417	5,9	Resta d'Europa	-3.709	7,9	-	-
Resta Àfrica	-1.673	7,3	Resta Àfrica	-4.175	8,5	Resta Àfrica	-6.125	6,7	Resta Amèrica	-4.929	10,6	-	-
Nord Amèrica	-1.957	8,5	Àsia	-8.259	16,8	Catalunya	-22.042	24,2	Resta Àfrica	-8.123	17,4	-	-
Àsia	-2.686	11,7	Euro àrea	-10.888	22,1	Euro àrea	-23.390	25,7	Catalunya	-15.657	33,6	-15.041	66,6
Catalunya	-13.716	59,7	Catalunya	-19.342	39,3	Àsia	-24.953	27,4	Àsia	-22.919	49,1	-	-
Resta + valors perduts	596	-2,6	Resta + valors perduts	2.146	-4,4	Resta + valors perduts	4.744	-5,2	Resta + valors perduts	4.782	-10,2	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Interreg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

L'empitjorament del dèficit comercial entre 1995 i 2007 es més intens en el període 2000-2007 (-41.865 milions d'euros) que en el període 1995-2000 (-26.223 milions d'euros). De totes formes, es constata que la millora del saldo exterior entre els anys 2007 i 2011 (44.421) compensa la pèrdua del període immediatament anterior cosa que no passa a Catalunya. També és cert, a favor de Catalunya, que la suma de les diferències de saldo entre períodes revela una pèrdua menor (-6.931 milions d'euros) que a la resta de l'Estat (-23.667 milions d'euros). Si tenim en compte les dades de l'any 2013, aleshores, la millora del saldo entre 2007 i 2013 compensa les pèrdues dels períodes anteriors.

L'Euro àrea és la zona que més contribueix a explicar el canvi de saldo entre períodes, seguida de Catalunya i Àsia. Amèrica del Sud-Central-Carib i la resta d'Europa tenen una contribució més gran que Catalunya en el període 2000-2007 i la resta de la UE-28 té una contribució superior a la de l'Àsia en el període 2007-2011.

TAULA. 35 Contribució al canvi de saldo comercial per períodes. Restat Estat

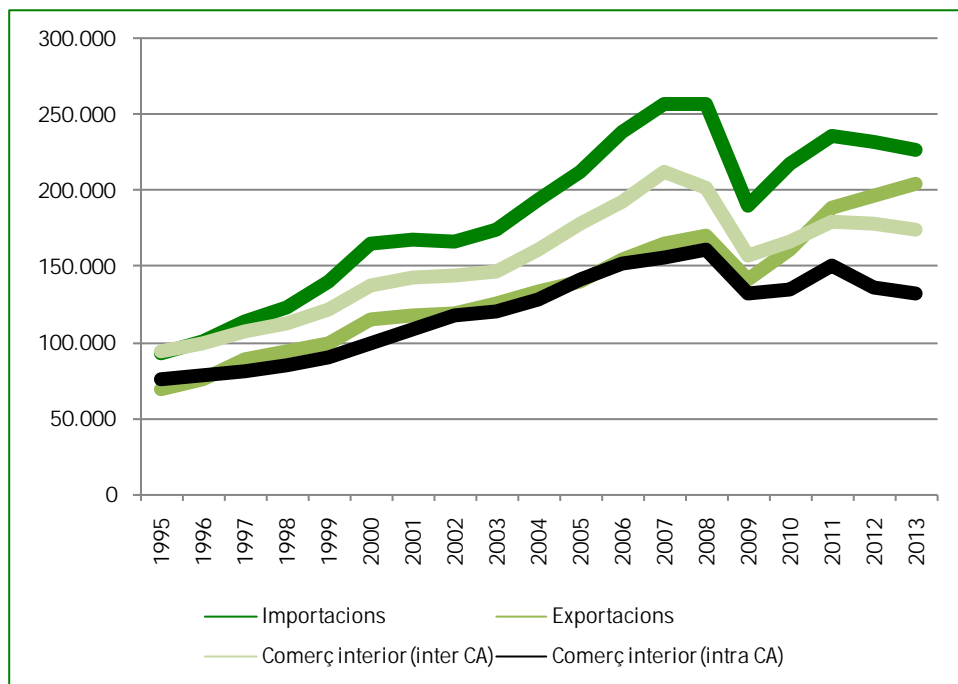
	1995-00		2000-07		2007-11		2007-13			
Saldo exterior	-26.223	100,0	Saldo exterior	-41.865	100,0	Saldo exterior	44.421	100,0	68.502	100,0
Resta Amèrica	26	-0,1	Nord Amèrica	713	-1,7	Euro àrea	29.821	67,1	-	-
Oceania	-63	0,2	Oceania	-292	0,7	Catalunya	6.385	14,4	7.001	10,2
Nord Amèrica	-220	0,8	Restat UE-28	-1.361	3,3	Restat UE-28	5.496	12,4	-	-
Restat UE-28	-785	3,0	Restat Àfrica	-1.950	4,7	Àsia	2.034	4,6	-	-
Restat d'Europa	-873	3,3	Àfrica del Nord	-2.008	4,8	Àfrica del Nord	1.788	4,0	-	-
Àfrica del Nord	-2.203	8,4	Catalunya	-2.700	6,4	Restat d'Europa	1.708	3,8	-	-
Restat Àfrica	-2.502	9,5	Restat d'Europa	-3.767	9,0	Oceania	604	1,4	-	-
Àsia	-5.573	21,3	Restat Amèrica	-3.905	9,3	Nord Amèrica	-403	-0,9	-	-
Catalunya	-5.626	21,5	Euro àrea	-12.502	29,9	Restat Amèrica	-1.052	-2,4	-	-
Euro àrea	-9.950	37,9	Àsia	-16.694	39,9	Restat Àfrica	-1.998	-4,5	-	-
Restat (inclou valors perduts)	1.550	-5,9	Restat (inclou valors perduts)	2.598	-6,2	Restat (inclou valors perduts)	38	0,1	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

El valor de les exportacions de la resta de l'Estat (a Catalunya i a l'estranger) augmenta entre 1995 i 2007 i també augmenta el 2011 –disminueix i torna a créixer entre 2007 i 2011- en comparació amb el valor de 2007. Aquest valor superior de les exportacions l'any 2011 amb relació al de l'any 2007 (per valor de 23.644 milions d'euros) no es dona a Catalunya. Aquesta conclusió no canvia amb les dades de l'any 2013 en relació amb les de l'any 2007.

GRÀFIC 84 Evolució de les exportacions i de les importacions de la resta de l'Estat

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

També tindrem en compte el comerç interior de la resta de l'Estat i aquest el distingirem entre el comerç que es dona a dintre de cada CA (comerç interior intra CA) i el que es dona entre CA de la resta de l'Estat (comerç interior inter CA). Aquestes magnituds les podem comparar amb el valor de les exportacions i les importacions i quan arribem a l'anàlisi de les quotes de mercat i de la distribució de la producció, que se n'ha fet un d'específic a la secció 7.4.1, tindrem elements de comparació amb el comerç de Catalunya amb la resta de l'Estat. Per exemple, les vendes i les compres de Catalunya a la resta de l'Estat les podem comparar amb el comerç interior inter CA de la resta de l'Estat.

El principal destí de les exportacions és l'Euro àrea per tots els anys considerats però disminueix la seva participació en el total des del 46,3% l'any 2000 fins el 43,7% l'any 2011. La segona posició l'ocupa Catalunya amb un percentatge considerablement menor que ha disminuït sense interrupció des del 1995 (25,4%) fins el 2011 (15,6%).

Excepte Catalunya, la resta de l'Estat augmenta la seva exportació –en valor absolut- a la resta de destins. Amb dades de l'any 2013, el valor de les exportacions a Catalunya segueix disminuint.

El total de les exportacions supera per primera vegada –en aquests anys estudiats (2011)-, en valor, el comerç interior (inter CA).

La distribució de la producció segons zones de destí permet identificar el comerç interior inter CA com el principal destí de la producció per tots els anys estudiats, seguida del comerç interior intra CA, l'Euro àrea i Catalunya. Aquesta relació canvia d'ordre a Catalunya a on els principals destins de la producció són per a l'any 2011 el comerç interior intra CA (32,8% vs 29,1%) i la resta de l'Estat (30,3% vs 34,5%). **Comprovem doncs que el comerç interior representa a la resta de l'Estat (63,6%) un quota molt més elevada que a Catalunya (32,8%), que s'explica no tant pel comerç interior intra CA sinó pel comerç interior inter CA. Això explica un percentatge d'exportacions sobre la producció tan reduït a la resta de l'Estat (36,4%) en relació amb el de Catalunya (67,2%).** També destaca el creixement del pes de les exportacions entre 2007 i 2011 que és de 5,3 punts percentuals a la resta de l'Estat (1 punt percentual a Catalunya, només). Vegeu l'anàlisi a la secció 7.4.1 sobre el destí de la producció i les quotes de mercat a Catalunya i Espanya, que està actualitzat amb les dades de l'any 2013.

Per primera vegada en els anys estudiats (2011), el total de les exportacions té la quota sobre la producció més alta.

Es comprova la forta caiguda del valor del comerç interior (inter CA) l'any 2011 en relació amb el 2007. També disminueix el valor del comerç interior (intra CA). Aquestes magnituds (inclosa la producció) segueixen disminuint l'any 2013.

TAULA. 36 Destí de les vendes per àmbits geogràfics internacionals. Restat Estat

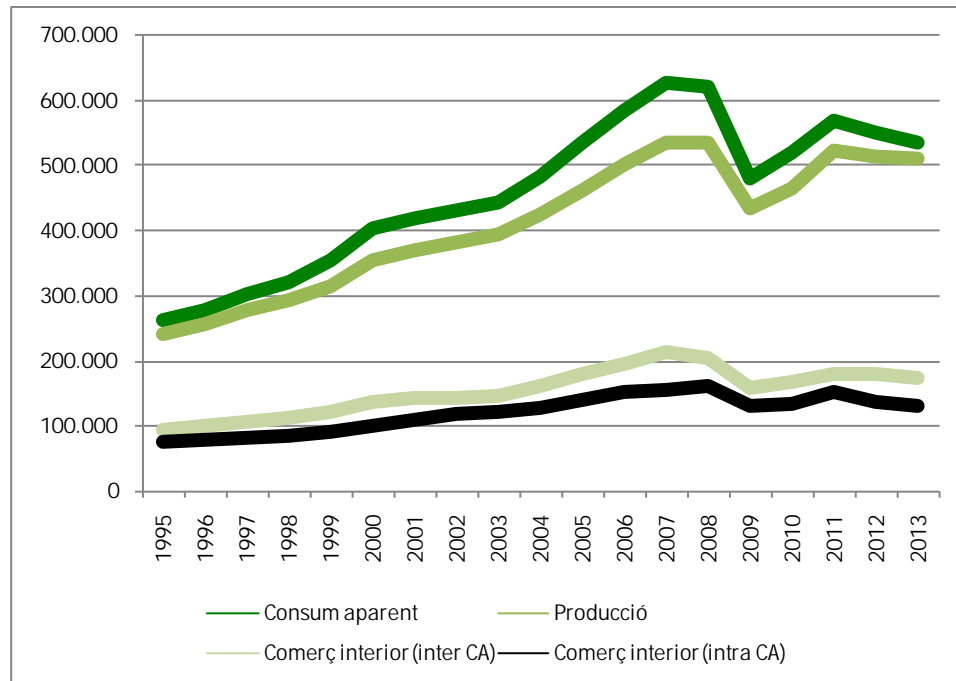
	1995			2000			2007			2011			2013					
Producció	240.822	-	100,0	Producció	353.869	-	100,0	Producció	534.784	-	100,0	Producció	521.291	-	100,0	511.347	-	100,0
Comerç Interior (Intra CA)	76.439	-	31,7	Comerç Interior (Intra CA)	99.792	-	28,2	Comerç Interior (Intra CA)	156.283	-	29,2	Comerç Interior (Intra CA)	151.820	-	29,1	132.325	-	25,9
Comerç Interior (Inter CA)	94.768	-	39,4	Comerç Interior (Inter CA)	138.238	-	39,1	Comerç Interior (Inter CA)	212.419	-	39,7	Comerç Interior (Inter CA)	179.745	-	34,5	174.137	-	34,1
Total exportacions	69.615	100,0	28,9	Total exportacions	115.839	100,0	32,7	Total exportacions	166.082	100,0	31,1	Total exportacions	189.726	100,0	36,4	204.885	100,0	40,0
Euro àrea	32.204	46,3	13,4	Euro àrea	53.771	46,4	15,2	Euro àrea	75.745	45,6	14,2	Euro àrea	82.975	43,7	15,9	-	-	-
Catalunya	17.672	25,4	7,3	Catalunya	25.304	21,8	7,2	Catalunya	30.831	18,6	5,8	Catalunya	29.552	15,6	5,7	29.140	14,2	5,7
Resta UE-28	5.805	8,3	2,4	Resta UE-28	11.368	9,8	3,2	Resta UE-28	17.942	10,8	3,4	Resta UE-28	21.612	11,4	4,1	-	-	-
Àsia	4.012	5,8	1,7	Àsia	6.777	5,9	1,9	Àsia	10.472	6,3	2,0	Àsia	15.895	8,4	3,0	-	-	-
Resta Amèrica	2.992	4,3	1,2	Resta Amèrica	5.378	4,6	1,5	Resta Amèrica	7.064	4,3	1,3	Resta Amèrica	8.988	4,7	1,7	-	-	-
Nord Amèrica	2.656	3,8	1,1	Nord Amèrica	5.134	4,4	1,5	Nord Amèrica	6.618	4,0	1,2	Nord Amèrica	7.347	3,9	1,4	-	-	-
Resta d'Europa	1.496	2,1	0,6	Resta d'Europa	2.696	2,3	0,8	Resta d'Europa	5.915	3,6	1,1	Resta d'Europa	7.268	3,8	1,4	-	-	-
Àfrica del Nord	1.450	2,1	0,6	Àfrica del Nord	2.019	1,7	0,6	Àfrica del Nord	4.347	2,6	0,8	Àfrica del Nord	6.350	3,3	1,2	-	-	-
Resta Àfrica	502	0,7	0,2	Resta Àfrica	934	0,8	0,3	Resta Àfrica	1.760	1,1	0,3	Resta Àfrica	2.488	1,3	0,5	-	-	-
Oceania	213	0,3	0,1	Oceania	315	0,3	0,1	Oceania	644	0,4	0,1	Oceania	1.223	0,6	0,2	-	-	-
Resta + valors perduts	613	0,9	0,3	Resta + valors perduts	2.143	1,8	0,6	Resta + valors perduts	4.744	2,9	0,9	Resta + valors perduts	6.028	3,2	1,2	-	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

El comerç interior, el consum aparent i la producció han augmentat entre 1995 i 2007 però al 2011 tenen un valor inferior al que tenien l'any 2007 (després de baixar i tornar a pujar entre 2007 i 2011). L'any 2013 aquestes magnituds segueixen disminuint.

GRÀFIC 85 Evolució del comerç interior, el consum aparent i la producció de la resta de l'Estat

Unitats: milions d'euros.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

Entre 2007 i 2011 el valor de les importacions es redueix en 20.777 milions d'euros mentre que entre 2007 i 2013 el valor de les importacions es redueix encara més en 29.699 milions d'euros.

Les importacions segueixen una evolució semblant a la de les exportacions: augmenten entre 1995 i 2007 i disminueixen i tornen a créixer entre 2007 i 2011 però se situen l'any 2011 per sota de les que hi havia l'any 2007. L'any 2013 se situen per sota de les que hi havia l'any 2011.

La principal zona proveïdora de la resta de l'Estat és l'Euro zona que augmenta la seva presència entre 1995 (35,8%) i 2000 (39,2%) però la redueix des d'aleshores fins al 2011 (32,4%). La segona posició recau en Catalunya, que disminueix sense interrupció el seu pes en el total de les importacions de la resta de l'Estat des del 33,9% el 1995 fins el 19,1% el 2011. La resta de zones augmenta la seva importància en termes relatius excepte Nord Amèrica entre 1995 i 2007.

En termes absoluts, la reducció de les importacions entre 2007 i 2011 es dona en els següents casos: Euro àrea, Catalunya, resta UE-28, resta Europa i Oceania. **Les reduccions més importants són amb l'Euro àrea, seguida de Catalunya. L'any 2013 les importacions procedents de Catalunya segueixen disminueint respecte de les que hi havia l'any 2011.**

El comerç interior inter CA té la quota de mercat més alta del consum aparent de la resta de l'Estat per tots els anys estudiats, que disminueix sense parar entre 1995 (35,9%) i 2011 (31,6%). S'ha de fer notar que aquesta quota era superior a la de totes les importacions l'any 1995. Segueix en importància el comerç interior intra CA, és a dir, la producció de la resta de l'Estat que va a parar a la resta de l'Estat que és la pròpia Comunitat autònoma, que té una quota de mercat que passa del 29% l'any 1995 al 24,8% l'any 2000 i al 25% l'any 2007 i que augmenta significativament durant el període de crisi fins arribar al 26,7% l'any 2011. Segueixen en importància l'Euro àrea, que assoleix una quota màxima l'any 2000 (16%) i Catalunya, que perd quota sense interrupció des del 1995 (11,9%) fins el 2011 (8%). **Comprovem que, respecte de Catalunya, el comerç interior té una quota de mercat molt més elevada a la resta de l'Estat (58,3% vs 32,6%), que no és a causa del comerç interior intra CA (26,7% vs 32,6%) sinó del comerç inter CA (31,6% vs 19,7% -importacions de Catalunya a la resta de l'Estat-).** Vegeu l'anàlisi a la secció 7.4.1 sobre el destí de la producció i les quotes de mercat entre Catalunya i Espanya, que està actualitzat amb les dades de l'any 2013.

A Catalunya la quota de mercat del comerç interior puja 0,6 punts percentuals mentre que a la resta de l'Estat disminueix 0,6 punts percentuals entre 2007 i 2011.

TÍTOL DEL LLIBRE

TAULA. 37 Origen de les compres per àmbits geogràfics internacionals. Restat Estat

	1995			2000			2007			2011			2013					
Consum aparent	263.810	-	100,0	Consum aparent	403.080	-	100,0	Consum aparent	625.859	-	100,0	Consum aparent	567.946	-	100,0	533.921	-	100,0
Comerç Interior (Intra CA)	76.439	-	29,0	Comerç Interior (Intra CA)	99.792	-	24,8	Comerç Interior (Intra CA)	156.283	-	25,0	Comerç Interior (Intra CA)	151.820	-	26,7	132.325	-	24,8
Comerç Interior (Inter CA)	94.768	-	35,9	Comerç Interior (Inter CA)	138.234	-	34,3	Comerç Interior (Inter CA)	212.418	-	33,9	Comerç Interior (Inter CA)	179.744	-	31,6	174.137	-	32,6
Total Importacions	92.603	100,0	35,1	Total Importacions	165.050	100,0	40,9	Total Importacions	257.158	100,0	41,1	Total Importacions	236.381	100,0	41,6	227.459	100,0	42,6
Euro àrea	33.142	35,8	12,6	Euro àrea	64.659	39,2	16,0	Euro àrea	99.135	38,6	15,8	Euro àrea	76.544	32,4	13,5	-	-	-
Catalunya	31.388	33,9	11,9	Catalunya	44.646	27,0	11,1	Catalunya	52.874	20,6	8,4	Catalunya	45.210	19,1	8,0	44.181	19,4	8,3
Restat UE-28	7.459	8,1	2,8	Àsia	15.036	9,1	3,7	Àsia	35.425	13,8	5,7	Àsia	38.814	16,4	6,8	-	-	-
Àsia	6.698	7,2	2,5	Restat UE-28	13.807	8,4	3,4	Restat UE-28	21.742	8,5	3,5	Restat UE-28	19.916	8,4	3,5	-	-	-
Nord Amèrica	4.613	5,0	1,7	Nord Amèrica	7.311	4,4	1,8	Restat d'Europa	11.332	4,4	1,8	Restat Amèrica	13.917	5,9	2,5	-	-	-
Restat Amèrica	2.990	3,2	1,1	Restat Amèrica	5.350	3,2	1,3	Restat Amèrica	10.941	4,3	1,7	Restat d'Europa	10.977	4,6	1,9	-	-	-
Restat d'Europa	2.273	2,5	0,9	Restat Àfrica	5.109	3,1	1,3	Àfrica del Nord	8.697	3,4	1,4	Restat Àfrica	10.611	4,5	1,9	-	-	-
Restat Àfrica	2.175	2,3	0,8	Àfrica del Nord	4.361	2,6	1,1	Nord Amèrica	8.082	3,1	1,3	Nord Amèrica	9.214	3,9	1,6	-	-	-
Àfrica del Nord	1.589	1,7	0,6	Restat d'Europa	4.346	2,6	1,1	Restat Àfrica	7.885	3,1	1,3	Àfrica del Nord	8.912	3,8	1,6	-	-	-
Oceania	259	0,3	0,1	Oceania	424	0,3	0,1	Oceania	1.045	0,4	0,2	Oceania	1.020	0,4	0,2	-	-	-
Restat + valors perduts	17	0,0	0,0	Restat + valors perduts	1	0,0	0,0	Restat + valors perduts	0	0,0	0,0	Restat + valors perduts	1.246	0,5	0,2	-	-	-

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Interreg i AEAT.

11.5.2.2. COMUNITATS AUTÒNOMES I PAISOS

Les zones amb les que la resta de l'Estat té més superàvit l'any 2011 són Portugal, França, València i el País Basc –apareixen dos països per primera vegada, igual que Catalunya- mentre que les zones amb les que té més dèficit són Catalunya, Xina, Galícia i Rússia. En els anys anteriors, les zones amb les que la resta de l'Estat té més superàvit són, que siguin diferents a les del 2011, Canàries (2007, 2000 i 1995), Illes Balears (2007 i 2000), Castella La Manxa (2007), Extremadura (2000 i 1995) i Aragó (1995). Mentre que les zones en què els anys anteriors la resta de l'Estat tenia més dèficit, diferents de les zones de l'any 2011, són Alemanya (2007 i 2000), Andalusia (2007), França (2000) i València i el País Basc (1995).

TAULA. 38 Ranking dels saldos comercials per Comunitats autònomes. Restat Estat

	1995		2000		2007		2011				
Saldo exterior	-22.988	100,0	Saldo exterior	-49.211	100,0	Saldo exterior	-91.076,0	100,0	Saldo exterior	-46.655	100,0
Canàries	2.570	-11,2	Canàries	5.837	-11,9	Portugal	4.403,0	-4,8	Portugal	6.083	-13,0
Portugal	2.188	-9,5	Portugal	5.099	-10,4	Canàries	4.018,0	-4,4	França	5.458	-11,7
Extremadura	1.209	-5,3	Extremadura	3.589	-7,3	Illes Balears	3.470,0	-3,8	Comunitat Valenciana	3.918	-8,4
Aragó	1.066	-4,6	Illes Balears	1.950	-4,0	Castilla-La Manxa	3.282,0	-3,6	País Basc	3.095	-6,6
Múrcia	759	-3,3	Ceuta y Melilla	975	-2,0	Extremadura	2.637,0	-2,9	Canàries	3.038	-6,5
Ceuta y Melilla	714	-3,1	Múrcia	912	-1,9	Castilla-Lleó	1.964,0	-2,2	Illes Balears	2.917	-6,3
Illes Balears	595	-2,6	Turquia	825	-1,7	Ceuta y Melilla	1.264,0	-1,4	Regne Unit	2.280	-4,9
Japó	-832	3,6	Castilla-La Manxa	-1.964	4,0	Galícia	-3.676,0	4,0	Argèlia	-2.751	5,9
Regne Unit	-873	3,8	Estats Units	-2.138	4,3	Itàlia	-4.263,0	4,7	Castilla-Lleó	-2.826	6,1
Principado de Asturias	-1.150	5,0	Madrid	-2.500	5,1	País Basc	-4.777,0	5,2	Holanda	-3.218	6,9
Estats Units	-1.855	8,1	Xina	-2.540	5,2	Rússia	-4.951,0	5,4	Andalusia	-3.380	7,2
País Basc	-1.935	8,4	Galícia	-4.762	9,7	Andalusia	-7.781,0	8,5	Rússia	-5.139	11,0
Comunitat Valenciana	-2.489	10,8	França	-4.768	9,7	Xina	-11.199,0	12,3	Galícia	-6.425	13,8
Galícia	-2.807	12,2	Alemanya	-5.706	11,6	Alemanya	-14.028,0	15,4	Xina	-9.953	21,3
Cataluña	-13.715	59,7	Cataluña	-19.338	39,3	Cataluña	-22.041,0	24,2	Cataluña	-15.659	33,6

Unitats: milions d'euros i percentatges.
Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

Entre els anys 2007 i 2011, les zones que més contribueixen a la millora del saldo exterior total són Alemanya, País Basc, França, Catalunya i Itàlia. Les zones que més contribueixen a explicar l'empitjorament del saldo entre els anys 2000 i 2007 són la Xina, Alemanya, Andalusia, Rússia i el País Basc; i les zones que més contribueixen a explicar l'empitjorament del saldo entre 1995 i 2000 són Catalunya, Alemanya, França, Castella La Manxa i Madrid.

TAULA. 39 Contribució al canvi de saldo per períodes. Resta Estat

	1995-00		2000-07		2007-11			
Saldo exterior	-26.223	100,0	Saldo exterior	-41.865	100,0	Saldo exterior	44.421	100,0
Canàries	3.267	-12,5	Castilla-La Manxa	5.246	-12,5	Alemanya	11.580	26,1
Portugal	2.911	-11,1	Madrid	3.708	-8,9	País Basc	7.872	17,7
Extremadura	2.380	-9,1	França	3.159	-7,5	França	7.067	15,9
Comunitat Valenciana	1.567	-6,0	Aragó	1.880	-4,5	Cataluña	6.382	14,4
Illes Balears	1.355	-5,2	Illes Balears	1.520	-3,6	Itàlia	6.141	13,8
Turquía	723	-2,8	Castilla-Lleó	1.418	-3,4	Andalusia	4.401	9,9
Principado de Asturias	524	-2,0	Rioja, La	1.300	-3,1	Comunitat Valenciana	4.264	9,6
Xina	-1.889	7,2	Itàlia	-2.324	5,6	Extremadura	-772	-1,7
Galícia	-1.955	7,5	Cataluña	-2.703	6,5	Canàries	-980	-2,2
Aragó	-1.968	7,5	Navarra	-2.805	6,7	Madrid	-1.087	-2,4
Madrid	-2.347	9,0	País Basc	-3.026	7,2	Mèxic	-1.137	-2,6
Castilla-La Manxa	-2.542	9,7	Rússia	-3.239	7,7	Múrcia	-2.656	-6,0
França	-4.304	16,4	Andalusia	-7.271	17,4	Galícia	-2.749	-6,2
Alemanya	-4.931	18,8	Alemanya	-8.322	19,9	Castilla-Lleó	-4.790	-10,8
Cataluña	-5.623	21,4	Xina	-8.659	20,7	Castilla-La Manxa	-5.494	-12,4

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Interreg i AEAT.

CONSELL DE TREBALL, ECONÒMIC I SOCIAL DE CATALUNYA

Les vuit primeres posicions en el ranking de vendes de la resta de l'Estat l'any 2011 són Catalunya, França, Madrid, València, Andalusia, Castella-Lleó, País Basc i Alemanya. En els anys anteriors figuren en aquestes posicions capdavanteres les mateixes zones excepte Castella La Manxa (2007 i 1995) enlloc d'Alemanya. **Catalunya en canvi, recordem que l'any 2011 tenia 4 destins estrangers (a més de França i Alemanya, Itàlia i Portugal).**

TAULA. 40 Destí de les vendes per Comunitats autònomes i països. Resta Estat

1995			2000			2007			2011						
Producció	240.822	-	100,0	Producció	353.869	-	100,0	Producció	534.784	-	100,0	Producció	521.291	-	100,0
Comerç Interior (Intra CA)	76.439	-	31,7	Comerç Interior (Intra CA)	99.792	-	28,2	Comerç Interior (Intra CA)	156.283	-	29,2	Comerç Interior (Intra CA)	151.820	-	29,1
Comerç Interior (Inter CA)	94.768	100,0	39,4	Comerç Interior (Inter CA)	138.238	100,0	39,1	Comerç Interior (Inter CA)	212.419	100,0	39,7	Comerç Interior (Inter CA)	179.745	100,0	34,5
Madrid	14.842	15,7	6,2	Madrid	20.600	14,9	5,8	Madrid	30.264	14,2	5,7	Madrid	24.192	13,5	4,6
Andalusia	11.126	11,7	4,6	Andalusia	15.328	11,1	4,3	Castilla-Lleó	22.759	10,7	4,3	Com. Valenciana	20.588	11,5	3,9
Castilla-Lleó	10.358	10,9	4,3	Castilla-Lleó	14.567	10,5	4,1	Andalusia	21.582	10,2	4,0	Andalusia	20.337	11,3	3,9
Com. Valenciana	9.421	9,9	3,9	Com. Valenciana	14.488	10,5	4,1	Com. Valenciana	21.211	10,0	4,0	Castilla-Lleó	20.040	11,1	3,8
País Basc	8.153	8,6	3,4	País Basc	12.165	8,8	3,4	Castilla-La Manxa	20.907	9,8	3,9	País Basc	18.584	10,3	3,6
Castilla-La Manxa	7.673	8,1	3,2	Castilla-La Manxa	9.432	6,8	2,7	País Basc	18.751	8,8	3,5	Castilla-La Manxa	13.291	7,4	2,5
Aragó	5.795	6,1	2,4	Canàries	7.191	5,2	2,0	Aragó	11.618	5,5	2,2	Aragó	9.396	5,2	1,8
Galícia	4.292	4,5	1,8	Múrcia	7.070	5,1	2,0	Galícia	11.551	5,4	2,2	Galícia	8.163	4,5	1,6
Múrcia	4.210	4,4	1,7	Aragó	6.594	4,8	1,9	Múrcia	10.613	5,0	2,0	Múrcia	7.329	4,1	1,4
Total exportacions	69.615	100,0	28,9	Total exportacions	115.839	100,0	32,7	Total exportacions	166.082	100,0	31,1	Total exportacions	189.726	100,0	36,4
Cataluña	17.672	25,4	7,3	Cataluña	25.306	21,8	7,2	Cataluña	30.831	18,6	5,8	Cataluña	29.551	15,6	5,7
França	10.779	15,5	4,5	França	18.100	15,6	5,1	França	24.850	15,0	4,6	França	26.730	14,1	5,1
Alemanya	7.527	10,8	3,1	Alemanya	10.623	9,2	3,0	Alemanya	14.664	8,8	2,7	Alemanya	16.619	8,8	3,2
Itàlia	4.460	6,4	1,9	Portugal	8.904	7,7	2,5	Portugal	12.238	7,4	2,3	Portugal	13.797	7,3	2,6
Portugal	4.425	6,4	1,8	Regne Unit	7.915	6,8	2,2	Itàlia	11.414	6,9	2,1	Itàlia	12.521	6,6	2,4
Regne Unit	4.415	6,3	1,8	Itàlia	7.485	6,5	2,1	Regne Unit	10.707	6,4	2,0	Regne Unit	11.397	6,0	2,2

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TÍTOL DEL LLIBRE

Entre les primeres vuit zones d'origen de les compres de la resta de l'Estat l'any 2011 figura Catalunya, Madrid, Andalusia, Castell-Lleó, França, Alemanya, València i Castella La Manxa. En els anys anteriors hi figuren les mateixes zones amb l'excepció del País Basc (2007, 2000 i 1995) enlloc de Castella La Manxa. **En aquest cas de les importacions, tal com passava amb les exportacions, Catalunya presenta l'any 2011 una presència superior de les zones estrangeres que la resta de l'Estat (a més de França i Alemanya, Itàlia i Xina).**

TAULA. 41 Origen de les compres per Comunitats autònomes i països. Resta Estat

	1995			2000			2007			2011					
Consum aparent	263.810	-	100,0	Consum aparent	403.080	-	100,0	Consum aparent	625.859	-	100,0	Consum aparent	567.946	-	100,0
Comerç Interior (Intra CA)	76.439	-	29,0	Comerç Interior (Intra CA)	99.792	-	24,8	Comerç Interior (Intra CA)	156.283	-	25,0	Comerç Interior (Intra CA)	151.820	-	26,7
Comerç Interior (Inter CA)	94.768	100,0	35,9	Comerç Interior (Inter CA)	138.238	100,0	34,3	Comerç Interior (Inter CA)	212.419	100,0	33,9	Comerç Interior (Inter CA)	179.745	100,0	31,6
Madrid	14.995	15,8	5,7	Madrid	23.100	16,7	5,7	Andalusia	29.363	13,8	4,7	Madrid	24.071	13,4	4,2
Comunitat Valenciana	11.910	12,6	4,5	Andalusia	15.838	11,5	3,9	Madrid	29.056	13,7	4,6	Andalusia	23.717	13,2	4,2
Andalusia	11.177	11,8	4,2	Com. Valenciana	15.410	11,1	3,8	País Basc	23.528	11,1	3,8	Castilla-Lleó	22.866	12,7	4,0
País Basc	10.088	10,6	3,8	Castilla-Lleó	14.021	10,1	3,5	Com. Valenciana	21.557	10,1	3,4	Com. Valenciana	16.670	9,3	2,9
Castilla-Lleó	9.876	10,4	3,7	País Basc	13.916	10,1	3,5	Castilla-Lleó	20.795	9,8	3,3	Castilla-La Manxa	15.503	8,6	2,7
Galícia	7.099	7,5	2,7	Castilla-La Manxa	11.396	8,2	2,8	Castilla-La Manxa	17.625	8,3	2,8	País Basc	15.489	8,6	2,7
Castilla-La Manxa	7.095	7,5	2,7	Galícia	10.994	8,0	2,7	Galícia	15.227	7,2	2,4	Galícia	14.588	8,1	2,6
Aragó	4.729	5,0	1,8	Aragó	7.496	5,4	1,9	Aragó	10.640	5,0	1,7	Múrcia	8.809	4,9	1,6
Principado de Asturias	4.144	4,4	1,6	Múrcia	6.158	4,5	1,5	Navarra	9.839	4,6	1,6	Aragó	8.767	4,9	1,5
Total Importacions	92.603	100,0	35,1	Total Importacions	165.050	100,0	40,9	Total Importacions	257.158	100,0	41,1	Total Importacions	236.381	100,0	41,6
Cataluña	31.387	33,9	11,9	Cataluña	44.644	27,0	11,1	Cataluña	52.872	20,6	8,4	Cataluña	45.210	19,1	8,0
França	11.243	12,1	4,3	França	22.868	13,9	5,7	Alemanya	28.692	11,2	4,6	França	21.272	9,0	3,7
Alemanya	8.302	9,0	3,1	Alemanya	16.329	9,9	4,1	França	26.459	10,3	4,2	Alemanya	19.067	8,1	3,4
Regne Unit	5.288	5,7	2,0	Itàlia	9.424	5,7	2,3	Itàlia	15.677	6,1	2,5	Xina	12.552	5,3	2,2
Itàlia	4.743	5,1	1,8	Regne Unit	9.134	5,5	2,3	Xina	12.857	5,0	2,1	Itàlia	10.643	4,5	1,9
Estats Units	4.213	4,5	1,6	Estats Units	6.813	4,1	1,7	Regne Unit	11.274	4,4	1,8	Regne Unit	9.117	3,9	1,6

Unitats: milions d'euros i percentatges.
Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

11.5.2.3. RESUM

Els resultats que es presenten en aquest resum estan analitzats a l'epígraf 7.3 de l'informe a on es comparen amb el resum dels resultats de l'anàlisi de les relacions comercials de la resta de l'Estat en mitjanes anuals per períodes.

TAULA. 42 Resum de les relacions comercials de la resta de l'Estat per àmbits geogràfics, CA i països

	1995	2000	2007	2011	2013	1995-2000	2000-2007	2007-2011	2007-2013
Saldo exterior	-22.988	-49.211	-91.076	-46.655	-22.574	-26.223	-41.865	44.421	68.502
Àsia	-2.686	-8.259	-24.953	-22.919	-	-5.573	-16.694	2.034	-
Xina	-651	-2.540	-11.199	-9.953	-	-1.889	-8.659	1.246	-
Catalunya	-13.716	-19.342	-22.042	-15.657	-15.041	-5.626	-2.700	6.385	7.001
Euro àrea	-938	-10.888	-23.390	6.431	-	-9.950	-12.502	29.821	-
Alemanya	-775	-5.706	-14.028	-2.448	-	-4.931	-8.322	11.580	-
Portugal	2.188	5.099	4.403	6.083	-	2.911	-696	1.680	-
França	-464	-4.768	-1.609	5.458	-	-4.304	3.159	7.067	-
Holanda	-453	-858	-3.057	-3.218	-	-405	-2.199	-161	-
Resta Estat*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Galícia	-2.807	-4.762	-3.676	-6.425	-	-1.955	1.086	-2.749	-
Canàries	2.570	5.837	4.018	3.038	-	3.267	-1.819	-980	-
Andalusia	-51	-510	-7.781	-3.380	-	-459	-7.271	4.401	-
Balears	595	1.950	3.470	2.917	-	1.355	1.520	-553	-

*Comerç interior inter CA.

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.

TAULA. 43 Resum de les relacions comercials de la resta de l'Estat per àmbits geogràfics, CA i països. CONTINUACIÓ

	1995	2000	2007	2011	2013	1995-2000	2000-2007	2007-2011	2007-2013
Exportacions	69.615	115.839	166.082	189.726	204.885	46.224	50.243	23.644	38.803
Àsia	4.012	6.777	10.472	15.895	-	2.765	3.695	5.423	-
Xina	511	367	1.658	2.599	-	-144	1.291	941	-
Catalunya	17.672	25.304	30.831	29.552	29.140	7.632	5.527	-2.279	-1.691
Euro àrea	32.204	53.771	75.745	82.975	-	21.567	21.974	7.230	-
Alemanya	7.527	10.623	14.664	16.619	-	3.096	4.041	1.955	-
Portugal	4.425	8.904	12.238	13.797	-	4.479	3.334	1.559	-
França	10.779	18.100	24.850	26.730	-	7.321	6.750	1.880	-
Holanda	1.963	3.335	4.348	4.564	-	1.372	1.013	216	-
Restat Estat*	94.768	138.238	212.419	179.745	174.137	43.470	74.181	-32.674	-38.282
Galícia	4.292	6.232	11.551	8.463	-	1.940	5.319	-3.088	-
Canàries	3.224	7.191	6.806	6.668	-	3.967	-385	-138	-
Andalusia	11.126	15.328	21.582	20.337	-	4.202	6.254	-1.245	-
Balears	883	2.474	4.348	3.440	-	1.591	1.874	-908	-
	1995	2000	2007	2011	2013	1995-2000	2000-2007	2007-2011	2007-2013
Importacions	92.603	165.050	257.158	236.381	227.459	72.447	92.108	-20.777	-29.699
Àsia	6.698	15.036	35.425	38.814	-	8.338	20.389	3.389	-
Xina	1.162	2.907	12.857	12.552	-	1.745	9.950	-305	-
Catalunya	31.388	44.646	52.874	45.210	44.181	13.258	8.228	-7.664	-8.693
Euro àrea	33.142	64.659	99.135	76.544	-	31.517	34.476	-22.591	-
Alemanya	8.302	16.329	28.692	19.067	-	8.027	12.363	-9.625	-
Portugal	2.237	3.805	7.835	7.714	-	1.568	4.030	-121	-
França	11.243	22.868	26.459	21.272	-	11.625	3.591	-5.187	-
Holanda	2.416	4.193	7.405	7.782	-	1.777	3.212	377	-
Restat Estat*	94.768	138.238	212.419	179.745	174.137	43.470	74.181	-32.674	-38.282
Galícia	7.099	10.994	15.227	14.588	-	3.895	4.233	-639	-
Canàries	654	1.354	2.788	3.630	-	700	1.434	842	-
Andalusia	11.177	15.838	29.363	23.717	-	4.661	13.525	-5.646	-
Balears	288	524	878	523	-	236	354	-355	-

*Comerç interior inter CA.

Unitats: milions d'euros i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de C-Intereg i AEAT.